3 1761 07458957 3

Presented to the
LIBRARY *of the*
UNIVERSITY OF TORONTO
by

Estate of the late
JOHN B. C. WATKINS

Digitized by the Internet Archive
in 2011 with funding from
University of Toronto

http://www.archive.org/details/mindeudgave04wied

GUSTAV WIED

MINDEUDGAVE

IV. BIND

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
1920

GUSTAV WIED

MINDEUDGAVE

GUSTAV WIED

MINDEUDGAVE

IV BIND

EN BRYLLUPSNAT
FØRSTE VIOLIN
THUMMELUMSEN
SKÆRMYDSLER
DEN GAMLE PAVILLON
ET OPGØR

GYLDENDALSKE BOGHANDEL - NORDISK FORLAG - KJØBENHAVN OG KRISTIANIA

MDCCCCXX

PT
8175
W5
1920
Bl.4

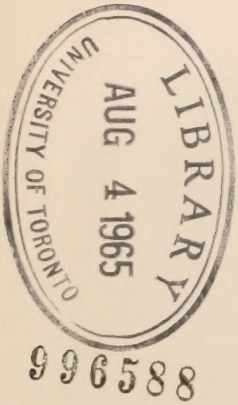

96588

ANDET OPLAG

KJØBENHAVN — OSCAR FRAENCKEL & Co.

EN BRYLLUPSNAT

(1892)

PERSONERNE

Bedstemoder (70 Aar).
Anna (10—11 Aar).

SCENEN: et stort lavloftet Værelse med gammeldags Møbler.

Til venstre (for Tilskuerne): en Sofa, hvis Endestykker dannes af lave Skabe. Foran Sofaen et svært Mahognitræs Bord paa Sojlefod og med et hvidt fileret Tæppe over. Paa Bordet en Vandkaraffe med Glas. Helt oppe i Hjørnet en Jærnkakkelovn.

Til højre: to Fag lave Vinduer med blomstrede Gardiner. Imellem Vinduerne et gammelt Stueuhr i høj Kasse. Under det ene Vindu en Rok.

Baggrunden: til højre en Dør. Til venstre nede ved Kakkelovnen og med Hovedgærdet mod Væggen en stor Dobbeltseng. Ved Benenden af Sengen fremme paa Gulvet en lav moderne Lænestol med Arme. Mellem Ovnen og Sengen et lille Bord med Flasker, Glas og Krukker. Paa den anden Side Sengen en Servante. Ved Siden af denne langs Væggen en mindre Træseng. Mellem Sengen og Døren en Dragkiste med Messingbeslag og et stort Dobbeltskab.

Paa Væggen henne over Sofaen gamle Kobberstik og Familieportrætter med Kranse af Evighedsblomster omkring. Over den lille Seng nogle stærkt kolorerede Godtkøbsbilleder, deriblandt en Jomfru Maria med Barnet, hæftede fast med Oblater og Tegnesøm.

Paa Dragkisten og rundt i Krogene Kasser, Kufferter og Hatæsker.

Det hele Interiør gør et koldt og uhyggeligt Indtryk.

Sildig Aften. Ild i Kakkelovnen. Der er rullet hvide Lærredsgardiner ned foran Vinduerne. Man ser Silhouetter af Grene bevæge sig paa Gardinerne. Af og til lyder et stærkt Vindstød, der slaar Grenene ind mod Ruderne. Paa Servanten brænder en Natlampe.

Anna ligger i den lille Seng med Armene bag Hovedet og stirrer op i Loftet. Hvergang et Vindstød høres, ser hun forskræmt hen mod Vinduerne. Pludselig rejser hun sig over Ende og lytter. Lægger sig derpaa beroliget ned igen og lukker Øjnene. Saa vender hun sig hurtig om med Ansigtet ind mod Væggen. Ved Bevægelsen blottes hendes ene Fod, der kommer til at stikke frem under Tæppet.

Bedstemoder ind fulgt af en Pige med en tændt Lampe med Skærm over i den ene Haand og et stort Maleri af en ung Dame i den anden. Bedstemoder tager hurtig Maleriet og stiller det ind mellem Dragkisten og Skabet. Pigen sætter Lampen paa det store Bord.

PIGEN. Skal jeg hjælpe Fruen?

BEDSTEMODER (smaahoster og taler med sig selv). Lad mig nu se — — lad mig nu se — — (Højt:) Lagnerne blev jo dampet af, Martine?

PIGEN. Jo, det hele er i Orden.

BEDSTEMODER. Og vil hun ha' Chokolade, saa véd Jomfru Henriksen, hvor den er.

PIGEN. Jo. — Er der ikke noget, jeg ska' hjælpe Fruen med?

BEDSTEMODER. Ja, nu er det hele i Orden, er det! — — (Højt:) Ja, saa kan Du godt gaa, Martine, Godnat! — — (Hen til et af Sofaskabene, som hun aabner).

PIGEN (bliver staaende). Ønsker Fruen ikke — — jeg plejer jo — —

BEDSTEMODER (søger i Skabet og vender sig om med en lille Flaske i Haanden. Forbavset og mistænksomt). Næ—men, er Du hér endnu, Martine? (Skjuler Flasken i Sofaen).

PIGEN. Jeg vidste ikke; om — — —

BEDSTEMODER. Nej, der er ikke no'et, nej!

PIGEN. Godnat da! (Ud).

BEDSTEMODDR (hen at laase Døren efter hende. Pusler derpaa rundt i Værelset. Retter paa Gardinerne og skruer paa Lampen, medens hun halvhøjt mumler): — — Sover Du, Lillemo'er? — — sover Du allerede? — — Det skulde Du jo ikke gøre, nej, Du skulde jo ikke sove! — — (Hen til Annas Seng. Ser hendes nøgne Fod). Fin er hun, ja — — (lader sine Fingre glide hen over Foden.) — — fin og rund, li'som Mo'eren. — — Ak ja, ja, ja! men naar Døden ta'er sit, hva' bli'er der saa igen? (Dækker hurtig Foden til med Tæppet.)

ANNA (rejser sig leende). Der narrede jeg Dig rigtignok, Bedstemo'er!

BEDSTEMODER. Men herregud, Barn! sover Du ikke endnu?

ANNA (gaber). Aa ja, jeg er forresten ogsaa søvnig.

BEDSTEMODER. Ser hun det!

ANNA. Men Bedste sa'e jo sæl', at jeg ikke maatte sove! — — Uf, hvor det er væmmeligt at ligge heroppe alene! Der staar en Mand med saadan no'en lange Fingre udenfor Vinduerne. — — Ja nu kan Du ikke se ham, naar Lampen er her! — — Og saa

banker han paa, og saa knager det i Bjælkerne, og saa er der no'en, der gaar oppe paa Loftet.

BEDSTEMODE. Ja det blæser stygt, gør det.

ANNA. Naar kommer Fa'er hjem?

BEDSTEMODER. Klokken fem kommer de nok.

ANNA. Det er en lang Køretur. — — Var det derfor, Bedstemo'er ikke vilde med til Brylluppet?

BEDSTEMODER. Ja, det var det.

ANNA. Tror Du, de bli'er oppe med det samme?

BEDSTEMODER. Nej, de gaar skam nok i Seng, gør de!

ANNA. Jeg glæder mig til i Morgen! (gaber:) Skal Du ikke i Seng, Bedstemo'er?

BEDSTEMODER. Jo, det skal jeg — — —

ANNA. Dine Draaber staar henne paa det lille Bord. — — Husk nu paa, hva' Doktoren sa'e igaar, at Du ikke maatte ta'e flere end otte. Du kunde gærne sove ind i Evigheden med det samme.

BEDSTEMODER (mistænksomt.) Hørte Du det?

(Pause).

ANNA (smaaleende). Véd Bedste, hva' Jomfru Henriksen sa'e, da hun var oppe efter Sjalet?

BEDSTEMODER. Nej, hva' sa'e hun saa?

ANNA. Hytten ser sgu ud som et Pulterkammer, sa'e hun.

BEDSTEMODER. Ja hun har en styg Mund, har hun, den samme Jomfru Henriksen!

ANNA. Hvor kunde det være, at Du skulde ha' nye Draaber, Bedstemo'er? den gamle Flaske er jo næsten helt fuld.

BEDSTEMODER. Det forstaar en lille Pige ikke!

ANNA. Jeg véd no'et, Bedstemo'er!

BEDSTEMODER (urolig). Hva' véd hun?

ANNA. Jeg véd nok no'et!

BEDSTEMODER. Hva' er det da, hun véd?

Der lyder et stærkt Vindstød og Anna putter sig ned under Tæppet.

ANNA. Uh—h, hvor det suser! — — Har Du ikke en Pebermynte?

Bedstemoder tager en Pebermyntedaase op af Lommen og tømmer Indholdet ud i Annas Haand.

ANNA (halvt nynnende). Sikken Masse — Pebermynter — lille søde Bedstemo'er! (Slaar Armene om hende).

BEDSTEMODER. Naa, naa, naa, Barn! Du vælter mig jo! — — Skal den Kjole ikke knappes dér i Halsen?

ANNA. Den kan sgu'nte knappes anderledes!

BEDSTEMODER. Men Barn dog! hvor lærer Du saadan no'et?

ANNA. Jeg véd saamænd ikke!

BEDSTEMODER (strækker Haanden ud). Saa fin og hvid hun er!

ANNA. Næ, ikke kilde mig! Du har altid saadan en Lyst til at røre ved min Hals!

BEDSTEMODER (trækker hurtig Haanden tilbage). Har Lillemo'er husket sin Aftenbøn?

ANNA (suger paa Pebermynterne). Ja—a, tre Gange.

BEDSTEMODER (nyser). Jeg nøs!

ANNA. Gud velsigne Dig, Bedste!

BEDSTEMODER. Tak, Barn.

ANNA. Du er nok bleven forkølet? — — Du har ogsaa gaaet hele Dagen dernede for de aabne Vinduer. Du glemmer altid, at Du er en gammel Kone! — — Er Du nu helt færdig?

BEDSTEMODER. Ja, nu er jeg helt færdig, ja. (Gaar urolig omkring). Hvad er Uhret, Barn?

ANNA (ser hen paa Uret). Et Kvarter over elleve.

BEDSTEMODER. Ak ja, ja — Tiden gaar!

ANNA (rejser sig). Hør, Bedste, Du er saa underlig i Aften! Du si'er ingenting, og Du klæ'er Dig hellerikke af.

BEDSTEMODER (standser). Nu danser han med Din nye Mo'er!

ANNA. Tror Du, jeg skal si'e „Mo'er" til hende?

BEDSTEMODER (ler haardt). Hæ, hæ, hæ! — ja mænd tror jeg det!

ANNA. Det er ikke no'et at le a'! for jeg vil gærne.
BEDSTEMODER. Og saa skal Du traade hendes Naale, skal Du — — og kæmme hendes Haar — — og gaa ud af Stuen, naar det skumrer!
ANNA Skal jeg gaa ud a' Stuen?
BEDSTEMODER. Du har Din Mo'ers Øjne, Barn.
ANNA. Ja — — Mo'ers „kønne" Øjne!
BEDSTEMODER. Og ilde smager Kys, naar der er Lig i Huset!
ANNA. Uf, Bedste, naar Du si'er saadan no'et, saa ser Du saa ækel ud!
BEDSTEMODER. Saa, saa, saa, Barn! nu tier jeg jo stille, nu tier jeg jo!

(Pause).

ANNA. Bedste!
BEDSTEMODER. Ja?
ANNA. Er det vel sandt, at vi er Pattedyr, Bedstemo'er?
BEDSTEMODER. Fy, fy, Barn, hvor falder Du paa det?
ANNA. Det si'er Hr. Jørgensen — ham vi har i Naturhistorie.
BEDSTEMODER (ryster paa Hovedet). Menneskene bli'er saa slette!
ANNA. Er det vel sandt, Bedstemo'er?
BEDSTEMODER. Vist ikke, vist ikke! vi er skabt i Guds Billede, er vi!
ANNA (lytter). Hys! Jeg synes, der er no'en, der banker!
BEDSTEMODER. Nej mænd er der ej!
ANNA. Jo hør! — — dér! dér inde i Skabet!
BEDSTEMODER. Dér inde si'er Du! Der hænger jo din Mo'ers Tøj — — —
ANNA. Jamen hør da!
BEDSTEMODER (lytter). Ja, ja! nu hører jeg det, ja! — — Det er Dødningeuret!
ANNA. Dødningeuret — — —
BEDSTEMODER. Den Nat, din Mo'er døde, slog det ogsaa.

ANNA. Jamen der er jo ingen, der skal dø nu, Bedstemo'er.

BEDSTEMODER. Det er der ingen, der véd, Barn! — — „Ingen véd, naar Dødens Port oplukkes, ingen véd, naar Livets Fakkel slukkes!“ — — uden Gud, lille Anna.

ANNA. Saa — nu holdt det op! — — Aa, hvor her er varmt! Hvorfor skulde der ogsaa lægges i Kakkelovnen?

BEDSTEMODER (nærmere). Kan Anna huske, at Martine tog hendes lille Krop i Tæppet og bar hende ind til Sengen? — Dér sad han og græd som et Barn og holdt hendes Mo'ers Haand og kyssede hendes Mund og hendes Pande og bad og bad, at hun ikke maatte forlade ham og Barnet — — —

ANNA. Stakkels lille Fa'er, ja!

BEDSTEMODER. Men i Nat danser han med en anden, Lillemo'er, husk paa det! og i Nat vil han sove med en anden ved sin Side! — — Ja, ja, ja! en evig Sandhed er det: stakket rækker kun Barnetaarer og Enkemands Graad! — — Og saa tog hun din Haand og min Haand og lagde dem i hans: Naar I tre blot holder sammen! sa'e hun saa. — — Og han svor, og han lovede — — og to Aar efter! — — tvi ham, tvi!

ANNA. Fa'er taler tit til mig om Mo'er!

BEDSTEMODER. „Taler“, ja! men hvem tænker han paa, tror Du?

ANNA. Hvem han tænker paa?

BEDSTEMODER. Er det paa sit Barns Mo'er?

ANNA. Ja det — — —

BEDSTEMODER. Næmen Lillemo'er holder med ham, gør hun! — — Skændte hun ikke paa mig, da jeg bar Sagerne her op?

ANNA. Jo, for det sa'e da Jomfru Henriksen ogsaa, at det ha'de Du ikke Lov til.

BEDSTEMODER. Aa, Jomfru Henriksen og Jomfru

Henriksen! — — Skulde den anden kanske sidde i min Datters Stol? og spise med min Datters Ske? — — Skulde hun det? — — Og føde sine Børn i min Datters Seng?

ANNA. Men hva' tror Du, Fa'r si'er?

BEDSTEMODER. Det véd jeg ikke, og det bryder jeg mig ikke om, for jeg faar ham ikke at se mere.

ANNA. Hva' — — —

BEDSTEMODER. Jeg faar ham ikke at se mere! si'er jeg.

ANNA. Men Bedstemo'er dog! faar Du ikke Fa'er at se mere! Han kommer jo i Morgen tidlig?

BEDSTEMODER. Ja, han kommer i Morgen, gør han! — — Og hun kommer — — —

ANNA. Ja —

BEDSTEMODER. Men jeg vil ikke se dem!

ANNA. Hva' vil Du da?

BEDSTEMODER. Jeg bliver nok heroppe, gør jeg!

ANNA (ler).

BEDSTEMODER. Ja, le hun kun, Barn?

ANNA. Jamen, Bedste, det er ogsaa saa morsomt, at Du vil sidde heroppe og kukkelure!

BEDSTEMODER. Ja, ja, ja! le hun kun! — — Hendes Tid kommer nok!

ANNA (indsmigrende). Lille Bedste er da ikke vred?

BEDSTEMODER. Nej, mænd er jeg ikke det, nej! Ungdom er jo Ungdom! Men én skulde aldrig blive gammel, lille Anna, for én bliver saa rent tilovers. Allesammen glider de bort, baade de, der dør, og de, der lever, — — og det er næsten værst med dem!

ANNA (kærtegner hende).

BEDSTEMODER. Ja, ja, ja! det véd jeg, det véd jeg; der klappes med Haand, og der kysses med Mund! men Tankerne, Lillemo'er, Tankerne, de er andetsteds, er de!

ANNA. Saa, saa, saa, lille Bedste! — — Du véd godt, at Fa'er og Lillemo'er holder mest af Dig!

BEDSTEMODER. Ja, det véd jeg ogsaa, ja! — — Naar I tre blot holder sammen, sa'e hun jo! — — Kunde han ikke ha' biet, til jeg var borte? kunde han ikke det? Han ha'de saa skam ikke kommet til at bie længe! — — Men det hastede nok, gjorde det! — — Hæ, hæ! kanhænde, de har holdt Bryllup før i Nat! — — kanhænde det, ja!

ANNA (gaber). Hvem har holdt Bryllup?

BEDSTEMODER. Hy—s—s, Barn! Hør ikke paa mig, hør ikke paa mig!

ANNA. (træt). Du er en mærkværdig Kone, Bedstemo'er;

(Pause).

BEDSTEMODER (nikkende i egne Tanker). Og naar saa Storken kommer til hendes nye Mo'er, saa bliver Anna nok Barnepige, gør hun.

ANNA. Det er sletikke Storken?

BEDSTEMODER. Hvad s i ' e r hun?

ANNA. Det er sletikke Storken! — — Det sa'e Hr. Jørgensen ogsaa.

BEDSTEMODER. N a a — — ! saa har han vel forklaret det hele da?

ANNA. Nej, han sa'e, at det maatte vorres Mo'er gøre. — — Men jeg har jo ingen. — —

BEDSTEMODER. Nu faar hun jo én, Lillemo'er, nu f a a r hun jo én!

ANNA. Ja, og det er godt! for der er saa meget, en ung Pige ikke kan gaa til sin Fa'er om, si'er Frøken Jakobsen.

BEDSTEMODER (hurtig). Har Martine lagt i Ovnen?

ANNA. Ja, det har jeg jo sagt!

BEDSTEMODER (i Tanker). Naa har Du det, har Du det? — — Ja, saa kan Du godt gaa, Martine?

ANNA. Hva' er det dog, Du sier?

BEDSTEMODER. Nu skal jeg vise lille Anna no'et.

(Gaar hen og trækker Maleriet frem).

ANNA. Har Du ogsaa ta'et d e t ned?

BEDSTEMODER. Kan — — ? — — Nej det kan hun

ikke, nej! for dengang var Lillemo'er ikke mere end fem Aar — — Det var, mens Jørgen var derovre i England for at købe de nye Maskiner — — saa var 'et, at din Mo'er blev syg. Men hun vilde ikke ha', at jeg maatte skikke Bud efter ham. — — Og saa var det en Nat, hun ikke kunde falde i Søvn, at hun laa og fik saa mange underlige Ideer. Det var næsten, som hun var bleven synsk, var 'et, og kunde se ind i det tilkommende. — — Saa maatte jeg da love hende, at naar hun kom op igen, saa skulde hun males, for at Jørgen altid kunde ha' hende inde paa Kontoret — — Og saa kom hun jo ogsaa oven Senge, og Halberg malede hende, og da Jørgen kom hjem, saa hang hun inde over hans Bord. — — —

ANNA. Og „Jørgen" blev saa glad!

BEDSTEMODER. Det gjorde han, ja! — — Men Karen blev aldrig rigtig kvik siden, gjorde hun ikke, Staklen, for hun gik jo med Fa'erens Sygdom i sig — — ja, ja, ja, det gjorde hun, det gjorde hun! — — Og saa var det, da Doktoren ha'de sagt hende, at hun ikke kunde leve — — hun vilde jo ha' Besked! — — saa var det, at vi en Aften sad alene nede i Stuen. — — Lillemo'er var puttet i Seng, og h a n var ovre paa Fabrikken. D e n maatte han jo passe, saa der var ikke no'et at si'e til det. — — Hvordan det saa gik eller ikke, saa kom vi til at snakke om Billedet — — ak, ja, ja! jeg husker saamænd den Aften saa tydelig! hun ha'de den blaa Slaabrok paa med Kvasterne — — hun ha'de jo saa ondt ved at komme i Kjolen det sidste Aarstid! — — Naa, ja! saa var'et, hun sad og kiggede ud ad Vinduet og saa' paa Ilden derovre i Værkstederne og paa Arbejderne og paa al den Travlhed og al det Liv. — — Og saa vender hun pludselig Ansigtet om mod den mørke Stue og si'er: Jeg er dog alligevel glad for, at Jørgen fik det Billede! — — Hva' skulde jeg svare til det? Herregud, én vidste jo nok,

hvor hun ha'de sine Tanker! — — Men saa lægger hun sit Ansigt tæt ind til mit. Og jeg kunde mærke, at hun græd. — — Og saa hviskede hun: Bedstemo'er, tror Du, han vil komme til at holde af en anden? — — Jeg sa'e ingenting til det heller, for én kender jo Mandfolkene! — — Men saa tog hun mig haardt i Armen og ruskede i mig og sa'e: Lov mig én Ting, Bedstemo'er! at den Dag han gifter sig, saa ta'er Du Billedet! — — Og se, d e t lovede jeg, og det har jeg holdt!

ANNA. Men hvor vidste Mo'er, at — —

BEDSTEMODER. Naar Døden staar i Forstuen, lille Anna, saa ser én tit længere, end én lyster!

ANNA. Det er nu alligevel næsten Synd, Bedstemo'er, for Fa'er holdt saa meget af det Billede.

BEDSTEMODER. Det gjorde han — — —

ANNA. Og husk paa, Du har sæl gi'et ham det!

BEDSTEMODER. Jeg ha'de ogsaa gi'et ham min Datter! men se, om h a n husker det!

ANNA. Skal det hænge heroppe nu?

BEDSTEMODER. Det skal det vist ikke, nej!

ANNA. Jamen hva' da?

BEDSTEMODER (staar uvis og famler ved Maleriet).

ANNA. Nu er Bedste underlig igen!

BEDSTEMODER. Vil lille Anna ikke gærne være hos sin egen Mo'er?

ANNA. Jo—o, men hun er jo død.

BEDSTEMODER. Døden er kun et Vand at ligne ved, Lillemo'er, og det skal vi alle over: Paa Dødens Bølger alle Sjæle drage til Evighedens faure Underland — staar der!

ANNA. Ja — —

BEDSTEMODER. Og saa staar der: Hvad Dødens Le paa Jorden her nedslaar, det spirer frem i Herrens Urtegaard!

ANNA. Du kan saa mange Vers, Bedstemo'er, men de er allesammen saa sørgelige.

BEDSTEMODER. Skal Bedste synge Spindevisen da?
ANNA (glad). Ja! den om Hr. Abel! den er morsom!
BEDSTEMODER. Saa maa vi skam ha' Rokken fat da, Lillemo'er! — — Saa skal Bedste synge en Svanesang, som det nok hedder. (Henter Rokken, sætter sig paa en Stol ved Annas Seng, spinder og synger:)

Og Regnen slog mod Ruden, det havde Art og Skik!
Og Pigen sad bag sorten Ovn, mens Rokkehjulet gik,
Og Hjulet peb, og Vinden sang,
Og Pigen græd den Nat saa lang — — —
Men Døden dansed Springdans gennem Skoven!

(Taler:) Syng med, Barn!
ANNA. Jamen, Bedste, det er jo ikke — — —
BEDSTEMODER. Syng med, si'er jeg!
BEGGE (synger).

Og Hjulet peb, og Vinden sang,
Og Pigen græd den Nat saa lang — — —
Men Døden dansed Springdans gennem Skoven!

BEDSTEMODER (synger ene).

Da kom den liden Nissebuk af Musehullet frem.
Ham hued ej den Graad og Støj alt i hans lune Hjem!
Han hugged Ten, han klipped Traad.
Da stansed Hjul, da stopped Graad — — —
Men Døden dansed Springdans gennem Skoven!

(Taler:) Syng, Lillemo'er, syng!
ANNA. Næ, næ, ikke mere!
BEDSTEMODER (synger ene.)

Han hugged Ten, han klipped Traad.
Da standsed Hjul, da stopped Graad — — —
Men Døden dansed Springdans gennem Skoven!

ANNA. Bedste — — —
BEDSTEMODER (synger).

De lagde hende under Muld den tredje Dag derpaa.
Og Rokken satte de paa Loft, dér kunde den vel staa.
Men Nissebuk bag Ovnen lo:
Saa fik vi dog omsider Ro! — — —
Og Døden dansed Springdans gennem Skoven!

ANNA. Jeg kan ikke lide den Vise, Bedstemo'er! det er ikke den rigtige.

BEDSTEMODER. Den er da ellers lystig nok, skulde en mene! (Nynner:) Og Nissebuk bag Ovnen lo — — (Ryster paa Hovedet.) En glemmer de muntre Viser, Barn, — — der sker jo saa meget, som ingen tænker! — — Kan Lillemo'er huske, hva' han sa'e den Dag ude i Bakkeskoven? — — den Dag, de blev forlovet? Lille Karen, sa'e han, nu er jeg først blevet et helt Menneske, sa'e han, og Gud velsigne min lille Pige for hendes Kærligheds Skyld! — — Det sa'e han, og saa tog han hendes Hænder og lagde dem paa sine Skuldre. Og saa stod han og saa' hende ind i Øjnene, aa, saa længe, saa længe — — gjorde han — — —

(Uhret henne mellem Vinduerne slaar).

ANNA (sagte). Bedstemo'er, nu er Klokken tolv!

BEDSTEMODER. Men jeg sad og tænkte paa Fa'er! — — Vi ha'de jo faaet Karen lidt sent, ha'de vi, saa vi to gamle gik altid og nuslede om hende. — — Ja, ja, ja! Sorrig og Glæde de vandrer tilhobe, gør de!

ANNA. Nu skal Bedste gaa i Seng — — —

BEDSTEMODER. Men nu er det altsammen forbi — — og bedst var'et nok for os to, Lillemo'er om vi laa tre Alen under Mulde. — — I lange hvide Klæder bag Kistens sorte Fjæl — — —

ANNA. Bedstemo'er, jeg bli'er bange for Dig.

BEDSTEMODER (nynner).

Men Nissebuk bag Ovnen lo:
Saa fik vi dog omsider Ro! — —
Og Døden — — —

ANNA (afbrydende). Ikke den igen! ikke den igen!

BEDSTEMODER. Nu skal jeg sige lille Anna no'et! — — Alle de andre Billeder der nede har jeg taget, og

Brevene har jeg taget, og Haarlokken og alt det, han gemte, har jeg taget — — —

ANNA. Har Du! — Hvor er det da?

BEDSTEMODER. Det ligger ovre under den store Kedel i Vaskerstuen, Lillemo'er! — — Og der ligger det lunt!

ANNA. Du er ond, Bedstemo'er!

BEDSTEMODER. En bli'er vel ond, naar én faar det ondt! — — Nu skal vi tre frede om Minderne, sa'e han, den Dag de puttede hende i Jorden — — om Aftenen sa'e han det, da vi gik til Sengs! — — Godt, at jeg har Dig og lille Anna, sagde han! — — og nu danser han i Brudeseng! hæ, hæ! mænd freder han om Minderne!

ANNA. Hvorfor har Du da lavet det saa fint dernede, naar Du er vred paa Fa'er?

BEDSTEMODER. Det forstaar en lille Pige ikke! — — Skulde de kanske si'e en no'et paa, naar én var borte? — — skulde de det? — — Rent er der, rent og pillent i hver en Krog, Skam faa den, der si'er andet!

ANNA. Jamen, Bedste, baade Fa'er og min nye Mo'er vil ogsaa blive — — —

BEDSTEMODER (afbrydende). Tal ikke om hende!

ANNA. Jamen — — —

BEDSTEMODER. Tal ikke om hende, sier jeg!

ANNA. Hun er da altid saa sød og rar.

BEDSTEMODER. Det er Katten ogsaa, Lillemo'er, det er Katten ogsaa! men Kløerne skal nok komme frem! — — — En kunde kanske faa Lov til at gaa rundt her og æde Naadsensbrød, hvor én selv har regeret!

ANNA. Naadsensbrød — — —

BEDSTEMODER. Har hun ikke stjaalet din Fa'ers Hjerte? Har hun ikke listet min Datters Barn fra mig? — — Har hun ikke bragt Sorg og Ufred over Huset? sig Nej til det! — — Men nu skal jeg fortælle no'et, skal jeg! Sengen har jeg flyttet herop, og

Stolen dér henne har jeg flyttet herop, og Klæderne har jeg hængt dér ind i det store Skab! for jeg vil ikke, at hun skal røre ved min. Datters Sager!

ANNA (beroligende). Lille Bedste, lille Bedste — — —

BEDSTEMODER (mere og mere ophidset). Og Billederne har jeg puttet i Ovnen og Brevene! — — og Maleriet derhenne vil jeg putte i Ovnen! Kanske hun skulde se med sine onde Øjne paa det? Næ—æ skulde hun ej!

ANNA (vil tale).

BEDSTEMODER. Ja, ja, ja, Barn! der hænder saa meget, som ingen tænker! — — Husker Lillemo'er et hvidt Ansigt, som laa derhenne paa Puden? — — Dér ha'de det ligget i mange Uger, ha'de det, og Hvile ha'de det ikke fundet, hverken Dag eller Nat. — — Men nu laa det smukt stille, gjorde det! og han sad og holdt hendes Haand og kyssede hendes Mund — — og saa lo han, eller kanhænde han græd, for Døden var nyssens traadt ind i Stuen! — — Ja, ja, ja! dér sad han, ja og saa sa'e han: Aldrig skal jeg glemme, hva' hun, dér ligger, har været for mig! — — Og saa faldt han paa sine Knæ, gjorde han, og vilde ikke bort fra Sengen — — (Rejser sig pludselig). Og i Nat holder han Bryllup, gør han! — — han freder om Minderne, hæ, hæ! lystig, lystig! Spil Bryllupsdansen, Lillemo'er! spil Bryllupsdansen, hører hun: Der rider en Konge over Viborgbro — — — (Synker om paa Stolen).

ANNA (angst). Men Bedstemo'er, Bedstemo'er, er Du syg? — — Martine!

BEDSTEMODER. Ja, saa var det, Bedstemo'er blev syg, ja — — og begyndte med Draaberne, fordi hun ikke kunde sove. — — Ak, ja, ja, de Drømme, de Drømme! — — Hys! — — Hvem er det, der kalder?

ANNA (begynder at græde).

BEDSTEMODER (mildt). Men Lillemo'er dog — — græ-

der hun? næmen hva' græder hun for? blev hun bange? talte Bedstemo'er saa højt — — —

ANNA. Ja — — —

BEDSTEMODER (kærtegner hende). Aa, men Herre Gud dog!

ANNA. Kys mig — — —

BEDSTEMODER. Ja, ja, ja, lille Pus! blev hun saa rent forskrækket da? (Kysser hende).

ANNA. Jeg er saa træt, Bedste! — — Skal vi saa sove nu?

BEDSTEMODER. Jo, jo, jo — — —

ANNA. Jeg synes ikke, det blæser mer?

BEDSTEMODER. Nej, nu blæser det ikke mer — — —

ANNA. Klæd Dig saa af da!

BEDSTEMODER (begynder at klæde sig af). Ja, nu skal jeg, ja — — (standser pludselig.) Men lille Anna maa love Bedste én Ting — — —

ANNA (træt). Ja — — —

BEDSTEMODER. Hun maa ikke kysse sin nye Mo'er!

ANNA. Men — — —

BEDSTEMODER. Hun maa ikke kysse hende, si'er jeg!

ANNA. Nej, nej!

BEDSTEMODER (kærtegner hende). Ikke bange, lille Pus! — — Saa blød hun er og saa varm! — — Hva' var det saa, hun fortalte Lillemo'er her forgangen Dag?

ANNA. Hvem?

BEDSTEMODER. Nede i Lysthuset — — —

ANNA. Saa' Du det?

BEDSTEMODER. Jo, jo, det gjorde jeg! — — Bedstemo'er ser alting! — — Dér nede i Haven gik tre Mennesker og spøgte og lo, og ingen tænkte paa, at hér oppe sad en gammel Kone alene med sine Tanker — — (Hemmelighedsfuldt). Jeg listede mig hen til Vinduet — — dér henne bag Gardinet! Og der sad Lillemo'er med Armene om hendes Hals — — (Trykker Haanden mod Brystet). Det stak saa fælt hérinde, gjorde

det. Og der var no'en, der kaldte paa mig, langt borte — — Bedstemo'er! Bedstemo'er! raabte det!
ANNA. Hvem var det da?
BEDSTEMODER. Det var Døden, var det!
ANNA. Fy, Bedste! jeg kan ikke lide Dig, naar Du si'er saadan no'et!
BEDSTEMODER. Vil hun ikke gærne rejse med op til sin egen Mo'er?
ANNA. Jamen det k a n vi jo ikke?
BEDSTEMODER (nikker). Jo, jo! — — Draaberne, Lillemo'er!
ANNA. Draaberne?
BEDSTEMODER. En sover saa velsignet, Barn — — —
ANNA. Nej — — nej — —
BEDSTEMODER. En kan sove sig ind i Himlen, sa'e Doktoren — — —
ANNA. Nej, nej! Bedstemo'er, Bedstemo'er!
BEDSTEMODER. Hvor alle de smaa Englebørn er, lille Anna, og hvor hendes Mo'er er — — —
ANNA. Aa Bedste, Bedste! nu er jeg bange for Dig igen!
BEDSTEMODER. Og hvor der ikke findes Sorg, ejheller Graad, ejheller Pine — — —
ANNA. Nej, nej! jeg v i l ikke!
BEDSTEMODER. Næ for lille Anna har glemt sin egen Mo'er, har hun!
ANNA (grædende). Det er ikke sandt!
BEDSTEMODER. Sa'e hun ikke, at hun glædede sig til i Morgen? — — Sa'e hun ikke, at hun gærne vilde holde af den anden?
ANNA. Jo, men — — —
BEDSTEMODER. Lyv ikke, Barn, lyv ikke! Gud straf fer Løgnen!
ANNA. Bedstemo'er lyver sæl!
BEDSTEMODER. Hva' er det, hun si'er?
ANNA. Jo, for Bedste sa'e til Doktoren, at hun ha'de

ikke flere Draaber! og saa var Flasken næsten helt fuld!

BEDSTEMODER. Det forstaar en lille Pige ikke — — —

ANNA. Og saa sa'e Bedste, at hun ha'de slaaet Flasken i Stykker!

BEDSTEMODER (hurtig og sky). Ja, 'a! det ha'de hun vel ogsaa!

ANNA. Men jeg saa' godt, at Du puttede den ned i Vandkanden!

BEDSTEMODER. Hy—y—s!

ANNA. Det saa' jeg godt!

BEDSTEMODER. Hys! si'er jeg!

ANNA. Og saa bli'er Vorherre ogsaa vred paa Dig!

BEDSTEMODER (griber fat i Anna). Vil hun tie stille, Tøs!

ANNA. Du maa ikke gøre Lillemo'er Fortræd!

BEDSTEMODER (sky). Bedste vil ikke gøre no'en Fortræd. — — —

ANNA. Jeg vil ikke ligge mere heroppe hos Dig!

BEDSTEMODER (tyssende). Saa, saa, saa — — —

ANNA. For Du er ond, er Du!

BEDSTEMODER. Lillemo'er, Lillemo'er!

ANNA. Ja, for det si'er min nye Mo'er da ogsaa!

BEDSTEMODER (venlig). Si'er hun det, lille Anna?

ANNA. Ja, hun si'er, at Bedste har saadan et ondt Blik?

BEDSTEMODER. En kunde vide det! én kunde vide det! (Venlig.) Og hva' si'er hun saa mere?

ANNA. Hun si'er, at det faar altid de Mennesker, der — — —

BEDSTEMODER (afbrydende). Jeg vil ikke høre det!

ANNA. Og saa sa'e hun til Fa'er, om det ikke var bedst, at jeg flyttede ned til Martine. For man vidste aldrig, hva' der kunde ske, sa'e hun.

BEDSTEMODER. Jeg vil ikke høre det! si'er jeg! — — (Klagende). Aa, ja, ja, ja! Herre lille Gud Fader i Himlen, led os ikke i Fristelse, staar der!

ANNA (forundret.) Men Bedste — — —

BEDSTEMODER (venlig). Og saa flytter hun ned i Mor-

gen, gør hun? — — Og saa ta'er den rare nye Mo'er lille Anna paa Skødet og klapper hende og kysser hende paa Munden og paa Kinden og helt ned paa hendes hvide Hals! (Rækker Haanden ud og klapper Anna). Aa—aah lille Pus!

ANNA. Dine Fingre er saa kolde, Bedstemo'er!

BEDSTEMODER (hurtig). Knap den Kjole dér i Halsen!

ANNA (famler ved Halslinningen). Ja —

BEDSTEMODER (sidder en Stund med bøjet Hovede og siger derpaa som om hun fortsatte en Tankegang): — — — og Anna fortæller hende alting, gør hun! — — Og h u n ler, og Anna ler og rækker sin lille Hals helt op i Vejret for at kysse — — og Halsen bli'er saa lang, og saa tynd bli'er den, at én faar Lyst til at ta'e om den med sine ti Fingre — — knap den Kjole dér i Halsen sa'e jeg!

ANNA. Jamen den kan jo ikke knappes, Bedstemo'er!

BEDSTEMODER. Og de gaar pænt ud at spadsere, gør de, Mo'er og Datter, hæ, hæ! — — Men op paa Kirkegaarden kommer de nok ikke, for hva' dér ligger, det er det vist bedst at glemme. — — Jeg fryser paa mine Fingre, Barn! lad mig faa dem ind paa hendes varme Krop — — —

ANNA (slaar til den gamles Hænder og skriger). Martine!

BEDSTEMODER. Martine sover, gør hun, hæ, hæ! — — Hele Verden sover! og ingen kan høre, at Lillemo'er skriger.

ANNA. Aa, Bedste, Bedste — — —

BEDSTEMODER (venlig). Ikke bange, lille Pus! (Rejser sig).

ANNA. Hvad vil Du?

BEDSTEMODER. Bedste vil ha'e lille Anna op til sig i den store Seng.

ANNA. Nej, ikke det, ikke det! for Du er altid saa kold! og saa ligger Du hele Tiden og rører ved mig!

BEDSTEMODER. Tror hun, Bedste vil ligge alene og fryse? — — Hys!

ANNA. Hva' er det?

BEDSTEMODER. Hører hun?
ANNA. Ja, ja!
BEDSTEMODER. Det banker — — —
ANNA. Inde i Skabet — — —
BEDSTEMODER. Ja, ja, ja! — — Den Nat, din Mo'er døde slog det ogsaa. — Nu kommer vi, Karen, nu kommer vi! — — Bed, Lillemo'er, bed! (Folder Hænderne). Fader vor, Du som er i Himlen — — hun beder jo ikke!
ANNA. Jeg kan ikke huske det — — —
BEDSTEMODER. Helliget vorde dit Navn — — (Pludselig og hurtig:) Se, hva' der kryber paa Gulvet!
ANNA (bøjer sig frem over Sengekanten. I samme Øjeblik griber Bedstemoder hende med begge Hænder omkring Halsen og trykker hende med Magt ned i Puderne, medens hun halvhøjt mumler): Lader de smaa Børn komme til mig, har han sagt! — — har han ikke det? thi Guds Rige hører Børnene til, staar der!

Slipper Anna, der gør en Bevægelse, som om hun vil rejse sig, men synker tilbage igen. Bedstemoder pusler rundt ved Møbler og Sager, medens hun halvsagte taler med sig selv. Tager Tæppet af den store Seng og lukker Skabslaagen henne paa Sofaen. Finder den lille Flaske med Draaberne. Staar en Stund med dem i Haanden og siger derpaa:

En sover saa velsignet, lille Anna!
ANNA (rører paa sig henne i Sengen).
BEDSTEMODER (ser det ikke. Gaar hen til Bordet og hælder Indholdet af Flasken i et Glas og drikker. Nynner): Og Nissebuk bag Ovnen lo — — (Gyser.) Det blæser stygt, gør det! én fryser til midt paa Livet!

Finder Maleriet, som hun et Øjeblik aandsfraværende betragter. Stiller det derpaa op paa Benenden af Annas Seng med Bagsiden mod Dragkisten. Anna vil tale, men kan ikke og tager sig med den ene Haand op til Halsen.

BEDSTEMODER (ser Rokken). Skal Bedste synge Spindevisen, Lillemo'er, skal hun det? — — men lystig! lystig!
(Sætter sig paa Stolen ved Annas Seng, træder Rokken og synger:)

Hr. Abel tren i den Rosengaard
med Fjer i sin Hat og Sværd ved sit Laar.
Dér sad skøn Edele faur og fin
mellem Blomster smaa
og spandt sig det dyreste Brudelin.

Og Roserne dufted, og Klokkerne klang!
Men Jomfruen længtes den Dag saa lang.

(Taler:) Den er da lystig nok, skulde én tro!

(Synger:)

De lagde hende under Muld — — —

(Ryster paa Hovedet.) Nej, nej — —

(Synger:)

Hr. Abel var stædt udi samme Nød,
han lagde sit Hoved i Jomfruens Skød — —
da standsed Tenen — — da stopped Graad — —
mellem Blomster smaa
og Døden dansed — — —

(Taler.) Nej, nej, nej! — — En glemmer de muntre Viser, gør én (Rejser sig og sætter Rokken hen under Vinduet.) Der sker jo saa meget, som ingen tænker!

ANNA (svagt). Bedstemo'er — — —

BEDSTEMODER (hen til Sengen).

ANNA. Jeg er tørstig — — —

BEDSTEMODER. Er hun det, lille Pus, er hun det? Nu skal Bedste komme — — (Gaar hen og skænker et Glas Vand, som hun bringer Anna.) Drik saa da — — —

ANNA. Er det Morgen nu?

BEDSTEMODER. Nej, Nat er det — — (Stryger sig over Øjnene.) mørkt er det.

ANNA. Det gør saa ondt i min Hals — — —

BEDSTEMODER (siddende). Nu skal vi hente Tørklædet da. — — (Gyser). Det blæser stygt, stygt, stygt, gør det — — én fryser, Lillemo'er, én fryser! (Stirrer hen mod Dragkisten.) Kan hun se, hvor det skinner dér henne? — — Det er Vorherres Stjærner, lille Anna, det er Vorherres egne Stjærner — — (Urolig.) Nu maa hun bede, Barn — — hører hun, hun maa bede!

ANNA. Ja — — —

BEDSTEMODER. Bed én Gang til — — bed én Gang til!

ANNA (træt). Fader vor — — Du, som er i Himlen — — helliget vorde dit Navn — — tilkomme dit Rige — —

BEDSTEMODER (gentager). — — tilkomme dit Rige — — ja, ja, ja! (Taber Glasset og synker sammen paa Stolen).

ANNA (som før). Ske din Vilje — — i Himlen — —

BEDSTEMODER (blusser op). Vist ikke, vist ikke! — — vi er skabt i Guds Billede, er vi — — spil Bryllupsdansen, hører hun, h ø r e r hun — — men lystig, lystig — — Der rider en Konge over Viborg Bro — — (Falder hen over Sengen).

ANNA (rejser sig over Ende og stirrer paa hende og skriger): Mo'er, Mo'er — — Martine!

(Tæppe.)

FØRSTE VIOLIN

Komedie i fire Akter

af

Jens Petersen og *Gustav Wied*.

(1898)

PERSONERNE

Clausen, Apoteker.
Ludvig, Provisor, hans Søn.
Møller, Adjunkt.
Anna, hans Datter.
Dilling, Dyrlæge.
Hansen, Musiker.
Stine, Apotekerens Husholderske.
Niels, Apotekerens Karl.

Handlingen foregaar i en større jydsk Provinsby, hos Apoteker Clausen, fra en Dags Aften til næste Dags Aften.

FØRSTE AKT

SCENEN: Dagligstuen i et gammelt Provinshus, hvor der i mange Aar har været Apotek. Den er ikke synderlig dyb og har altsaa en noget aflang Form. Men da der i Forgrunden til højre er en stor firkantet Krog, er det kun den forreste Del af Stuen, der indtager Scenens hele Bredde. Højt oppe i denne Krog sidder der som Levning fra ældgammel Tid et Karnapvindue med talrige smaa Ruder. Foran dette Vindue er der anbragt en Forhøjning med fem-seks Trappetrin.

Hovedindgangen er i Baggrunden midt for, gennem en bred høj Døraabning, med et grønt, uldent Forhæng. Herfra kommer man ind i Recepturet, som er indrettet ovenover Bygningens Port og derfor ligger et Par Trin højere end Forgrundsscenen. Det er kun nogle faa Alen bredt, og naar Forhænget trækkes til Side, ser man, at det ved et lignende Forhæng er adskilt fra det bagved liggende Apotek, som er i Niveau med det forreste Værelse, saa at man atter maa stige et Par Trin ned paa den modsatte Side. Naar man fra Gaden vil ind gennem Hoveddøren, maa man altsaa først gennem Apotek og Receptur.

To Døre til højre og en til venstre. Af Dørene til højre fører den forreste ind til Adjunkt Møllers og den anden ind til Dyrlæge Dillings Lejlighed, medens man gennem Døren til venstre kommer ind i Hovedlejligheden, den af Apoteker Clausen beboede Del af Ejendommen.

Mellem Dørene til højre Sofa, Bord og Stole, alt i Mahogni fra Kristian den Ottendes Tid. — Op ad Væggen i Forgrunden til venstre en meget lang Empiresofa med Sideskabe. — Paa Forhøjningen i Krogen til højre to Bænke, den forreste med Bagsiden mod Tilskuerne, den anden vis-à-vis. De har ikke andet Rygstød end det Rækværk, hvormed Forhøjningen er omrammet. Dette Rækværk er ligesom Forhøjningens Trappegelænder udskaaret i Egetræ og gør Indtryk af at være et Par Hundrede Aar gammelt. — I Baggrunden til venstre for Hovedindgangen et gammelt Klaver og en Reol med Noder. — Til højre for Hovedindgangen en stor Kakkelovn med bronceret Buste af Kristian den Ottende. — I Mellemgrunden til venstre nogle Nodepulte med tilhørende Stole. Pultene er indrettet saaledes. at de ikke blot har Plads til Lys, men ogsaa til Kopper og Glas.

Paa Væggen over Klaveret Portrætter af Haydn, Mozart og Beethoven. Haydn hænger i Midten og noget højere oppe end de andre. Han er ogsaa i større Format, og Rammen er omgivet af en mægtig Laurbærkrans.

Karmen i Karnapvinduet er meget bred og fyldt med Potteplanter.

Naar der kommer nogen ind gennem Apotekets Gadedør, er der en Klokke i det forreste Værelse, der ringer. Denne Klokke har Plads til venstre for Hovedindgangen, højt oppe paa Væggen, og er anbragt i Enden af en lang, rusten Jærnfjeder. Den klinger hæst og dingler længe.

FØRSTE SCENE

En Kvartet af Strygere, bestaaende af Ludvig (første Violin), Apotekeren (anden Violin), Adjunkten (Bratsch) og Dyrlægen (Violoncel), er paa Plads foran Nodepultene, Ludvig og Apotekeren længst fremme.

Adjunkten har en Kop Kaffe staaende ved Siden af sig, Dyrlægen en Toddy.

Man er i Lag med Haydn Op. 76 Nr. 3 (Kejserkvartetten), og i samme Øjeblik, Tæppet begynder at gaa op, sættes der i med de første Takter af Adagioen.

Ludvig er en slank, lidt spædlemmet og forlegen ung Mand i Begyndelsen af Tyverne. Han har en let Antydning af Overskæg.

Apotekeren er nogle og tres, høj, soigneret, uden Skæg. I lang, gammeldags Skødefrakke. Rolig og værdig. Afdæmpet i sin Tale, selv om han bliver vred.

Adjunkten er paa samme Alder. Uden Skæg. Sværmer for Beethoven og bestræber sig for at lægge sig hans bistre Ansigtsudtryk til. Sjusket og malproper.

Dyrlægen er nogle Aar yngre. Uden Skæg. Lille, fed, gemytlig. Med smaa Lapserier i sin Paaklædning.

Man er omtrent færdig med første Afdeling, selve Themaet. Saa tager Klokken paa at ringe.

LUDVIG (rejser sig øjeblikkelig). Der kom nogen.

ADJUNKTEN. Fa'en, lad dem vente!

LUDVIG (hænger Violinen fra sig paa Pulten). Syge Folk kan man ikke lade vente.

ADJUNKTEN. Aa—r! Det er sgu Folks egen Skyld, naar de bli'er syge!

APOTEKEREN. Hvor er Niels henne?

DYRLÆGEN. Han er vel inde, hæhæ, og ta' Stines Temperatur!

LUDVIG (paa Vej ud gennem Recepturet). Niels maa først være færdig i Kælderen.

ADJUNKTEN (rejser sig, arrig.) Kalder Du det at spille, Clausen, hva'?

APOTEKEREN (rømmer sig sagtmodig).

DYRLÆGEN (tager sit Glas). Skaal, Ihr Herren! Det er da en Trøst, at man ikke behøver at være mere end én om at drikke!

ADJUNKTEN (op og ned ad Gulvet, knapper Vesten op og strammer sine Seler). Det er ogsaa en Manér, at han skal passe Butikken, naar vi har Musikaften!

APOTEKEREN (rolig). Det er ingen Butik, Møller, det er et Apotek.

ADJUNKTEN (hen mod ham). Jeg kalder det nu for en Butik. Og jeg vil altid kalde det for en Butik, for det har jeg mest Lyst til!

APOTEKEREN (mildt). Ja, ja ja . . . .

ADJUNKTEN. Hvorfor lukker Du ikke? Alle de andre har lukket for længe siden.

APOTEKEREN. Paa et Apotek lukker man ikke, før Klokken er ti.

ADJUNKTEN (indædt). Og hvis nu Beethoven havde været Apoteker? Hva'?

DYRLÆGEN. Eller Mozart — hæhæ? — I skulde sgu ta' Jer en Toddy — ligesom mig og Mozart, Ihr Herren, — den er saa rar at fordrive Ventetiden med.

ADJUNKTEN. Det hedder ikke: „ligesom mig og Mozart", — det hedder: ligesom jeg og Mozart! — Men vi behøver Gudskelov ikke at sættes i Spiritus endnu.

DYRLÆGEN (klapper ham beroligende paa Armen). Og den gør arrige Folk mildere af Hjerte — Skaal!

ADJUNKTEN (trækker Armen til sig). Uf! . . . Fyldebøtte!

DYRLÆGEN (fortsættende). Og ligesom blidere af Sind, — gamle Stilebog!

APOTEKEREN (mæglende). Saa, saa, saa! — Altid skal I kævles!

LUDVIG (kommer ind igen).

DYRLÆGEN (til Ludvig). Det var vel for to Øre Loppefrø?

LUDVIG. Saa omtrent ja.

ADJUNKTEN (strammer sine Seler). Og det skal man ha' farmaceutisk Eksamen for at besørge!

APOTEKEREN. Skal vi saa forsøge igen? (Sætter sig ved Pulten og tager sig en Pris).

ADJUNKTEN. Ja, „forsøge"! „Forsøge"! (Sætter sig og tager sig en Pris). Slaa en Plakat op udenfor, at vi spiller!

DYRLÆGEN sætter sig og tager en Pris). Det er sgu tilstrækkeligt at stille Stine op indenfor Glasdøren, hæ, hæ!

LUDVIG (sætter sig). De véd, at jeg holder meget af Stine, Dilling.

ADJUNKTEN. Hun gør hans Toddy for tynd, lille Ludvig, — hinc illæ lacrymæ!

DYRLÆGEN. Du har det vist ikke godt, Møller?

APOTEKEREN. Vi begynder altsaa forfra paa Adagioen! (Banker med Buen i Pulten. Musik. Men efter et Par Takters Forløb ringer det igen.)

LUDVIG (rejser sig øjeblikkelig og hænger Violinen fra sig).

DYRLÆGEN. Ja, tænkte jeg det ikke nok! Tænkte jeg det ikke nok!

ADJUNKTEN (farer op). Jeg spiller ikke en Node mere i dette Rakkerhus!

APOTEKEREN (til Ludvig). Hvad er det ogsaa, Du har sat Niels til netop nu? Du vidste jo, at vi skulde spille.

LUDVIG (paa Vejen ud). Det er Frugtsaften, Fa'er. Den kunde ikke staa længere; og vi kan da ikke være tjent med, at den bliver fordærvet.

ADJUNKTEN. Og den Dreng er opkaldt efter Beethoven! Han skulde ha' hed't Isak eller Moses, skulde han, den Kræmmersjæl!

APOTEKEREN (rejser sig. Rolig). Ludvig har jo naturligvis Ret, Møller. Navnlig nu, efter at vi har faaet den nye Apoteker til Byen.

DYRLÆGEN. Naa—aa, Du sidder vist lunt nok inden Døre. — Og paa den Maade var det jo meget bedre, vi var bleven boende hver for sig.

ADJUNKTEN (til Apotekeren). Ja, var det ikke Dig, som fik os til at flytte her hen paa Apoteket? Hva'?

DYRLÆGEN. For at vi kunde ha' det noget nemmere med Musikken — hæ?

APOTEKEREN. Jo, vist saa, . . . vist saa . . .

ADJUNKTEN. Og ikke for at vi skulde passe Butikken . . . hæ!

APOTEKEREN. Jeg har flere Gange anmodet Dig om ikke at kalde det en Butik, Møller?

DYRLÆGEN. Og hvad kan det saa nytte, vi har faaet Ludvig tilbage igen?

ADJUNKTEN. Du kunde ha' beholdt den gamle Provisor, det sagde jeg straks! Saa kunde Ludvig ha' passet sin Violin.

DYRLÆGEN. Hvorfor skulde han ellers ta' Undervisning i Musik derovre i København? Saa behøvede han jo bare at ha' læst til Eksamen.

ADJUNKTEN. Naar Du vil gøre en Kræmmer ud af ham alligevel!

DYRLÆGEN. Stik den, Clausen! Stik den! Jeg holder med Møller! Enten spiller man, eller man spiller ikke!

APOTEKEREN. Du passer dog ogsaa d i n e Forretninger, Dilling.

DYRLÆGEN (tager en Slurk af Toddyen). Det gør jeg, men Fandens nødig!

ADJUNKTEN. Det troede jeg, at vi var enige om for længe siden, at Musik er det eneste, som der er noget ved her i Livet.

DYRLÆGEN. Jeg holder med Møller: Musik til Hverdag — og en sød lille Pige i Tilgift om Søndagen — og saa Toddy over hele Linien! Hæ, hæ!

ADJUNKTEN (slaar efter ham). Lad være, Dilling! Du véd, jeg sætter Pris paa Dig som Musiker; men jeg sympatiserer ikke med dit . . . dit Privatliv! (Til Apotekeren): Hvis Du ikke mener, Du har Raad til at holde en Kandidat til, saa kunde du i det mindste ta' en Discipel. Det er det rene, skære Gnavseri at nøjes med Ludvig og Niels.

DYRLÆGEN. Det rene, skære Gnavseri!

APOTEKEREN (lidt pikeret). Na—aa, jeg kender dog dem, der holder mere paa Pengene end jeg!

DYRLÆGEN (stikker A d j u n k t e n i Siden med Tommelfingeren).

APOTEKEREN. For Resten ved I jo godt, at jeg er

lige saa ked som I af disse idelige Afbrydelser, og jeg haaber ogsaa, at det skal lykkes mig at raade Bod derpaa.

DYRLÆGEN (nysgerrig). Saa—aa? Saa—aa? Hvordan det?

APOTEKEREN (tager et Papir frem af sin Tegnebog).

ADJUNKTEN (utaalmodig). Naa!

APOTEKEREN (rækker ham Papiret). Værsgod og læs!

DYRLÆGEN. Hva' er d e t?

APOTEKEREN. Et Avertissement.

ADJUNKTEN (har hurtig ladet Øjnene løbe over Papiret.) Avertissement?

APOTEKEREN. I Berlingske. Værsgod og læs!

ADJUNKTEN (læser). „Første Violin. — En dygtig Musiker, som kan spille første Violin i en Strygekvartet, og som er villig til at gaa til Haande i et Apotek, kan faa en fast og vellønnet Stilling. Man behage at henvende sig . . .“ (Ser forbavset spørgende op.)

APOTEKEREN (sejrsstolt). Hvad siger I til d e t?

(Lille Pause.)

DYRLÆGEN. Borgerskabet vil grine af os!

ADJUNKTEN (betænkelig.) Du h a r rykket det ind?

APOTEKEREN. Det maa have staaet allerede i Gaar eller i Forgaars.

DYRLÆGEN. De vil grine af Dig, Clausen!

APOTEKEREN. Jeg kan ikke se, at det er noget at le af.

ADJUNKTEN (overlegent). Og lad dem saa le! Lad dem le! Naar bare vi faar en Mand, der kan spille! — Og naar bare vi tre holder sammen.

APOGEKEREN. D e t gør vi!

DYRLÆGEN. Naturlig! Det har vi jo altid gjort! (Drikker.)

ADJUNKTEN (griber pludselig A p o t e k e r e n i Frakkeopslaget). Du h a r da vel ikke tænkt paa at sende Niels væk saa? Det kunde ligne Dig! Det kunde ligne Dig!

APOTEKEREN (frigør sig lempelig). Du er saa voldsom, Møller!

ADJUNKTEN (med sit Ansigt tæt til Apotekerens). Har Du tænkt paa det?

APOTEKEREN. Nej . . . ja . . . nej . . . Vi kan jo da tale om det!

ADJUNKTEN (slaar Hænderne sammen i Ekstase.) Han har tænkt paa det! Han har tænkt paa det! — Byde en Primoviolin at feje Gaard og hente Brænde op og Kokes! Kokes! Og Vand til Stine!

APOTEKEREN. Naar selv en Haydn har maattet pudse Støvler og hente Brænde!

ADJUNKTEN (med Voldsomhed, som om han vilde æde ham). Clausen! Der er Mug paa dine kunstneriske Aspirationer!

APOTEKEREN. Hvor Du dog altid ta'er paa Vej!

DYRLÆGEN. Ja, det er sgu ikke saa underligt, at hans Kone rendte fra ham!

ADJUNKTEN (lader Armene synke og siger ganske uforstaaende): Men Dilling dog!

APOTEKEREN (bebrejdende til Dyrlægen). Hvor kan Du dog sige saadant noget?

DYRLÆGEN (genert.) Ja — ja . . . det faldt mig lige ud af Munden . . . (Hidsig:) Han kan jo la' være med at skabe sig saa spiltosset!

APOTEKEREN (trøstende til Adjunkten). Saa Møller, saa . . . . Naturligvis beholder vi Niels, naturligvis! Ellers vilde det jo blive akkurat det samme, det indser jeg godt nu, . . . naturligvis beholder vi ham, . . . og saa skal vi rigtig . . .

LUDVIG (kommer ind).

DYRLÆGEN (glad over Afbrydelsen). Naa endelig! . . . Lad os saa gaa videre!

LUDVIG. Det kan vist ikke nytte noget. Det er en Hjernebetændelse; og jeg skal vist straks ud igen.

ADJUNKTEN. Jeg har heller ikke Lyst nu.

APOTEKEREN (klapper hans Arm.) Naa, naa, Møller, lad nu det være glemt.

ADJUNKTEN (trækker Armen til sig). Jeg har ikke Lyst, siger jeg! . . . Lad være med at behandle mig som et Pattebarn! Jeg . . . jeg er tre Maaneder ældre end Du!

LUDVIG. Men kære Hr. Møller . . .

DYRLÆGEN (pludselig frem, rækker Adjunkten Haanden). Jeg beder Dig om Forladelse!

ADJUNKTEN (uden at tage hans Haand). Jeg vil ikke længere sidde her og spille til Nar!

DYRLÆGEN. Jeg holder med Møller!

ADJUNKTEN (hidsig til Dyrlægen). Det sætter jeg aldeles ingen Pris paa.

DYRLÆGEN. Jeg holder med Dig alligevel.

ADJUNKTEN. Nu gaar jeg ind til mine Stile!

DYRLÆGEN (vil gøre Parti med Adjunkten og lader ogsaa fornærmet). Jeg gaar ogsaa ind til mig selv! (Tager sin Toddy.)

ADJUNKTEN (vender sig i Døren). Og til dine sjofle Romaner! Hva'? (Ud.)

DYRLÆGEN (naar Adjunkten er ude af Døren). Hæ! . . . Gamle Penneskaft! (Ud.)

APOTEKEREN (rømmer sig sagtmodig.) Hum, hum . . . .

LUDVIG (med et lille Smil). De var nok ikke i godt Humør?

APOTEKEREN. Nej, det gaar jo heller ikke, dette her, min Dreng.

LUDVIG. Nej, ikke sandt? Apoteket lider alt for meget derunder.

APOTEKEREN. Ja, Apoteket . . . ja naturligvis. Og Musikken lider alt for meget derunder. Baade Apoteket og Musikken!

LUDVIG. Her bliver mindre og mindre at bestille, og jeg tror, det er Musikkens Skyld.

APOTEKEREN. Ja . . . naa . . . ja . . . (Faar pludselig en Mistanke:) Hvad mener Du med det?

LUDVIG. Ja, Du kan naturligvis spille saa meget, Du vil . . .

APOTEKEREN. Naa dog!

LUDVIG. Det gaar bare ikke an, at vi spiller begge to.

APOTEKEREN. Vil Du lægge din Kunst paa Hylden?

LUDVIG (tier).

APOTEKEREN. Kaste den Guds Gave bort?

LUDVIG (tier).

APOTEKEREN. Og netop nu, da vi allesammen er enige om, at Du har haft overordentlig Udbytte af den Undervisning, Du har nydt i København?

LUDVIG. Jeg behøver vel ikke netop at lægge den paa Hylden, men . . .

APOTEKEREN. Ja, hvor vil Du da lægge den hen?

LUDVIG (smiler).

APOTEKEREN. Staa ikke der og grin!

LUDVIG (alvorlig.) Jamen, Fa'er . . .

APOTEKEREN (afbrydende). Tror Du, jeg var kommen helskindet gennem Livet, dersom jeg ikke havde haft min Musik og da særlig den store udødelige Haydn at støtte mig til?

LUDVIG. Jeg holder ogsaa meget af Musik.

APOTEKEREN. Men Du holder maaske endnu mere af Recepter og . . . og engelsk Salt? Er det det, Du vilde sige?

LUDVIG. Maa jeg tale ud?

APOTEKEREN. Tal!

LUDVIG. Jo, ser Du, Fa'er, for mig har Apoteket her altid staaet som . . . som noget ærværdigt . . . noget næsten helligt. Det er ikke blot Dig, men ogsaa Bedstefa'er og hans Fa'er igen, der har levet og virket indenfor disse gamle Vægge. Og naar jeg i min Barndom hørte Folk tale om det gamle Apotek, syntes jeg altid, der kom noget ærbødigt i Tonefaldet, det var næsten, som om de vilde tage Hatten af, blot de nævnede det; og nu . . . nu . . . .

APOTEKEREN. Hvad nu?

LUDVIG. Nu er det ikke langt fra, at man trækker

paa Skuldrene ad det, — man kalder det for . . . for Musikkonservatoriet . . .

APOTEKEREN. Vi bryder os ikke om dumme Menneskers Vittigheder!

LUDVIG. Jamen det hele kunde jo saa let bringes paa Fode igen, naar bare Du tillod, at jeg tog mig lidt mere . . . lidt alvorligere af Sagerne.

APOTEKEREN (klapper ham paa Kinden). Du er en brav Dreng, Ludvig, men du er lidt for ømskindet. Lad Folk snakke og være vittige; det er dog Glæden inden Døre, det kommer an paa!

LUDVIG. Jo, men . . .

APOTEKEREN (stadig smilende). Nej, nu maa Du tillade, at jeg taler lidt! (Polisk:) Ser Du, jeg har jo allerede indset, at dette her gaar ikke; og jeg har ogsaa tænkt paa at skaffe Udvej. (Resolut:) Vi skal ha' en Mand til i Apoteket.

LUDVIG. En Farmaceut?

APOTEKEREN. Nej, en Mand, der kan spille Violin.

LUDVIG. Jamen . . . .

APOTEKEREN. Saa er vi ikke længere afhængige af Niels.

LUDVIG. Men jeg forstaar ikke rigtig . . .?

APOTEKEREN. For saa kan Du og den unge Mand skiftes til at spille og til at passe Apoteket. Det synes jeg ikke, der er mange Ben i!

LUDVIG (smilende). Jamen . . . var det saa ikke bedre, at den nye Mand helt overtog Primoviolinen?

APOTEKEREN. Og Du? hvad vilde saa Du?

LUDVIG. Passe Apoteket naturligvis. Det vilde Kunderne vist ogsaa synes bedre om.

APOTEKEREN. „Kunderne"? „Kunderne"? — Hvem er d e t? — Er vi Diskenspringere maaske?

LUDVIG (smilende). Undskyld!

APOTEKEREN. Ikke smile!

LUDVIG (alvorlig). Undskyld!

APOTEKEREN (ryster paa Hovedet). Ludvig, Ludvig, Du er

ikke nogen ægte Clausen! Du er i hvert Fald ikke min Søn!

LUDVIG (smiler igen). Jamen Fa'er, naar Du siger saadan noget, er jeg virkelig nødt til at smile.

APOTEKEREN. Ja, jeg mener . . . Gudbevares! . . . derom er der ingen Tvivl, naturligvis! — Men jeg mener: Der er ikke gaaet Musik i Dig!

LUDVIG. Nej, ikke saadan, at jeg kan glemme alt andet for Musikkens Skyld. Og jeg kan da heller ikke altid blive ved med bare at være din Søn.

APOTEKEREN. Naa, hvad ellers da?

LUDVIG. Der kommer jo alligevel en Gang, da der maa gøres en . . . (stopper op.)

APOTEKEREN. En hvad for noget?

LUDVIG. En . . . en Forandring.

APOTEKEREN (meget forbauset) Og hvad er det saa for en Forandring? — Naa, — naa! Ud med Sproget! Du har altsaa flere . . . Kaprifolier paa Haanden.

LUDVIG (lidt usikker). Jeg kunde jo for Eksempel gaa hen og . . . og gifte mig.

APOTEKEREN (ganske uforstaaende). Gifte Dig?

LUDVIG. Jeg er da ikke noget Barn længer.

APOTEKEREN (i indre Oprør.) Nej, Gudbevares, man kan se dit Skæg uden Lupe!

LUDVIG. Fa'er, maa jeg tale alvorligt med Dig?

APOTEKEREN. Ja værsartig! Jeg er saa alvorlig som et Timeglas!

LUDVIG. Vi to har jo egentlig aldrig talt rigtig sammen, aldrig! Bare spillet.

APOTEKEREN. Musikken er Sjælenes sublimeste Sprog!

LUDVIG. Ja, ja . . . Men sæt Dig nu der! Saa sætter jeg mig her. Og saa taler vi sammen. Du plejer jo dog at være saa rolig.

APOTEKEREN (sætter sig). Under et Jordskælv vakler selv en Statue.

LUDVIG (sætter sig. Famlende). Jeg ved godt . . . baade Du

og Hr. Møller og Dilling . . . I har jo alle tre . . . altid talt saa haardt og uvenligt om Kvinderne . . .

APOTEKEREN. Dilling sandt for Dyden ikke!

LUDVIG. Næh — nej, Dilling maaske ikke. Men han ser dog paa dem med . . . med saa ufine Øjne. Og alle tre har I dog været enige om at sige alt det onde om Ægteskabet, som I paa nogen Maade kunde . . .

APOTEKEREN. Hum!

LUDVIG. Og det er jo Jer, der har opdraget mig. Nogen Mo'er har jeg ikke haft; og af Kvinder har jeg egentlig aldrig kendt andre end Stine.

APOTEKEREN. Det er ogsaa mere end tilstrækkeligt!

LUDVIG. Ja, ja . . . og jeg klager jo heller ikke; Stine har altid været god og rar, men hun gik jo dog kun og lavede Mad og gjorde rent og stoppede Strømper . . .

APOTEKEREN. Andet kan man med Billighed ikke forlange af et Fruentimmer! — Men hvortil al den Snak?

LUDVIG. Fa'er, hvis jeg nu for Alvor tænkte paa at gifte mig . . . . snart maaske . . . i Løbet af . . . af . . .

APOTEKEREN. I har maaske allerede Tvillinger?

LUDVIG (rejser sig). Men Fa'er dog, hvor kan Du tale saadan . . . om h e n d e?

APOTEKEREN (endnu uforstaaende). Om „hende" . . .? (Forskrækket:) Der e r altsaa . . .?

LUDVIG (hurtig). Ja . . . nej . . . det har jeg jo ikke sagt! . . . Jeg mener om hende, som jeg maaske engang kunde faa i Sinde af tage til min Hustru.

APOTEKEREN (farer op). Eller som „kunde faa i Sinde" at t a' Dig til sin Forsørger og . . . Prügelknabe! (Søger at beherske sig). Ludvig, min Dreng, sæt Dig . . . s æ t Dig! Og lad mig tale fornuftigt med D i g!

LUDVIG (sætter sig igen.)

APOTEKEREN. Har jeg nogen Sinde fortalt Dig, hvad

Haydn kaldte den Kvinde, som havde den Ære at være hans Hustru?

LUDVIG (tier.)

APOTEKEREN. Han kaldte hende for „bestia" . . . „bestia infernalis". Det betyder paa Dansk: det forbandede Bæst! — og Haydn var ikke blot det største, men ogsaa det bedste Menneske, som nogen Sinde har levet.

LUDVIG (med et ganske lille Smil). Jamen, saa har han og hun vel ikke passet sammen?

APOTEKEREN. Passet sammen? — Hun var ikke værdig at løse hans Støvlebaand! — Véd Du, hvad hun brugte hans Kompositioner til?

LUDVIG (tier, han har hørt Historien hundrede Gange.)

APOTEKEREN. Naa, Du véd det ikke. Saa skal jeg fortælle Dig det! — Hun brugte dem til — Papillotter! Fordi hun anede, at det var den Maade, hvorpaa hun kunde krænke ham dybest. — Tænker Du endnu paa at gifte Dig?

LUDVIG. Jamen, Fa'er, hvorfor tog han ikke en Kone, der forstod sig paa Musik?

APOTEKEREN (med et Suk). Som om det kunde nytte noget! — (Sætter sig ved Siden af Ludvig, klapper hans Haand og begynder lidt forlegen:) Kære Ludvig, min egen Dreng . . . vi har endnu aldrig talt om den Ting, men Du véd maaske, at din Mo'er var, hvad man kalder for „musikalsk"?

LUDVIG (nikker.)

APOTEKEREN. Og hun og jeg var . . . ikke lykkelige.

LUDVIG. Jamen . . .

APOTEKEREN. Du ser altsaa, at der har været en Gang, da jeg tænkte som Du. Forstaar sig, hun var jo kun et Fruentimmer og havde kun lært at traktere et Klaver, men hun var begejstret og ildfuld og . . . smuk. Og jeg var forelsket.

LUDVIG. Ja, der ser Du selv!

APOTEKEREN (taler sig efterhaanden ivrig). Den Gang vidste jeg endnu ikke, at selv om en Kvinde er nok saa musikalsk, saa bliver Kunsten for hende aldrig andet end et Appendiks til Klæderne, et af de mange Midler, hun kan tage i sit Koketteris Tjeneste.

LUDVIG (gør en protesterende Bevægelse.)

APOTEKEREN. Hvis hun da ikke gaar endnu et Skridt videre og gør den til et Levebrød. For en Kvinde driver det aldrig videre end til at tænke paa det rent praktiske, — paa Maden til i Morgen og . . . Klæderne til paa Søndag!

LUDVIG. Jamen, kære Fa'er . . .

APOTEKEREN. Sværmer hun for Kunst, saa skal Du lægge Mærke til, at det altid er for den, som lige i Øjeblikket er paa Mode. En ny Hattefaçon eller en ny Kunstteori, det er for hende Hip som Hap.

LUDVIG. Det forstaar jeg ikke, for jeg har altid hørt om Mo'er . . .

APOTEKEREN (afbrydende). Og din Mo'er dannede i n g e n Undtagelse! Hun gjorde meget hurtig den Opdagelse, at Haydn ikke var hende „dyb" nok. Det skulde alt sammen være Beethoven, bare Beethoven. Derfor kom hun og Møller saa godt ud af det sammen. Ja, hun drev det endogsaa til at spille Wagner, denne Janitscharmusikant, som den Gang lige var begyndt at røre Trommen!

LUDVIG (med et lille Smil). Naa ja, Herregud . . .

APOTEKEREN. Saa kom der en Dag, da hun forklarede mig, at det egentlig slet ikke klædte mig at spille Violin. Jeg blev „sentimental", fortalte hun, saa snart jeg fik en Bue i Haanden — hun brugte netop Ordet: „sentimental". — Og den Dag følte jeg for første Gang en inderlig Trang til . . . (Knytter Hænderne) . . . til at lade Buen spille paa hendes Rygstykker!

LUDVIG (vil ikke tro sine Øren). Du, Fa'er!

APOTEKEREN (søger at beherske sig). Siden den Tid bestilte vi ikke stort andet end at pine hinanden. Selv ikke,

da hun laa paa sit Dødsleje, efter at have bragt D i g til Verden. Hun vidste, at det var mit højeste Ønske, at Du skulde opkaldes efter Haydn og hedde Joseph; og saa forlangte h u n naturligvis, at Du skulde hedde Ludvig — efter Beethoven. Og for at sætte sin Vilje igennem fik hun Lægen til at erklære, at det vilde være hendes Død, om jeg ikke gav efter.

LUDVIG. Det var da ogsaa Synd andet, da hun var syg . . .

APOTEKEREN (i ustyrlig Arrigskab). Jamen hun døde jo alligevel!

LUDVIG (beroligende). Fa'er, Fa'er, — jeg kender Dig slet ikke igen!

APOTEKEREN (stryger sig med Haanden over Ansigtet) Naa, naa . . . lad os nu ikke tale mere om d e t! — Men nu véd Du altsaa, hvad Ægteskabet er. Ikke andet end Naalestik fra Morgen til Aften.

LUDVIG. Jamen Fa'er . . . der er da ogsaa andre Ægteskaber . . . . lykkelige . . . .

APOTEKEREN. Ingen! — Og nu véd Du altsaa ogsaa, hvad det var, vi gerne vilde spare Dig for. Al denne Sorg og Jammer — alle de Skuffelser og alt det Bedrag, som hedder Kvinden. (Bruser atter op). Du maatte hellere knuse din højre Haand!

LUDVIG. Men Fa'er dog!

APOTEKEREN. Jo, jo, og ti Gange jo! (Rolig og ømt:) For da kunde alligevel vi andre blive ved at spille for Dig, — mine gamle Venner og jeg, — og bevare din Sjæl frisk og modtagelig for Musikkens hellige Evangelium! (Stryger ham kærligt over Haaret:) Som dog er det eneste, hvori der findes Hvile.

(Pause.)

LUDVIG (nølende). Jamen Fa'er . . . hvis jeg nu a l l i g e v e l . . .

APOTEKEREN. Ja, nu taler vi altsaa ikke mere om den Ting.

LUDVIG (som om han maatte have Luft). Men jeg kan ikke nøjes med Musik alene!

APOTEKEREN (himmelfalden) Du kan ikke nøjes . . .?

LUDVIG. Nej; ikke alene. Musik kan være godt nok som Tidsfordriv . . .

APOTEKEREN (springer op.) Tids . . . Tidsfordriv! (Raaber:) Møller!

LUDVIG (hurtig). Aa nej . . . dette kommer dog ikke andre ved!

APOTEKEREN (raaber højere). Møller! (Aabner Døren til Adjunktens Værelse). Møller! — Kom herind! (Til Ludvig:) Du er jo bindegal! — Tidsfordriv! — Hvorfor ikke heller som en Likør til Kaffen.

ADJUNKTEN (i Døren Gnaven). Hvad er der? — Nu har jeg ikke Tid!

APOTEKEREN. Kom lidt herind!

ADJUNKTEN (frem). Naa, hvad er der saa? (Ser fra den ene til den anden). I ser ud, som om I havde taget amerikansk Olie!

APOTEKEREN (peger paa Ludvig). Han vil gifte sig.

ADJUNKTEN (uforstaaende). Hvor meget?

APOTEKEREN (som før). Han tænker paa at gifte sig!

ADJUNKTEN. Han tænker vel paa Fa'en, gør han! (Knapper Vesten op). Puh! (Stiller sig op foran Ludvig): Er Du syg?

LUDVIG (undvigende). Jeg vil helst afhandle den Sag med Fa'er alene, Hr. Møller.

ADJUNKTEN (ser ham stift i Øjnene). Er Du gal?

LUDVIG. Den vedkommer dog nærmest ham og mig.

ADJUNKTEN (som før). Er Du Socialist?

APOTEKEREN. Jeg har forgæves forsøgt at tale ham til Raison.

ADJUNKTEN (op og ned ad Gulvet). Lad Stine gi' ham et Lavement, si'er jeg! Lad Stine gi' ham et Lavement! (Spænder sine Seler ned). De Satans Seler, de strammer!

(Hen foran Ludvig:) Er Du rent splintrende, sprasende, knasende, himmelraabende forrykt, Menneske? Hvem har Du gaaet i Skole hos? Mon hos mig? Eller hos August den Anden af Sachsen, der avlede tre Hundrede og fem og tresinstyve Børn om Aaret — foruden Skudbørnene? Hva'?

LUDVIG (smiler.)

APOTEKEREN. Det nytter ikke at tage ham paa den Maade, Møller. — Du maa være rolig.

ADJUNKTEN. Rolig? Jeg er Fanden ta' mig det roligste Menneske paa denne Side Kongeaaen! Men naar nogen vil begaa Selvmord . . . (Til Ludvig:) Véd Du, hvad Ægteskabet er?

LUDVIG (tier.)

APOTEKEREN. Hører Du ikke, at din gamle, prøvede, hvidhaarede Lærer spørger Dig, om Du véd, hvad Ægteskabet er?

LUDVIG (tier vedholdende, mut som en Skoledreng).

ADJUNKTEN (docerende). Du véd det ikke? — Godt! — Maa jeg saa bede Dig høre efter, at Du kan det til næste Gang! . . . Ægteskabet er en Livsforsikringsanstalt for Fruentimmer, min gode Ludvig! De betaler intet Indskud og ingen Præmier, men lever højt paa den Kapital, som vi arme, ulykkelige Tossehoveder af Mandfolk maa skrabe sammen i vort sure Ansigts Sved! Hva'! — Tænker Du endnu paa at gifte Dig?

LUDVIG. Alle Kvinder er vel ikke ens.

ADJUNKTEN (afgjort). Alle!

APOTEKEREN (afgjort). Alle!

LUDVIG. Jeg har da truffet . . .

ADJUNKTEN. Du? Du kender jo ikke andre end Stine.

LUDVIG. Ja, for Eksempel Stine!

ADJUNKTEN (slaar Hænderne sammen). Det er da vel ikke Stine, Du . . .

LUDVIG (smiler.)

APOTEKEREN. Aa, visvas, Møller!

ADJUNKTEN (ivrig). Man har set saa galt før. — M i n Kone var ældre end jeg.

LUDVIG (dristig). Ja, De er jo selv gift, Hr. Møller.

APOTEKEREN (forskrækket). Men Ludvig dog!

ADJUNKTEN (tilkæmpet rolig). Lad ham bare, Clausen! Lad ham bare! — Det var godt, han mindede mig om min Fornedrelsestilstand. Jeg vil fortælle ham . . .

APOTEKEREN. Jamen kan Du ogsaa taale at tale om det?

ADJUNKTEN (strammer Selerne). Naar det gælder om at rive Drengen ud af Djævelens Kløer? — (Til L u d v i g: Ja, lille Ludvig, jeg er gift — eller v a r gift — for det er allerede mange Aar siden . . . Satans, saa de Seler strammer! . . . Og vil Du vide, hvorfor jeg giftede mig? — Fordi jeg var et Fæ og en Grønskolling, og fordi jeg ikke havde en Fa'er eller en forstandig Lærer til at advare mig. Hva'! — Og fordi hun var „energisk"; hun v i l d e giftes. Og durkdreven, durkdreven! Jeg behøvede bare at sætte Violinen under Hagen, saa sad hun der og lyttede med Hovedet paa Skakke som en Turteldue. Og hun fortalte, at jeg var en Kongeørn, der hævede hendes Sjæl paa Poesiens Vinger. — Sludder! Fruentimmervrøvl!

LUDVIG. Jamen . . .

ADJUNKTEN. Hva'? — Men da vi først var bleven gift, fik Piben en ganske anden Lyd. Hun kunde ikke taale al den „Klimpren" i sit Ho'de. Hun sa'e „Klimpren". Hva'! — Hun var ikke mere musikalsk end en Asparges!

LUDVIG. Jamen . . .

ADJUNKTEN (kører paa). Hva'? — Og Penge vilde hun ha'. — Bedst som jeg sad og spillede, saa kom hun farende om Husholdningen — at hun ikke ha'de Penge til Smør, og ikke til Ost, og ikke til Øl. Som om Mennesket lever af Ost og Øl alene! Hva'! — Og jeg h a ' d e ingen Penge! Jeg fik jo ikke uden min Pjalt Gage.

LUDVIG. Jamen . . .

ADJUNKTEN. Og da jeg saa tog og dundrede i Bordet for hende og sa'e, at jeg vilde ha' Fred, og at Hjemmet var mit, saa . . . saa . . . ja saa en skønne Dag, da jeg kommer fra Skolen, var hun rejst bort med vor lille Datter. Rendt sin Vej, forstaar Du, r e n d t! — Se det er Ægteskabet!

APOTEKEREN (klapper ham deltagende paa Skulderen). Ja, Du har haft tunge Dage, gamle Ven.

ADJUNKTEN (pusler med sine Seler). Og Du!

APOTEKEREN. Tal ikke om det!

ADJUNKTEN (med Hentydning til Ludvig). Og nu vil h a n ogsaa rende fra os. (Hen foran Ludvig.) Du siger ikke noget! Hva'? Har Du endnu Lyst til at komme ind i den Heksesabbat?

LUDVIG (vrider sig). Jeg k a n ikke nøjes med Musik alene.

APOTEKEREN (bedrøvet til Adjunkten). Han siger, at vor Musik kan være god nok som „Tidsfordriv".

ADJUNKTEN (maalløs). Vor . . . vor Musik? V o r Musik! „Tidsfordriv"! (Op og ned ad Gulvet). Vi, som har spillet de forfærdeligste Ting! Ting, som endog Folk fra Det kongelige Kapel har maattet lade ligge! Hva'! (Hen foran Ludvig). Véd Du, at Musikken har baaret din Fa'er og mig over Graven? V é d Du det? — Men Du ønskede naturligvis, at vi godt og vel laa dernede, og at Ormene aad os, og Rævene rendte med vore Ben! Hva'? Saa kunde Du gifte Dig i Fryd og Herlighed og lade dit umusikalske Uhyre af en Kone koge Havresuppe paa vore Violiner!

LUDVIG (smiler). Men det kunde jo godt hænde, at mit tilkommende „Uhyre af en Kone" var musikalsk, Hr. Møller.

ADJUNKTEN (spidser Øren).

APOTEKEREN (til Ludvig). Jeg har allerede forklaret Dig . . .

ADJUNKTEN (afbrydende). Nej, lad Drengen tale ud! (Til Ludvig). Hvad er d e t, Du fortæller om din tilkommende — hm! — Halvdel? — — Det vilde naturligvis forandre Sagen meget betydelig.

APOTEKEREN (til Adjunkten). Du glemmer, at min Kone var musikalsk.

ADJUNKTEN. Glemmer? Næi! Aldeles ikke! Paa ingen Maade! Og havde hun blot faaet en Mand, der havde forstaaet hende . . .

APOTEKEREN. Hva' si'er Du!

ADJUNKTEN. En Mand, der havde forstaaet hende! siger jeg. Hun og jeg kunde meget godt sammen.

APOTEKEREN (som om der lid efter lidt gik et Lys op for ham). Hun og Du . . . Ja, ja . . . (Griber pludselig fat i Adjunkten:) Var det . . . var det derfor, Du var med til at faa Drengen døbt Ludvig?

ADJUNKTEN (skriger op). Nej, nu gaar det for vidt! Din Kone og jeg — jeg! En kongelig ansat Adjunkt! mener Du skulde — —! Jeg flytter! Jeg flytter i Morgen den Dag!

APOTEKEREN (hen mod ham, angerfuld). Kære Ven, jeg . . .

ADJUNKTEN (som før). Rør mig ikke, siger jeg! — I er forrykte begge to, baade Du og din Søn! Hele Apoteket er blevet vanvittigt! Væk! Gaa væk! Jeg er bange for Smitte!

DYRLÆGEN (stikker Hovedet ind). Hvad er her paa Færde? Er I ved at koge Sæbe paa Adjunkten? (Frem.)

ADJUNKTEN. Det er Clausen, som . . .

APOTEKEREN (bedende). Møller, Møller, — for din egen Skyld og for min . . .

ADJUNKTEN vender sig pludselig og peger paa Ludvig). Det er . . . det er Drengen der, som vil gifte sig!

DYRLÆGEN (i den højeste Bestyrtelse). Nu be'er jeg om mine himmelblaa Bukser!

ADJUNKTEN og APOTEKEREN (trækker sig noget tilbage i ivrig Samtale, og det ender lidt efter lidt med en Forsoning imellem dem)

LUDVIG (er gaaet hen til Dyrlægen). Kære Dilling . . .

DYRLÆGEN (holder ham ud fra sig). Saa han vil gifte sig . . . Hingstebarnet! — Hæ, hæ, — Trykker Manddommen ham?

LUDVIG (uvillig). Aa!

DYRLÆGEN. Dikkedik! En sød, lille, buttet en, hæ, hæ. — Se mig til den Luks!

LUDVIG (stamper i Gulvet). Hr. Dilling!

DYRLÆGEN. Hov, hov! Saa Hingsten sparker!

LUDVIG. Fa'er og Hr. Møller er det umuligt at tale med; men saa troede jeg, at De . . .

DYRLÆGEN (alvorlig). Ja vel saa, min Dreng. Hvad er der saa? (Hviskende:) Er hun her fra Byen? Jeg kender dem alle.

LUDVIG. Ja . . . nej . . . jeg har jo slet ikke sagt, at der var nogen bestemt . . . jeg har bare slaaet paa, at jeg maaske engang kunde faa Lyst til at gifte mig.

DYRLÆGEN (afgjort). Lad være med det! Hvad skal man giftes for?

LUDVIG. Jamen naar man er . . . naar man nu er forelsket?

DYRLÆGEN. Det har jeg sgu været saa tit, min Dreng. Men derfor behøver man da ikke straks at blive Idiot!

LUDVIG. Nej, naturligvis, men . . .

DYRLÆGEN (indtrængende). Ægteskabet er noget Skidt, Ludvig! Det bare Møg! — En ordentlig Mand kan ikke holde noget Fruentimmer ud i Længden!

LUDVIG. De plejer dog ellers ikke, at . . .

DYRLÆGEN. Hæ, hæ, nej . . . Gavstrik! — Men jeg gifter mig bare ikke med dem! — De er sgu dejlige, det ved Gud de er! Men Ægteskabet . . . nu be'er jeg om mine himmelblaa Bukser! Aldrig i Evighed! — Nej, sin Frihed, sin Musik og sin Toddy! Og saa et lille Pigebarn engang imellem om Søndagen! Det er alt, hvad et Hanmenneske kan forlange. (Fortroligt:) Og saa skal de være smaa og buttede, Ludvig. De lange, magre er født med en Djævel i sig! Jeg har engang haft en . . . uh, ha! — Nej, smaa, blide og medgørlige! (Slaar Knald med Tungen.)

Klak! — Der kan være Vrøvl nok med dem endda!

LUDVIG (lidt utaalmodig). Jamen . . .

DYRLÆGEN (fortsættende). Jo, for allerbedst som et Fruentimmer sidder nok saa fornøjet: Bums! saa bli'er de fornærmede og mæler ikke et Ord! — Men lad dem sidde, siger jeg — la dem bare sidde! Er der mindste Smule Hjertelag i dem, saa kommer de igen og beder om Forladelse. Det vil sige de smaa, som er venlige af Naturen. For hende, den lange, jeg ha'de, hun kunde Gud hjælpe mig vokse en halv Alen til af bare indvendig Galde. Hæ! (Søger efter Traaden, men kan ikke finde den igen.) Hæ! (Drejer sig pludselig med et flot Sving om mod Apotekeren og Adjunkten:) Saa, nu er den Skinke røget, Kammerater! Det kommer bare an paa at tage et Mandfolk paa den rette Maade. Drengen gifter sig ikke under dette Ministerium, det skal j e g svare for!

APOTEKEREN (glad). Kære Ludvig . . .

LUDVIG (uvillig.) Lad os ikke tale mere om den Sag i Dag!

ADJUNKTEN (skadefro til Dyrlægen). Helt helbredet er han nok ikke, hva'?

DYRLÆGEN (overlegent). Fuldstændigt!

STINE (ind fra venstre. Hun er klædt som en Tjenestepige. Ser gammel og foraset ud. Mange af de Udtryk, hun bruger, har hun lært under sit mangeaarige Ophold i Købstaden, men hun siger endnu stadig „A" i Stedet for „jeg", og hendes Udtale røber, at hun er fra Landet. Dog er der i hendes Tale en tydelig Bestræbelse efter ikke at stikke for meget af mod Omgivelserne. Hun siger f. Eks. „ikke" og faar i Reglen alle Slutnings-e'erne med. Kun naar hun kommer i stærkt Affekt, vender hun helt tilbage til sit oprindelige Maal). Værsgod! Der er rettet an!

APOTEKEREN. Tak, Stine.

ADJUNKTEN (pusler med sin Paaklædning). Uf, hele Appetiten har man faaet ødelagt!

DYRLÆGEN. Spænd Selerne ned, gamle Leksikon! Hæ, hæ!

STINE. Æggene taaller ikke godt aa vente!

APOTEKEREN. Nu kommer vi . . . Værsgod de Herrer!

LUDVIG. Ja j e g bliver, . . . til Niels kommer op.
APOTEKEREN. Naa . . . ja . . . naa . . .
ADJUNKTEN (til Apotekeren). Helbredet! Han er Fa'en ikke helbredet! . . . Den Dyrekvæler! Hva'!
APOTEKEREN. Nej, desværre, det sidder nok fastere end som saa. (Paa Vejen ud t. v.) Værsgod, Dilling!
DYRLÆGEN. Tak, Tak! Nu skal jeg være der.
APOTEKEREN og ADJUNKTEN (ud.)
DYRLÆGEN (skæver hen til S t i n e, som er bleven staaende ved Døren. Gaar derpaa tæt hen til L u d v i g og siger hviskende, men indtrængende): Husk saa paa, hvad jeg har sagt: Lad de lange gaa, min Dreng! Smaa, blide og venlige . . .
STINE (skarpt, næsten bydende). Æggene taaller ikke godt aa vente!
DYRLÆGEN (med et arrigt Sideblik til S t i n e). Af det andet kommer der bare Fortrydelse. (Ud t. v.)
LUDVIG (lægger ikke Mærke til, at S t i n e er bleven staaende. Han har slaaet Hænderne om Nakken og ser raadvild og ulykkelig ud).
STINE (betragter ham med et uroligt-kærligt Blik).
LUDVIG (sukker).
STINE (bekymret). Bitte Lodhvi . . .
LUDVIG (hører det ikke).
STINE (nærmere). Bitte Lodhvi . . .
LUDVIG (vender sig).
STINE. Skal han ikke ha' no'et aa spise?
LUDVIG (op og ned ad Gulvet). Nej Tak, jeg er ikke sulten.
STINE. Og A har endda gjort Sildesalat for hans Skyld.
LUDVIG (som før). Jeg er led og ked af det hele, gamle Stine!
STINE (forskrækket). La' mæ sieh! (Stirrer ham ind i Ansigtet) Er han syg?
LUDVIG (som før). Nej, jeg er ikke. Men jeg er lige ved at ønske, at jeg var d ø d!
STINE. Jøsses Kreste Kors, om Vorherre hørte ham! — Ja, for han ser da saa hvidkalket ud i Ansigtet.
LUDVIG (hen til hende). Jeg kan jo ikke tale med de

Mennesker! De behandler mig, som om jeg gik i Skole endnu, — — baade Fa'er og Hr. Møller og Dilling . . .

STINE (haanligt). Dilling, hæ, den Skumring!

LUDVIG (atter frem og tilbage). Og det maa jo komme til en Forklaring engang!

STINE (mildt). Hva' er det da, der presser ham, bitte Lodhvi? Kanske A ku' hjælp'? A har da hørt paa hans Pakkenilker før.

LUDVIG (griber hendes Haand). Har Du nogen Sinde været forelsket, Stine?

STINE (uforstaaende). Forelsket, bitte Lodhvi . . .?

LUDVIG. Ja, jeg mener, om der har været nogen, du har holdt af? . . . Nogen, Stine har været forlovet . . . været Kæreste med?

STINE (naivt). Jo, a har da ammet, saa . . .

LUDVIG. Stine . . .

STINE. Jo!

LUDVIG. Stine . . .

STINE. Ja!

LUDVIG (med en kraftig Beslutning). Jeg har faaet mig en Kæreste, Stine! — Jeg er bleven forlovet!

STINE (slaar Hænderne sammen). Nu staar Jo'ren ikke længe. Hvodden er dog bitte Lodhvi kommen a'sted med det?

LUDVIG. Det var i København, i Pensionatet, hvor jeg boede. (Tager pludselig Stine med begge Hænder om Skuldrene og siger med et stort Smil:) Aa Stine! Hun er saa smuk, saa smuk . . . og saa klog!

STINE. Ja, det er da begribelig nok, — Lodhvi tager da ikke en Hansine! — Men hvodden bar han sig ad med at faa det sagt? For han er jo da ikke videre bekjæftet a' sig.

LUDVIG. Nej, det var jo heller slet ikke mig, — det var hende, der spurgte, om jeg ikke syntes, at vi skulde gifte os.

STINE (med rynkede Bryn). Straks?

LUDVIG. Nej, nej! Vi skulde naturligvis forlove os først.

STINE. Naa det skulde I dow! Aa hva' sa'e saa han?

LUDVIG. Hvad jeg s a' e? — Jeg havde jo slet ikke kunnet tænke paa andet end hende, — drømte aldrig om andet end hende!

STINE. Aa Herregu', bitte Spøgelse!

LUDVIG. Og det har hun jo nok kunnet mærke. For saa var det den allersidste Dag . . . (Bliver pludselig ellevild og snurrer leende Stine en Gang rundt.)

STINE. Høj, høj, høj, A skvatter jo om! (Betænkelig:) A lidder ligegodt ikke, at hun er saa fremfusende, bitte Lodhvi! A lidder det ligefrem ikke!

LUDVIG. Jamen . . .

STINE. Nej, nej! Et Fruentimmer ska' aldrig byd' sig til! — Han kommer sgu nok, naar han ikke ka' hold' sig længer.

LUDVIG. Nej, jeg havde aldrig faaet Mod til at spørge. Jeg troede jo slet ikke, at det var mig, hun holdt af. Der var jo saa mange andre, der gik og gjorde Kur til hende.

STINE (stadig betænkelig). Er hun Kjejserinde kanskjesi'?

LUDVIG (glad smilende). Ja, det er netop d e t, hun er, Stine! — Stine skulde bare se hende! Jeg er vis paa, at Stine vilde komme til at holde lige saa meget af hende, som Stine holder af m i g!

STINE. Aa nej, aa nej! Et bitte Gran Skilsmisse bliver der vel! — Hva' hedder saa den — Kjejserinde, med Forlov?

LUDVIG. Hun hedder Anna, — — Anna Møller. Er det ikke et kønt Navn?

STINE. Det ha'de vaaren skjønnere, om hun ha'de hedt Anna-stasia li'som Baronens herude!

LUDVIG (igen urolig). Men . . . men . . . ja det er jo det, der er det allerfrygteligste, — — hun er Datter af den Fru Møller, jeg boede i Pension hos, og — og . . .

STINE. Er der da no'et svinagtigt at sige paa h e n d e?

LUDVIG. Nej, nej! Tværtimod! . . . Men . . . men . . . (Pludselig fortvivlet:) men det er Hr. Møllers Kone! Det er hende, der har været gift med Adjunkt Møller her.

STINE (synker om paa en Stol). Jessus, no sætter A mæ!

NIELS (stikker Hovedet ind fra Recepturet. Det er en ganske ung Bondekarl, uden Skæg, med et stort grønt Forklæde paa. Han taler ravjydsk). Ja no bløw A da fahr mæ Saftij. A ska' wall blyw aa pas paa Apoteke'?

LUDVIG. Ja.

NIELS (peger paa Stine). Mæ Faalov, . . . Stine æ da it goen hen og bløwen skidt?

STINE (rejser sig). Næi. Pas do kuns dit!

NIELS (ud).

LUDVIG (gaar op og ned ad Gulvet).

STINE (følger ham med Øjnene). Det man jo ende med et Mirakel, bitte Lodhvi!

LUDVIG. Ja, — — og jeg havde lovet Anna at tale med Fa'er om det. Og nu er der allerede gaaet fjorten Dage, — — og i Dag er det første Gang, jeg ikke har faaet Brev fra hende.

STINE. Saa kommer der vel to i Morgen, lille Ven, — det ska' han ikke ta' sig saa nær.

LUDVIG. Jamen det m a a jo siges. Og jeg har ogsaa begyndt derpaa, men de Mennesker véd jo slet ikke, hvad Kærlighed er, — det er noget, de for længe siden er færdige med — —

STINE (med Overbevisning). Det bliver en a l d r i g færdig med!

LUDVIG (ser lidt forbavset paa hende, men fortsætter saa): Fa'er blev ganske ude af sig selv, bare fordi jeg slog paa, at jeg muligvis engang kunde faa i Sinde at gifte mig.

STINE. Ja, han har jo haft s i t Læs, Skroget!

LUDVIG. Og saa kom Hr. Møller til, og han vidste ikke alt det onde, han skulde sige om Kvinderne.

STINE (ivrig). Møller er en Gniepind, er han. Konen kunde ikke faa de Skillinger lokket fra ham, der sku' bruges til Føden. Og det véd A da, at naar der ska' laves Mad, ska' der no'et i Gryden først!

LUDVIG. Og saa kom Dilling . . .

STINE (haardt). Dilling . . . den Hornfisk! Bitte Lodhvi ska' vare sig for h a m. Om A maatte raade, sku' han ikke sætte sine Ben her en Dag længer.

LUDVIG. Nej, jeg vil heller aldrig tale mere med ham om den Sag. Uf, han har nogle Teorier . . .

STINE. Han har det, der er mejet værre, kender *A* ham ret!

LUDVIG. Jamen sæt, der kommer Brev fra Anna i Morgen, at . . . at hun ikke vil ha' mig længer!

STINE (med Overbevisning). Ha' h a m? Ha' Lodhvi? — Saa kan han faa ti Kjejserinder for én!

LUDVIG. Jeg b r y d e r mig ikke om andre! — (Klokken ringer, og L u d v i g gør en Bevægelse, som om han vil gaa, men siger saa:) Det er jo sandt, Niels er jo derude.

NIELS (stikker Hovedet frem). Her æ jenn, dæ „abselut" ska' taal' mæ Lodhv . . . „æ mæ Proviseren var'et, A sku' seij.

ANNA (skubber Niels til Side og kigger ind).

LUDVIG (forskrækket og glad). Anna!

ANNA (helt frem. Hun er rejseklædt. Omtrent jævnaldrende med L u d v i g. Rækker ham Haanden og siger muntert): Godaften, Kammerat!

LUDVIG (er endnu ikke rigtig kommen til sig selv). Anna!

STINE (folder Hænderne). Nu gaar Jor'en under!

NIELS (samtidig). Naa saadden . . . høm! (Bort.)

ANNA (drillende). Jeg synes, Du ser saa forbavset ud, . . . og Stine ogsaa, . . . ja for det er da Stine? (G a a r h e n t i l h e n d e:) Kan Stine slet ikke kende mig igen? Møllers „bitte Anna", se bare rigtig paa mig, som nu er bleven til en stor Tøs med lange Skørter paa?

STINE (reserveret). Jo-o, A tøtt jo nok . . .

ANNA (nervøst livlig). Nej, hvor det er dejligt at se alle de gamle Møbler igen — og akkurat paa samme Plads! (Har nærmet sig Empiresofaen.) Men jeg synes, at Sofaen her var meget større dengang. (Klapper den kærtegnende.) Det hyggelige, gamle Spektakel! — Kan Du huske, Ludvig, da vi havde hver sin Butik her i Skabene. (Aabner en af Skabslaagerne.) Og vi maatte hoppe op i Sofaen for at naa de øverste Hylder? Ha! (Sætter sig midt i Sofaen.) Nej, saa dejlig haard den er!

LUDVIG (lidt utilpas). Jamen . . .

ANNA. Og saa hvor her lugter storartet af Apotek! — Jeg kunde kende den Lugt igen helt ovre paa den anden Side af Gaden. — — Jamen, Ludvig dog, jeg synes ikke, Du er den bitteste Smule glad over, at jeg er kommen?

LUDVIG, (hvis Opmærksomhed stadig er delt mellem Anna og Døren til venstre.) Jo, men . . .

ANNA. Hør véd Du, hvad jeg pludselig faar saadan en urimelig Lyst til? — Til et Stykke Lakridsrod, — det har jeg ikke smagt, siden jeg var seks Aar.

STINE. Jamen, det ka' Frøkenen da saa godt . . .

ANNA (farer hen og tager Stine om Livet). Aa ja — hvad?

STINE. Ja, det kan Frøkenen da saa godt: men er der ikke no'et andet, som Frøkenen hellere . . .

ANNA. Nej, tusind Tak — — men straks — straks! Jeg er ganske syg efter Lakridsrod!

STINE. Jow, jow — — no løver A! (Ud gennem Recepturet.)

ANNA (hen og slaar Armene om Ludvig.) Her har Du dit Goddagkys, din . . . din Tørvetriller! — — Jeg maatte jo ha Stine væk, for jeg bryder mig slet ikke om at kysse Dig, naar der er nogen, der ser paa det! — — Der har Du ét til!

LUDVIG. Jamen! kære, bedste Anna . . .

ANNA (atter drilagtig). Og der har vi Karnappen! (Holder Ludvig for Munden). Bare stille med den Snak! — Aa, Du kan ikke tro, hvor mange Gange jeg har drømt om

den Karnap! Hver Gang jeg læste om en af de ædelige Jomfruer, — (Hun udtaler Ordet „ædelig" med vrængende Eftertryk paa første Bogstav) — som sad derhjemme paa Borgen og spejdede efter den guldlokkede Væbner, der var draget i Leding, — (Tager Ludvig om Skuldrene og kigger ham polisk ind i Øjnene) — for at vinde Ridderslaget — og blive værdig til at giftes med den væne Maar, haha! (Løber op ad Karnaptrappen og sætter sig.) Saa nu er jeg en „ædelig" Jomfru!

LUDVIG (vil efter).

ANNA. Nejnejnej! Værsgod at blive ved Jorden! Lad mig først høre, om Du har gjort Dig fortjent til Ridderslaget?

LUDVIG (tier forlegen).

ANNA (smilende). Nej, jeg tænkte det jo nok, din . . . din Kryster! — Men nu skal jeg tale Dunder til Jer allesammen, . . . jo—o, det er derfor, jeg er kommen! Tror Du, jeg vil sidde heroppe og kigge ud af Vinduet til evig Tid, hva'? — — Nej vil Du blive dernede! Der er ikke Tale om, at Du faar Lov til at røre ved „Maaren", før vi er rigtig forlovede!

LUDVIG (ulykkelig). Rigtig forlovede . . .?

ANNA. Ja netop! — Men saa skal det ogsaa blive storartet at sidde heroppe sammen. Ikke?

STINE (ind).

ANNA. Naa, der har vi Stine! — Nej sikken et dejligt stort Stykke! (Rækker efter det og begynder straks at gnave paa det.) Ja, det varer nu altid lidt, inden det begynder at smage rigtigt.

LUDVIG (skæver paa ny til Døren). Jamen, kære Anna . . .

ANNA (læner sig frem over Rækværket). Jo, ser Du, kære Ludvig! — Hansen kom jo i Gaar og viste mig din Fa'ers Avertissement i Berlingske — —

LUDVIG. Avertissement?

ANNA. Ja, om en Primoviolinist, som kunde gaa til Haande i et Apotek, . . . véd Du ikke det?

LUDVIG. Jo—e, jeg vidste nok . . . men det faldt mig ikke ind, at han havde sat det i Avisen . . .

ANNA (stadig gnavende). Naa, nu kan jeg endelig begynde at smage det, — det er storartet! — — Han vilde jo gerne vide, forstaar Du, om jeg mente, det var en Plads for h a m. Og det svarede jeg øjeblikkelig ja til, for jeg vilde i Grunden helst være af med ham . . . (Rækker Lakridsroden ned mod L u d v i g). Vil Du smage?

LUDVIG (gør en utaalmodig Bevægelse).

ANNA. Naa, ja, Gudbevares! . . . Jo, for han er bleven mig saa underlig i den sidste Tid, — haha! — véd Du, jeg tror ved Gud i Himmelens højeste Rige, at han er forelsket i mig!

LUDVIG. Hansen!

ANNA. Naa ja, det er da slet ikke saa forunderligt! — — For jeg har jo nok hørt, at han altid har holdt meget af at lege Kæreste med de unge Piger, der fik Undervisning hos ham. Det kom mig bare lidt overraskende, fordi jeg har kendt ham, fra jeg ikke var større end . . . end Lakridsrod for en Skilling.

LUDVIG (i Oprør). Hum!

STINE (stramt). Med Forlov — er det kaskjesi' osse ham, Lodhvi har faaet Undervisning hos?

ANNA. Nej, det er hos mig. Ha! — Ja for j e g kan ogsaa spille — og — — gøre Kur! Og i samme Øjeblik, han var ude af Døren, faldt det mig ind, at det var meget fornuftigere, at jeg selv søgte den Plads.

LUDVIG. Du!?

STINE. Nu gaar Forstanden!

ANNA. Ja, for nu har jeg i hele to Uger gaaet og ventet paa, at Du skulde skrive, at Du havde talt med din Fa'er, og at alt var i Orden. Men d e t stod der ikke et Ord om. (Pludselig alvorlig). Bryder Du Dig maaske ikke mere om at faa mig til Kone?

LUDVIG (op ad Trappen). Men — Anna dog!

ANNA. Næ, næ! Bliv dernede! Først „Ridderslaget", Fa'erlille!

STINE. Han er saamænd li'saa forlibt i Frøkenen som en Kat i en sur Ost!

ANNA (kysser paa Fingeren til Ludvig). Hvad skal vi saa vente efter, min fagre Svend? Tror Du, det er derfor, jeg har friet til Dig?

LUDVIG. Jamen —

ANNA. For at jeg kunde ha' den Fornøjelse at blive gammel Jomfru paa en anden Façon? — Nej, naar man elsker hinanden, skal man giftes. — Er det ikke ogsaa rigtigt, Stine?

STINE. Ja, det er begribeligt nok, men . . .

ANNA. Og jeg vil giftes straks! (Stamper i Gulvet.) Straks! — Straks! . . . Og da jeg nok kan mærke, at „bitte Lodhvi" endnu stadig er bange for Riset . . .

LUDVIG (utaalmodig.) Aa!

ANNA (varmt og indsmigrende). Jamen, det er jo netop derfor, at den ædelige Jomfru holder saa meget af sin Væbner! (Rækker Haanden ud mod ham.)

LUDVIG (kysser den).

ANNA (muntert). Hvad hun har bevist i Gerningen ved straks at løse Billet til Dampskibet. For kan ikke Du faa den gamle til at lystre, saa skal jeg! — Og saa kan jeg samtidig faa Lejlighed til at tale et lille, venligt Ord med min egen, kære Papa, som ikke har ladet høre fra sig i saa mange Aar!

LUDVIG. Anna, Anna, det gaar aldrig!

ANNA (smilende). Ludvig, Ludvig, det skal gaa! — Og det skal blive kongelige Løjer. Hejsa, vil I danse! Nu spiller Borgens Jomfru første Violin!

STINE (med et forskrækket Blik til Døren). Du bitte Gud, der kommer no'en!

LUDVIG (farer sammen).

ANNA. Sikken de staar og ryster begge to, haha! I er mig et Par nette Statister!

APOTEKEREN (viser sig i Døren).

ANNA (trækker sig lidt tilbage, saa at han ikke kan se hende).
APOTEKEREN. Er Niels ikke færdig endnu?
LUDVIG (forvirret). Jo . . . nej . . . ja, det vil sige . . .
APOTEKEREN. Kom saa ind og faa din Te, at vi kan blive færdige og faa begyndt igen.
LUDVIG. Jamen . . . ja . . .
ANNA (truer ad ham og gør Tegn til ham, at han skal gaa).
APOTEKEREN. Naa, hvad venter Du efter?
LUDVIG. Nu . . . nu kommer jeg.
APOTEKEREN og LUDVIG (ud).
ANNA (bøjer sig forsigtig fremover, for at forvisse sig om, at Døren er rigtig lukket, og spørger derefter halvt hviskende): Sig mig, Stine, er han meget slem til at bide?
STINE (ser sig om). Hva' for en en?
ANNA (med et Nik hen mod Døren). Ja for det var vel ham selv . . . det Bæst?
STINE (med Vægt). A holder s æ r l i g meget af Apotekern!
ANNA (løber ned ad Trappen). Ja, det kommer j e g maaske ogsaa nok til. — (Stiller sig op foran S t i n e og betragter hende smilende). Stine forstaar ikke et Muk af det hele? Hva'?
STINE. A forstaar saa møj, at Frøkenen har taget Pippet fra min bitte Lodhvi.
ANNA. Jamen det vilde Stine ogsaa ha' gjort i mit Sted. Ja for . . . hvor er han dog ikke sød og nuttet!
STINE (stramt). Hum!
ANNA. Og saa gik han bare rundt og gloede paa mig, som om jeg var en Napoleonskage med Kræm. Bare gloede, — for smage, det turde han aldrig. Skønt Gud skal vide, jeg lod det saamænd ikke mangle paa Opfordringer.
STINF. Frøkenen knev ham?
ANNA. Nej! — Næi! (Leende). Men jeg havde skam den største Lyst til det somme Tider. For her har Ludvig gaaet ovre mellem alle Jer gamle . . . Damer og er bleven saa underlig . . . jeg véd ikke hvad.
STINE (varmt). A holder s æ r l i g meget af Lodhvi!
ANNA. Det gør jeg skam ogsaa, søde, elskelige „bitte"

Stine! — Men han skal ha' et Skub, for at der kan komme Fut i ham. — Jeg er opdraget mellem Mandfolk, skal jeg sige os!

STINE. A tøtt hotte, te A ku' fornemm'et, ja.

ANNA. Jo, for dem har vi fuldt op af ovre i Mo'ers Pensionat. Og jeg skal fortælle Stine noget — (Lægger Armen om Stines Liv og siger alvorlig:) at jeg holder saa forfærdelig meget af Ludvig, og netop fordi han ikke er som de andre, der mener, at de bare behøver at strække Haanden ud, saa skal man straks bide paa og sige Tak til. Mandfolk kan være saa forfærdelig vigtige, Stine!

STINE. Aa ja saamænd, no'en a' dem er jo kalkunske nok da.

ANNA. Og hvad er de vigtige af?

STINE (dybsindig). A formodder, det stikker i Skjægget, Frøken.

ANNA (ler). Og saa kan vi vikle de Springfyre om en Finger, naar bare vi vil! (Knipser med Fingrene og lader, som hun lokker for en Hund.) Kom saa da, kom saa da! Sitze, sitze! Nej pænt op paa Halen! Det var ret! — Saa, saa! Gi' Pote! (Dasker ud i Luften.) Nej, højre, — højre naturligvis! — — Der har han et Stykke Sukker! — — Og læg sig saa her under Bordet! Ha, ha, ha! Hva' Stine?

STINE (dyb Beundring.) Det er li'som aa gaa i Cirkus.

ANNA (vil igen lægge Armene om Stine.) Nej, men Ludvig! — Ludvig!

STINE (frigør sig.) Ja, men hva' vil nu Frøkenen her, med Forlov?

ANNA (knipser med Fingrene og søger at efterligne Stines Talemaade). A vil ha' alle dine gamle Herrer til aa „sitze" for mig, Stine, — — paa deres Haler!

STINE (slaar Hænderne sammen.) Gud min Skaber, min Skaber, det gaar aldrig i din Evighed.

ANNA. Det skal gaa! — — Men nu maa jeg af Sted!

STINE (med foldede Hænder, fortvivlet.) Og hvor ska' Frøkenen nu hen da?

ANNA. Jeg skal bare om paa Hotellet og ha' nogle andre Klæder paa. (Snurrer Stine rundt.) Stine skal se, det bliver en hel Komedie! Farvel saa længe! (Kysser paa Fingeren og løber ud.)

STINE (synker fortumlet om paa en Stol.) Og Verden forgaar med et stort Bulder, som skrevet staar!

(Lille Pause.)

NIELS (stikker Hovedet ind og ser sig forsigtig om. — Halvt hviskende): Stine!

STINE (svarer ikke).

NIELS (højere). Stine!

STINE (rejser sig). Pas dæ siel!

NIELS (lidt frem). Hwa' wa' de' fo' jenn?

STINE. Rager det dæ?

NIELS. A ku' sieh, te de' wa' ij Tjøwenhavner.

STINE. Eller osse en . . . Kokkenkineser!

NIELS. Ja de' sædjer, for huj wa' ualmindele højrumpe', (Lille Pause). Men de' wa' li'egodt e' faaeli' knøwt Stykk' Hønseky'.

STINE. Naa, de' har do osse Forstand paa . . . dit Fjols!

NIELS (nærmere). Men hwa' ha'e huj helsen her aa sku' gjørh, bette Stine?

STINE. Hun sku' fordryw' Rotter, bitte Niels.

NIELS. Do æ immer saa krasbøsti, tykkes A.

STINE. De' spør' A wal ingen om.

NIELS (nærmere, kælen). Bette Stine . . .

STINE (dasker efter ham). Gaa din Vej, din Kalkun!

NIELS (tager fat paa hende). Do ku' dow gja'n . . .

STINE (halvt besejret). I Mandfolk ska' altider slikke . . . (Lytter.) No kommer di fra Bor'et!

NIELS (vil hurtig trække sig tilbage, men naar ikke helt ud, inden Apotekeren viser sig i Døren, fulgt af Adjunkten og Dyrlægen.)

APOTEKEREN. Naa, her staar I og holder Fadder-sladder!
NIELS (ud).
DYRLÆGEN (veltilpas efter Maaltidet). Saa var det den Toddy, lille Stine.
STINE (der altid er fornærmet over for Dyrlægen). A tænker, Di ka' synke Maden først!
ADJUNKTEN. Og lad mig faa en frisk Kop Kaffe, Stine.
STINE. Jo. (Ud t. v.)
APOTEKEREN. I skal da ogsaa altid drikke!
ADJUNKTEN (snærrende). Gaar der maaske for meget til, hva'? Skal vi nu ogsaa snydes for det?
DYRLÆGEN. Du skulde sgu' ogsaa ta' Dig en Toddy, Clausen. Det linder paa Humøret.
ADJUNKTEN (til Dyrlægen). Gamle Gris!
DYRLÆGEN. Gamle Vartovskone! Hæhæ!
APOTEKEREN (mæglende). Saa, saa! — Jeg mente jo bare, at naar man kan nyde en Musik, som den, vi spiller her . . .
DYRLÆGEN (afbrydende). Saa behøver man ikke at drikke til? Hæ!
APOTEKEREN (rolig fortsættende) . . . saa begriber jeg ikke, at man kan have nogen Tanke tilovers for sin Toddy eller Kaffe.
DYRLÆGEN (gnider sig fornøjet i Hænderne). Se saa, nu er han oppe paa sin Kæphæst!
APOTEKEREN (uden at lade sig distrahere). En Musik, der er frisk og sprudlende og oprindelig . . .
DYRLÆGEN (snapper ham hurtig Ordet af Munden). . . . som Kildevand! — Ja det kender vi. Men jeg kan ikke nøjes med det bare Kildevand. Jeg skal helst ha' et lille Stænk i.
APOTEKEREN (utaalmodig). Aa!
DYRLÆGEN. Ja, hvad mener Du, Møller?
ADJUNKTEN (snærrende). Ingenting! — Jeg fordøjer!
DYRLÆGEN. Og hvis det skal være en Betingelse,

saa vil jeg for min Part stemme for, at vi hellere spiller noget mere nervepirrende . . . (Holder lidt inde, som om han ikke rigtig turde, men tager Mod til sig og siger:) for Eksempel Wagner!

APOTEKEREN (med en højtidelig Gestus). Jeg tillader ikke, at det Navn nævnes i mit Hus!

DYRLÆGEN. Nej, det véd jeg nok. Og jeg véd ogsaa, at Du har forbudt Stine at købe Kød henne hos Slagter Thomsen, fordi han hedder Wagner til Fornavn.

APOTEKEREN. Det nægter jeg aldeles ikke.

DYRLÆGEN. Og altsaa er Du paa det Punkt absolut gal, min gode Clausen.

APOTEKEREN. Jeg understøtter ikke nogen som helst Slags Humbug!

DYRLÆGEN. Sprøjte gal!

ADJUNKTEN (i Færd med at stange Tænder). Jeg holder med Clausen!

DYRLÆGEN. Fordøj Du, fordøj Du! Ellers kommer det nok til at gaa ud over Drengenes Finiser i Morgen.

ADJUNKTEN. Det hedder: Finisser. Trykket ligger paa første Stavelse.

DYRLÆGEN (gotter sig paa Forhaand). Hæ, hæ! Nu bliver Du arrig, Møller! Jeg véd det! Men siger det alligevel: Jeg troede, hæ, hæ, — at Du i dette Tilfælde — — helst vilde ha' Trykket, hæ, hæ — — ha' Trykket lagt paa Enden!

ADJUNKTEN (bort). Uf!

DYRLÆGEN (ler hjertelig).

APOTEKEREN. I kan da heller aldrig enes.

DYRLÆGEN. Det er bare Gemytlighed. Han kan jo drikke Toddy i Stedet for Kaffe!

LUDVIG (ind fra venstre). Tak for Mad.

APOTEKEREN. Velbekomme, min Dreng. — — Ja lad os saa ta' fat! — — Du kan vel nok straks begynde?

LUDVIG. Ja—a.

APOTEKEREN. (bekymret). Jeg synes, Du ser lidt bleg ud?

LUDVIG. Aa det . . . det har ingenting at sige.

ADJUNKTEN (der allerede sidder paa sin Stol). Skal vi, eller skal vi ikke?

(Man tager Plads om Nodepultene og begynder at stemme Instrumenterne.)

DYRLÆGEN (peger paa Klokken). Hæ, hæ! I skal se, den ringer!

APOTEKEREN. Det var meget værre som det var før.

DYRLÆGEN. Hva'behager?

APOTEKEREN. Jo, for da ringede den ikke blot, naar Folk kom, men ogsaa naar de gik. Det er noget, jeg har faaet forandret.

DYRLÆGEN. Ja, det manglede sgu ogsaa bare!

LUDVIG. Niels er jo derude.

APOTEKEREN (tager sig en Pris). Er vi saa færdige?

DYRLÆGEN (tager sig en Pris og ser sig om). Ja, men min Toddy?

ADJUNKTEN (stamper i Gulvet). Uf! (Tager sig en Pris).

LUDVIG. Stine kommer straks med den. Vandet skulde først koge.

APOTEKEREN. Saa! — (Banker med Buen i Pulten. Violinerne kommer under Hagen. I samme Øjeblik ringer Klokken). Gør ikke noget, gør ikke noget! Lad os bare . . . !

NIELS (stikker Hovedet ind). Her æ' ij bette Kaal fra Tjøvvenhavn, dæ sejer, te' haj æ kommi mæ Damskyvve'.

ANNA (ind. Hun er herreklædt, med Havelock og stor Bulehat, og har en Violinkasse i Haanden. Benklæderne er meget højt opsmøgede, saa at de gør Indtryk af at være noget for lange. Hun har store, lidt affekterede Bevægelser, gaar et Par Skridt frem og bukker for Selskabet, dybt og højtideligt som den, der paa Scenen bukker for et Publikum). Mit Navn er Hansen, — Musiker.

NIELS (ud).

APOTEKEREN (rejser sig og gaar nogle Skridt frem).

LUDVIG (rejser sig med et dæmpet Udraab af Forfærdelse). Men . . . !

ANNA (betyder ham med et Blik, at han skal holde sig i Skindet. Derefter

med et nyt Buk for Apotekeren): Er det maaske Hr. Apoteker Clausen, med hvem jeg har den Ære . . . ?

APOTEKEREN. Jo, det er mig.

ANNA. Jeg tillader mig at komme i Anledning af et Avertissement i Berlingske Tidende for i Gaar Morges . . .

ADJUNKTEN og DYRLÆGEN (rejser sig og betragter hende med Forbavselse).

APOTEKEREN (ser op og ned ad hende). Ja, ganske vist, ja, . . . men vi havde jo rigtignok tænkt os . . .

ADJUNKTEN (høst). Har De taget Deres Konfirmationsattest med, hva'?

ANNA (smilende). Ja, jeg véd nok, at jeg ser yngre ud, end jeg i Virkeligheden er, men hvis de Herrer tillader, vilde jeg gerne have den Ære at aflægge en lille Prøve?

DYRLÆGEN (afsides til Adjunkten). Han ligner sgu et lille Pigebarn.

ADJUNKTEN. (mere end halvhøjt). Jeg spiller ikke med den Hvalp!

APOTEKEREN (tysser paa ham. Hviskende Diskussion mellem de tre gamle Herrer).

LUDVIG (søger at nærme sig Anna).

ANNA (truer ham væk. Hun lægger Hatten fra sig paa Klaveret og tager Havelocken af. Under den har hun en lang, sort Frakke.

APOTEKEREN (som Afslutning paa den hviskende Diskussion). Jo vist saa, — naar Mennesket har rejst den lange Vej! (Vender sig.) Ja, hvis Hr. Hansen . . . (Ser, at hun allerede er ved at tage Violinen ud af Kassen.) Naa, De er allerede færdig.

ANNA (stemmer Violinen og bukker). Om en af de Herrer vilde have den Godhed at ledsage mig paa Klaveret . . .

APOTEKEREN. Vil Du, Møller!

ADJUNKTEN (løfter haanlig paa Skuldrene og gaar hen og sætter sig ved Klaveret. Til Anna, idet han peger paa Nodereolen). Værsgod, De kan selv vælge! Her er alt, hvad vi plejer at spille. (Arrigt.) Men det er ikke Hopsamusik, lille De!

APOTEKEREN. Gør ham nu ikke forknyt, Møller.

DYRLÆGEN (der stadig følger Anna med Øjne). Det ser han mig sgu ikke ud til at kunne blive med det første!

ANNA (foran en af Nodepultene). Aa, det er Kejserkvartetten. Den holder jeg netop saa meget af. (Kaster Hovedet tilbage, faar Violinen under Hagen og spiller — men som om det blot var for sin egen Fornøjelse — de første Takter af Temaet igennem.)

ADJUNKTEN (springer op). Det var som Satan!

APOTEKEREN (glad smilende). Se, se! (Triumferende til de andre:) Kan I se, han vokser!

ADJUNKTEN. Ja med den Tone, — det skulde man ikke se paa ham!

DYRLÆGEN (ellevild). Og sikken et Haandled! Og Fingre som Lærkevinger:

ADJUNKTEN (atter nøgtern). Ja, det er nu godt nok, min gode Mand . . .

ANNA (holder inde).

ADJUNKTEN . . . , men det der er jo som Fod i Hose, det spillede jeg, da jeg var to Aar. (Slaar Fingrene haardt ned i Noderne.) Men der, der! Variationerne! Der knækker vi nok Halsen, hva'?

ANNA (da de tre gamle Herrer er kommet lidt for tæt paa). Om de Herrer vilde være af den Godhed at flytte sig lidt! (Gør Plads med Armene, bukker og, uden at værdige Noderne et Blik, tager hun fat paa en af de vanskeligste af Variationerne.)

STINE (ind med Toddy og Kaffe. Da hun faar Øje paa den spillende, standser hun op af Rædsel og staar stiv som en Voksfigur med Bakken foran sig).

LUDVIG (hen til hende og fører hende ned i Baggrunden t. h., hvor de taler hviskende sammen).

APOTEKEREN (gnider sig i Hænderne). Bravo, bravo, unge Mand! De er antaget!

DYRLÆGEN (klapper Anna paa Skulderen). Ja, det var, Satan vælte mig, Musik!

ADJUNKTEN (som ikke vil give sig). Meget net, hva'! Ja! Men der var lidt Dinglen i Takten!

DYRLÆGEN. Sludder, gamle Lineal!

APOTEKEREN (oprømt.) Jeg holder med Dilling! Det er kun Pedanteri, Møller! — — Hør, skal vi ikke prøve Sammenspillet straks?

DYRLÆGEN (ivrig). Ja, jo! (Til Anna.) Sæt Dem ned, Lille, sæt Dem ned! — De er da en sød, buttet, lille en! Hæ, hæ!

ANNA (smilende). Jamen . . .

APOTEKEREN. Jo, sæt Dem her paa Ludvigs Plads, sæt Dem!

ANNA. Ludvig, hvem er det, om jeg tør være saa fri?

APOTEKEREN (peger nonchalant.) Det er ham derhenne.

ANNA (bukker hen mod Ludvig). Mig en Ære! — Mit Navn er Hansen. (Til Apotekeren:) Og den . . . noget ældre Dame?

APOTEKEREN. Det er bare Stine.

ANNA (bukker igen). Mig en Ære!

ADJUNKTEN (der for længst har taget Sæde). Skal vi spille, eller skal vi ikke?

ANNA, Ja, ja, ja . . . undskyld, Hr. . . . ?

DYRLÆGEN (præsenterende). Adjunkt Møller.

ANNA (bukker).

DYRLÆGEN. Og mit Navn er Dilling, — til Tjeneste — Dyrlæge.

ANNA (bukkende). Tusind Tak! (Sætter sig.)

APOTEKEREN, ADJUNKTEN og DYRLÆGEN (tager deres Snustobaksdaaser frem).

DYRLÆGEN (byder Anna en Pris).

APOTEKEREN og ADJUNKTEN (skynder sig at følge hans Eksempel).

ANNA (ser forbavset fra den ene til den anden. Efter nogen Betænkning): Ja, det er ikke for det, jeg tør saamænd godt! (Tager en Pris.) Næh, hvor den kradser! (Nyser.)

APOTEKEREN, ADJUNKTEN og DYRLÆGEN (samtidig). Gud velsigne Dem!

ANNA (ler højt). Det har jeg aldrig prøvet før

DYRLÆGEN. Saa var det altsaa første Pris, hæhæ! Og den fortjener De sgu ogsaa, lille Hansen!

ADJUNKTEN. Maa vi være fri for Brandere!

APOTEKEREN. Se saa! (Der stemmes.) Vi begynder. (Peger

med Buen i Annas Nodehæfte.) Er vi saa færdige? (Banker i Nodepulten. Man hæver Buerne. Saa ringer Klokken.)

ADJUNKTEN (løfter rasende sin Violin og sin Bue i Vejret og truer med den). Det er den eneste Musik, man faar i dette forpestede Hus!

DYRLÆGEN. Ja, den Klokke maa væk, Clausen!

APOTEKEREN (rejser sig og faar Øje paa Ludvig). Staar Du der og driver endnu! Gaa ud i Apoteket, Dig har vi ingen Brug for.

NIELS (stikker Hovedet ind). No er der jenn te' a' sahm Slaw.

APOTEKEREN. Ja nu kommer Ludvig.

NIELS. Jamen de' æ ij Mahj, dæ ve taahl mæ Apotekeren siel.

ADJUNKTEN. Smid ham ud!

DYRLÆGEN. Gi' ham Gift!

NIELS. Haj sejer, te haj æ kommi „dirikte" mæ Avtentovve, aa haj ku' hotte ha Usiji etter aa væ Faahr te den ahji.

ANNA (ler højt med sin egen Latter.)

HANSEN (kommer ind. Det er en Mand paa henved halvtreds. Han er klædt som Anna og har Violinkasse i Haanden. Han er overdreven høflig, og man mærker. at det er hans Manerer og Talemaade, Anna har efterabet. Han bukker). Mit Navn er Hansen, — Musiker.

NIELS (ud).

APOTEKEREN (frem imod ham).

HANSEN (bukker). Er det maaske Hr. Apoteker Clausen, jeg har den Ære . . . ?

APOTEKEREN. Ja, det er mig.

HANSEN (lægger sin Hat fra sig paa Klaveret. Trækker en Avis frem). Jeg tillader mig at komme i Anledning af dette Avertissement . . .

ADJUNKTEN (raaber). De kommer for sent!

HANSEN (bukker hen mod ham).

DYRLÆGEN (raaber). De har vel Returbillet? Hæ, hæ!

APOTEKEREN (beklagende). Ja, det gør mig virkelig meget ondt, men lige i dette Øjeblik er Pladsen

bleven besat med det unge Menneske der. (Peger paa Anna.)

HANSEN (vender sig, ser Anna og staar et Øjeblik maalløs). Med . . . med . . . med ham der? — „Ham"?

ANNA (tæt ind paa Livet af ham). „Ham"? „Ham"? — Ja, hvis De ikke har noget at indvende, Højstærede. (Slaar Knips under Næsen paa ham og siger hviskende:) Se at skrubbe af med Dem! Hurtigt! Jeg skal nok forklare Dem det hele bagefter. (Derefter højt:) Naa?

APOTEKEREN (til Anna). Ikke saa heftig, unge Mand. Deres Plads er Dem sikker. (Til Hansen:) Det gør mig virkelig meget ondt, men . . .

ADJUNKTEN. Vi har ingen Brug for Dem!

DYRLÆGEN. Ikke Spor!

HANSEN, (der har staaet og set paa Annas Klæder). Jamen . . . jeg fatter det ikke, . . . jeg . . .

ANNA (hviskende). Hører De ikke, De skal gaa, Menneske. I Morgen skal jeg nok . . . (Højt.) Ja, det gør ogsaa mig ondt, Hr. Hansen; men den, der kommer først til Apoteket, faar først Salve!

DYRLÆGEN (klapper i Hænderne). Bravo!

(Latter.)

HANSEN (bukkende). Ja, saa maa jeg vel trække mig tilbage . . .

ADJUNKTEN. Ja, det ved Gud, De maa!

HANSEN (trækker sig bukkende hen mod Klaveret og tager i sin Forfjamskelse begge Hattene). Saa beder jeg meget undskylde . . . al den Ulejlighed, — jeg kunde jo ikke ane . . . (Staar med en Hat i hver Haand og stirrer forvildet fra den ene til den anden.)

ANNA. Ja, tag endelig ikke fejl Hat! — Det er den gamle, der er Deres!

HANSEN (bukker og lægger Hatten fra sig). Jeg beder meget om Forladelse, — jeg kunde ingen Steder finde den anden, da jeg skulde rejse i Gaar . . . (Opdager, at han er ved at fortale sig og gaar hurtig ud med et dybt Buk.) Ærbødigste Tjener!

DYRLÆGEN. Sikken en Mefistofeles!

(Latter.)

ADJUNKTEN. Karrusselmusikant!

(Latter.)

APOTEKEREN (medfølende). Det Skrog ja; det gør mig næsten ondt for ham.

ANNA (klapper i Hænderne.) Skal vi saa spille? Men vi vil ingen Afbrydelse ha'! (Til Ludvig:) Det er vist bedst, at De gaar ud og passer Apoteket, unge Mand!

APOTEKEREN, Ja, Ludvig, gaa Du! Og Stine! I forstyrrer bare.

ADJUNKTEN. Ja, væk med Jer!

DYRLÆGEN (til Stine, der i sin Befippelse vil tage Bakken med ud igen). Nej, halløj! Toddyen skal sgu blive her!

STINE (anbringer Toddyen foran Dyrlægen og Kaffen foran Adjunkten).

ANNA (banker med Buen i Nodepulten). Attention, Messieurs!

APOTEKEREN, ADJUNKTEN og DYRLÆGEN (griber fornøjede til deres Instrumenter).

STINE og LUDVIG (veksler Blikke. De ser meget betænkelige ud og fjerner sig ad hver sin Vej).

ANNA (kaster et Blik rundt og løfter derefter Buen med et determineret:) Altsaa!

(Tæppet falder i samme Øjeblik, Musikken begynder.)

ANDEN AKT

Samme Stue. Næste Dags Morgen. Nodepultene er flyttet til Side i venstre Baggrundshjørne. Det runde Bord med tilhørende Stole har faaet Plads midt paa Gulvet.

STINE (har travlt med at støve af og rydde op).

LUDVIG (kommer frem i Døren til Recepturet. Han ser træt og forvaaget ud). Godmorgen, Stine.

STINE. Godmorgen, bitte Lodhvi'. (Sukker og ser bekymret paa ham). Er han dér?

LUDVIG. De gamle er vel ikke staaet op endnu?

STINE (ser stadig hen paa ham). Næi, de er ikke staaet op endnu, nej. Vil Lodhvi' ha' sin Kaffe?

LUDVIG (trækker Forhænget helt til Side og kommer nærmere). Nej Tak. (Gaar urolig op og ned.)

STINE (efter en lille Pause. Bekymret). Bitte Lodhvi' . . .

LUDVIG (om mod hende). Ja, hvad skal det blive til, Stine? Hvad skal det blive til?

STINE. A har spur't Vorherre om'et.

LUDVIG (med et Smil). Naa, og hvad sa'e saa han?

STINE. Han ku' heller ikke hitte ud a'et.

LUDVIG. Godt, at det gik i Aftes, som det gjorde. Men nu i Dag?

STINE (afgjort). A tror ikke, hun er et Fruentimmer!

LUDVIG (leende). Hva' er hun ikke?

STINE. Næi, A tror 'et ikke. Saadden som hun kunde hoppe rundt i Bukserne! Det var jo som et helt indfødt Ka'lfolk.

LUDVIG (op og ned). Naar bare jeg vidste, hvordan det skal ende. Og sikken som Dilling saa' paa hende!

STINE. H a n ja! Om saa et Kvindfolk var pakket ind i syv Ræveskind, saa ku' han lugte hende.

LUDVIG. Og Fa'r og Møller var jo ogsaa helt som forheksede. Men naar de nu faar at vide, at . . . Og de m a a jo faa det at vide. Jeg har ikke lukket et Øje hele Natten.

STINE (bekymret). Aa Herregu', Herregu' . . . Ska' vi ikke sende Niels hen efter Bor'mesteren?

LUDVIG (klapper hende paa Kinden). Du er sød, gamle Stine. Bare alle Mennesker var saadan.

STINE (rørt). Ja, det er saamænd da viss og sahn!

(Dørklokken ringer.)

LUDVIG (vil skynde sig ud, men møder H a n s e n i Recepturet).

HANSEN (bukker). Godmorgen! Godmorgen! Undskyld!

Har De hende h e r? (Griber pludselig L u d v i g s Haand og trykker den). Tillader De? Fik ikke i Gaar Aftes Lejlighed til at hilse paa Dem. Maa bede Dem tusinde Gange om Forladelse. Vi er jo dog gamle Bekendte.

LUDVIG. Det er nok mig, der maa bede Dem om Undskyldning for den Medfart, De fik.

HANSEN (bukker). Har aldeles intet at sige. Men jeg var i første Øjeblik saa overrasket, saa . . . saa . . . Det var jo saa rent ufatteligt! Og nu kommer jeg med Deres Tilladelse for at faa den Forklaring, som . . . Har De hende h e r?

LUDVIG. Nej, Frøken Møller bor ovre paa Hotellet.

HANSEN (som om hans Forstand stod stille). Jamen, der bor j e g jo ogsaa!

LUDVIG. Ja, saa er De altsaa gaaet over Aaen efter Vand.

HANSEN (griber Ludvig fortrolig i Frakkeopslaget.) Sig mig, Hr. Clausen, fatter De Meningen? Har De Spor af mindste Begreb om, hvad denne Komedie skal til?

LUDVIG (ryster paa Hovedet).

HANSEN (bukkende). Og den . . . noget ældre Dame der heller ikke?

LUDVIG (præsenterende). Det er Fa'ers Husbestyrerinde . . .

HANSEN (bukker). Mig en Ære . . .

LUDVIG. Hun har været mig i en Moders Sted, saa . . .

HANSEN (bukker). Glæder mig at gøre Fruens Bekendtskab! (Til L u d v i g:) Nej, hvad jeg vilde tillade mig at sige . . . (Hemmelighedsfuldt:) Jeg forstaar jo nok . . . Det vil sige, jeg forstaar naturligvis alligevel ikke . . . men jeg forstaar jo nok, jeg gætter jo nok . . . for jeg har jo kendt Barnet, fra hun ikke . . .

LUDVIG (tørt). Hvem taler De om?

HANSEN. Om Anna naturligvis, . . . om Frøken Møller, — har kendt hende fra hun ikke var større end som saa, og har altid betragtet hende som et Barn . . . naturligvis! En lille, sød, henrivende Vildkat,

men dog et Barn! — Saa for et halvt Aars Tid siden — — ja, det var, medens De gjorde Pensionatet den Ære at bo iblandt os, Hr. Clausen, — — saa sporede jeg en øjensynlig Forandring hos Anna — — hos Frøken Møller. Der kom noget vist spændstigt i hendes Gang. Noget paa én Gang dragende, om jeg saa maa sige, og lokkende i hendes Øjne. Barnet var blevet Kvinde! Jeg har iagttaget denne allerkæreste Overgang hos mangfoldige af mine andre kvindelige Elever. Det er den skønneste Metamorfose i en Kvindes Liv. Hvilken Mand bliver med Deres Tilladelse uberørt af den? — — Sig mig, er jeg gammel?

LUDVIG. Naa—aa . . .

STINE (der har hørt uforstaaende til). A har da sitt dem ældre.

HANSEN. Nej, jeg er i k k e gammel! En Mand, der har haft den Lykke af bevare sin erotiske Evne grøn, er i k k e gammel, om han saa bliver hundrede Aar! (Med Hovedet paa Skakke.) Og jeg blev forelsket! Forelsket i dette Barn, som er vokset op under mine Hænder!

LUDVIG (behersket). Hum!

HANSEN. Hvadbehager?

LUDVIG. Jeg sa'e ikke noget.

HANSEN (bukker). Om Forladelse! — — Nej, men hvad det var, jeg vilde sige . . . (Med Haanden paa Hjertet:) Det var sødt, det var skønne Dage, — disse Haab, disse Længsler! — Med Deres Tilladelse: De fatter det aldeles ikke . . .

LUDVIG. Naa men hun? Hvad sa'e h u n?

HANSEN. Ingenting!

LUDVIG. Ja, men De da? Hvad sa'e D e?

HANSEN. Heller ingenting! — Det vil sige . . . ikke mundtlig. Jeg vilde vente, til Frugten var moden og saa plukke . . . plukke denne Fersken.

LUDVIG. Hum!

HANSEN. Hvadbebager?

LUDVIG (irriteret). Jeg sa'e heller ikke noget.

HANSEN (med et fjollet Smil). Naa saaledes! Undskyld! — Nej, men saa kom der en Tid, hvor hun syntes at sky mig. Det kan være et godt Tegn; men det kan ogsaa være et daarligt. Og da jeg saa saa' Deres Hr. Faders Avertissement, — jeg læser altid Bladene omhyggeligt igennem, for om der skulde vise sig Elever, — saa besluttede jeg at anstille en lille Prøve: Vilde hun opfordre mig til at rejse, elskede hun mig ikke? — Bad hun mig blive, stod Himlen mig aaben!

LUDVIG. Naa?

HANSEN (med et fiffigt Smil). Hun raadede mig til at rejse! Det var saadan rare Mennesker herovre, og det var noget fast, og det var netop det, jeg trængte til, sa'e hun.

LUDVIG. Saa elskede hun Dem altsaa ikke.

HANSEN. Nej, det samme troede naturligvis jeg! (Med Pathos:) Og min Bestyrtelse . . . jeg var som bedøvet! De fatter det ikke! Det var, som om Jorden havde Feber under mine Fødder. Knust, sønderbrudt var jeg gaaet bort, og intetsteds kunde jeg finde Hvile. De fatter det ikke! — Og da jeg langt om længe vaagnede op efter en søvnløs Nat . . . en saa godt som søvnløs Nat, saa hører jeg, at hun er rejst. (Med et lykkeligt Smil:) Og hvorhen? — Herover! Herover, hvor hun havde befalet mig at rejse! Thi nu fattede jeg omsider, at hendes Ønske havde været en Befaling. Hendes Fru Moder fortalte mig, at hun var rejst herover for at besøge sin Papa. — Besøge sin Papa! — Himmel! Det var for at være sammen med mig!

LUDVIG. Ja, er De nu ogsaa ganske vis paa det?

HANSEN (med et tillidsfuldt Smil). De fatter det ikke? — Jamen jeg fatter det! Jeg fattede det øjeblikkelig! Og en Time efter sad jeg allerede i Toget — uden

anden Bagage end min Violinkasse. Alt det andet havde Fru Møller lovet at sende efter. — (Glad fortrolig:) Og hvad ser jeg saa, da jeg træder over denne Tærskel i Aftes? Dér staar hun, min Sjæls Athene, i mine bedste Klæ'er!

LUDVIG. Deres!

STINE (mumlende med foldede Hænder). Jamen — jamen, er Menneskene da bleven Indianere!

HANSEN. Mine ja! — De fatter ikke, hvor et Hjerte kan slaa ved et saadant Tegn paa Hengivenhed!

LUDVIG (rolig). Jeg tror, De tager aldeles fejl, Hr. Hansen.

HANSEN (bukker). Med Deres Tilladelse! (Tæller paa Fingrene:) Hun siger, at Pladsen er noget for mig, da jeg bør søge noget fast. — — Hun tror, at jeg rejser, og rejser efter mig, — hvilket i dette specielle Tilfælde vil sige, før mig. — Hun ønsker at optræde i Herreklæder, jeg fatter ikke af hvilken Grund, men det har hun jo lovet at forklare mig, — og hun gør mig den Ære at benytte sig af mine! — Godt! Hvorfor vil hun, at jeg skal søge noget fast? Fordi vi ikke kan gifte os paa det uvisse! — Hvorfor rejser hun efter mig . . . altsaa før mig? Fordi hun ikke kan undvære Synet af mig! — Og hvorfor gør hun mig den Ære at betjene sig af min Garderobe? For derigennem dog i det mindste at tilfredsstille en Del af sin Længsel! (Tager et Par Dansetrin:) De fatter ikke unge Mand! (Standser og bukker:) Om Forladelse . . . men Glæden!

(Det ringer.)

LUDVIG (vil ud, men møder Anna).

ANNA (er i lys Formiddagskjole. Nikker polisk til Ludvig og Stine). Godmorgen Børn! Naa, hvordan staar Humøret? (Faar Øje paa Hansen:) Men du velsignede Gud, er De nu der igen? Har jeg ikke sagt . . ,

HANSEN (bukker.) Jeg beder meget om Forladelse, men Du sa'e . . .

ANNA (mod ham). Ja, ja, men ikke nu! De kan spolere hele Historien for mig . . . og for Dem selv ogsaa! De maa gaa! Straks! Hører De! (Stamper.) Straks, straks, straks!

HANSEN (bukker.) Jo, jo, saagerne . . . . men med Frøkenens Tilladelse . . .

ANNA (leende). Nu siger han ved Gud „Frøken", det kære Menneske! — Men hvad er det dog for et Begravelsesansigt, De sætter op? Man skulde tro, De skulde følge en Ærkebisp til Jorden.

HANSEN. Ja, jeg er virkelig ogsaa meget ulykkelig . . . ganske bedrøvet . . .

ANNA (skubber ham mildt hen mod Udgangen). Det er der slet ingen Grund til. (Klapper ham paa Kinden:) Saa, gaa saa pænt!

HANSEN. Jamen, jeg fatter aldeles ikke . . .

ANNA. Nej, det véd jeg nok. Men jeg fatter for os begge to — og for os allesammen! (Kysser ham hurtig:) Værsgod, der har De et Kys! Er det saa godt? Farvel, Farvel! (Puffer ham ud i Recepturet og trækker Tæppet for:) Se saa, nu fik vi da ham paa Porten. Det er ogsaa forfærdeligt, saa et stakkels Pigebarn skal ha' meget i sit Hovede! Og det bare fordi Mandfolkene er saa dumme. Hva' Stine?

STINE. Det hænder, ja! Men for Resten sku' der da vist ti Præster til aa hitte ud a' Frøkenens Baduljer, med Forlov!

ANNA (ler. Vender sig til L u d v i g, i hvem det har givet et lille Sæt, da hun kyssede H a n s e n). Saa, nu er det galt fat med h a m! — (Nærmere, polisk:) Mon han virkelig skulde være vred, Barnet, fordi jeg gav den rare gamle Onkel et lille Kys? Hva'? Ham har jeg jo været paa Kys med, siden han kørte mig i Barnevogn, — havde jeg nær sagt.

LUDVIG. Jeg kan ikke lide det alligevel. Og jeg kan heller ikke lide, at han skal ha' Lov til at sige „Du" til Dig, naar Du siger „De" til h a m!

ANNA (skælmsk). Jamen det er ogsaa kun saa længe, han er saa meget ældre. Naar først . . .

LUDVIG. Og til mig har Du ikke engang Tid til at sige ordentlig Godmorgen.

ANNA (leende). Næ, næ! Dig kysser jeg kun, naar ingen ser det. Det er Forskellen „bitte Lodhvi'"! — Det forstaar Stine vist godt?

STINE (lidt hidsig). A forstaar aa begryvver ingenting, gjør A ikke! A tænker hotte, te Vorherre har gaaen hen aa lagt sig!

LUDVIG. Og nu i den Dragt? Hvad har Du nu i Sinde?

ANNA. Jeg kunde ikke holde ud at være Mandfolk længer. Jeg véd aldrig, hvor jeg skal gøre af mine Ben — med de Bukser! Ja Du maa nu for Resten ikke tro, at det var første Gang i Gaar . . .

STINE (mumlende). A tænkt' det sgu nok!

ANNA. Dengang vi gik til Præsten, morede vi os saa tit med at trække i Drengeklæder og gaa ud paa Sjov. Men nu kan jeg mærke, at jeg er bleven for gammel til den Fornøjelse. — Uf, og saa de Øjne, Dilling saa' paa mig med! Der var et Par Gange, jeg var lige ved at gi' ham en paa Siden af Hovedet.

STINE. Ja, se det var da endelig engang talt som et kristen Minnisk!

LUDVIG (tager Annas Haand). Anna . . . vil Du ikke . . . vil Du ikke rejse?

ANNA. Rejse? Nej det ved Gud i Himlen jeg ikke vil! Nu skal Komedien jo først rigtig til at begynde. Snak! Snak! (Til Stine) De gamle Herrer er da vel ikke staaet op endnu?

STINE. A har da ikke hørt dem brumme. (I det samme lyder Adjunktens Bratsch inde fra hans Værelse. Lytter.) Jo, nu er Møller paa Sokkerne! (Saa hører man Apotekerens Violin.) Jøsses Kreste Kors — aa Herren osse! (Derpaa Dyrlægens Violoncel.) Og Dilling, den Sovetryne! Han plejer

elsen at snue li'e til Middag. Det er svært, saa di ka' lette paa Skinkerne idag! A faar nok fortne lidt paa mig. (Skynder sig at blive færdig med Oprydningen og Aftørringen.)

ANNA. Ja, vi har ogsaa travlt, Ludvig. For nu skal Bomben snart springe. (Op ad Trappen til Recepturet:) Kom her med mig!

LUDVIG (følger modstræbende med).

ANNA. Og husk nu paa, at Du ikke kender mig, heller ikke i denne Dragt! — Og Stine heller ikke!

STINE (travlt beskæftiget.) A er da osse helst fri!

ANNA (til Ludvig). Kom saa! Skynd Dig, skynd Dig! (Med et drillende Smil:) At vi dog kan faa sagt „ordentlig" Godmorgen til hinanden! (Ud med Ludvig.)

STINE (fortsætter med sit Arbejde).

ADJUNKTEN (stikker Hovedet ind med et vældigt Brøl). Stine—e!

STINE. Ja, ja, — A er ikke døv!

ADJUNKTEN (der først nu faar Øje paa hende). Faar jeg snart den Kaffe? (Bort.)

STINE. Ja, nu ska' A . . .

DILLING (Hovedet frem og raaber). Stine!

STINE. Jow!

DYRLÆGEN. Hvorfor har Du ikke sat min Morgenbajer ind til mig endnu?

STINE. Hæ! Hva' render Di aa roder oppe ved Nattetid etter!

DYRLÆGEN (har slaaet Døren i med et Knald, længe før end hun har faaet talt ud).

ANNA (frem bag Forhænget). Stine!

STINE. Jow, — ja . . .

ANNA. Aa, ræk mig min Violinkasse! Hurtig, hurtig! Den staar der?

STINE. Ja, ja, ja! (Rækker hende den).

ANNA (bort).

APOTEKEREN (stikker Hovedet ind). Stine!

STINE. Ja, nu løvver A, nu løvver A!

APOTEKEREN. Godmorgen, lille Stine! Jeg længes efter min Te. (Bort.)

STINE (giver det runde Bord en sidste Omgang med Støvekluden). A' di Mennesker nu ikke ka' tylde det samme i sig ved et ordentlig Kaffebord, som skreven staar! (Hurtig ud til venstre.)

(Scenen staar et Øjeblik tom. Man hører en Violin blive stemt bag Forhænget for Recepturet.)

DYRLÆGEN (stikker paa ny Hovedet ind med et højt:) Stine!

ADJUNKTEN (ligesaa). Stine!

DYRLÆGEN og ADJUNKTEN (samtidig). Stine—e!

APOTEKEREN (der har hørt Raabene, stikker Hovedet frem). Godmorgen, de Herrer! — Stine er gaaet ud i Køkkenet. Hun kommer straks.

(Endnu førend de tre Herrer har trukket sig tilbage, hører man fra Recepturet de første Toner af en eller anden stor Violinsolo. De lytter, og der veksles forbavsede og spørgende Blikke.)

ADJUNKTEN. Hva' er d e t? (Kommer lidt frem.)

DYRLÆGEN. Ja, hva' Satan er d e t? (Kommer ligeledes frem. Han er i Underbenklæder og Slaabrok.)

APOTEKEREN. Det kan jo ikke være Ludvig. (Frem.)

ADJUNKTEN (haanlig). Py — Ludvig!

DYRLÆGEN. Nej Gu' er 'et ikke Ludvig!

APOTEKEREN (kigger bag Forhænget, men lader det øjeblikkelig falde for igen, som om han havde brændt sig, og staar fuldstændig maalløs).

ADJUNKTEN. Hva' er det? Hvem er det? Kan Du ikke svare? (Gaar til sidst selv hen og kigger, men farer straks tilbage med et mægtigt:) Hva'!

DYRLÆGEN (staar lidt uvis og ser fra den ene til den anden. Derpaa tager han Mod til sig.) Det kan da ikke være værre end Fanden selv! (Gaar hen og trækker Gardinet helt til Side.) Jo, det er Gud hjælpe mig et Fruentimmer!

ADJUNKTEN (op og ned). „Fruentimmer"! „Fruentimmer"! Ja, vel er det et Fruentimmer. Men hvad vil hun h e r!

APOTEKEREN. Man bruger ikke Ordet „Fruentimmer" om en fremmed Dame i mit Hus!

ANNA (gaar — stadig spillende — ned ad Trappen og frem paa Scenen. Saa tager hun Violinen fra Hagen og bryder ud i en høj Latter).

ADJUNKTEN (strammer sine Seler. Rasende.) Hun griner oven i Købet!

APOTEKEREN (forvirret). Men min bedste Frøken . . . kære Dame . . .

DYRLÆGEN (henrykt). Sikken lækker lille Gris, hæ, hæ!

ANNA. Ja, mine Herrer, De maa virkelig undskylde mig . . . (Ler.) Men jeg kunde ikke holde ud at være Mandfolk længere!

ADJUNKTEN (studser). Mandfolk . . . ?

APOTEKEREN. Mand . . . Mandfolk . . . ?

DYRLÆGEN (i Udbrud). Nu be'er jeg om mine himmelblaa Bukser! Det er Gud straffe mig Hansen!

ANNA (med et af Hr. Hansens Buk). Ham selv ja, med Deres Tilladelse! (Ler. Derpaaa alvorlig til Apotekeren:) De maa virkelig undskylde denne lille Komedie, Hr. Clausen! Men var jeg mødt i den Dragt, saa havde De jo aldrig antaget mig!

ADJUNKTEN. Nej!

APOTEKEREN. Jeg . . . jeg tror det næppe.

DYRLÆGEN. Naa—aa, hvorfor ikke?

ANNA (til Apotekeren. Indsmigrende. Og nu nænner De da ikke at jage mig bort igen? Vel?

APOTEKEREN (vrider sig). Ja, jeg . . . men en Dame, . . . oven i Købet en ung . . . en ganske ung Pige . . .

ANNA (skælmsk). Vilde De heller haft, at jeg skulde være gammel?

DYRLÆGEN. Ih, Gud Fader bevares!

ADJUNKTEN (der igen er begyndt at løbe op og ned). Hvad har det Fruentimmer her at gøre? Vi vil ikke ha' Fruentimmer her, hva'?

APOTEKEREN (beroligende). Kære Møller . . . (Til Anna famlende:) Bedste Frøken . . . Deres Musik har jeg aldeles intet at indvende imod . . . men . . . men . . .

DYRLÆGEN. Hun spiller storartet!

APOTEKEREN. Jeg indrømmer det, men . . . Ja, hvad siger Du, Møller?

ANNA (kommer Adjunkten i Forkøbet, skælmsk). Aa, Hr. Møller er vist ikke saa slem, som han lader! (Med et lille Tilløb til Efterligning:) Hva'?

ADJUNKTEN (bøs.) Jeg er meget værre!

LUDVIG (er under det foregaaende af og til kommen til Syne i Baggrunden af Recepturet, og man har kunnet mærke paa ham, at han var en stærkt interesseret Tilhører. Nu vil han stige ned i Stuen).

APOTEKEREN (med en afværgende Haandbevægelse). Næ, næ, næ, Ludvig! Dig har vi ingen Brug for her. Bliv Du kun, hvor Du er!

ADJUNKTEN (mærkelig ivrig). Ja, pas Du bare din Butik! Dette her er ikke noget for Dig!

DYRLÆGEN. Det skal vi nok ordne! (Han trækker Gardinet for:) Godmorgen, Deres Højhed!

(Af og til ser man i Løbet af denne og de følgende Scener Ludvig kigge frem bag Gardinet, og man kan mærke paa Annas Spil, at hun stadig er sig bevidst, at Ludvig følger med, — med andre Ord, at hun spiller for et Publikum, og at dette Publikum findes skjult bag Gardinet. Et Par Gange kommer der endog en direkte Korrespondance i Stand — med Blik og Gestus — mellem hende og Ludvig.)

STINE (ind fra venstre med Kaffe og Øl. Til Apotekeren): Herrens Tevand er skænket! (Paa Vej over Gulvet til Adjunktens Dør:) Og her er . . .

ADJUNKTEN. Sæt min Kafie her paa Bordet!

STINE (henne foran Døren). Jamen, Hr. Møller plejer jo . . .

ADJUNKTEN (hidsig). Sæt Kaffen her, siger jeg!

STINE (adlyder skyndsomst). Jo, jo, jo! . . . Nu staar den der! (Tager Ølflasken). Og her er Dyrlægens Bajer.

DYRLÆGEN (vrisser). Hvad skal jeg med den? — Jeg skal ingen Øl ha'!

STINE (forundret.) Nu sætter A en Kors i Almenakken!

DYRLÆGEN (som før). Bring den ind paa mit Værelse!

STINE. Naa—aa, A tænkte det jo nok! (Gaar ind med Øllet og kommer straks tilbage. Idet hun gaar forbi Apotekeren, siger hun:) Teen taaller ikke godt at vente. Den er skænket. (Ud.)

APOTEKEREN (der staar og taler med Anna, lader som om han ikke hører, hvad Stine siger).

ADJUNKTEN og DYRLÆGEN (skæver misfornøjet hen efter Apotekeren).

ADJUNKTEN (ved Kaffen, arrig). Din Te bli'er kold, Clausen!

DYRLÆGEN. Den staar allerede skænket, det hørte Du maaske ikke?

APOTEKEREN (optaget). Har ikke noget at sige! Gør ikke noget!

ANNA (bort fra ham). Jo vist saa, Hr. Clausen! Vi kan jo altid senere tale videre. Jeg kan godt vente.

APOTEKEREN. Ja, ganske vist, men . . .

ANNA (nøder ham spøgende hen mod Døren). Se saa, nu gaar De pænt ind og drikker Deres Te. De to andre Herrer holder mig jo nok med Selskab saa længe.

APOTEKEREN. Ja . . . naa . . . ja . . , jaja da. (Ud.)

ANNA (hen til Adjunkten). Smager Kaffen godt, Hr. Møller?

ADJUNKTEN (brummer).

ANNA (lægger sin Haand paa hans). Maa jeg lave en Kaffefisk, hva'?

ADJUNKTEN. Hva'?

DYRLÆGEN (gelassen). Bevares — to, om Frøkenen vil, hæ, hæ!

ADJUNKTEN (arrig). Du glemmer din Bajer, Dilling!

DYRLÆGEN. Lad mig om det! Den taaler godt at blive kold! — — Vil han ha' mig væk? hæ, hæ! — Hva', gamle?

ADJUNKTEN (rasende.) Væk! Hva'? Hva' vil Du sige med det? Du maa sidde her midt oppe paa Bordet, om Du vil! Hum! Men jeg synes, Du skulde skamme Dig over det Kustyme, Du optræder i. Du ligner en . . . Kolerapatient!

DYRLÆGEN. Saah? (Ser ned ad sig). Naah! (Meget forlegen). Aah! — — Gudbevares! — — Undskyld mange Gange! . . . Det havde jeg rent glemt! — — Det

er dog forfærdeligt! — — Hvad maa Frøkenen . . .
(Baglængs ud.)

ANNA (leende.) Det var næsten Synd, Hr Møller!

ADJUNKTEN. Hum! Den gamle Vindspiller!

ANNA (som har taget et Stykke Sukker). Maa jeg? (Holder Sukkeret hen over Adjunktens Kaffekop).

ADJUNKTEN (skutter sig ubehjælpsomt). Hum!

ANNA (som før, skælmsk), Maa jeg?

ADJUNKTEN (næsten genert). Værsgod, men . . .

ANNA (dypper Sukkeret i hans Kaffe og suger det ind). Storartet!
(Staar lidt og ser paa ham).

ADJUNKTEN (gemmer Øjnene bort).

ANNA (alvorlig). Hvor kan det være, Hr. Møller, at De ikke kan lide Damer?

ADJUNKTEN (forfjamsket). Damer . . . . Damer . . . .
(Knapper Vesten op). De Satans Seler!

ANNA. Kunde De virkelig nænne, at jeg skulde rejse igen?

ADJUNKTEN. Rejse? Nej! — — Hvis De tror . . .

ANNA (holder pludselig sin Haand hen under hans Ansigt). Kan De spaa?

ADJUNKTEN (sveder). Hva'?

ANNA. Jeg mener, — kan De læse saadan inde i Haanden?

ADJUNKTEN. Nej — næ, det lærte vi ikke . . .

ANNA. Laan mig Deres, saa skal jeg prøve!

ADJUNKTEN (skjuler sine Hænder).

ANNA. Naa, naa? Kom med Haanden!

ADJUNKTEN. Jamen . . . jamen, Frøken . . .

ANNA (tager hans Haand). Udmærkede Violinfingre! — Nu skal vi se: Den lange Streg dér . . .

APOTEKEREN (ind). Det er sandt, Frøken . . . Frøken . . . ?

ANNA (nikker smilende). Hansen!

APOTEKEREN. Frøken H_nsen, jeg glemte at spørge Dem, om De ikke vilde drikke en Kop Te!

ANNA. Nej, Tak, jeg . . .

ADJUNKTEN. Eller Kaffe? Vi har jo Kaffe. Det er da

ogsaa bedre end det Pjat! — — Og De véd jo, hvordan den smager, hva'!

ANNA (ler forstaaende). Nej Tak, jeg har drukket Kaffe paa Hotellet!

ADJUNKTEN (bidsk til Apotekeren). Jeg vidste jo nok, hun drak Kaffe. Alle ordentlige Mennesker drikker Kaffe!

(Pavse.)

ADJUNKTEN (som før). Skal Du ikke gaa din Morgentur? Den plejer Du ellers at passe som et Sejerværk.

APOTEKSREN. Det haster aldeles ikke, min kære Møller! Man er jo da sin egen Herre.

ADJUNKTEN. Hum! — Men hvad siger saa din Mave?

APOTEKEREN (mildt affærdigende). Lad Du mig om det, min Ven.

ANNA. Nej, kære Hr. Clausen, jeg kan paa ingen Maade tillade, at De for min Skyld . . .

APOTEKEREN. Bedste Frøken, jeg . . .

ANNA. Paa ingen Maade! Jeg vil ikke gribe forstyrrende ind i Deres Vaner.

STINE (ind fra venstre med Apotekerens Overtøj. Lægger Hat og Stok fra sig og holder Frakken op, som for at hjælpe Apotekeren den paa). Værsgod, A har skiftet Lommeklædet. Nu ha'de Herren igen glemt at lægge det gamle fra sig.

ANNA (tager Frakken fra hende). Næ, lad mig! (Til Apotekeren.) Naa?

APOTEKEREN. Jamen bedste Frøken . . .

ANNA (putter hans ene Arm i Ærmet). Først den venstre, ikke? — — Og saa den højre! Saadan!

APOTEKEREN (overvunden). Stine kunde ikke have gjort det bedre.

ANNA (leende). Der ser De! Jeg kan ogsaa andet end spille Violin. — — Og saa Hatten! (Rækker ham den.) Og saa Stokken! (Rækker ham den).

APOTEKEREN (venligt leende.) I Guds Navn da, Farvel saa længe! (Ud gennem Recepturet, hvor han støder paa Ludvig).
STINE. Nu er A nok bleven li'som tilovers da!
ANNA (hen til hende). De, Stine? Nej, saa faldt Huset nok sammen, tror jeg.
STINE. A har da osse gaaen aa svandset her i snart fire og tyve Aar.
ANNA (lægger Armen om hende). Hør, er De rigtig sød?
STINE. Sød? — Om A er sød? Var 'et det . . .
ANNA. Ja, for saa gi'er De mig alligevel en Kop Kaffe, hva'? (Snuser). Hr. Møllers lugter saa dejlig. De er vist forfærdelig dygtig til Husholdningen?
STINE. Aa ja, naar A sæl' ska' si' 'et, saa ta'er A da sjælden fejl a' en Pattegris aa en Ost.
ANNA. Vilde De gi' mig en lille Kop Kaffe?
STINE. Jo, jo, det vil A da gerne!
ADJUNKTEN. Men stærk, Stine!
STINE (lidt vrængende). Stærk, jo! Frøkenen ska' faa den, som et kristent Menneske ka' drik' den. De ska' jo altid ha' den rene Forgift! (Ud.)
ANNA. Stine er et prægtigt Menneske.
ADJUNKTEN. Hum, ja. Næsevis som alle Fruentimmer.
ANNA (skælmsk truende). Er De nu der igen, Hr. Møller! Fy, skam Dem!
ADJUNKTEN (forlegen). Ja, naturligvis, der gives jo — —
ANNA (sætter sig pludselig hen ved Siden af ham. Alvorlig). Sig mig nu oprigtig: Hvorfor har De egentlig saa meget mod os stakkels „Fruentimmer"?
ADJUNKTEN (vil rejse sig).
ANNA. Næ, næ, næ! Nu bliver De pænt siddende, indtil De har givet mig en Forklaring!
ADJUNKTEN (forfærdet). En Forklaring!
ANNA. Ja, hvorfor De ikke kan udstaa os. Der maa jo da være en Grund?
ADJUKTEN. Nej — næ, det er der ikke. (Vil bort).
ANNA (tvinger ham ned igen). Sitze! siger jeg! (Faar Øje paa

Ludvig, der kigger ind, og nikker til ham). Og vil De saa værsgod bede mig om Forladelse!

ADJUKTEN (vrider sig).

ANNA (ser skælmsk paa ham). Naa!

ADJUNKTEN (stryger hende pludselig let over Haaret). De har saadan et yndigt Haar.

ANNA (giver ham et let Slag paa Kinden, springer op og siger leende): Jaja, det var dog altid et Tiliøb! (Hun truer ad Ludvig, som ser noget mellemfornøjet ud, og han trækker Hovedet til sig).

ADJUKTEN (puster). Puh, ja, man maatte jo være en ren Mumie . . . (Sysler med Vesten). De Satens Seler!

ANNA (ler himmelhøjt).

DYRLÆGEN (ind. Paaklædt, og med et meget straalende Slips). Naa, her morer man sig nok, hæ, hæ!

ADJUNKTEN (brummer).

ANNA (til Dyrlægen). Næh, hvor De er fin! Det var dog et allerkæreste Slips!

DYRLÆGEN (henrykt). Hæ, hæ, ja! Naar der er Damer . . . (Til Adjunkten:) Men skal Du ikke paa Skole, Møller? Klokken mangler kun et Par Minutter i ni.

ADJUNKTEN. Tør jeg bede Dig være saa venlig at passe Dig selv. (Ser paa sit Ur og bliver nervøs.)

ANNA (til Adjunkten). Kære Hr. Møller, det er da vel ikke mig, der . . .

ADJUNKTEN (trippende.) Aldeles ikke, Frøken . . . men jeg maa virkelig bede Dem undskylde, at . . .

ANNA. Naturligvis!

ADJUNKTEN (hen mod sit Værelse. Lige idet han skal lukke Døren, vender han Hovedet om og siger indædt arrig til Dilling:) Hvordan smagte Bajeren? (Smækker Døren i efter sig).

DYRLÆGEN (med Øjnene hæftede ved Døren). Hæ! (Søger efter Ord, men kan ingen finde). Hæ! (Sætter sig hyggelig og flot tilrette).

ADJUNKTEN (ind igen, i Overtøj og med en Pakke Stilebøger under Armen. Idet han passerer Dyrlægen paa Vejen til Recepturet, sender han ham et hadefuldt Blik).

DYRLÆGEN (svarer ham med et triumferende Smil).

ANNA. Han er vist lidt vanskelig — saadan til daglig, den gode Hr. Møller?

DYRLÆGEN (kræmmerflot). Naa—aa . . . Manden har jo sine Særheder . . . som alle gamle Folk! — — Men vil Frøkenen ikke sætte sig? Værsartig!

ANNA. Tak! (Sætter sig).

DYRLÆGEN (gaar rundt om hende og betragter hende henrykt). Nydelig! Chic! Man kan rigtignok se, at Frøkenen er fra Hovedstaden!

ANNA. Aa, det er saamænd en ganske tarvelig Kjole, Hr. Dilling. To Kroner og fem og halvfjerds — dobbelt Bredde.

DYRLÆGEN. Og disse Sløjfer, hæ, hæ! Og de smaa Hænder! (Strækker varsomt en Finger frem). Er det tilladt at berøre Kunstværkerne — hæ, hæ, hæ?

ANNA (rækker ham en Haand). Ja, værsaagod!

DYRLÆGEN (kysser den galant).

ANNA. Hader De ogsaa Kvinderne, Hr. Dilling?

DYRLÆGEN (naturligt). Mig? — Jeg er da ikke gal! — — Om Forladelse! Jeg mener — — tværtimod! — Kvinden har altid staaet for mig som en . . . som en Pyramide i Livets Ørken, hæ, hæ!

ANNA. Og dog er De ugift?

DKRLÆGEN (med et hjerteknusende Blik). Herefter vil jeg ikke forblive det længe!

ANNA (rækker leende Haanden ud mod ham). Dem kan man da tale med.

DYRLÆGEN (snapper begærlig hendes Haand og kærtegner den). Hvor lille, hvor buttet, hvor . . .

STINE (ind med Kaffen). Værsgod Frøken! Drik den nu, mens den er varm!

DYRLÆGEN (har hurtig trukket sig bort og vender Ryggen til).

ANNA. Tak, Stine! De er en Stadspige!

STINE (hviskende). Frøkenen ska' vare sig for Dilling; han er en ren Tigerkat efter Skørter!

ANNA (hvisker). Vær bare rolig, — jeg h a r hørt ham mjave!

STINE (højt). Vil Dyrlægen ikke osse ha' en Sjat Kaffe?

DYRLÆGEN (kort). Nej Tak!

STINE. Naa, naa! Bid mig ikke, søde Satan, A er sæl' en Dævel. (Ud.)

DYRLÆGEN (hurtig hen til Anna, saasnart Stine er vel ude af Døren). Maa jeg komme Sukker i?

ANNA. Tak, det er besørget.

DKRLÆGEN. Fløde, hæ, hæ?

ANNA. Tak!

DYRLÆGEN (kommer Fløde i Annas Kop og sætter sig derpaa tæt ved Siden af hende. Stirrer en Stund henrykt paa hende i Tavshed). Hvor det er hyggeligt. Det minder mig om . . . (Standser brat.)

ANNA (drillende). Om hvad?

DYRLÆGEN (forlegen). Om . . . om min Barndom.

ANNA (skubber Kopperne fra sig). Saa, nu er det overstaaet. (Tørrer sig med Servietten). Nej, hvor den er stor. Jeg kan nok mærke, at jeg er kommen paa Landet!

DYRLÆGEN (nærmere. Rører med en Finger ved hendes Hænder). Hæ, hæ, hæ, de smaa Lærkevinger!

ANNA (rejser sig pludselig og kaster ham Servietten over Hovedet. Frem paa Gulvet). Kan De fange mig?

DYRLÆGEN. De er storartet, hæ, hæ! Og hvad faar jeg saa? (Han giver sig til at løbe efter Anna, der søger Skjul bag Møblerne. Først er Legen mere sindig, men bliver lidt efter lidt hurtigere. Man hører Udraab fra Anna som: „De maa ikke snyde!" — „Nej, det gælder ikke!" o. s. v.)

LUDVIG (kigger ind og ser meget forbavset ud).

ANNA (søger forgæves at true ham bort. Faar paa Forbifarten Tid til at give ham et Kys, hvorefter hun hurtig trækker Gardinet til for Næsen af ham).

DYRLÆGEN (er til sidst lige ved at gribe hende, da Klokken ringer).

ANNA (standser). Der kommer nogen!

DYRLÆGEN (river Servietten fra Ansigtet og siger forpustet). Æv, den Fandens Klokke! Hvorfor bliver den ikke taget væk? Den er bare til . . . til Ulejlighed!

ANNA (peger Fingre ad ham). De fik mig dog ikke!

DYRLÆGEN (sætter sig overanstrengt). Jeg skal nok . . . en anden Gang!

APOTEKEREN (ind fra Recepturet).

DYRLÆGEN. Er Du der . . . allerede?

APOTEKEREN (begynder at tage Overtøjet af).

ANNA (hurtig hen til ham). Aah — maa jeg?

APOTEKEREN (nikker). Tak, Tak, mit Barn! (Til Dyrlægen:) Ja, jeg mødte Vognen fra Lundegaard . . .

DYRLÆGEN (gnaven). Æv!

APOTEKEREN. Den er her for at hente Dig.

DYRLÆGEN. Flytter mig ikke af Stedet! Ikke ud af Pletten! — Har Du maaske Lyst til at staa i en væmmelig beskidt Kostald og vadske to Hundrede Kreaturer i . . . hm . . . over det hele?

APOTEKEREN. Men kære Dilling, Du har jo selv fastsat det til i Dag.

ANNA (der har været inde til ventre med Apotekerens Overtøj). Sine Pligter maa man ikke forsømme, Hr. Dilling!

APOTEKEREN. Det er rigtigt, lille Frøken.

DYRLÆGEN. Ja, Du har godt ved at snakke, som kan blive hjemme i din hyggelige Stue. — Hvor er Vognen nu?

APOTEKEREN. Kusken holder herudenfor med den.

DKRLÆGEN. Æv—v—v! (Rejser sig). Bare han var væltet!

APOTEKEREN. Men kære dog!

DYRLÆGEN. Og ha'de knækket sin Bondehals! (Ud til højre).

ANNA. Det var da en Skam, at De blev forstyrret i Deres Morgentur, Hr. Clausen!

APOTEKEREN. Jeg maatte jo hjem, ellers havde man næppe faaet Dilling med. Han er saa underlig uberegnelig. Og i Særdeleshed, naar . . . (Standser forlegen.)

ANNA. Naar . . . hvad for noget?

APOTEKEREN (galant). Naar han kan nyde et saa behageligt Selskab.

DYRLÆGEN (ind i Kavaj og Rejsehue. Han tilkaster Apotekeren et rasende Blik og gaar ud gennem Recepturet, hvor han løber paa Ludvig).

ANNA. Han var skam vred!

APOTEKEREN (godmodig). Aa, han er i Grunden et prægtigt Menneske.

(Lille forlegen Pause.)

ANNA (polisk). Naa, Hr. Clausen?

APOTEKEREN (usikker). Ja . . . ja, vi skulde vel tale sammen . . .

ANNA (tager hans Haand). Kom lad os sætte os her i Sofaen! Her taler vi meget bedre.

APOTEKEREN (lader sig trække med ned i Empiresofaen, men sørger for at komme til at sidde et Stykke borte fra Anna).

ANNA (efter en ny Pause). Naa?

APOTEKEREN (langsomt). Ja, jeg har jo tænkt over Sagen, mit Barn . . .

ANNA. Og? — Nej! De maa ikke sige mere! De vil sende mig bort igen! (Skjuler Ansigtet i sine Hænder.) Hvor kan De dog nænne, hvor kan De dog nænne?

APOTEKEREN (ulykkelig). Kæreste lille Frøken . . . (Søger at tage hendes Hænder bort, men holder sig endnu under denne og de følgende Replikker lidt paa Afstand.) De maa ikke . . . Jeg taaler ikke godt at se nogen græde . . . og allermindst en saa indtagende lille Skabning som Dem, . . . jeg . . . (Klapper hende paa Armen.)

ANNA (titter ud mellem sine Fingre). Hvor kan De da saa være saa haard?

APOTEKEREN (klapper hende paa Haaret). Nej, nej . . . Jeg forsikrer Dem, at stod det til mig, saa . . . De spiller jo uforligneligt, og der er ikke den mindste Smule Koketteri eller den Slags Ufordragelighed ved Dem . . .

ANNA (som før). Og hjælpsom er jeg da ogsaa. . . . det saa' De da før med Deres Overtøj?

APOTEKEREN. Ja, vist saa, — De er en prægtig,

lille Pige. Græd nu ikke mere, græd nu ikke mere! Maaske . . .

ANNA (tager Hænderne fra Øjnene). De siger vist bare „maaske" for at trøste mig . . .

APOTEKEREN (klapper hende paa Kinden). Nej, nej, jeg forsikrer Dem! Hvis Sagen kunde lade sig arrangere . . .

ANNA. Hvorfor skulde den ikke kunne det?

APOTEKEREN. Lejligheden her er jo ikke indrettet paa at huse Damer. Og Folk, véd De . . .

ANNA (meget forbavset). Folk?

APOTEKEREN. Ja, De véd jo dog nok . . .

ANNA (med Næsen i Sky). Hvad bryder Kunstnere sig om hvad „Folk" siger?

APOTEKEREN (med Selvfølelse). Nej, ganske vist, — det er ogsaa min Mening! Vi er hævet over Hoben! Men . . . men . . . jeg er ogsaa kommen til at tænke paa Deres Forældre . . .

ANNA. Mo'er har selv givet mig Lov til at søge Pladsen her. Og . . . og min . . . (Lægger sig pludselig ind til Apotekeren og siger bedende:) Lov mig, at De aldrig vil tale til mig om min Fa'er!

APOTEKEREN (stryger hende over Haar og Kind). Ja, ja! . . . (Medfølende.) Aa Herregud!

ANNA (frem paa Gulvet). Og nu skal jeg fortælle Dem, hvordan jeg har tænkt mig, at det hele skal arrangeres.

APOTEKEREN (smilende). Naa ja, lad os saa høre da!

ANNA. Jo, ser De, — denne Stue her, den maa De overlade til m i g.

APOTEKEREN. Jamen . . .

ANNA. Jo, kan De ikke forstaa d e t! — Saa faar vi jo her et neutralt Territorium — er det ikke saadan, det hedder? — og saa er det ikke længer mig, der hvert Øjeblik maa rende D e m paa Døren, men det er Dem og de andre Herrer, der engang imellem kommer og aflægger Visit hos m i g.

APOTEKEREN. Jamen kæreste, bedste Frøken . . .

ANNA. Jo, for saa er det jo m i n Stue, hvor jeg om Dagen kan sidde med mit Sytøj . . . (Gaar pludselig hen til ham og lægger en Haand paa hver af hans Skuldre og stirrer ham ind i Øjnene). Hør, véd De, hvor jeg vil sidde? — Jeg vil sidde oppe i Karnappen der, for saa kan jeg kigge ud af Vinduet og hilse paa Dem, naar De gaar Deres Morgentur, og nikke til Dem, naar De kommer hjem igen.

APOTEKEREN (smiler halvt besejret). Ja . . . jo . . . men . . .

ANNA. Og om Aftenen kommer De og Deres Venner i Besøg, og saa faar vi Instrumenterne frem, og Hr. Møller faar sin Kaffe og Hr. Dilling sin Toddy, og . . .

APOTEKEREN (som før). Og jeg?

ANNA (skælmsk). Dem finder vi nok paa noget til? — — Og saa siger jeg: „Goddag og velkommen, mine Herrer! Det glæder mig hjerteligt at se Dem hos mig!"

APOTEKEREN (livlig). Og Ludvig passer Apoteket, saa vi ikke bliver forstyrrede!

ANNA (skeler op til Recepturet, hvor L u d v i g kigger frem). Og Ludvig passer Apoteket, ja! — Hvad siger De til det Arrangement?

APOTEKEREN (gnider sig fornøjet i Hænderne). Fortræffeligt! (Pludselig betænkelig.) Det vil sige, . . . det kunde jo blive morsomt nok, men . . .

ANNA. Men? — — Er De endnu bange for, hvad Folk skal sige?

APOTEKEREN (vrider sig). Nej . . . jo . . . nej . . .

ANNA (efter at have grundet lidt, pludselig). Sig mig, — er der ogsaa Værelser ovenpaa?

APOTEKEREN. Jo, der er skam Værelser nok, — og der bor jo ogsaa Stine oppe, saa . . .

ANNA. Udmærket! — Der faar jeg altsaa mit Soveværelse. Saa kan da Folk ved Gud i Himlen ikke

sige noget! (Hen til Apotekeren, sætter sig ved Siden af ham og læner sig op til ham). De er saa rar, saa rar!

APOTEKEREN (forvirret). Ja . . . jo . . . jeg . . .

ANNA (nærmere). Jeg holder allerede saa meget af Dem!

APOTEKEREN (betaget). Mit kære Barn!

ANNA (slaar pludselig Armene om hans Hals og kysser ham). Tak, Tak, Tak! Jeg vidste jo nok, at De ikke kunde nænne, at jeg skulde rejse igen!

LUDVIG (der har været Vidne til Slutningen af denne Scene og efterhaanden har trukket Tæppet længere og længere til Side, griber i et Anfald af Raseri om Klokken og faar den til at ringe).

APOTEKEREN (rejser sig hurtig. Forvirret.) Men Ludvig, hvad er der nu? Hvem ringer?

LUDVIG (frem) Det er . . . det véd jeg ikke. Men Niels er jo derude, han besørger det vel.

APOTEKEREN. Den Klokke gør mig ganske nervøs!

ANNA (vigtig). Ja, den maa tages helt væk nu! Den vil jeg ikke ha' her længer!

LUDVIG (uforstaaende). Skal den væk?

ANNA (leende til Apotekeren). Se, hvor forbavset den unge Mand ser ud!

APOTEKEREN (ler tvungent).

ANNA (til Ludvig). Ja, for nu er dette Værelse mit, skal jeg sige Dem! (Efteraber Adjunkten). Hva'! — Og saa er det mig, der bestemmer, om her skal være Klokke eller ej, hva'! (Ler. Ser sig derpaa omkring). Ja, og saa maa jeg virkelig straks ha' stillet lidt om paa de Møbler. Jeg kan da ved Gud ikke ha' to Sofaer staaende saadan lige op og ned ad Væggen. (Farer hen til Empiresofaen). Aa, Hr. Apoteker Clausen, vil De ikke hjælpe!

APOTEKEREN (hen og tager fat i den ene Ende af Sofaen).

ANNA (prøver at løfte). Nej, den er mig for tung. (Til Ludvig:) De kunde da ogsaa gerne gi' en Haandsrækning, unge Mand! De staar der som Loths Hustru!

LUDVIG (hen at hjælpe, men modstræbende og surmulende).

ANNA (kommanderende). Saadan! — Nej, lidt længere tilbage! — Ja, saadan! — — Og saa den anden!

APOTEKEREN og LUDVIG (tager fat paa den anden Sofa).

ANNA (geskæftig). Og saa maa vi ogsaa ha' set efter, om der ikke findes nogle Møbler i de andre Værelser, som jeg kan bruge. (Hen til Recepturet. Raaber:) Niels, Niels! Kom herind! (Hen til Døren til venstre). Stine! Stine! Vi har Brug for Dem!

NIELS og STINE (kommer hurtig ind, men bliver staaende, maalløse over Forvirringen).

ANNA (til Apotekeren og Ludvig). Nej, den maa meget længere frem! — Og saa en lille Smule skævt ud fra Væggen! (Skubber Ludvig til Side og tager selv fat). Nej, lad hellere mig! — Den Sofa er jeg meget bange for, at vi kommer til helt at kassere. (Hun og Apotekeren bakser med Sofaen.)

STINE (med foldede Hænder.) No ligger A paa mit yderste!

(Tæppe.)

TREDJE AKT

Samme Stue, men der er gaaet en Times Tid siden sidst, og den er næsten ikke til at kende igen: Nodepultene er borte, der er stillet om paa Møblerne, og der er kommet mange flere til. Navnlig vrimler det med Lænestole, den ene mere gammeldags end den anden, men ret smagfuldt anbragte. Mange Bladplanter. Et Par Vaser med afskaarne Blomster.

Anna omtrent midt paa Scenen med Apotekeren til højre og Niels til venstre. Apotekeren bærer paa en Sykurv, og Niels løfter med stor Forsigtighed et Sybord op i begge Hænder. Lidt længere tilbage Ludvig og Stine.

ANNA (ser sig tilfreds om). Ja, saa tror jeg nok, vi er færdige. Det har hjulpet svært, hva'?

NIELS. Jamen salli Madammens Sybord?

ANNA. Ja, det skal op i Karnappen. (Peger:) Værsgod!

NIELS (op med Sybordet). Ska' A sætt' 'et heer?
ANNA. Nej, lidt nærmere ved Vinduet, – Tak, det er godt.
NIELS. Maa A go nier ijenn?
ANNA (leende.) Ja, naturligvis!
APOTEKEREN. Og Kurven?
ANNA. Ja vent lidt, . . . hvor er min Rejsetaske? (Til Ludvig.) Aa, unge Mand, den kunde De maaske skaffe mig. Den maa staa i Recepturet.
LUDVIG (tøver).
ANNA (stamper i Gulvet). Naa!
LUDVIG (gaar modvillig).
ANNA (hen og stikker sin Arm under Apotekerens). Nu er her bleven nydeligt, hva'?
APOTEKEREN (klapper hende). Ja, De har Smag, mit Barn.
STINE (ryster paa Hovedet. Afsides til Niels). A tror, hun har gi'et dem Dyvelsdræk allesammen.
ADJUNKTEN (ind fra Baggrunden. Standser op.) Hvad i Himlens Navn er dette for en Marskandiserforretning?
ANNA (imod ham). Er De allerede der igen?
ADJUNKTEN. Ja — — ja, jeg var nødt til at bede mig fri. — — Jeg har Hovedpine.
APOTEKEREN (lidt ærgerlig). Hovedpine? Det er ogsaa noget at skulke af Skole for! Du kunde jo ha' sendt Bud efter et Antifebrinpulver.
ADJUNKTEN (svarer ikke, men gaar løs paa ham). Maa jeg tillade mig at spørge Dig: Hvad skal denne Jerusalems Forstyrrelse til?
APOTEKEREN (lidt stammende). Jo, ser Du . . . vi er . . . (Standser.)
ADJUNKTEN. Hva'?
DYRLÆGEN (er kommen ind fra Baggrunden. Ser sig om.) Nu be'er jeg om mine himmelblaa Bukser!
ANNA (hurtig hen til ham). Og der er De ogsaa! Har De maaske Tandpine?
DYRLÆGEN. Nej, Gu' har jeg ej da! . . . Om For-

ladelse, Frøken! . . . Nej, men jeg mødte Hastrup paa Halvvejen, hæ, hæ, og saa fik jeg sgu ham til at tage af Sted i Stedet for mig. Det er saadan et rart ungt Menneske.

APOTEKEREN. Hastrup! Din Konkurrent!

DYRLÆGEN (godmodig). Ja. Herregud, han skal da ogsaa leve, — — og jeg har aldrig holdt af dette Kreaturvadskeri, det er en beskidt Bestilling.

ADJUNKTEN (bidsk). Du er en letsindig Person. Du ender i Fattighuset!

DYRLÆGEN. Og Du da! Hvorfor er Du ikke paa Skolen?

APOTEKEREN. Han er syg.

DYRLÆGEN (til Adjunkten). Syg? Jeg synes, Du fortalte i Gaar, at det var Folks egen Skyld, naar de var syge? — — Lad mig se din Tunge!

ADJUNKTEN. Vrøvl!

DYRLÆGEN. Du ligner en Forbryder, Møller!

ADJUNKTEN (truende). Hvad siger Du?

DYRLÆGEN. Du ser ud som en Mand, der snyder Staten for sine Penge. Og saa ender man i Tugthuset!

ANNA. Naa, naa, naa, mine Herrer!

DYRLÆGEN (ømt). I Deres Nærhed bliver jeg from som en . . . en Daakalv, hæ, hæ! (Til Adjunkten). Om Forladelse, Møller, — Du ender ikke i Tugthuset!

ANNA (klapper Dyrlægen paa Armen). Det var ret!

ADJUNKTEN (brummer).

DYRLÆGEN (peger omkring). Men tillad mig at spørge: Hvad er Meningen med dette her?

ADJUNKTEN. Ja, det samme har jeg spurgt om. Hvad er Meningen? (Ser sig spørgende rundt og vender sig derefter brat mod Apotekeren.) Hva'?

APOTEKEREN (lidt forlegen). Ja, ser I, kære Venner . . .

ANNA (frem). Det vil sige, at nu er det mig, der bor her! (Tager hurtig Kurven fra Apotekeren og giver den til Dyr-

lægen:) Værsgod, Hr. Dilling, der har De en Kurv, . . . vil De være saa venlig at stille den op paa Sybordet!

DYRLÆGEN (med Kurven, fjollet). Hæ, hæ! . . .

ANNA (peger). Der oppe!

DYRLÆGEN (op i Karnappen).

LUDVIG (ind med Rejsetasken; endnu stadig surmulende).

ANNA. Naa, endelig! (Tager et Broderi frem af Tasken og rækker det til Adjunkten:) Og værsgod, Hr. Møller, vil De lægge det op i Kurven.

ADJUNKTEN (med Broderiet. Protesterende). Jamen . . .

ANNA (peger). Der oppe!

ADJUNKTEN (op i Karnappen. Rømmer sig). Høm!

DYRLÆGEN (samtidig ned igen Rømmer sig). Hæm!

STINE (afsides til Ludvig. Stærkt betaget). Det ku' A sgu ikke faa dem te'!

ANNA (ser sig mønstrende om). Saa, nu er det altsammen, som det skal være! — Niels, tag den Taske og bring den op paa mit Værelse!

NIELS (slaar Hælene sammen). Jo-wall! (Ud gennem Recepturet).

ANNA (nejer). Og saa, mine Herrer, maa jeg bede Dem om at gaa hver til sit, for nu vilde jeg gerne være lidt alene!

APOTEKEREN. Jamen bedste Frøken . . .

ADJUNKTEN (er kommen ned fra Karnapen). Hver til sit?

DYRLÆGEN (gnider sig i Hænderne). Hæ, hæ, hun er storartet, fortryllende!

ADJUNKTEN. Vi har jo ikke anden Vej ud! Skal vi spærres inde maaske? Hva'?

APOTEKEREN. Nej, bedste Frøken, . . . det burde jeg ha' sagt Dem straks, . . . vi bliver jo i hvert Fald nødt til at gaa her igennem.

ANNA. Ja, det er virkelig meget kedeligt, . . . men det er der altsaa ikke noget at gøre ved . . . (Med Næsen i Sky:) foreløbig, . . . før vi har faaet lavet en Ombygning! . . . Men jeg maa i det mindste bede

de Herrer huske at banke ordentlig paa, i n d e n De kommer ind!

APOTEKEREN. Ja, naturligvis! . . . (Ser lidt forlegen paa de andre). . . . naturligvis!

ADJUNKTEN. Banke paa! (Ser sig spørgende rundt.) Hva'!

DYRLÆGEN (stadig henrykt). Hun er famos, som Franskmanden siger!

ANNA (nejer). Tak — ja saa er altsaa den Sag afgjort! — — — Men jeg haaber at have den Fornøjelse at se de Herrer hos mig igen i Aften Klokken syv . . . til en Kop Te og lidt Musik? — Det vil sige D e m og D e m og D e m, — (peger paa A p o t e k e r e n, A d j u n k t e n og D y r l æ g e n) — for den unge Hr. Clausen har vi jo ingen Brug for, — han maa blive ude og passe sin Butik. (Stadig drillende til L u d v i g). Tak for Deres Assistance, Hr. Clausen! (Trækker Forhænget til Recepturet til Side). Værsgod! — — Ja, her maa vi ogsaa ha' en Dør! Men det faar jo vente til en anden Dag. Det er allerede slemt nok, at jeg skal være nødt til at gaa den Vej ud for at komme op paa mit Soveværelse! — — Naa, Hr. Clausen?

LUDVIG (modstræbende ud.)

ANNA (nikker). Farvel! Og tusind Tak for Deres Hjælp! (Lader Forhænget falde. Vender sig.)

APOTEKEREN, ADJUNKTEN og DYDLÆGEN (staar endnu ved hver sin Dør).

ANNA. Men mine Herrer, hvad tøver De efter?

STINE. A ku' nok li'e aa spørre Frøken, om . . .

ANNA. Ja, Stine kan gerne vente lidt, — vi har forskellige Ting, vi skal ha' aftalt.

APOTEKEREN, ADJUNKTEN og DYRLÆGEN (staar endnu med Haanden paa hver sin Laas, uden at kunne bekvemme sig til at gaa).

ANNA (nikker til hver enkelt af dem). Farvel! Farvel! Farvel!

(Og de Herrer forsvinder tøvende).

ANNA (leende) Naa, Stine, hvad siger De saa? Er jeg ikke en dygtig Pige?

STINE (med foldede Hænder. Beundrende). A har aldrig set no'et lignende siden Verdens Skabelse!

ANNA (knipser med Fingrene). Disse „Skabningens Herrer", hva'!

STINE. Aa ja saamænd, ja . . . (Nærmere, lidt usikker.) A ha'e li'godt no'et aa vild' si'e Frøkenen, med Forlov . . .

ANNA (nedladende). Ja, værsgod, Stine, — vi er jo gode Venner.

STINE. Jow, saamænd, ja, . . . men A tror no, A bli'er li'som lidt tilovers her, — med Forlov.

ANNA. Tilovers?

STINE. Ja, det er ikke for d e t, — A h a' e jo lovvet salig Madammen aa pusle om bitte Lodhvi, te han ble' stor nok te aa ku' skjøtt sej seel, . . .

ANNA. Vil Stine ikke sætte sig ned, saa taler vi bedre!

STINE. Næi, A stoer da ellers godt nok! — Men se, no har A jo gaaen her i Huset aa tosket om alenne i saamanne Aar, aa saa formenner A, a' naar Frøkenen nu . . . (stærkt:) A formodder ikke, a' A ku taalle aa ha' een te aa styre over mig! — — Dér slap 'et ud!

ANNA. Vi kan jo da prøve, Stine.

STINE. Næi, aa nej, det svarer ikke Regning, som skrevet staar! A har aldri' ku't taalle aa la' mig regjire. Hver har jo s i n e Skavanker. Næ, saa troer A li'egodt heller, te A ve ta' aa jiwte mæ.

ANNA. Gifte! — — Vil Stine ogsaa giftes?

STINE (fornærmet). A er da vel et Fruentimmer!

ANNA. Og hvem vil Stine saa giftes med . . . med Forlov?

STINE (slaar med Hovedet ud mod Apoteket). Med ham Fjolset derude, — — Niels!

ANNA. Med Niels?

STINE. Ja, A har jo lagt syv-otte Hundrede Kroner op

af min Løn. Aa den sølle Kapun, han holder jo saa grou mejet af mig.

ANNA: Jamen han er jo da meget yngre end Stine?

STINE. Javel saa. Aa derfor menner A osse, han ku' ha' godt a' aa vente lidt endnu. Osse for Pengenes Skyld, — for vi ku' jo vel nok sætte os neer i en Spækhøkerhandel for de otte Hundrede, men meer er sgu dow meer.

ANNA (klapper hende). Ja, ja, det er rigtigt! Men nu kan Stine jo ogsaa først sove paa det. Det er jo ikke værd at forhaste sig.

STINE (halvt fornærmet). Forhaste sig! Frøkenen maa endelig ikke tro, a' A er saa forhippet! A plukkede sgu ingen Stikkelsbær forrige Gang!

ANNA (lidt forlegen). Ja, det er sandt, Stine har jo . . .

STINE. Jow! Aa Gu'sketak, a' Vorherre tog Drengen te sig — med den . . . Hankat a' en Fa'er, han ha'e!

ANNA (nyfigen). Hvem . . . hvem var . . . ?

STINE. Det er A ikke for aa si'e. Een har da Skam i Livvet!

ANNA (slaar det hen). Jaja, Stine, — men tænk saa over Sagen. Det haster jo ikke.

STINE. A tror ikke, det nytter, Frøken! No, da A har set, hvordan Frøkenen ka' tumle med det hele.

ANNA (fornøjet). Ja, mener Stine ikke ogsaa nok, at der kan blive en Kone af mig, som Ludvig kan være tjent med?

STINE (betænkelig). Ja—a, det er jo ikke godt aa ha' no'en Bedømmelse om, næi saamænd. Men en Pi'e med Knald i — (Gør en Bevægelse, som om hun havde en Pisk i Haanden) — det er sgu Frøkenen! A har aldrig ku' faaet dem saadden te aa spring'.

ANNA. „En Pige med Knald i" — ja, — det bryder jeg mig ikke om! — Nej, men tror Stine da ikke, at Ludvig vil blive lykkelig med mig?

STINE (som før.) Lykkelig? — A ved Pin'de ikke, hva'

A ska' si'e, med Forlov. Men det véd A, a' han ve bli'e li'e evig ulykkelig, hvis han ikke faar Frøkenen.

ANNA (i Udbrud). Ja, ikke sandt! — Hør, det skal Stine ha' et Kys for! (Falder hende om Halsen.)

LUDVIG (fra Recepturet). Nu kan man maaske faa Lov til at komme ind? — Det er svært, saa det gaar varmt til mellem Jer!

ANNA (drillende). Er Sønniken nu maaske ogsaa jaloux paa Stine? Det manglede bare! (Leende:) Ja, for Stine kan tænke sig, at Mennesket dér har gaaet og surmulet en hel Time, bare fordi . . .

LUDVIG (snapper hende Ordet af Munden). „Bare" fordi Du gaar og kysser fremmede Mandfolk, ja, medens jeg ser paa det, — og næsten sidder paa Skødet af dem!

STINE (forfærdet). Jøsses, Jøsses, det maa Frøkenen heller ikke!

ANNA (lader drillende sine Fingre gaa op igennem Ludvigs Haar, saa at hans Frisure kommer i Uorden). Jamen der er jo ingen, der har inviteret ham til at overvære den Forestilling, Mosjø Næsvis! Og for Resten saa var det nok lige ved at være min Svigerfa'er, det „fremmede Mandfolk", som jeg satte mig paa Skødet af.

STINE (forsonet). Ja—a, bitte Lodhvi, det er der ikke no'et aa si'e te. (Til Anna:) Men Dilling, ham ska' Frøkenen vare sig for, for han er da en led Andrik!

LUDVIG (stadig mut). Han er da ikke din Svigerfa'er endnu.

ANNA (lægger Hovedet paa Siden og nikker). Jeg sa'e ogsaa: lige ved, min Lille! — — Jeg har gjort uhyre Fremskridt, skal jeg sige Dig. (Giver ham et let Slag paa Kinden:) Er det maaske ikke storartet, at vi to har faaet et Værelse, hvor vi kan være alene for os selv, hva'? (Der har i nogen Tid lydt Musik inde fra de gamle Herrers

Værelser. Anna leende:) Hør, hvor Bamserne brummer rundt omkring i Burene!

STINE (tørt). Hø, hø, ja!

(Man hører det banke paa Dyrlægens Dør.)

ANNA. Jeg synes, det banker? (Til Ludvig:) Saa maa Du af Sted! (Til Stine:) Ja, vi to tales nærmere ved, Stine!

STINE. Jow. (Ud).

LUDVIG. Paa den Maade kan vi jo alligevel ikke ha' Værelset for os selv!

(Det banker igen.)

ANNA. Væk! Væk! (Hun blæser paa ham, som man blæser paa et Stykke Bomuld. Han retirerer, og hun bliver ved at blæse, til han er helt ude, Saa trækker hun Gardinet til efter ham og løber hurtig op i Karnappen).

ANNA (har taget fat paa sit Broderi. Det banker for tredie Gang). Kom ind!

DYRLÆGEN (ind). Er det tilladt? (Kigger rundt efter hende og kommer nærmere.)

ANNA. Kunde De nu ikke dy Dem længere?

DYRLÆGEN. Nej, hæ, hæ, — lille Magnet! (Vil op i Karnappen).

ANNA (afvisende). Værsgod og bliv, hvor De er!

DYRLÆGEN (kælen). Maa jeg sidde her paa Trinet?

ANNA. Nej, De maa ikke! (Ned.)

DYRLÆGEN (imod hende med aabne Arme). Hæ, hæ, hæ!

ANNA (dasker ham over Fingrene). Rør mig ikke — — De — — De — — (Stiller sig op foran ham og fikserer ham med Hænderne i Siden:) Det er nette Historier, man maa høre om Herren!

DYRLÆGEN (beundrende). De er fortryllende!

ANNA (som før). Fy, De maa skamme Dem! Gaa Deres Vej! Gaa ind og klæd Dem i Sæk og Aske!

DYRLÆGEN (lidt betuttet). Hvad er der? — — Hvilke Historier? — — Og hvem har . . .? (I Udbrud:) Det er Stine, den Rakkermær!

ANNA (fortørnet). Men Menneske dog!

DYRLÆGEN (ydmyg). Om Forladelse, — — jeg beder meget Frøkenen om Undskyldning — — jeg — —

ANNA. Men . . . der falder mig noget ind! . . . Baade Stine og De . . .! (Imod ham:) Det er Dem, der . . .? Det er D e m, der er Fa'eren?

DYRLÆGEN (ler tvungent). Hæ, hæ, hæ! Stine og mig! Næ, véd De nu hvad! Ganske vist er jeg kun Dyrlæge, men saa slet en Smag . . . nej!

ANNA. Mændene er ikke til at stole paa!

DYRLÆGEN (tager hendes Haand. Højtidelig) Paa mig kan De stole som paa det røde Guld! (Henrevet:) Aa, denne lille Haand! Hele dette lille buttede — —! Hvor yndigt kunde vi ikke ha' det sammen! — En lille Lejlighed — — jeg har Penge, — vi behøver ikke akkurat at leve af min Praksis alene, — — køre i Skoven om Søndagen, — — Blomster i Vindueskarmene — — (I Ekstase:) Frøken, De har besat mit Hjerte!

LUDVIG (fra Recepturet. Han er lidt nervøs). Hr. Hansen er ude og vilde gerne tale med . . . med D e m, Frøken.

ANNA (vredt). Aa, den Plageaand! — Sig til Hr. Hansen, at jeg har virkelig ikke Tid til at tage imod ham!

LUDVIG (ser fra den ene til den anden). Jo, men . . .

ANNA. Hørte De ikke, Hr. Ctausen, hvad jeg sa'e?

LUDVIG. Jo, jo . . .

ANNA. Naa! — — Og bed ham saa med det samme om at gøre mig den Fornøjelse at drikke en Kop Te hos mig i Aften Klokken syv!

LUDVIG (tøver).

ANNA. Tak, ja saa er der ikke mere!

LUDVIG (ud).

DYRLÆGEN (øjeblikkelig hen til A n n a. Lægger en Arm om hendes Liv). Frøken, tør jeg haabe, at . . .

ANNA (frigør sig. Rolig). Og hvis jeg nu tog Dem paa Ordet, Hr. Dilling, og gik ind paa at blive Deres Hustru?

DYRLÆGEN (et Skridt tilbage). Min . . . min Hustru!?

ANNA. Ja, for nu har De altsaa friet til mig. — Men hvad er det for et Ansigt, De sætter op? — (Truende mod ham:) De skulde da vel ikke . . .? De har da vel ikke været . . .? Uforskammede Menneske! Det var altsaa ikke Deres Mening at ville gifte Dem med mig? De vilde bare forsøge . . .! Gaa med Dem! Bort! Ud af min Stue!

DYRLÆGEN (sønderknust). Frøken, jeg . . . jeg elsker Dem!

ANNA. Er De ikke kommen af Sted endnu!

DYRLÆGEN. Nej, for . . . for ved Gud i Himmelen, jeg elsker Dem!

ANNA. Tror Dem ikke! Tror Dem aldrig!

DYRLÆGEN (paa Knæ). Jeg elsker, elsker, elsker Dem!

ANNA. Ja, paa samme Maade som De i sin Tid elskede Stine!

DYRLÆGEN. Meget, meget højere!

ANNA. De tilstaar altsaa, at det er Dem, der er Fa'er til hendes Barn!

DYRLÆGEN. Ja, ja! (Arrigt:) Naar hun selv har fortalt Dem det, den gamle Satan!

ANNA. Rejs Dem dog, Mand, der kan jo komme nogen!

DYRLÆGEN (rejser sig. Pause. Derefter hen til Anna. Ydmyg). Stine har jo ogsaa været ung engang — — og ganske net. — — Og jeg selv — — jeg var jo ogsaa — — noget yngre, — — og — — og vi boede i Hus sammen — — og — — og — —

ANNA (skjuler et Smil). Og siden den Tid har De altsaa levet som et . . . som et ordentligt Mennesker?

DYRLÆGEN (stammende). Jo . . . ja . . . det vil sige nej, men . . . men jeg har bestræbt mig derfor, men . . .

ANNA (stamper i Gulvet). Naa, ud med Sproget! Jeg maa vide alt!

DYRLÆGEN (forfærdet). Alt!? — — Men det passer sig

virkelig ikke at fortælle — — til en uskyldig ung Pige som Dem — — (Vil snige en Arm om hende. Kælent:) Men skal vi ikke glemme . . .?

ANNA (bort). Rør mig ikke! De . . . Don Juan! Og nu skulde j e g ogsaa sættes paa Deres Liste? Og De véd maaske ikke engang, hvad Nummer jeg har?

DYRLÆGEN (med Vanskelighed). Frøken, De — — De — — De misforstaar mig.

ANNA. Misforstaar?

DYRLÆGEN. Jeg . . . æ . . . jeg elsker Dem!

ANNA. Tak, det véd jeg!

DYRLÆGEN. Og jeg vil — — (Tager en kraftig Beslutning og strækker Armene ud imod hende:) og jeg vil gifte mig med Dem!

ANNA (ryster tvivlende paa Hovedet).

DYRLÆGEN (indtrængende). Jeg véd det, — — jeg føler det, — — alt det andet har bare været — — været Forsøg, — — De er den eneste, — — De er den rigtige, — — og nu — —

ANNA. Nu?

DYRLÆGEN. Nu kan jeg ikke leve uden Dem.

ANNA. Ja, det forandrer naturligvis Sagen — —

DYRLÆGEN (henrykt). Frøken — — Frøken Hansen!

ANNA (skyder ham fra sig). Næ, næ, næ! — — Det forandrer naturligvis Sagen n o g e t. Men hvad Garanti har jeg for, at De ikke narrer mig, ligesom De har narret — —

DYRLÆGEN. Jeg sværger!

ANNA. Det har De vist ogsaa gjort før.

DYRLÆGEN (fortvivlet). De kan jo — — De kan jo faa det skriftligt!

ANNA. Skriftligt? (Besluttet). Ja, lad mig faa det skriftligt. Men straks!

DYRLÆGEN (ivrig.) Ja, ja! (Ser forelsket paa hende.) Grumme Tvivlerske!

ANNA (utaalmodig.) Naa, skriv saa!

DYRLÆGEN. Ja, men — — ja, men jeg har jo ikke — —

ANNA. Saa hent det!

DYRLÆGEN. Ja, jo! (Hurtig ind i sit Værelse).

ANNA (brister i Latter). Det er evig Sjov, dette her!

LUDVIG (ind). Anna, nu vil jeg ikke mere — — —

ANNA (stadig leende). Ud med Dig! Ud med Dig!

LUDVIG. Jamen . . .

ANNA (puffer ham ud). Det er lige paa det allermest spændende. (Leende). Det er min Fremtidslykke, der skal afgøres!

LUDVIG (ud).

DYRLÆGEN (med Papir, Pen og Blæk). Her er jeg, søde!

ANNA. Sæt Dem der! — — Har De nu betænkt, hvad De gør?

DYRLÆGEN (forelsket). Det var jo for Deres Skyld, at jeg lod være med at vadske Kreaturerne.

ANNA. Godt! — Skriv saa!

DYRLÆGEN (sætter sig).

ANNA (dikterer). „Jeg undertegnede Dyrlæge" . . . Hvad hedder De til Fornavn?

DYRLÆGEN (kælent). Peter Ferdinand!

ANNA. Altsaa: „Jeg undertegnede Dyrlæge Peter Ferdinand Dilling forpligter mig herved til at ægte Ihændehaveren af nærværende Dokument inden tre Maaneder fra Dato" . . .

DYRLÆGEN (skriver, men ser pludselig op og siger ømt): Hvorfor ikke tre U g e r?

ANNA. Som De vil: „tre Uger fra Dato".

DYRLÆGEN (skriver).

ANNA. H a r De det?

DYRLÆGEN (med skinnende Øjne). Tre Uger fra Dato! — ja!

ANNA (dikterer): „Skulde jeg, ligegyldigt af hvilken Grund, undlade at opfylde denne Forpligtelse, udbetaler jeg hende paa Anfordring kontant" — — —

DYRLÆGEN. Hvad behager?

ANNA (negligerende ham). — — „kontant fem Tusinde Kroner".

DYRLÆGEN (begejstret). Hæ, hæ, De er storartet! Sgu ligefrem storartet! hæ! — — Maa jeg ikke i al Beskedenhed tillade mig at foreslaa, at vi i Stedet for lumpne fem Tusind, sætter — (med en flot Haandbevægelse) — den mere runde Sum ti Tusind?

ANNA. Ganske som De vil. Altsaa: „kontant ti Tusinde Kroner, skriver ti Tusinde Kroner".

DYRLÆGEN (skriver og ser derefter op). Dem ku' man godt gøre til Herredsfuldmægtig!

ANNA. Deres Navn!

DYRLÆGEN (henrykt kælen). Peter Ferdinand Dilling!

ANNA. Ja, jeg mener, De skal sætte det under Dokumentet!

DYRLÆGEN (skriver, rejser sig, viser Anna Papiret og vil derefter omfavne hende). Et lille Kys?

ANNA (op i Karnappen). Nej, saa vidt er vi endnu ikke.

DYRLÆGEN. Jamen jeg . . .

ANNA. Nej! Jeg maa først ha' Dokumentet udfærdiget paa Stempelpapir. Ellers gælder det vist ikke.

DYRLÆGEN. Jamen bedste . . .

ANNA. Først paa Stempelpapir!

DYRLÆGEN. Jamen sødeste . . .

ANNA. Og saa kan De bringe mig det i Aften!

DYRLÆGEN. Jo, men, ja — — bare et ganske lille . . .?

ANNA (peger mod Døren). Og saa kan De bringe mig det i Aften! (Nikker.) Farvel saa længe!

DYRLÆGEN (bliver staaende).

ANNA (nikker igen).

DYRLÆGEN (sjokker af, men vender sig i Døren og sender hende et Fingerkys).

ANNA (løber ned fra Karnappen, trækker Forhænget for Recepturet til Side og kalder). Ludvig! (Højere:) Ludvig!

LUDVIG (frem, men uden at stige ned).

ANNA. Nu er Dilling gaaet.

LUDVIG (tørt). Ja, det ser jeg.
ANNA. Det holdt haardt.
LUDVIG (som før). Saa—aa?
ANNA (leende). Og det varer vist ikke længe, inden vi har ham, den anden, — ham derinde ved Siden af. (Peger paa Adjunktens Dør:) Kan Du høre, hvor han knurrer paa sin Bratsch?
LUDVIG (svarer ikke).
ANNA (skælmsk). Saa hvis Du vil ha' et Kys, . . .
LUDVIG (svarer ikke).
ANNA. . . . Saa maa Du skynde Dig! (Kigger om efter Adjunktens Dør). Nu bliver han helt vild!
LUDVIG (svarer ikke).
ANNA (spidser Munden op mod ham). Naa?
LUDVIG (rører sig ikke).
ANNA. Vil Du?
LUDVIG (skarpt). Nej!
ANNA (farer tilbage med forstilt Angest). Gudbevares! — — Naa saa Du bider ogsaa, min Dreng! — — Ja, saa kan jeg jo lige saa godt gaa ind i Buret til den anden Buldog! (Lader Forhænget falde:) Farvel saa længe, din — Arrigbøsse! (Gaar hen til Adjunktens Dør, bliver staaende lidt og lytter til hans Musik, skærer Grimacer ved de mest sønderrivende Toner. Banker saa endelig paa, først forsigtig og uden at blive hørt, derpaa stærkere og stærkere.)
ADJUNKTEN (stikker pludselig Hovedet frem. Arrig). Hvem er det?
ANNA (farer forskrækket tilbage og holder Hænderne skærmende foran sig). Næh, hvor jeg blev bange! (Leende:) Jeg troede ved Gud i Himlen, at De vilde myrde mig! (Bedende, med Hovedet paa Skakke:) Kæreste Hr. Møller, det er jo bare mig!
ADJUNKTEN (brummer formildet).
ANNA (vinker med en Finger). Kom lidt . . .!
ADJUNKTEN (frem i Døren).
ANNA. Jeg syntes, det var saadant noget underligt noget, De spillede? Det kender jeg slet ikke.
ADJUNKTEN (brummer).

ANNA (vinker igen). Kom! De maa gerne!
ADJUNKTEN (ud paa Scenen).
ANNA (hen til ham). Var det maaske noget af Dem selv? Det lød storartet, men sønderrevet og vildt. Det maa De lære mig, hva'?
ADJUNKTEN (optoende). Det er ikke noget, der kan læres.
ANNA (klapper i Hænderne). Altsaa en fri Fantasi! De er jo en hel Komponist! (Bekymret:) Men De ser saa nervøs og overanstrengt ud. De er da ikke syg?
ADJUNKTEN (undvigende). Nej . . .
ANNA (lægger sin Haand paa hans Pande). Og Hovedpinen? (Tager hans Haand og fører ham hen til en Stol:) Sæt Dem nu pænt der! Men De ser virkelig saa bleg ud?
ADJUNKTEN (bister). Det er Deres Skyld! (Pusler med sin Paaklædning).
ANNA. Min? Men — — Var det, fordi jeg forstyrrede Dem? Jeg be'er saa mange Gange om — — —
ADJUNKTEN (som før). Jeg gaar hele Tiden rundt og tænker paa Dem!
ANNA. Jamen . . .
ADJUNKTEN. Jeg kunde ikke holde ud at være paa Skolen! Hvad skal vi med Fruentimmer her i Huset! Nu har vi levet i Fred i saa mange Aar!
ANNA (tager sit Lommetørklæde frem og tørrer hans Pande). Saa, saa! — — Vi er jo slet ikke saa slemme!
ADJUNKTEN (vrisser). La' være!
ANNA. Nej nu skal De bare se! (Tager en Flakon med Eaudecologne frem af sin Lomme og væder en Finger:) Sid nu stille!
ADJUNKTEN (skæver). Hvad er det for noget Tøjeri?
ANNA. Ja, sid nu bare stille! (Gnider ham bag Ørene med Eaudecolognen:) Og saa skal De snuse til den samtidig. (Holder ham Flakonen for Næsen:) Naa!
ADJUNKTEN (snuser).
ANNA. Er det ikke dejligt?
ADJUNKTEN. Jeg holder ikke af Parfume! — Hva' er det?

ANNA. Violer.

ADJUNKTEN. Stads! — — Lad mig prøve en Gang til!

ANNA (rækker ham Flakonen). Der kan De bare se! — — Køler det ikke?

ADJUNKTEN. Jo — — lidt.

ANNA (sætter sig til Rette ved Siden af ham). Saa, nu skal De værsgod fortælle mig, hvorfor De hader os saa grusomt? — — Ja, for saa kan jeg jo lære, hvordan jeg skal opføre mig.

ADJUNKTEN (slaar afværgende ud med Haanden). Aarr . . .

ANNA. De har jo været gift, ikke?

ADJUNKTEN (opfarende). Hvem har fortalt Dem d e t?

ANNA (rolig). Aa, saadan noget hører man jo. Men det skal De saamænd ikke genere Dem over, — der er jo saa mange Ægteskaber nu om Stunder, hvor Mand og Kone lever hver for sig.

ADJUNKTEN. De er klog!

ANNA. Ja, man har jo Øjne — og Øren. — — Hvorfor rejste Deres Kone bort?

ADJUNKTEN. Fordi hun var et Fæ! (Foragtelig:) Hun kunde ikke taale al den — — „Klimpren" — „i sit Ho'ede"! — Hun ha'de ingen!

ANNA. „Klimpren"! — Sa'e hun „Klimpren"? Hør, véd De hvad, De skulde bare haft en Kone som min Mo'er! Jeg har „klimpret", lige siden jeg var seks Aar; og jeg har aldrig hørt hende skænde i den Anledning.

ADJUNKTEN. Hun pinte Livet af mig! Det var den største Dumhed, jeg har begaaet!

ANNA. Ja, det er jo slemt. — — Og nu maa De alligevel blive ved med at underholde hende og hendes lille Pige?

ADJUNKTEN. Næ—æ?

ANNA. Ikke?

ADJUNKTEN. Nej! — — Jeg har Mas nok med at faa Pengene til at slaa til for mig selv.

ANNA. Hm! — — Og De tænker aldrig paa Deres Barn? Længes aldrig efter at faa hende at se?
ADJUNKTEN (arrigt). Det er jo en Pige!
ANNA (rejser sig). Fy, saa haardhjertet havde jeg rigtignok ikke troet, at De var!
ADJUNKTEN (lidt forvirret). Men, Frøken . . .
ANNA. Der var noget, jeg vilde ha' spurgt Dem til Raads om . . .
ADJUNKTEN. Jo —
ANNA. Jeg troede, De var saadan en alvorlig Mand, — en Mand, man netop kunde ha' Tillid til, syntes jeg, — en r i g t i g Mand!
ADJUNKTEN. Ja, jo . . .
ANNA. Og naar man som jeg ingen Fa'er har at henvende sig til . . .
ADJUNKTEN. Kære Frøken, jeg . . . Aa, de Fandens Seler! — — De maa ha' misforstaaet mig. — — Kan jeg være Dem til nogen Tjeneste, saa . . .
ANNA. Ja, en stor, stor Tjeneste kunde De bevise mig! (Tøver lidt og siger saa hurtig, men genert:) Det . . . det er noget om Dilling.
ADJUNKTEN (farer op). Dilling!
ANNA (nikker). Ja! — Han har friet til mig!
ADJUNKTEN, H v a' har han?
ANNA. Ja!
ADJUNKTEN (op og ned). Friet! Dilling! Den . . . den Rolf Blaaskæg! Den . . . den Weiberfresser! Den . . den Svinepels! — Aldrig i Evighed!
ANNA. Og jeg har lovet at tænke over hans Tilbud!
ADJUNKTEN. Tænke? De kan vove paa det! — — Skulde De, der er saa sød og elskværdig, skulde De kaste Dem hen til saadan en . . . Malkepigedonjuan! Hva'?
ANNA (stille). Jeg troede, De var en god Ven af Hr. Dilling?
ADJUNKTEN (standser). Det er jeg sgu ogsaa! Han spiller en fortræffelig Violoncel; men . . . Nej, det

er dog for galt! Og det, ligesom De er kommen ind ad Døren. Han maa jo ikke ha' Spor af Rest af . . . af . . . af Ære i Livet! Hva'! . . . Og hvad siger De?

ANNA (som forlegen). Ja, for en stakkels Pige som mig, der er stillet ene i Livet og ingen Udsigt har . . .

ADJUNKTEN (griber fat i hende). De tænker da vel ikke paa . . .?

ANNA. Jo, jeg synes, det er et meget hæderligt Tilbud.

ADJUNKTEN (op og ned). Dilling! Dilling? — — Aldrig! Saa skulde han ha' det at blære sig af! — Ser I: jeg kunde faa en Kone, — en rigtig sød lille Kone, jeg, „Dyrekvæler Dilling"! — Aldrig! Aldrig! (Hen foran Anna:) De faar ham ikke! Saa vilde jeg hellere selv!

ANNA (uskyldig). Hvilket? Hvad vilde De?

ADJUNKTEN (hen foran hende. Barsk). Gifte mig med Dem!

ANNA (leende). De? Jamen De er jo gift?

ADJUNKTEN. Har ikke noget at sige! — — Jeg skal dog vise den Ka'l . . . (Til Anna:) Vil De ha mig?

ANNA. Ja — Tak — men . . .

ADJUNKTEN. Jeg søger Skilsmisse! — — Her er da Lov og Ret i Landet! — — Puh, de Seler! — — Vil De?

ANNA. Jamen Deres Kone og Deres Datter?

ADJUNKTEN. Kommer ikke de Mennesker ved!

ANNA. Jo, véd De hvad, Hr. Møller, det kan vi dog ikke! I det mindste Deres Datter, hun maa dog ha' en ordentlig Medgift.

ADJUNKTEN. Ikke en Øre! — — Vil De ha mig?

ANNA (undvigende). Jeg kan dog ikke være bekendt — — nej, først maa Deres Datters Fremtid sikres, før jeg kan tænke paa . . . paa at . . .

ADJUNKTEN. Jeg har ingen Penge at undvære. Jeg lever kun af min sure Gage.

ANNA. Og hvor stor er den da — med Forlov?

ADJUNKTEN. Ikke værd at nævne!
ANNA. Saa kan De jo heller ikke forsørge — mig.
ADJUNKTEN. Aa, jo!
ANNA. Hvor meget har De da? Jeg maa ha' alt paa det rene.
ADJUNKTEN (vrider sig). Syv og tyve Hundrede.
ANNA. Jamen, hvad bruger De dog alle de Penge til? — Her i Huset gi'er De vel næppe mere end halvtreds Kroner om Maaneden?
ADJUNKTEN. Synes De maaske ikke, at det kunde være nok?
ANNA. Naa, ja! Og Deres Garderobe . . . (Ser op og ned ad ham.) — kan vel ikke være saa kostbar. De maa jo ha' lagt mange Penge op i alle de Aar?
ADJUNKTEN. Nogle, nogle faa, — ikke værd at tale om!
ANNA. Naa--aa, en tyve—tredive Tusinde, hva'?
ADJUNKTEN (forfærdet). Er De gal, Menneske!
ANNA. De er en Pengepuger, er De! En Gniepind! — — Nej, Dem kunde jeg ikke gifte mig med. (Gaar op og sætter sig i Karnappen og tager fat paa sit Broderi. Hun nynner paa Melodien til: „En Krone jeg gav for en Lok af dit Haar".)
ADJUNKTEN (efter en lille Pause). Frøken, jeg holder ikke af Fruentimmernykker.
ANNA. Kære Hr. Møller, lad os ikke tale mere om den Sag! (Nynner.)
ADJUNKTEN (efter en ny Pause. Skutter sig). Jeg har jo ingen Penge.
ANNA. Nej, nej, jeg véd det. (Nynnar.)
ADJUNKTEN (efter nok en Pause). Hvor meget — — hvor mange — — hvad mener De, min Datter skal . . .?
ANNA. Næ, nej, der er ikke Tale om det! (Nynner.)
ADJUNKTEN (besluttet). Jeg gi'er hende den Medgift!
ANNA. Hm!
ADJUNKTEN. Hvis De saa vil . . .
ANNA. Ja, det taler vi om bagefter. (Vender sig imod ham.) Vil De saa være saa venlig straks at gaa ind paa Deres Værelse og opsætte et Dokument!

ADJUNKTEN. Et Dokument?

ANNA. Ja, lydende paa, at De, naar Deres Datter engang gifter sig, er villig til at udbetale hende en Medgift paa ti Tusinde Kroner. Og saa kommer De herind og viser mig Papiret!

ADJUNKTEN (i højeste Forskrækkelse). Ti ... t i Tusinde ...!

ANNA (nikker). Farvel!

ADJUNKTEN (vrider sig). Jamen Frøken, ti ... ti Tusinde ... jeg h a r ikke ...

ANNA. Farvel! (Nynner.)

ADJUNKTEN (efter en Pause, prøvende). Fem ...?

ANNA (nynner).

ADJUNKTEN (efter en ny Pause). Syv ...?

ANNA (nynner).

ADJUNKTEN (fortvivlet). Ni ...? — Det er jo ogsaa D e m, Pengene gaar fra!

ANNA (nynnende). Ti Tusinde eller ... nix!

ADJUNKTEN. Uf, de Satans Seler! — — — Ni Tusind fem Hundrede?

ANNA (leende). De er forfærdelig vittig, Hr. Møller! Det er Skam morsomt gjort! Jeg tror, De skulde ha' været Skuespiller.

ADJUNKTEN (grundig flov). Hi, hi ... ja ... jeg læser ogsaa op i Dansktimerne ...

ANNA (alvorlig). Men gaa nu ind og skriv det Papir. Og naar det er færdig, kommer De og viser mig det!

ADJUNKTFN (myg). Jo ... (Gaar. Men truer først med knyttet Haand mod Dillings Dør og siger arrigt:) Alt det, har D u rodet mig ind i!

ANNA (ler højt, da han er borte. Vedbliver at nynne over sit Arbejde. Brister derpaa paa ny i Latter og synger helt ud:) „En Krone jeg gav for et Lok af dit Haar" osv.

APOTEKEREN (aabner sin Dør og kigger ind. Kommer nærmere og nærmere).

ANNA (bryder pludselig af med et forskrækket): Uh, hvem er d e t?

APOTEKEREN (smilende) Det er mig, mit Barn!

ANNA (med forstilt Forbavselse). Er det Dem? Hvor kommer De fra?

APOTEKEREN (peger). Derinde . . . jeg kunde høre Dem synge.

ANNA (strengt). De glemte vist at banke, Hr. Clausen?

APOTEKEREN. Banke?

ANNA. Ja, blev det ikke en Aftale?

APOTEKEREN. Jo, men . . .

ANNA. Værsgod, ud igen! Og er der noget, De vil mig, saa banker De først pænt paa og venter, til jeg siger: Kom ind!

APOTEKEREN. Kære Frøken, det er ikke rigtigt af Dem at drive Gæk med en gam . . . med en allerede noget ældre Mand.

ANNA. Jeg driver aldeles ikke „Gæk"!

APOTEKEREN. Men De maa dog kunne indse, bedste lille Frøken . . .

ANNA (rejser sig og begynder at pakke sit Arbejde sammen) Ja, Gudbevares, naar De allerede fortryder Deres Ord, saa kan jeg meget godt rejse. (Surmulende:) Men jeg troede rigtignok, at De var en Mand af Ære, og . . .

APOTEKEREN (smilende). Nej, nej, vist ikke, vist ikke! Nu gaar jeg, nu gaar jeg! — — Lille Stivnakke, som De er! (Ud. Et Øjeblik efter banker det.)

ANNA (yderst venlig). Værsgod!

APOTEKEREN (ind. Med et lidt genert Smil). Naa, er Barnet saa tilfreds!

ANNA (løber ned fra Karnappen og hen og slaar begge Armene om Halsen paa ham). Kære, lille, søde, rare Apoteker Clausen, De er da ikke vred paa mig, vel?

APOTEKEREN (klapper hende). Nej, nej, paa ingen Maade, paa ingen Maade!

ANNA (putter sig ind til ham og siger hurtigt): Og De synes heller ikke, at jeg er en vild og uartig Tøs, vel? Men det er jo heller slet ikke andet end, fordi jeg er saa

glad, saa glad over at være her og over at ha' fundet et Hjem.

APOTEKEREN (rørt). De kære, lille Barn!

ANNA (titter op til ham). Og saa er De ikke vred?

APOTEKEREN (klapper hendes Kind). Nej det véd Gud, jeg ikke er!

ANNA (spidser Munden til Kys). Tak!

APOTEKEREN (kysser hendes Haand). De er en højst indtagende lille Skabning! (Spøgende:) Men skal De ikke bede „den fremmede Herre" tage Plads?

ANNA (forskrækket). Jo, det er skam sandt! (Nejer:) Vil Hr. Clausen ikke behage at sidde ned?

APOTEKEREN (bukker ceremonielt). Mange Tak! (Sætter sig.)

ANNA (sætter sig paa en Stol lige overfor og betragter ham smilende). Se saa! (Springer pludselig op igen:) Næmen . . . jeg kommer pludselig i Tanker om, at det har vi jo slet ikke Tid til.

APOTEKEREN. Har vi ikke Tid?

ANNA (hen til ham). Nej, for véd De, hvad jeg har lagt Mærke til? At De helt har glemt at vande Deres Blomster i Dag. (Peger mod Karnappen:) Og det er Skam Synd.

APOTEKEREN (rejser sig). Har jeg virkelig glemt . . .? Det var dog højst forunderligt!

ANNA (med et lille Smil i Øjnene). Ja, ikke sandt? — Jeg syntes heller slet ikke, at jeg kunde tænke mig d e t om D e m.

APOTEKEREN (paa Vejen hen til Blomsterne). Det er noget, der aldrig er hændet mig før.

ANNA (efter ham). Ja, og jeg saa' jo nok, at der stod en Kande med Vand, men jeg turde alligevel ikke paa egen Haand.

APOTEKEREN (helt oppe, begynder at vande). Nej, det er ogsaa rigtigst, at jeg selv . . .

ANNA. Ja, det var nok det, jeg tænkte.

APOTEKEREN (vandende). Denne her, ser De, maa kun faa ganske lidt i Underkoppen.

ANNA. Ja, saadan noget maa man jo først lære. Men hvordan bærer vi os ad med dem øverst oppe?

APOTEKEREN. Nu skal De se! (Stiger op paa Bænken og fortsætter med Vandingen.)

ANNA (vil holde paa ham). Jamen for Guds Skyld, vær dog endelig forsigtig!

APOTEKEREN. Der er ingen Fare, det er jeg saa vant til. Jeg er da heller ikke nogen hel Olding!

ANNA. Nej De! — — Nej, De er nok snarere lidt altfor rask paa det. — — Men vil De nu ikke alligevel lægge Deres Haand her paa min Skulder, medens De hopper ned? — Ja saadan! — For saa er jeg alligevel noget mere rolig.

APOTEKEREN (smilende med Haanden paa hendes Skulder). Ja, den Fornøjelse kan jeg jo gerne gøre Dem! (Springer ned.) Kan De se, jeg kunde?

ANNA. Jamen De holdt jo slet ikke rigtig ved! — De var vel bange for, at De skulde vælte mig?

APOTEKEREN (ler smigret). Ja, nu er altsaa det besørget.

ANNA (hurtig ned). Ja, saa kan vi vel nok faa Tid til at sidde lidt ned.

APOTEKEREN (mærkbart oplivet). Ja, for der er vel ikke flere Ting, jeg har glemt? (Følger hurtigst muligt efter.)

ANNA (peger paa en Stol). Sæt Dem her!

APOTEKEREN (sætter sig).

ANNA (tager Plads ved Siden af ham). Og véd De, hvad jeg ogsaa har tænkt paa? (Koket.) At det er rigtig rart med de Blomster der, for saa har De dog et Ærinde herind engang imellem.

APOTEKEREN (véd ikke rigtig, hvad han skal svare).

ANNA (opdager det, tager pludselig hans Haand. Alvorlig). Jeg holder allerede saa forfærdelig meget af Dem!

APOTEKEREN (smilende). Skal det være en Kærlighedserklæring?

ANNA (ser ham op i Ansigtet). Ja!

APOTEKEREN (lader sin Haand glide gennem hendes Haar og ler. Pause).

ANNA (ser igen op paa ham). Sig mig, har De aldrig tænkt paa at gifte Dem igen?

APOTEKEREN (ryster alvorlig paa Hovedet). Nej!

ANNA. Jeg synes netop, at der maatte kunne blive saadan en udmærket Ægtemand ud af Dem. De er saa god og saa elskværdig og . . . og man har saadan en Lyst til at betro sig til Dem.

APOTEKEREN (stadig alvorlig) Efter mit første ulykkelige Forsøg . . . Men lad os ikke komme ind paa disse triste Sager!

ANNA (ivrig). Jo—o, netop! For der var noget, jeg vilde spørge Dem om. (Slaar Øjnene ned.) Det er om Kærlighed . . .

APOTEKEREN. Kærlighed? Saa, saa! Ser man d e t!

ANNA (kigger op paa ham). Har De aldrig været forelsket? Aa, jeg synes, det maa være saa dejligt!

APOTEKEREN (alvorlig). Kærlighed er en Sygdom, mit Barn . . .

ANNA (smilende, drømmende). Jeg vilde gerne være syg . . .

APOTEKEREN. . . . Man er lykkeligst, naar den er overstaaet!

ANNA. Jamen, De har jo selv engang . . .

APOTEKEREN. Ja, jeg har selv været angrebet af denne Sygdom . . . (Han taler langsomt og docerende og lader af og til i Distraktion sin Haand glide ned over Annas Haar.) . . . og var nær bleven et Offer for den — som saa utallige andre er blevet det. Og havde jeg ikke haft min Musik, saa . . . Jeg er kommet til den Overbevisning, at Musikken er den eneste sande — den eneste paalidelige Glæde, vi har her paa Jorden, — at det kun er i Musikken, at der findes Trøst og Husvalelse, — — og i den Overbevisning har jeg søgt at opdrage min Søn . . .

ANNA (haanligt). Ja, han er jo ogsaa et rent Barn endnu!

APOTEKEREN (overhører hende). Og hvis De, kære Frøken Hansen, vilde være Medlem af vor lille Menighed, hvor Musikken sidder til Højbords, og hvor det er den, hvorom vi har koncentreret al vor Kærlighed, medens det, man kalder Elskov, og al Verdens andre smaa Latterligheder . . . Men jeg synes, De ler?

ANNA (søger at beherske Latteren). Ja, De maa virkelig undskylde, men . . .

APOTEKEREN. Hvad er det, der morer Dem?

ANNA (med smaa Latteranfald). Er . . . er det Dilling og . . . Møller, der udgør de . . . andre . . . andre Menighedsmedlemmer?

APOTEKEREN (alvorlig). Ja, netop! Dilling og Møller er i Hovedsagen enige med mig. Ogsaa de betragter Musikken som . . .

ANNA (som før). Er Dilling og Møller . . . enige om, at Musikken er alt, og at Ægteskabet . . . og . . . og det, man kalder for Elskov . . . (Brister paa ny i Latter.)

APOTEKEREN (lidt stødt). Som jeg siger — i Hovedsagen er vi . . .

ANNA (vedbliver at le).

APOTEKEREN (perpleks). Men Frøken, jeg forstaar ikke . . .

ANNA (ganske udmattet af Latter). Aa Gud, aa Gud, aa Gud! — — Ja, De maa ikke være vred, kære Hr. Apoteker Clausen! — Men . . . men begge Deherrer har jo . . . begge Deherrer har jo friet til mig!

APOTEKEREN (som himmelfalden). Friet!?

ANNA. Ja, og tilbudt mig Ægteskab!

APOTEKEREN. Dilling! — Ægteskab? — Umuligt!

ANNA (nikker ivrigt).

APOTEKEREN. Og Møller?

ANNA (nikker).

APOTEKEREN. Møller!!!

ANNA. Tja, tous les deux — saints ermites, en vérité!

APOTEKEREN (rejser sig og gaar op og ned). Jamen det er dog . . .

ANNA. Og nu er det jo bare, at jeg ikke véd, hvem af dem jeg skal ta'? — — Sæt Dem ned igen!

APOTEKEREN. Kan ikke! — Dette kom mig dog for overraskende!

ANNA. Det var det, jeg vilde raadføre mig med Dem om, kære Hr. Clausen. Det, jeg trænger til, er jo en faderlig Ven at støtte mig til. Jeg har aldrig haft nogen rigtig Fa'er. — — De kan ikke tro, hvor jeg vilde føle mig glad og tryg, om jeg fik en Mand, jeg kunde ha' Tillid til, og som kunde raade og hjælpe mig, hva'? Og jeg skulde gøre alt for at forskønne Livet for ham og gøre det lyst og lykkeligt . . .

APOTEKEREN (gaar forbi hende og stryger hende over Haaret). Ja, ja, det tror jeg om Dem.

ANNA. Men jeg véd ikke, — — Dilling er der ikke noget rigtig tillidsvækkende ved, vel?

APOTEKEREN (distrait). Nej!

ANNA. Og Møller — uh, han er da saadan en ren Brumbasse! Jeg er virkelig somme Tider ganske bange for, at han skal slagte og spise mig — — Hører De, hvad jeg siger?

APOTEKEREN (som før). Ja, ja! — (Hen og klapper hendes Kind.) De har aldrig haft nogen Fa'er, siger De? — Stakkels lille De!

ANNA (trykker sig ind til ham). Og hjemme i Pensionatet har jeg gaaet sammen med alle de Mandfolk og været Dus med dem og gjort Halløj med dem. Derfor er jeg bleven saadan en vild Tøs, som jeg er. (Ser op paa ham). Men nu skal jeg nok forbedre mig, naar der først er nogen, der holder rigtig af mig, og jeg bliver gift . . .

APOTEKEREN. Jamen med hvem?

ANNA. Ja, det er jo det, jeg ikke véd. Og De vil jo ikke hjælpe mig (Pludselig). Jeg vil tælle paa Knapperne! (Tæller.) Fru Dilling — Fru Møller — Fru Dilling — Fru Møller — Fru Dilling — (Ved den sidste

Knap siger hun:) Fru Claus . . . (Genert.) Nej, der kom jeg nok til at forsnakke mig.

APOTEKEREN (drager hende ind til sig, halvt i Distraktion). De er kær, er De . . .

ANNA. Mener De saa, at jeg skal sige Ja til Dilling?

APOTEKEREN (forskrækket). Dilling? — — Nej, nej, paa ingen Maade!

ANNA. Møller da?

APOTEKEREN. Møller? — — Nej, nej! Møller forstaar Dem ikke! Møller er et bravt og udmærket Menneske — og en dygtig Lærer; men . . . men De vil ikke faa det godt hos Møller, — der er noget tyrannisk, noget herskesygt ved ham som ved alle — — alle ældre Pædagoger . . .

ANNA (grædefærdig). Jamen hvad skal jeg da saa gøre?

APOTEKEREN (klapper hende). Kunde De tænke Dem at . . . at blive her i Huset . . . blive her for bestandig?

ANNA (smilende gennem Taarer). Ja, det kunde jeg rigtignok! For jeg holder jo allermest af D e m.

APOTEKEREN. De er elskelig . . . og saa naturlig! Men . . . (River sig pludselig løs og gaar op og ned i heftigt indre Oprør.)

ANNA (kigger hen til ham). Ja — hvad raader De mig saa til?

APOTEKEREN (med en kraftig Beslutning). Lille . . .

ANNA (supplerende). Anna!

APOTEKEREN. Lille Anna, kunde De virkelig tænke Dem Muligheden af for . . . for Fremtiden at hedde . . . at hedde Fru Clausen?

ANNA. Ja, det ved Gud jeg kunde!

APOTEKEREN (igen frem og tilbage, endnu stadig ophidset).

ANNA (skæver hen til ham, men med halvt nedslagne Øjne). Men hvorfor spørger De mig om d e t?

APOTEKEREN (forsøger at være rolig). De tror altsaa virkelig at kunne finde Dem i at leve Livet sammen med en Mand i min Alder.

ANNA (lader forbavset glad). Er det Dem selv, De mener?

— — Jamen De sagde jo før, at Ægteskabet . . .

APOTEKEREN. Ja, ganske vist! Men naar Møller og Dilling mener . . ., og naar De selv siger, at det er mig, De holder mest af . . .

ANNA. De frier altsaa til mig?

APOTEKEREN (fast). Ja!

ANNA (undvigende). Ja . . . ja, jeg holder jo ogsaa umaadelig meget af Dem, — men . . . men jeg maa dog først tænke over Sagen. Jeg er jo lige kommen ind ad Døren, og . . .

APOTEKEREN (smerteligt). De synes altsaa alligevel, at jeg er for gammel?

ANNA. Nej . . . næ, det har jeg jo ikke sagt! Men . . . De, har jo en voksen . . . næsten voksen Søn, og ham . . . saadan en lang Dreng kan jeg jo da ikke godt gaa her og være Mo'er til! — — De maatte da saa først skifte med ham.

APOTEKEREN. Skifte?

ANNA. Ja, han er jo gammel nok til at overtage Apoteket. Og saa kunde De udelukkende leve for Deres Musik.

APOTEKEREN. Jovel, men . . .

ANNA. Ja, den Sag maa da i hvert Fald være i Orden. Før kan jeg slet ikke tænke mig at kunne gi' noget Svar.

APOTEKEREN. De mener altsaa . . .

ANNA (læner Hovedet ind til ham). Jeg holder saa frygtelig meget af Dem! (Kælent docerende). Jeg mener, at De nu med det samme bør gaa ind og finde et stort Ark Papir, og derpaa skriver De, at De har besluttet Dem til at trække Dem tilbage til Privatlivet, og at De derfor straks vil udbetale Deres Søn — — er det ikke Ludvig, han hedder? — — Deres Søn Ludvig hans Mødrenearv og overdrage ham Apoteket til evig Arv og Eje —

APOTEKEREN. Jamen . . .

ANNA. Nej, lad nu mig! — — Og saa gaar De hen til en Prokurator og lader ham sætte det ordentlig i Stil, saa at jeg allerede i Aften kan faa Dokumentet i Hænde og se, at De er en Mand, hvis Ord jeg kan stole paa.

APOTEKEREN (med et Smil, midt imellem Beundring og Forskrækkelse). Denne Forretningsdygtighed!

ANNA (ind til ham). Det er jo for Deres egen Skyld — — og en lille bitte Smule ogsaa for min. — De gaar altsaa ind paa det?

APOTEKEREN. Jamen . . .

ANNA. Nej, nu ikke flere Indvendinger! Ja eller Nej!

APOTEKEREN. Ganske vist, Frøken, men . . .

ANNA (op i Karnappen, surmulende). De holder alligevel ikke af mig! Det tænkte jeg nok!

APOTEKEREN. Frøken . . .

ANNA (tager fat paa sit Arbejde). Nej, nu taler vi ikke mere om d e t! Det er nok Mandfolkene, man ikke kan stole paa!

APOTEKEREN. Kæreste . . . sødeste lille . . . De maa ikke se saa bedrøvet ud, jeg kan ikke . . . De misforstaar mig ganske . . .

ANNA. De vil altsaa udfærdige dette Pa . . .

(Det banker.)

APOTEKEREN (forskrækket). Det banker!

ANNA. Ja, jeg hører det. Det et Hr. Møller . . .

APOTEKEREN. Hum!

ANNA. Ja! — Og nu spørger jeg Dem altsaa for allersidste Gang: Ja eller Nej?

APOTEKEREN (ser til Adjunktens Dør og siger med fast Stemme): Ja!

(Det banker igen.)

ANNA. Kom ind! (Til Apotekeren). Og paa Stempelpapir!

APOTEKEREN. Ja!

ADJUNKTEN (ind).

ANNA (sender, uden at Adjunkten ser det, Apotekeren et Fingerkys). Au revoir!

APOTEKEREN og ADJUNKTEN (sender hinanden et mønstrende Blik).

APOTEKEREN (ud).

ADJUNKTEN (ser efter ham). Jeg synes, han saa' saa lumsk ud, hva'?

ANNA (i Karnappen, leende). Lumsk? — — Næ, hvor vil De hen, Hr. Møller! Han kom bare herind for at spørge, om han maatte være mig i en Fa'ers Sted.

ADJUNKTEN (truer ad Døren). Den gamle Rævepels! Gaar han her og lusker om, uden at vi andre véd a' 'et!

ANNA. Men De kom jo først, saa Dem holder jeg mig til.

ADJUNKTEN. Ja, det skulde jeg ogsaa meget bede om! — Hæ, og Dilling! Begge to!

ANNA. Hvadbehager?

ADJUNKTEN (lidt arrig). Hum! Her er Papiret!

ANNA. Naa, maa jeg se! (Læser det hurtig igennem.) Ja, det er jo meget godt. Men nu maa det altsaa stemples!

ADJUNKTEN. Stemples? Hvad skal de Narrestreger til? Det koster straks.

ANNA. Jo, — — ja, nu maa De ikke blive vred, — men jeg er ellers en ganske lille Smule bange for, at De alligevel skal gaa hen og narre Deres Datter.

ADJUNKTEN (vredt). Narre?

ANNA. Ja, for jeg kan jo ikke glemme, at De saadan har ladet hende og hendes Mo'er sidde hen uden at gi' dem en Øre! Sæt, de stakkels Mennesker har trængt til Penge!

ADJUNKTEN (vrider sig).

ANNA. Og selv har De puget saadan en Masse sammen i de Aar!

ADJUNKTEN (som før). Kære Frøken, — — hvorfor skal vi . . . jeg kan ikke lide, at . . .

ANNA. Naa, ja, saa taler vi ikke mere om det! — De bringer mig altsaa Dokumentet i Aften, renskre-

vet og med behørigt Stempel, — saa skal jeg nok sørge for, at det kommer i de rigtige Hænder. Værsgod! (Rækker ham Papiret).

ADJUNKTEN (nærmer sig)

ANNA (pludselig). Kan De gribe mig!

ADJUNKTEN. Gribe? Hva' . . .?

ANNA (laver sig til at springe). Ja, kan De gribe mig, maa De ha' mig! Men De maa holde godt fast! Saa: èn, to, tre! (Springer ned om Halsen paa Adjunkten, der griber hende, saa hun faar Plads paa hans Arm) Nej, hvor det er dejligt at sidde saadan engang igen! Ja, for nu er det mange, mange Aar siden! (Stryger ham gennem Haaret). Og De lover mig altsaa, at De vil være rigtig god imod mig?

ADJUNKTEN. Kære, ja — — ja, kære Lille . . .

ANNA (kysser ham paa Panden) Og at De aldrig vil slippe mig igen?

ADJUNKTEN. Aldrig! — — Puh — men De er saa tung!

ANNA (kysser ham paa Munden). At De aldrig, aldrig mere vil slaa Haanden af Deres lille Pige!

ADJUNKTEN (anstrengt). Aldrig, aldrig!

ANNA (kysser ham igen).

LUDVIG (er kommet ind fra Baggrunden og har — uset af Adjunkten — overværet dette Optrin. Han staar som forstenet af Overraskelse og Vrede. Saa rømmer han sig kort og harmfuldt). Hm!

ADJUNKTEN (slipper hurtigt Anna).

ANNA (til Ludvig). Aa, er det ikke andre end Dem, unge Hr. Clausen! Jeg blev helt bange!

ADJUNKTEN (yderst befippet). Ja . . . hun . . . jo, ser Du, kære Ludvig . . .

ANNA (til Adjunkten). Ja, gaa De nu bare . . . (Skælmsk:) gaa Du nu bare ind til Dig selv! Jeg skal nok forklare Hr. Clausen det hele!

ADJUNKTEN (rømmer sig forlegent og gaar).

LUDVIG (staar endnu som før, uden at mæle et Ord).

ANNA (nejer). Hvormed kan jeg være Herren til Tjeneste!

LUDVIG (tier).

ANNA. Hvorfor siger Du ikke noget? (Med mørk Stemme:) Du ligner en Othello!

LUDVIG (spydsk). Jeg venter!

ANNA. Paa hvad, min Dreng?

LUDVIG (der næppe kan styre sin Vrede længer). Paa den Forklaring, Du talte om!

ANNA (leende). Jamen, Du gode Gud, — Manden er jo min Fa'er!

LUDVIG (frem, bryder løs). Og om han saa t i Gange var din Fa'er, — og om de saa a l l e s a m m e n var Fa'er til dig, saa er dette her en Komedie, som jeg ikke længer vil finde mig i, — som jeg ikke længer vil taale!

ANNA (overrasket, men mere glad end forskrækket). Men . . .!

LUDVIG (som før). Dem holder Du for Nar, og mig holder Du for Nar. Og det er baade de og jeg for gode til!

ANNA (som før). Jamen . . .

LUDVIG. Er det Dig, der har friet til m i g, eller er det mig, der har friet til D i g?

ANNA. Jeg tror næsten, det var mig . . .

LUDVIG. Saa er det altsaa ogsaa mig, der har Lov til at tage mit Ja tilbage?

ANNA (slaar Hænderne sammen i yderste Forbavselse, men hendes Øjne tindrer af Glæde). „N u be'er jeg om mine himmelblaa Bukser!"

LUDVIG. Og denne Opførsel v i l jeg ikke finde mig i! Jeg vil . . . jeg vil . . . (Med et drøjt Slag i Bordet:) jeg vil . . . Kraft stejle mig ikke finde mig i det! (Holder pludselig forvirret inde ved Synet af A n n a s glade Øjne.)

ANNA (i stigende Henrykkelse). Ja, men Ludvig! — Ludvig! — Du er jo blevet helt voksen! — En hel Mand!

LUDVIG (uforstaaende).

ANNA. Og det var maaske det eneste, som jeg ikke var sikker paa!

LUDVIG (mere og mere uforstaaende).

ANNA. Aner Du da ikke . . .? Begriber Du da slet ikke, — hvor forfærdelig meget jeg holder af Dig? (Slaar pludselig Armene om hans Hals og lægger Hovedet ind til ham.) Og at jeg slet ikke kan leve uden Dig?

(Lille Pause.)

LUDVIG (staar overvældet og besejret. Løfter derpaa hendes Hovede op og ser hende spørgende ind i Ansigtet).

ANNA (halvt hviskende og med et lykkeligt Smil). Ja, for jeg elsker Dig, — jeg elsker Dig jo . . . Kraft stejle mig!

(Tæppe.)

FJERDE AKT

Samme Stue nogle Timer senere. Lampelys.

ANNA (sidder i Forgrunden til venstre og har Niels staaende foran sig. Hun er i Færd med at sy Guldtresser paa hans Frakke).

LUDVIG (staar paa en Stol i Døren til Recepturet og har travlt med at lave Forhænget for Indgangen til, saa at det ved Hjælp af en Snor kan trækkes frem og tilbage).

ANNA (bider Traaden over og mønstrer Niels). Ja saa er det bare Kraven, vi mangler. Men saa maa Niels noget længere ned.

NIELS. Hva' faller?

ANNA. Jo, for ellers kan jeg ikke naa. (Tager fat i ham og faar ham til at knæle). Saadan! Ja, saadan! — Det er noget, Mandfolkene burde lære allerede i Skolen!

NIELS. Hva' faller?

ANNA. At falde paa Knæ!

NIELS. Hæ, hæ!

ANNA (til Ludvig). Du bli'er da ikke jaloux, hva'?

LUDVIG (leende). Næi, nu tror jeg nok, jeg er kureret. Det var kun saa længe, jeg ikke fik Lov til selv at spille med.

NIELS (skæver ned til Annas Hænder). Sikket naa'et fiint hvidt Kjy!

ANNA (holder op at sy). Hvad? Hvor?

NIELS (peger). De', som Frøkeni huj haar dær po hijr Fingr'.
ANNA (ler). Hører Du, Ludvig, hvad han fortæller mig?
LUDVIG (smilende). Ja, hvorfor skulde h a n gaa Ram forbi?
ANNA (til Niels). Si'er Niels ogsaa saadan til Stine?
NIELS. Næ, for hijer di ær røh.
ANNA. Nej, hold nu det Hovede stille, ellers stikker jeg Dem jo!
NIELS (stiv som en Pind). Jow!
ANNA (syende). Holder Niels meget af Stine?
NIELS (som før). Jo-wall! (Efter en lille Pause). Men huj haar jo da osse aat Hujr Kroner, som æ hijr ejen.
ANNA (leende). Ja, det er saamænd mer, end j e g har! (Lidt efter). Ja, Niels véd vel nok, at Ludvig og jeg, vi er ogsaa Kærester?
NIELS. A haar li'som ku' fornem 'et, ja.
ANNA. Saa—aa?
NIELS. Jow, for A haar høtt uh fra Apoteke, te Proviser'n aa Frøkni har skjældtes.
ANNA (ler).
LUDVIG. Jamen nu skændes vi ikke mer, Niels.
NIELS. Næi, to alting ska' jo ha' si Tij.
LUDVIG (ned af Stolen og prøver Forhænget). Saa, nu er jeg færdig. Det gaar brillant.
ANNA. Lig stille Niels!
NIELS (forskrækket). Jow, jow!
LUDVIG (hen til dem. Smilende). Det ser jo nydeligt ud. Gud ved, hvad de gamle vil sige!
ANNA (gottende sig). Ja—ha! (Til Niels). Saa, nu kan Niels staa op igen!
NIELS (op). Jow!
ANNA (hen at prøve Forhænget). Har Niels nu ogsaa forstaaet alt, hvad jeg har sagt!
NIELS. Ja, A sku' hotte wæ telbøjeli te aa . . .
ANNA (illustrerer). Naar Tæppet skal fra, trækkes der altsaa i denne Snor, og naar det skal for, i denne!

NIELS (stirrer paa Anna som en Rekrut paa en Officer). Jo-wall!

LUDVIG. Og De kulørte Blus?

NIELS (stirrer stadig paa Anna). Di sloer i Recepturen.

ANNA (smaaleende til Niels). Hvad er det nu, den Slags Blus hedder?

NIELS. Benumgalske Blus, hedder di.

ANNA (leende). Det er rigtigt! — Og hvis Niels nu passer godt paa, og det alt sammen gaar som det skal, saa tænker jeg nok, at vi kan lave det saadan, at Niels kan holde Bryllup med Stine, inden Aaret er omme.

NIELS (retter sig). Jo-wall!

LUDVIG (til Anna). Mon det ikke alligevel er bedst, at vi holder en lille Generalprøve?

ANNA (ivrig). Jo, jo! — Gaa nu op i Recepturet, Niels! Og naar jeg har talt til tre, saa tænder De Blusset an og trækker Tæppet fra med det samme.

NIELS (op). De' ska skji!

(Gardinet for.)

ANNA (klapper i Hænderne). En, to, tre!

(Gardinet gaar til Side, og man ser Recepturet oplyst af en rød Flamme.)

ANNA. Det er udmærket! — — Og saa en blaa!

(Gardinet for igen. Anna tæller) En, to, tre!

(Gardinet fra. Blaa Flamme.)

HANSEN (kommer i samme Øjeblik ind fra Apoteket. Standser, blændet af Flammen).

ANNA. Men Gudbevares, Hansen, hvad vil De!

HANSEN (bukker). Beder mangfoldigst undskylde! Men man har gjort mig den Ære at invitere mig. (Frem paa Scenen.)

ANNA. De kommer alt for tidlig! Jeg er ikke engang klædt om endnu!

HANSEN. Jamen, kære Anna, — — med din Tilladelse . . .

ANNA. De maa gaa og komme igen om en Time!

HANSEN. Gaa? (Bukker for Ludvig.) Godaften, Hr. Clausen!

ANNA. Ja! — Og saa maa De ogsaa ha' Deres Violin med. Her skal spilles.

HANSEN. Min Violin? — — Men jeg fatter aldeles ikke . . . Og dette mærkelige Lys . . .?

ANNA. Det er bare nogle levende Billeder, jeg vil underholde mine Gæster med.

HANSEN (tager sig til Panden). Gæster? (Bukker for Ludvig.) Med Deres Tilladelse . . . (Til Anna:) Er det da Dig, der gør Selskab?

ANNA. Ja, det er! — — Gaa saa!

HANSEN. Jeg . . . jeg . . . jeg fatter det ikke!

ANNA (utaalmodig. Gaar hen og lægger sin Haand paa hans Arm). Kære Hansen, De skulde hellere sige det paa én Gang: „Tre Ting er mig uforstaaelige, og fire Ting fatter jeg ikke," — (Med Efterabning af Stine:) som skrevet staar!

HANSEN (uforstaaende).

ANNA (indsmigrende). Sig mig, — tror De ikke, at jeg altid vil Deres Bedste?

HANSEN (bukker). Tvivlede jeg om det, var jeg ikke levende!

ANNA (klapper ham paa Kinden). Naa, ja, gaa saa med Dem! (Skubber ham ud.) Og om en Time har jeg altsaa den Fornøjelse at se Dem igen!

HANSEN (baglængs ud af Døren). Ja, . . . jo . . . jo, . . . og jeg beder meget om Undskyldning . . . (Ud gennem Apoteket.)

LUDVIG. Du er næsten for haard imod ham, Anna!

ANNA. Han kan jo lystre! (Til Niels, der kommer frem i Døren til Recepturet). Kan Niels kende den Herre, naar han kommer igen?

NIELS. Jow da — jow, — de' ka' aaller fejlh', — — om haj saa klædh sæ splitternagen!

ANNA. Og kan Niels huske, —

NIELS (ned). Jow!

ANNA. — — at han ikke maa faa Lov at slippe herind i Stuen?

NIELS (grinende). Næi da!

ANNA. Niels maa sige, at han skal vente, til han er bleven meldt.

NIELS. Jow.

ANNA. Og saa kommer Niels ind til mig og hvisker, . . . (Nærmer Munden til hans Øre og holder Haanden for.)

NIELS (overgiven). Aal ret! — som Engelskmanden sejer.

ANNA. . . . at nu er Hr. Hansen derude.

NIELS. Jo-wall!

ANNA (tager sit Ur frem). Bevares vel, Klokken mangler kun to Minutter i syv! Saa maa jeg skam op og ta' en anden Kjole paa, Gæsterne kan jo komme hvert Øjeblik. (Til Ludvig:) Du skal da ogsaa pynte Dig lidt? — Jo—o! Du ser saa storartet ud i Kjole!

LUDVIG. Skal jeg i Kjole?

ANNA. Ja, og hvidt Slips! — Kom saa! (Til Niels). Ja Niels bliver staaende her ved Døren. (Stiller ham op ved Indgangen til Recepturet). Og naar de fremmede begynder at komme, skal De bare bede dem tage Plads og vente et Øjeblik, jeg skal straks være her.

NIELS (stiv). Jow!

ANNA (oppe i Døren. Til Ludvig). Naa?

LUDVIG (efter. Gardinet for).

NIELS (et Øjeblik alene, stram som en Skildvagt. Saa banker det paa Døren til venstre. Han ser ganske raadvild og forfjamsket ud Det banker igen og højere; og han siger hurtigt): Ja, wassguh, wassguh!

APOTEKEREN (ind i sin daglige Dragt, men med Kalvekrøs. Forbavset ved Synet af Niels): Staar Du der!

NIELS (slaar Hælene sammen). Jow A jørr!

APOTEKEREN. Og hvad er det for en Frakke, Du har paa?

NIELS (ser ned ad sig). De' æ . . . de' æ . . . „Galonger" kaaller huj' e'.

APOTEKEREN. Hm!

NIELS (hurtigt). A sku' bij Herren sætt' sig po ij Stuhl, saa kommer huj siel — om „et lille Øjeblik", saah huj.

APOTEKEREN. Hvor er Frøkenen da henne?
NIELS. Huj æ goen op aa ta' ij rien Tjowl po, — saah huj.
APOTEKEREN (har taget Plads paa en Stol i Forgrunden. Efter en lille Pause spørger han): Hvor er Lud . . . hvor er Provisoren?
NIELS (vrider sig). Ja, haj æ . . . haj æ . . .
APOTEKEREN. Hvad er han?
NIELS (som før). A æ int soh møj faa aa sej 'et.
APOTEKEREN (smilende, distrait). Ikke det?
NIELS. Elsen æ haj da goen . . . mæ hijer, Frøkni fra Tjøwenhavn.
APOTEKEREN (vaagner). Saa . . . aa?
NIELS. A tøtt, huj saah, te haj sku' osse ha' ij Tjowl po.
APOTEKEREN. Nej, d e t tror jeg dog ikke!
NIELS. Ja, rejti sløw ku' A int blyw po 'et; men de' we jo bydh sæ! (Det banker paa A d j u n k t e n s Dør. N i e l s farer sammen). Ja, wassguh, wassguh!
ADJUNKTEN (ind. Pyntet. Ser A p o t e k e r e n. Arrigt). Naa, der er D u osse!
APOTEKEREN (høfligt). God Aften, Møller!
NIELS (hurtigt). A sku' bij Hr. Møller om aa sætt' sæ po ij Stuhl, saa kommer . . .
ADJUNKTEN (mod ham). Hold Mund!
NIELS. Jow! — (hurtigt) — huj siel om „et lille Øjeblik", saah huj.
APOTEKEREN. Det er svært, saa Du er pyntet, Møller.
ADJUNKTEN. Generer det dig?
APOTEKEREN (sagtmodig). Nej paa ingen Maade. Men jeg burde vist ogsaa have klædt mig om. (Smilende.) Vi er jo i Dameselskab — — til en Afveksling.
ADJUNKTEN. Tossestreger! (Tager Plads paa en Stol i Forgrunden ligesom A p o t e k e r e n. De sidder begge med Ansigtet mod Publikum.)

(Det banker.)

NIELS. Wassguh, wassguh!

DYRLÆGEN (ind. I Fløjls-Jakke og stort Kunstnerslips).

ADJUNKTEN (ser op og ned ad ham. Foragteligt). Hum! Hva'!

NIELS (vinker Dyrlægen hen til sig og repeterer halvsagte, medens han skæver angest til Adjunkten). A sku' bij Hr. Dilling om aa sætt' sæ po ij Stuhl, saa kommer huj siel om „et lille Øjeblik", saa huj.

DYRLÆGEN (klapper Niels paa Skulderen). Hæ, hæ, — i Liberi! Storartet! Akkurat som i den fornemme Verden i de store Hovedstæder!

ADJUNKTEN. Den Verden kender Du vist kun fra Paul de Kocks Romaner, hva'!

DYRLÆGEN. Naa, naa, gamle Ven!

ADJUNKTEN. Det er vel ogsaa der, at de fine Herrer optræder i Fløjelstrøje og med en Rulle Silketøj om Halsen?

DYRLÆGEN (slaar Knips med Fingrene). Dinnerjakke, gamle! Men Du kommer jo ikke rundt paa Herregaardene.

ADJUNKTEN. Og vadsker Faar!

(Pause.)

DYRLÆGEN (tager Plads som Apotekeren og Adjunkten. Man sidder temmelig langt fra hinanden).

APOTEKEREN (synes, at han skal sige noget). Det er begyndt at blæse lidt.

DYRLÆGEN. Saa—aa? (Piller ved sit Slips.) Men vi har det jo godt inden Døre.

ADJUNKTEN. Det blæser jo altid!

(Pause.)

DYRLÆGEN (da Pausen bliver altfor trykkende). Slagter Henriksen har faaet sin nye Vogn.

ADJUNKTEN. Ja—a, man skulde aldrig spise Kød!

APOTEKEREN. Ja, Henriksen tjener jo gode Penge.

DYRLÆGEN. Ja—a . . .

APOTEKEREN. Ja—a, det har Henriksen altid gjort.

ADJUNKTEN (arrig). Han fik jo ogsaa Penge med Konen!

APOTEKEREN. Ja.

DYRLÆGEN. Tja—a.

(Pause. De tre gamle Herrer sidder nervøse og forlegne paa deres Stole, brummer og rømmer sig af og til og undgaar at se paa hinanden. Engang imellem kigger de om mod Opgangen til Recepturet.

ANNA (stikker Hovedet frem bag Tæppet). God Aften, kære Venner!

Herrerne rejser sig med et iøjnefaldende Udtryk af Lettelse.

ANNA (helt frem. Hun er klædt i en Kjole af et middelalderligt Snit, nærmest en Gretchenkjole, og hun har en Gretchentaske hængende ved Siden, men en Gretchentaske med Laas for). Undskyld, at jeg har ladet Dem vente! (Giver en efter en Haanden). God Aften, Hr. Clausen! — God Aften, Hr. Møller! — God Aften, Hr. Dilling! — Det var rigtig nydeligt, at de Herrer vilde komme og besøge mig!

APOTEKEREN (bukker).

ADJUNKTEN (brummer).

DYRLÆGEN (hen til Anna. Gør Haneben). Hæ, hæ, hæ! Sikken Kjole! Det kan nok være! Fortryllende!

ANNA. Ja, ikke? Og den har jeg endda selv givet Tegningen til.

DYRLÆGEN (henrykt). Aa—aa.

ANNA (afsides til Dyrlægen) Hvor det Slips dog klæder Dem! De har nok stort Udvalg?

DYRLÆGEN (henrykt og smigret). Ja, man maa jo! Hæ, hæ, hæ! . . . Lille . . . lille, Tornerose! — — Det er sandt, imedens jeg husker det, — (Overrækker hende en stor lukket Konvolut.) Værsaaartig! Nu er jeg Deres med Hud og . . . og Slips og . . . og det hele, hæ, hæ!

ANNA (tager Konvolutten. Fingeret ligegyldig). Naa ja, det er sandt, — det havde jeg nær glemt! — — Det er vel stemplet?

DYRLÆCEN (med et Skrabud). Stemplet! Vitterlighedsvidner! Alt! (med halvt udbredte Arme.) Og nu . . .

ANNA (putter Konvolutten i Tasken og lukker af for den. Rolig). Tak! (Vender sig til de andre.) Men nu maa vi virkelig ha' den Te, hva'? (Aabner Døren t. v. og kalder.) Stine! — Jeg maa tale med Dem!

STINE (frem i Døren. Ogsaa hun er i Pudsen).

ANNA. Hør, Stine . . . (Hvisker.)
STINE. Jow!
ANNA. Og saa . . . (Hvisker.)
STINE. Jow, jow! (Ud.)
ANNA (frem. Vinker ad Apotekeren). Hr. Clausen, kom lidt!
APOTEKEREN (hen til hende).
ANNA. De har da vel ikke glemt . . . ?
APOTEKEREN (trækker en Konvolut frem). Nej, nej, hvor kan De tro! (Smilende). Og det er, som det skal være, — jeg kommer lige fra Prokuratoren.
ANNA (med varme Øjne). Tak! (Putter Dokumentet i Tasken og lukker af for den. — Skælmsk:) Nu skulde De egentlig ha' et Kys, men jeg er bange for, at de andre . . .
APOTEKEREN (genert). Ja, ja . . . nej . . . nej! — — Og har De lagt Mærke til, hvor de er pyntede?
ANNA (leende). Ja—ha! (Indsmigrende). Men De er dog alligevel den mest stilfulde! (Piller ved hans Skjortebryst.) Jeg holder saa meget af disse gammeldags Kalvekrøs.
STINE (ind med stort, hvidt Smækkeforklæde i Haanden). Her er det fineste, A har, Frøken! (Peger.) Med Broderier! — A har saamænd faatt det te Geborsdagspræsang . . . (Hviskende) . . . a' Niels!
ANNA. Det er jo ogsaa storartet! lad os saa faa Temaskinen ind!
STINE. Jow! (Ud.)
ANNA (begynder at tage Forklædet paa. Til Adjunkten). Ja, De kommer vist til at hjælpe mig, Hr. Møller, med at faa det knappet.
ADJUNKTEN (modvillig). Jeg?
ANNA (stamper med Foden i Gulvet). Ja, ja! Skynd Dem nu lidt!
ADJUNKTEN (trevent hen til hende). Hum!
ANNA (smilende). I Aften ser De da ud som et Menneske!
ADJUNKTEN (knapper) Menneske? Hva' vil det sige!
ANNA. De er bleven saa fint klædt paa.

ADJUNKTEN. Hum!

ANNA (skælmsk). Men hvor bliver Dokumentet af, lille Fa'er! Har vi maaske allerede fortrudt det?

ADJUNKTEN. Næi . . . (Haler langsomt en Konvolut op af Lommen og rækker hende.)

ANNA. Det er da vel stemplet? — — Og De har da ikke pruttet af paa Summen?

ADJUNKTEN (vrider sig). Uf!

ANNA (klapper ham leende). Saa, saa! (Putter Dokumentet i Tasken og laaser.)

STINE (ind med Temaskinen, der bliver stillet paa et Bord i Forgrunden til venstre).

ANNA (hjælper hende).

ADJUNKTEN (gnaven). Skal De nu hen til de andre igen?

ANNA (smilende). Nej, jeg skal bare lave Te, — jeg er jo Værtinde! (Hen til Bordet og sysler med Tetøjet.)

DYRLÆGEN (gnider sig i Hænderne). De ser sgu storartet ud bag en Maskine!

ANNA (nikker). Ja, ikke sandt? Der kan nok blive en fornuftig Husmoder af mig?

APOTEKEREN. En fortryllende lille Husmoder, ja!

DYRLÆGEN (hen til Anna). Hæ, hæ, hæ, er der ikke noget, jeg kan hjælpe med? Brænder man ikke de smaa Rosenfingre?

ANNA. Tak, jeg kan godt selv!

ADJUNKTEN (trækker i Dyrlægen). Lad være med at staa der og skab Dig! Jeg faar Kvalme af at se paa det!

DYRLÆGEN (tager et Stykke Sukker af Sukkerskaalen). Her er et Stykke Sukker, gamle!

ADJUNKTEN (arrig bort).

DYRLÆGEN (spiser Sukkeret selv).

APOTEKEREN (hen til Anna). De maa lave Te hver Aften!

ANNA (ser op paa ham). De véd, at jeg intet hellere vil.

DYRLÆGEN. Men der skulde gerne lidt . . . hæ, hæ! . . . lidt Mening i!

ANNA. „Mening"?
ADJUNKTEN (arrig). Han mener Rom!
ANNA (til Dyrlægen). Ja, det kan De godt faa — — senere, — — naar vi skal til at spille.
DYRLÆGEN (henrykt). Sikken et Pigebarn! Sikken et Pigebarn!
ANNA. Maa jeg bede de Herrer tage Plads, — nu er Teen færdig!
HERRERNE (sætter sig).
ANNA (med en Kop til Apotekeren). Værsgod, Hr. Clausen! Jeg haaber, den er tilpas! — — Aa, Niels, byd Sukker og Fløde!
NIELS (der stadig har staaet stiv ved Recepturet). Jow! (Tager Bakken og byder)
ANNA (med en Kop Te til Adjunkten). Værsgod, Hr. Møller! — Om Aftenen holder De vel nok af Te?
ADJUNKTEN. Næi!
ANNA (skælmsk). Aa jo, naar jeg har lavet den?
ADJUNKTEN (arrig til Niels, der byder Sukker og Fløde). Skal ikke ha'!
NIELS (bort, befippet). Aal ret!
ANNA (med Te til Dyrlægen). Værsgod, Hr. Dilling! — Holder De heller ikke af Te?
DYRLÆGEN. Jo—o, hæ, hæ, — — med Musik til!
STINE. Er der ikke mere, Frøkenen ønsker? — For A sku' jo ud i Køkkenet . . . ?
ANNA. Nej Tak, Stine, ikke foreløbig.
STINE. Naa! (Peger paa Dyrlægen og Adjunkten og hvisker beundrende til Anna.) A ha'd sgu aldrig ku' faatt tyllet det Slapperas i dem! (Ud)
ANNA. Niels kan ogsaa gerne gaa.
NIELS. Jo-wall!
ANNA. Men De husker nok . . . ?
NIELS. Jow! Jow! (Ud gennem Recepturet.)
ANNA. En lille Kop til Hr. Clausen?
APOTEKEREN. Megen Tak, Frøken, — en lille halv!
ANNA (ved Temaskinen). Og Hr. Møller?

ADJUNKTEN (kort). Nej!
ANNA. „Nej Tak"! hedder det. — Og Hr. Dilling?
DYRLÆGEN. Ih Gud fri mig! — — Om Forladelse, jeg mener, hæ, hæ, . . .
ANNA (hen med Apotekerens Te). Værsaagod! — Jeg har kommet Sukker og Fløde i.
APOTEKEREN. Tak mit Barn! — — Men skal De ikke selv ha' noget?
ANNA. Jo, Tak. Men nu vil jeg først ud med en Kop til Deres Hr. Søn.
ADJUNKTEN. Fa'en — lad ham vente!
ANNA. Næi, han skal dog ikke helt være Stedbarn.
APOTEKEREN. Det er rigtig, lille Frøken! De er lutter Godhed og Omtanke.
ADJUNKTEN. Ja, Du tænker bare paa at fylde din egen Familie?
ANNA (bag Maskinen). Og saa har jeg bagefter en Overraskelse til de Herrer . . .
HERRERNE (flytter sig nervøse paa Stolene).
ANNA. Ja, det er ikke noget slemt. Det er bare en lille Hemmelighed, som jeg gerne vilde lette mit Hjerte for.
HERRERNE (rømmer sig nervøst).
ANNA (frem paa Gulvet med Tebakken). . . . og som jeg ganske vist ikke er ene om, . . . men jeg tror, at vedkommende og jeg . . . at vi begge staar os bedst ved straks at gaa til Bekendelse. (Lader spørgende sine Øjne vandre fra den ene til den anden.)
DYRLÆGEN (sky). Ja, forstaar sig . . .
ADJUNKTEN (sky). Ja . . . jo . . .
APOTEKEREN (sky). Ganske vist jo . . . ja—a . . .
ANNA. Altsaa om et Øieblik! (Op mod Recepturet. Vender sig og siger smilende:) Jeg har blot villet forberede Dem en Smule, mine Herrer, for at ingen af Dem skulde faa et Slagtilfælde. (Ud.)
HERRERNE (ler nervøst. Derpaa Tavshed, Skulen og stigende Nervøsitet).

ADJUNKTEN (farer sammen). Hvad er det med Dig! Kan Du ikke sidde rolig!

DYRLÆGEN (stammende). Nej for . . . for jeg tror alligevel, at jeg hellere selv vil sige det . . .

APOTEKEREN. Du?

ADJUNKTEN. Hva' for noget?

DYRLÆGEN (piller ved sit Slips). Jo for . . . ja, det er sgu ikke saadan at komme fra, . . . jeg er jo gaaet hen og har skiftet Anskuelser om . . . Ægteskabet og de Dele, — — og I er jo dog mine trofaste gamle Venner . . .

ADJUNKTEN (stamper utaalmodigt i Gulvet). Naa! Naa!

APOTEKEREN. Ud med Sproget!

DYRLÆGEN (slaar dramatisk ud med en Arm). Det er mig, der er bemeldte vedkommende! — Nu véd I det!

ADJUNKTEN (ler hæst og haanligt).

DYRLÆGEN. Hva griner Du af?

ADJUNKTEN. Hø, hø! Jeg véd jo nok, at Du har listet rundt om hende paa din sædvanlige sjofle Maade . . .

DYRLÆGEN. Møller!

ADJUNKTEN. Men Du kan bide Dig i Næsen, ka' Du!

DYRLÆGEN. Hva' ka' jeg?

ADJUNKTEN. For hun har jo da Gudskolov en bedre Smag end som saa!

APOTEKEREN (mæglende). Kære Venner, kære Venner!

ADJUNKTEN. Og jeg kan betro Dig, at det er mig, der er bemeldte vedkommende! — Kan Du bide Spids paa den?

DYRLÆGEN. Dig? Dig? — Jeg tror Gu'hjælpeme, Du har Hundesyge!

APOTEKEREN (rolig). Kære Venner, I forivrer Jer til ingen Nytte . . .

ADJUNKTEN. Saa—aa?

DYRLÆGEN (samtidig). Hvad véd Du om det?

APOTEKEREN (med fast Stemme). Det er nemlig mig, Pigebarnet vil ha'!

ADJUNKTEN (haanlig). Haa! Haa!

DYRLÆGEN (ude af sig selv). Han er lækker! Han er lækker!

ANNA (stikker i samme Øjeblik Hovedet frem fra Recepturet). Attention, Messieurs! Nu kommer det!

HERRERNE (vender sig om).

ANNA (trækker Hovedet til sig, og man hører hende tælle bag Tæppet). En, to, tre!

Tæppet gaar til Side, og man ser Recepturet oplyst af en blaa Flamme. Ludvig ligger paa Knæ foran Anna med hendes Haand trykket mod sine Læber. Han er i Kjole og hvidt. Det hele varer kun et Øjeblik, saa bliver Tæppet atter trukket for.

ADJUNKTEN. Hva'!

DYRLÆGEN (samtidig) Hva' er det?

APOTEKEREN samtidig). Hvad skal det betyde!

Inden de endnu har faaet Tid til at samle sig, hører man Anna paany tælle: En, to, tre! — Tæppet gaar atter fra, og man ser Recepturet oplyst af en rød Flamme. Ludvig har rejst sig, har slaaet Armen om Anna, og hun rækker ham Munden til Kys,

HERRERNE (protesterende frem mod Baggrunden. Men Tæppet bliver trukket til for Næsen af dem, og man hører for tredje Gang Anna tælle. Naar Tæppet gaar fra, staar hun og Ludvig med hinanden under Armen i grønt, bengalsk Lys, glade og smilende som et Par nyforlovede, der skal fotograferes.)

ADJUNKTEN (griber fat i Tæpet). Hvad i Fandens Navn skal de Narrestreger betyde?

ANNA (stadig smilende), Ja, var det ikke en Overraskelse?

DYRLÆGEN. Den Dreng!

LUDVIG (fører Anna ned paa Scenen). Ja, det er altsaa den unge Dame, jeg agter at gifte mig med.

ADJUNKTEN. Du!

DYRLÆGEN. Du! Ha!

APOTEKEREN. Som Du . . . agter at gifte Dig med?

ANNA (leende). Ja, han turde bare ikke sige det, før han var ganske vis paa, at det Valg, han havde truffet, . . . (Læner sig indsmigrende op til Apotekeren) . . . havde vundet Deres Bifald, kære Svigerfader!

APOTEKEREN (fortørnet). Nej undskyld, min gode Frøken Hansen, — nu kan det i Sandhed være nok!

ADJUNKTEN og DYRLÆGEN. Ja!

ANNA (uden at lade sig forknytte). Men jeg hedder jo slet

ikke Frøken Hansen! Jeg hedder Møller! (Til Adjunkten). Se rigtig paa mig, kære Papa! Kan Du slet ikke kende din lille Pige igen? (Løber hen og kysser ham.)

ADJUNKTEN (Idiot af Overraskelse). Du . . . Du . . . Anna . . . min . . . min . . .

ANNA. Ja! . . . Og jeg skal hilse Dig fra Mo'er.

DYRLÆGEN. Nu be'er jeg om mine himmelblaa Bukser!

APOTEKEREN (bedrøvet til Ludvig). Og Du har kunnet være med til at holde din gamle Fader saaledes for Nar!

ADJUNKTEN og DYRLÆGEN. Og mig! — Og mig!

ANNA (frem.) Og jeg har kun én Undskyldning, — at vi holder saa umaadelig meget af hinanden, — (Pludselig energisk:) at vi maa giftes med hinanden. Og vi vil giftes med hinanden, om saa Kejseren af Kina satte sig derimod!

APOTEKEREN. Men dette Ægteskab giver jeg aldrig mit Samtykke til.

ADJUNKTEN. Og jeg heller ikke! Jeg skal dog vise, at jeg er hendes Fa'er!

DYRLÆGEN. Jeg heller ikke! Æventyrerske! Gaar hun ikke der og roser mine Slips, bare for at . . . æv!

LUDVIG (nærmer sig Apotekeren). Kære Fa'er . . . !

APOTEKEREN. Og jeg gad nok vidst, hvad I vil gifte Jer paa?

LUDVIG. Jeg har da min Eksamen.

APOTEKEREN. Eksamen? Ja, det skal fedt hjælpe!

ANNA. Jamen, kære Svigerfa'er, De glemmer jo helt . . .

APOTEKEREN. Hvad glemmer jeg?

ANNA. At De har forpligtet Dem til at skifte med Ludvig og overlade ham Apoteket! (Slaar paa Tasken.)

APOTEKEREN (staar maalløs).

ANNA. Og desuden har vi da ogsaa de ti Tusinde, som Fa'er har lovet mig i Medgift.

ADJUNKTEN (griber for sig). Hva' . . . hva' er det, Du siger?

ANNA. Ja! (Slaar paa Tasken.) Her!

ADJUNKTEN. Ja, det var . . . det var, dersom . . .

ANNA (smilende). Dersom hvad?

ADJUNKTEN (staar forfærdet, ude af Stand til at svare).

APOTEKEREN. De glemmer, Frøken, at det var under den Forudsætning, at jeg . . . at De . . . (Standser pludselig op.)

ANNA (ser spørgende paa ham).

APOTEKEREN (forlegen). Hm, hm, ja . . . ja . . .

ANNA (frimodigt). Men Gudbevares! Hvis de Herrer fortryder . . . saa skal jeg saamænd ikke hindre Dem i at bryde Deres Ord! (Aabner hurtig Tasken og tager to Konvolutter frem. Hun har Apotekeren til højre og Adjunkten til venstre. Rækker samtidig en Konvolut ud i hver Haand.) Værsgod!

APOTEKEREN og ADJUNKTEN (griber begge til).

ANNA (uden at slippe). Men det vil jeg saa sige Dem, Apoteker Clausen, at De i Dag har set Ludvig og mig for sidste Gang!

APOTEKEREN (slipper sit Tag og sender Ludvig et ængsteligt Blik).

LUDVIG (imod ham. Bedende). Fa'er . . . !

ANNA. For saa agter jeg at overtage Mo'ers Pensionat. (Vender sig pludselig til Adjunkten, der endnu holder fast paa Konvolutten.) Og saa vil De, Hr. Møller, en af de første Dage ha' den Fornøjelse at se Deres Kone igen!

ADJUNKTEN (tumler tilbage og slipper Konvolutten). Hva' . . .? Er Du gal!

ANNA (uforstyrrelig). Jeg har nemlig en speciel Hilsen fra Mo'er, at hun agter at flytte sammen med sin Mand igen . . .

ADJUNKTEN. Er hun forrykt!

ANNA (som før). . . . saafremt han i denne Sag skulde lade sine noksom bekendte faderlige Følelser løbe alt for meget af med sig.

ADJUNKTEN. Flytte sammen — — Aldrig i Evighed!.

ANNA (Staar med Konvolutterne i de fremstrakte Hænder). Værsgod, de Herrer!

(Pause.)

APOTEKEREN (forknyt til Adjunkten). Ja, jeg véd ikke, Møller, hvad Du mener?

ADJUNKTEN (eksploderer). Gid Fanden havde Alverdens skinbarlige Fruentimmer!

DYRLÆGEN. Folk vil grine sig fordærvet, hvis Historien kommer ud.

(Pause.)

ANNA (kigger smilende fra den ene til den anden. Derpaa siger hun fornøjet, som om Sagen var afgjort). Naa, ja, det vidste jeg jo nok! (Putter hurtigt Konvolutterne i Tasken igen og laaser af.) Og det lover jeg, . . . (Hastigt hen og slaar Armene om Halsen paa Apotekeren) . . . at jeg skal blive en rigtig god og kærlig Svigerdatter! (Kysser ham.) Og en . . . (Nærmer sig Adjunkten) . . . rigtig god og kærlig . . .

ADJUNKTEN (brøler). Rør mig ikke!

ANNA (klapper ham smilende paa Kinden). Gamle Brumbasse!

DYRLÆGEN (uvilkaarlig begejstret). Satan til Pigebarn, hæ, hæ!

ANNA (vender sig mod ham). Hvadbehager?

APOTEKEREN og ADJUNKTEN (trækker sig lidt tilbage i livlig Diskussion. Faar senere fat i Ludvig, hvem de søger at bearbejde, men forgæves).

DYRLÆGEN. Ja, undskyld . . . om Forladelse! — — (Flot:) Men vi to har nok ogsaa et lille Mellemværende?

ANNA. Saa—aa?

DYRLÆGEN (som før). Naa, Frøkenen har maaske allerede glemt det? — Det ligger vist der! (Peger paa Tasken.)

ANNA. Aa, De mener Dokumentet? (Forbavset.) Er det Deres Mening, at De vil ha' det igen.

DYRLÆGEN (med en Reverens). Ja, tusind Tak! — Tusind Tak! — — Da jeg hverken har den Ære at være den naadige Frøkens Fa'er eller Svigerfa'er eller . . .

ANNA. Ja, det véd jeg virkelig ikke, hvad jeg skal sige til, min gode Hr. Dilling.

DYRLÆGEN (med et nyt Buk). Er det maaske Frøkenens Mening . . . hæ, hæ —

ANNA (leende). At gifte mig med Dem? — Nej! — — Men det er jo muligt, at Stine . . .

DYRLÆGEN (retter sig). Sti . . . Stine?

ANNA (stadig smilende). Ja, vi kan jo da spørge hende ad. (Vil gaa mod Døren til venstre.)

DYRLÆGEN (griber hastig fat i Hende). Prru! . . . Jamen kæreste, bedste . . . vent, vent!

ANNA. Ja, for De husker jo nok, at Dokumentet lyder paa Ihændehaverinden, hva'?

DYRLÆGEN. Jamen, det er jo ikke mig, der — — det er jo Dem, der ikke vil!

ANNA (smilende). Meget rigtigt! Men hvis jeg nu overgiver Dokumentet til Stine, saa er det altsaa hende, der er „Ihændehaverinden".

DYRLÆGEN (tørrer sin Pande). Puh! — Hun er værre end den lange! (Ser sig raadvild om.) Hun er en Djævel!

APOTEKEREN (til Dyrlægen). Hvad er der i Vejen, kære Dilling?

ANNA (hurtigt). Ikke noget, Svigerfa'er! Det er en Sag, som Hr. Dilling og jeg helst vil afgøre paa egen Haand! (til Dyrlægen). De vil altsaa ikke?

DYRLÆGEN (hændervridende). Jeg kan da ved Gud i Himlen ikke gifte mig med Stine!

ANNA. Godt! Men saa maa De altsaa udbetale hende . . .

DYRLÆGEN (grædefærdig). Ti Tusinde Kroner?

ANNA. Ja, det var jo Dem selv, der fik Summen forhøjet fra fem til ti.

DYRLÆGEN. De er intet Menneske!

ANNA. Og det er slet ikke mere end rimeligt. Det er jo Dem, der er Skyld i, at hun har maattet gaa her og slide i alle de Aar uden at kunne lægge mere end otte Hundrede Kroner op. — — Men skal vi ikke heller kalde paa hende selv?

DYRLÆGEN (holder paa hende). De er jo en ren . . . De er jo en ren . . . Molok!

APOTEKEREN (nærmer sig). Men kære Ven, hvad er . . .

ANNA. Ja, vi kan jo ogsaa høre, hvad de andre Herrer mener . . .

DYRLÆGEN (rædselsslagen). De andre? Nej, nej! — — Jeg gaar ind paa alt, alt, alt!

ANNA (smilende). Tak, Tusind . . . ti Tusind Tak! — — Men hvorfor skal I saa altid gøre saadan et Vrøvl først? Det ender jo dog med, at I kommer, naar man . . . (Knipser med Fingrene, som naar man lokker for en Hund. Rækker derpaa Dyrlægen Haanden:) Tak!

DYRLÆGEN (tager hendes Haand). Aa jeg . . . aa jeg be'er! — — Puh!

APOTEKEREN (deltagende). Jamen, kære, gamle Ven, hvad . . . ?

ADJUNKTEN. Har Du brændt Dig?

DYRLÆGEN (med et Suk). Det har vi nok alle sammen! — — Og jeg, som troede saa fast paa de smaa buttede!

ANNA (hen til Ludvig.)

LUDVIG (kysser hendes Hænder.)

STINE (i Døren til venstre). A sku' gjerne vide, hvodden det sku' være med Aftensmaden?

ANNA. Det haster endnu ikke, Stine! Ellers Tak! — — Aah men vent lidt! (Tager Stine under den ene Arm og Ludvig under den anden. Halvhøjt til Stine:) Nu har Ludvig og jeg da faaet hinanden.

STINE (slaar Hænderne sammen). Herre Jesus!

ANNA (nikker smilende).

STINE (bekymret). Bare nu bette Lodhvi ikke kommer te aa angr' paa den Galas!

LUDVIG (forhaabningsfuld). Aa nej!

ANNA (slipper Ludvigs Arm). Og kom, skal jeg fortælle Stine noget! (Trækker hende lidt til Side og hvisker til hende.)

STINE (vil ikke tro sine egne Øren). Har Dilling?!

ANNA (nikker smilende).

STINE. Saa er der ingen a' vos, der har langt igen da! (Gaar pludselig over mod Dyrlægen, som er optaget af et Mundhuggeri med Adjunkten. Rækker Haanden ud imod ham.) Men A si'er li'godt saa manne Tak!

DYRLÆGEN (arrigt og uden at tage Haanden). Hva' er 'et?

STINE. Det er Frøkenen, der si'er . . .

DYRLÆGEN (med en flot Haandbevægelse). Naa ja . . . Bagatel! — Det er jo ikke noget at snakke om! (Fjerner sig.) Æv!

ANNA. Og saa Nodepultene, Stine! — Vi skulde gerne ha' lidt Musik før Bordet.

STINE. Jow, Jow! (Ud. Straks efter ind igen med Nodepultene. Stiller dem og Stolene paa Plads.)

NIELS (er kommen ind fra Recepturet og nærmer sig forsigtig).

ANNA. Naa?

NIELS (nærmer sin Mund til hendes Øre og holder Haanden for). A sku' hvisk' te Frøkni, a no haar wi ham, Skabilkene', ijenn.

ANNA. Det er godt! — — De Herrer undskylder mig nok et Øjeblik! (Ud med Niels.)

DYRLÆGEN (peger). Nu skal Du se, Ludvig, nu kysser hun sgu nok Niels osse, hæ, hæ!

ADJUNKTEN (til Ludvig). Hun er Mo'eren op ad Dage! — Bare ti Gange værre!

APOTEKEREN. Lad nu Ludvig være i Fred, kære Venner. — Ganske vist . . . (Med et ængsteligt Sideblik til Ludvig) . . . endnu er det jo ikke for sent, . . . endnu er der jo ingen Ulykke sket . . .

LUDVIG (varmt.) Kære Fa'er, for mig er der ingen anden Lykke til i Verden!

APOTEKEREN. Ja . . . naa . . . ja . . .

ADJUNKTEN (indædt). Og jeg, der har været hans Lærer!

DYRLÆGEN (dybsindig). Nytter ikke, Møller! Naar det kommer, saa kommer det!

ANNA (ind fra Recepturet). Hva', er vi ikke kommen videre endnu! Jeg troede, der skulde spilles?

ADJUNKTEN. Jeg er ikke oplagt til at spille.

APOTEKEREN (klapper ham paa Skulderen). Jo, vist saa, Møller! — Det bliver dog Musikken, vi maa holde os til, vi gamle, — — nu som før.

DYRLÆGEN. Stine! Maa jeg faa min Toddy!

ANNA. Naa, naa, naa, Hr. Dilling, De glemmer nok, hvor De er!

DYRLÆGEN (forfjamsket.) Undskyld . . .! Om Forladelse, kære Frøken, . . . men De sa'e jo selv før . . .

ANNA (værdigt). Stine vil De bringe en Toddy til Hr. Dilling! . . . og en Kop Kaffe til Adjunkten;

STINE. Jow! (Ud.)

ANNA. Ikke sandt, lille Fa'er?

ADJUNKTEN (svarer hende ikke. Til Apotekeren). Med hende til første Violin spiller jeg . . . ikke!

APOTEKEREN. Ja . . . naa . . . ja . . . (lidt usikker:) Men saa har vi jo da Ludvig . . . (Sender et ængsteligt spørgende Blik imod ham.)

ANNA (smilende). Nej, lille Svigerfa'er, ham beholder jeg for min egen Mund!

APOTEKEREN. Jamen saa . . . hvem da? . . . Saa forstaar . . .

ANNA (stadig smilende). Naturligvis den nye Mand, De har averteret efter. — Kan De høre?

Der lyder Violinspil fra Recepturet, den samme Musik som i 2den Akt.

DE GAMLE HERRER (lytter forbavset).

DYRLÆGEN. Jeg tror Gud hjælpe mig, hun kan hekse osse!

Tæppet for Recepturet gaar til Side, og man ser Hansen staa og spille i bengalsk Belysning.

APOTEKEREN. Men det er jo Manden fra i Aftes!

ANNA. Ja! Den rigtige Hr. Hansen! Min gamle Lærer fra København. Ham tror jeg nok, De kan være tjent med.

DYRLÆGEN. Ja, han spiller sgu godt!

APOTEKEREN. Fortræffeligt!

ADJUNKTEN. Meget pænt!

ANNA (til Hansen, der vedbliver at spille). Ja Tak, kære Han-

sen, nu kan det vist være nok, — De er allerede antaget. (Ser sig om.) Ikke sandt?

APOTEKEREN. Selvfølgelig! Hvis Hr. Hansen kan glemme den Medfart . . .

HANSEN (ned, griber Annas Haand). Endelig! — Du fatter ikke! — Men hvilken af de meget ærede Herrer er din . . . er din Papa?

ANNA (mod Adjunkten). Det er ham der!

HANSEN (hen til Adjunkten. De hilser forbindtligst paa hinanden).

APOTEKEREN (begynder atter at blive livlig. Til Dyrlægen). Lad os saa bare se at faa fat i vore Instrumenter!

DYRLÆGEN, Ja, og lad os ta' et ekstra Glas paa, at vi slap, som vi gjorde, hæ, hæ!

APOTEKEREN (alvorlig). Ja, i vor Alder skal man ikke lege med Ilden!

DYRLÆGEN (kniber det ene Øje til). Den varmer dog rart, hæ, hæ! (Ud til højre).

APOTEKEREN (ud til venstre).

HANSEN (i Samtale med Adjunkten. Bukker). Ja, jo ganske af Deres ærede Mening!

ADJUNKTEN. De er en dannet Mand! — Men nu vil jeg hente mit Instrument. (Ud til højre.)

DYRLÆGEN (ind med sin Violoncel).

ANNA (præsenterende). Og det er Hr. Dyrlæge Dilling . . .

HANSEN (rækker Haand og bukker). Mig en Ære!

ANNA. Peter Ferdinand Dilling.

DYRLÆGEN. Hva' be . . . ? (Griber sig i det, ryster Hansens Haand:) Æren er ganske paa min Side.

HANSEN (bukkende). Nej, jeg be'er tusinde Gange . . .

ANNA. Ti Tusinde!

DYRLÆGEN (slaar efter hende). Æv! . . . (Ser op og ned ad Hansens Haand:) Bare vi nu kan være sikre paa, at De er et rigtigt Mandfolk!

HANSEN (genert). Hvad . . . jeg . . . De spøger Hr. . . .

DYRLÆGEN. Ja, jeg mener, at De ikke er et forklædt Fruen . . . (Til Anna.) . . . om Forladelse: Dame!

HANSEN (ler forceret). Ha, ha . . . ha! naa saadan! (Klap-

per Anna paa Kinden:) Ja hun er jo . . . med Deres Tilladelse . . . en lille Spilopmagerske! Det har hun altid været.

APOTEKEREN (ind med sin Violin).

ANNA (til Hansen, præsenterende). Ja, min Svigerfa'er kender De jo allerede . . .

HANSEN (bukker). Ja, jo . . . (Pludselig uforstasende til Anna:) Sviger . . . Svigerfa'er?

ANNA. Ja, Ludvigs Fa'er, De véd. Nu har vi da endelig faaet hans Samtykke. — De kan ikke tro, hvor vi er glade.

HANSEN (griber fat i en Stol). Undskyld . . . med Deres Tilladelse . . . Jeg . . .

ANNA (smilende). Siger De nu „De"?

HANSEN (forfjamsket). Ja . . . nej . . . næh . . . næ, jeg gør ikke, men hvis De vil tillade mig at sidde et Øjeblik . . . (Falder ned paa Stolen.) Jeg fatter aldeles ikke . . .

ANNA (bøjer sig ned, stryger ham over Haaret og siger venligt, halvt trøstende). Hvad er det, De ikke fatter? Jeg synes netop, det maa være saa rart for Dem, at De nu har faaet noget fast — paa Deres ældre Dage . . .

HANSEN (med vilde Øjne). Fast? — — Ja, jo . . . men det var altsaa h a m!

ANNA (muntert). Ja, har De slet ikke kunnet mærke det? — Og De skal se, vi skal nok faa det rigtig rart sammen. (Klapper ham igen.)

HANSEN (ser taknemmelig, men ulykkelig op paa hende.)

LUDVIG (har haft travlt med at lægge Noderne til Rette, tænde Lysene o. s. v., men har samtidig hyppig vekslet glade Smil og Nik med Anna). Saa, nu er her i Stand!

DYRLÆGEN og APOTEKEREN (har staaet i Samtale).

ADJUNKTEN (ind med sin Violin).

DYRLÆGEN (glad). Naa, der har vi Møller! — Jeg glæder mig sgu til, at det skal komme i den gamle Gænge igen!

APOTEKEREN. Ja, det har Du Ret i, kære Ven!

Musikken er dog det eneste! — Lad os saa ta' fat — — Hr. Hansen, vil De være saa god at tage Plads her!

HANSEN (rejser sig og bukker forvirret).

ADJUNKTEN. Ja, for nu hører De os til, hva'!

APOTEKEREN (venligt). De skal se, vi bliver nok gode Venner!

DYRLÆGEN (sætter sig og tager en Pris). Ja, for jeg haaber da, at De mener ligesom vi andre, at Fruentimmerne er noget Skidt! — Baade de lange og de korte!

ANNA. Hr. Dilling!

DYRLÆGEN (retter sig). Ja, det siger jeg sgu, Frøken! — For nu sidder jeg paa min Trone, hæ, hæ!

ADJUNKTEN (sætter sig og tager en Pris). Her lader vi os ikke kommandere!

APOTEKEREN (sætter sig, tager en Pris og byder Hansen en med).

HANSEN (ser hen til Anna). Jeg véd ikke . . . ?

APOTEKEREN (smilende). Tag kun! — Her gør vi, hvad vi vil!

HANSEN (kommer paa Plads, forlegen i alle Maader).

DYRLÆGEN (ungdommelig. Blader i Noderne). Naa Gutter! Skal vi begynde helt forfra?

APOTEKEREN. Nej, lad os spille Temaet igennem engang! — Vi begynder altsaa med Adagioen, Hr. Hansen.

HANSEN (med et Knæk). Som Hr. Clausen behager!

(Instrumenterne stemmes.)

ANNA (smiler til Ludvig). Kom, lad os to gaa op i Karnappen! (Rækker Haanden ud mod ham og begynder at stige op.)

LUDVIG (følger efter, han ser lykkelig-fjollet ud.)

ANNA. Ja for nu er vi da rigtig forlovede!

DYRLÆGEN. Hys! Ingen Snak!

ADJUNKTEN. Hold Mund deroppe!

APOTEKEREN (banker med Buen i Pulten. Musikken begynder).

ANNA (staar øverst oppe).

LUDVIG (et Par Trin længere nede).

ANNA (griber Ludvigs Haand. Peger med sin venstre Haand ned mod de spillende og siger med et halvt overlegent, halvt medlidende Smil):
De kære gamle!

STINE (ind med Toddy og Kaf[illegible]

(Tæppe.)

THUMMELUMSEN

(1901)

AGERENDE

Karen Thomsen, Enke, Garn- og Lingerihandlerske.
Emanuel, hendes Søn, kaldet Thummelumsen.
Jakob Henriksen, hendes Broder, Skolelærer.
Wulfdine, hans Datter.
Clausen, pensioneret Overlærer.
Knagsted, Toldkontrollør.
Heilbunth, Redaktør.
Freisleben, Slagtermester.
Nusgaard, Sagfører.
Lassen, Kæmner.
} Medlemmer af Klubben „De danske Ædedolke".
Fru Redaktør Heilbunth.
Fru Kæmner Lassen.
Enkefru Oppermann, Boghandlerske.
Frøken Olivia Reiersen.
Enkemadam Svendsen.
Meta, 13 Aar.
Nikoline, 8 Aar.
Hans Jørgen, 11 Aar.
Valdemar, 7 Aar.
Frits, 3 Aar.
} hendes Børn.
Line Frederiksen, Jordemoder.
Mads Mortensen, kaldet Menneske-Mortensen, Karl paa Møllegaarden.
Grev Rosenkalk til Lindenborg.
Grevinden.
Grev Julius
Komtesse Agathe
} deres Børn.
Engeline
Rikke
Dorthe
} Tjenestepiger.
Plid-Hansen, Vært paa Stadt Gammelkøbing.
1ste Opvarter
2den —
3die —
} paa Hotellet.
Heimann, Proprietær, kaldet Dikkedik-Proprietæren.
Borgmesteren.
Borgmesterinden.
Et Telegrafbud.
Købstadfolk i Gammelkøbing. Balgæster. Landboere. En ældgammel Hane, kaldet Hane-Mortensen.

Handlingen foregaar dels i den lille danske Købstad Gammelkøbing, dels paa Møllegarden tæt uden for samme By, de fire første Akter ved Foraarstid; sidste Akt i Slutningen af Sommeren.

1. Akt: Søndergade i Gammelkøbing.
2. — Karen Thomsens Dagligstue.
3. — Samme Dekoration.
4. — Festlokalerne paa Hotellet.
5. — Haven ved Møllegaarden.

FØRSTE BILLEDE

Søndergade i Gammelkøbing. — Gaden svinger fra Forgrunden i en Krumning mod venstre op til Torvet, dog saaledes, at det sidste Hus paa højre Side: Gammelkøbing Avis' Redaktørbolig (første Sal), Ekspedition og Trykkeri (Stuen) vender Façaden mod Forgrunden. — Paa Gadens venstre Side, længst fremme, ligger Karen Thomsens enetages Hus med Butiksdør i Niveau med Gaden. Huset har to Kviste. Gavl med Stuevinduer ud mod Tilskuerne. Skilt over Butiksdør og Vinduer: Karen Thomsens Garn- og Lingeri-Handel.

Bag ved det Thomsenske Hus, op mod Torvet, ligger Kæmner Lassens ny toetages Ejendom.

Paa den modsatte Side ligger Hotel Stadt Gammelkøbing mellem to Gyder: Bredbrostræde og Maren Smeds Gyde. Hotellet har Port paa Midten og Restaurationslokale i Stueetagen. Ved Hotellets Gavl, som danner Hjørnet i Forgrunden til højre mod Bredbrostræde, ses en Del af Hotelhaven. Veranda med Trappe ned til Haven.

Længst nede i Baggrunden ses et Stykke af Torvet; bag dette, højt beliggende, De Hvide Søstres Kirke og enkelte Trætoppe af Byens Anlæg. —

Formiddag med Sol og høj Himmel.

Der flages paa halv Stang fra de fleste af Husene. — Kirkeklokkerne ringer. — Under hele Akten stilfærdigt, provinsielt Gadeliv. — —

Ved Tæppets Opgang polerer Engeline, Rikke og Dorthe Vinduer henholdsvis hos Kæmner Lassen, Redaktør Heilbunth og i Hotellets Gæsteværelser paa første Sal. — Konversation fra Vindue til Vindue. —

Klokkeringningen ophører. —

ENGELINE (lang og mager). Saa, nu skal di til at snakke over ham!

DORTHE (skrutrygget). Er Jerre Fruer med henne i Kirken?

RIKKE (fed). Naturlig! Di la'er sgu ikke en Fornøjelse gaa fra sig!

Fnisen.

DORTHE. Mon det er sandt, at Eriksen gik med Maskine om Maven?

ENGELINE. Ja, det var jo derfor, di kaldte ham Luksusbugen!

RIKKE. Di si'er, at han revnede!

ENGELINE (nikker ned til en Kone, der kommer fra Torvet). Goddag, Madam Andersen! Har Di no'en Sild i Dag?

KONEN. Næi, Jomfru. Men i Morgen, kanské!

RIKKE. Æder Di dem sæl hveranden Dag, Madam?

Fnisen.

KONEN (gaar videre).

ENGELINE (slaar med Pudseskluden hen mod Thomsens Hus). Hvor mon Thummelumsen bli'er af? Han har ikke fejet Gade endnu.

DORTHE. Han er jo med Ædedolkene i Kirken.

RIKKE. Saa' I ham ikke, da han gik? Kakkelovnsrør og sorte Handsker! Naadadada! Jeg kunde sgu gerne ha' giftet mig med ham lige med det samme.

ENGELINE (vrisser). Saa vilde jeg da heller gifte mig med hans gamle Hane!

DORTHE (fra Hjertet). Uf, føj for Satan!

Latter.

ENGELINE. Mon han stadig puger sammen for at købe den Møllegaard?

RIKKE. Ja, det gør han! Di si'er, at han ligger paa sine Penge for at se, om di ikke kan faa Kyllinger!

Hvin af Latter.

DORTHE (følsomt). Jeg synes nu for Resten, at det er saa ny'eligt a' ham, a' han gerne vil ha' sin Fødegaard igen.

RIKKE. Ja, Du holder jo osse „Familiejournalen"!

ENGELINE. Hyss! Der er Madammen!

Mdm. THOMSEN (en lille, køn, hvidhaaret Kone ud af Butiksdøren med en Kunde. Der veksles Afskedshilsener. Kunden gaar. Og Madammen spejder op mod Torvet).

ENGELINE (fra sit Vindue). Er det Sønnen, Di titter efter, Madam?

Mdm. THOMSEN (venligt). Ja, det er saamænd. Han løb jo fra sin Kaffe.

RIKKE. Han har altid travlt, den Søn.
Mdm. THOMSEN. Manuel er jo saa flittig . . .
ENGELINE. Er det stadig væk Gaarden, han spekulerer paa?
Mdm. THOMSEN (lukket). Vi har det jo godt, som vi har det . . . (Vil ind).

Men i det samme kommer

Jordemoder FREDERIKSEN (hurtig fra Torvet med sin Pose. standser). Goddag, goddag, Madam Thomsen! — Ja, nu er Eriksen da snart gemt! — Jeg sa'e jo nok, at med d e n Mave, vilde det ta' en Ende med et Knald! Det er dog en mageløs Søn, Di har; om sig alle Vegne!
Mdm. THOMSEN. Ja, Manuel er flittig . . .
Jordm. FREDERIKSEN. Ja, hvor der er en Øre at tjene, der stiller han. — Di skulde se, hvor yndigt han bar Dolkenes Kranse op gennem Kirken! — Han lignede en Kordegn!
Mdm. THOMSEN (troskyldig). Ja, min Bro'er Jacob er jo osse Skolelærer . . .
Jordm. FREDERIKSEN. Puhh, hva' var det, jeg vilde sige . . . ! Jo — har De hørt, at Madam Svendsen har arvet 15,000 efter Luksusbugen!
Mdm. THOMSEN. Ih, men hva' si'er Di!
Jordm. FREDERIKSEN. Ja, hun maa ha' forstaaet at boltre ham i de to Aar, hun var hans Husholderske!
Mdm. THOMSEN (stadig betaget ved Efterretningen). Ja, det har Di ved Gud Ret i . . . 15,000 . . . !
Jordm. FREDERIKSEN. Naamen, véd De hvad, Madam Thomsen, han v a r ved Gud heller ikke lækker med den Mave! — Di si'er, at hun maatte spænde Maskinen paa ham hver Morgen!
Mdm. THOMSEN. Ih Gud fri og frels . . . !
Jordm. FREDERIKSEN. Ja, og saa maatte hun jo sætte sine fem dejlige Unger i Pleje for at faa Pladsen. Saa n o ' e t m a a t t e han jo da betænke hende med!

Mdm. THOMSEN (der stadig har kigget op mod Torvet). Naturligvis . . . !

Jordm. FREDERIKSEN. Men hans Familie skal da være saa ædende arrig!

Mdm. THOMSEN. Ja, det kan jeg da saamænd saa godt forstaa. P e n g e kan man jo altid bruge.

Jordm. FREDERIKSEN. Aa, Di behøver vist ikke at klage, Madam Thomsen, med den gesvindte Søn, Di har! — Han er jo ved at gaa midt over paa langs, saadan skræver han af Sted, saa snart der er en Øre at fortjene! — Og saa har Di jo ogsaa B u t i k k e n!

Mdm. THOMSEN (sagtmodig). Jeg klager jo heller ikke, Fru Frederiksen . . .

Jordm. FREDERIKSEN. Nej, saa skulde Di da osse hænges! — Naamen nu maa jeg af Sted! Rokkedrejer Enevoldsen heromme skal ha' sit syvende! Far vel! (Løber af Sted).

Mdm. THOMSEN. Far vel, Fru Frederiksen . . .

Paa Hjørnet af Bredbrostræde løber Fru F r e d e r i k s e n paa Menneske-Mortensen, som kommer trækkende med et Par Lam.

Jordm. FREDERIKSEN (standser). Goddag, Mads Mortensen! Er Di dér?

MORTENSEN (lang, mager, duknakket og med et stift Ben. — Han damper uophørlig af en lille, kortstilket Snadde). Jo, Madam, med Tilladelse . . .

Jordm. FREDERIKSEN. Hvordan staar det til ude paa Møllegaarden?

MORTENSEN. Skidt! Rent a' Helvede til! (Faar et Hosteanfald:) Ærke, haark, haark! Hru! Hru! Ptøj! — Gi' Faen hadde min Hoste! — Han drikker saa det pivler ud a' ham, Svinet!

Jordm. FREDERIKSEN. Han har da ellers saadan en net Kone.

MORTENSEN. Jovel . . . Ptøj! . . . men hva' hjælper d e t, naar han'de respekterer hende? . . . Flaben!

Jordm. FREDERIKSEN. Hvor skal Mads Mortensen hen med di Lam?

MORTENSEN. Til Freisleben! Vi har ikke en Bid sort Brød i Huset snart. Alting gaar til Brændevin! Og nu begynder vi aa sla di uskyldige Dyr ihjel for aa leve!

Jordm. FREDERIKSEN. Der er dog dem, der har solgt Lam før, Mads Mortensen!

MORTENSEN. Jovel! Men'de til Hottentotter, eller hvor di ska' sendes hen!

Jordm. FREDERIKSEN. Er Kornelius virkelig saadan rent kaput?

MORTENSEN. Kontant! Den blaa Lue staar ham ud af Halsen, bare han gaber!

Jordm. FREDERIKSEN. Saa skal Møllegaarden vel sælges?

MORTENSEN (hoster). Ærke, haark, haark! Gi' Fa'en hade min Hoste! —

Jordm. FREDERIKSEN (hemmelighedsfuldt). Vil den lille Thummelumsen købe den?

MORTENSEN (forstiller sig: snedig). H o s t e n!?

Jordm. FREDERIKSEN (arrig). Nej, G a a r d e n, naturligvis! — Di si'er, at han gaar rundt og spekulerer paa det.

MORTENSEN (lukket). Menneskeheden si'er saameget, Madam Frederiksen!

Jordm. FREDERIKSEN (fornærmet). Hum! — Naa, ja jeg maa skynde mig! — Rokkedrejer Enevoldsen skal ha' den syvende! — Far vel! (Bort ad Bredbrostræde).

MORTENSEN. Ja, Svineri har vi nok a'! (Videre med Lammene).

Mdm. THOMSEN (der har været inde i Huset, stikker igen Hovedet ud af Døren og spejder efter Sønnen).

MORTENSEN (ser hende og standser paa ny). Goddaw, Madam.

Mdm. THOMSEN (kort). Goddag . . .

MORTENSEN. Hvodden staar 'et til?

Mdm. THOMSEN (som før). Tak, godt.

MORTENSEN. Er Manevel hjemme?

Mdm. THOMSEN. Nej. Han er til Begravelse.

MORTENSEN. Naa ja, det er sgu sandt; det er ham, den bredbugede Eriksen, di putter! Ja, han har jo længe vaaren udvalgt.

Mdm. THOMSEN (svarer ikke).

MORTENSEN (hoster). Hru! Ptøj! — Kommer Manevel snart?

Mdm. THOMSEN. Det véd jeg ikke! (Ind; lukker Butiksdøren).

MORTENSEN (rolig), Tak for Høfligheden! (Videre med Lammene. — Da han naar op til Redaktør Heilbunths Hus, stikker han med sin Stok op efter den fede Rikke.) Læggepølse! Hi, hi!

RIKKE (sparker ud efter ham). Naada, han, Mads Menneskeæder! Ka' han dy sig!

MORTENSEN (peger paa Lammene og derefter paa Pigerne). Lam forneden — og Lam foroven!

ENGELINE. Er han lækkersulten, gamle.

MORTENSEN. Jovel. Men ikke efter Telefonstænger!

DORTHE. Lammepisker!

MORTENSEN. Naa, hun er osse ude aa lufte Bukserne, Dorthe Højryg! (Trækker videre op ad Torvet og forsvinder).

RIKKE. Den gamle Møllesten!

Fnisen.

ENGELINE (hurtig). Der kommer vores Fruer!

RIKKE. Ja, der er di sgu!

DORTHE. Og Valdhornet er med!

Pigerne gør sig skyndsomst færdige. Smutter ind og lukker Vinduerne.

Fru Lassen, Fru Heilbunth og Frk. Reiersen ind fra Maren Smeds Gyde. — Frk. Reiersen har et stort Hørerør hængende i en Snor om Halsen. Naar der tales til hende, anbringer hun det gesvindt i venstre Øre. — Damerne standser.

Fru LASSEN. Far vel, s ø d e Fru Heilbunth! — Det var en y n d i g Begravelse!

Fru HEILBUNTH. S t e m n i n g s f u l d, ja! — Og som Engelhardt t a l t e!

Frk. REIERSEN. Hva' si'er Di, Fru Heilbunth? (Anbringer Hørerøret).

Fru LASSEN (raaber). Hun si'er, at Pastor Engelhardts Tale var god!

Frk. REIERSEN. Y n dig! — Og saa t y delig!
Fru LASSEN. Men, nu be'er jeg Dem, hvor de maatte s l æ b e for at faa Kisten ud!
Fru HEILBUNTH. Ja, det h a r De ved Gud Ret i! Jeg var saamænd næsten bange for, at Heilbunth skulde styrte!
Fru LASSEN. Det var da godt, at Klubben ikke skulde bære ham helt ud paa Kirkegaarden.
Fru HEILBUNTH. Ja, s a a' De, hvor Hestene maatte trække! — Naa, far vel, søde Fru Lassen!
Fru LASSEN. Ja, det vil jo ta' nogen Tid, inden det er Slut.
Frk. REIERSEN. Hva' si'er Di? (Anbringer Røret.)
Fru HEILBUNTH (raaber). Hun si'er, at det vil ta' nogen Tid, inden det slutter.
Frk. REIERSEN. Ork, ja; vi er jo alle Vorherre en Død skyldig.
Enkefru OPPERMANN (kommer bred og pyntet sejlende fra Torvet. — Hun hilser majestætisk paa Damerne og gaar ind i K a r e n T h o m s e n s Butik).
Fru LASSEN (griber Fru H e i l b u n t h i Armen). Nu be'er jeg Dem! Igen en ny Kjole!
Fru HEILBUNTH. Ja, hvor faar hun dem fra!
Fru LASSEN. Ja, det er da let nok at forstaa!
Fru HEILBUNTH (stærkt interesseret). T r o e r De virkelig?
Fru LASSEN. Ja, Gud! hele Byen taler jo om det Forhold.
Fru HEILBUNTH. Ja, han er jo altid herinde, Heimann.
Frk. REIERSEN. Hva' si'er Di?
Fru LASSEN. Hun si'er, at det er en Skandale med Enkefru Oppermann og Proprietær Heimann.
Frk. REIERSEN. Aa, Herregud ja, hun har jo Boghandel.
Fru LASSEN. Naa, far vel, søde Fru Heilbunth! — Saa' De Emanuel Thomsen deroppe med Kransene?

— Nu har han da igen tjent sig et Par ekstra Kroner!

Fru HEILBUNTH. Ja, bare han kan tjene! — De si'er, at han skraber sammen for at købe Møllegaarden tilbage.

Fru LASSEN. Har De set hans væmmelige Hane?

Fru HEILBUNTH. Ih Gud fri os, nej! Den skal jo ikke ha' en Fjer paa Kroppen!

Fru LASSEN. Ja, at hans Moder vil ha' den inden for sine Døre. — Jeg skulde snart faa sagt Farvel til den!

Frk. REIERSEN. Hva' si'er Di?

Fru HEILBUNTH (raaber). Hun si'er, at hun ikke forstaar, at Madam Thomsen ikke for længe siden har sagt den væmmelige gamle Hane Farvel!

Frk. REIERSEN (knikser paa gammeldags Vis). Far vel, kære Fru Heilbunth! — Far vel, kære Fru Lassen! Det har rigtig været mig en stor Fornøjelse! (Tridser bort ad Bredbrostræde.)

Fru LASSEN. Nu be'er jeg Dem, Fru Heilbunth! hvor er hun døv!

Fru HEILBUNTH (hviskende). Det er sandt, De har vel hørt, at Thummelumsen forleden greb hende i at plukke Roserne af Kransene ude paa Kirkegaarden og gemme dem i sin Paraply!

Fru LASSEN (slaar Hænderne sammen). Hva' si'er Di!? Borgmesterens egen Søster!

Fru HEILBUNTH. De si'er det da ikke til nogen, søde Fru Lassen; for det vilde jo være stor Synd for Borgmesterens.

Fru LASSEN. Nej, jeg skal saamænd Ikke nævne det! — Tror De, min Mand véd det?

Fru HEILBUNTH. Det gør han saamænd nok. Hele Byen taler jo ikke om andet! — Naamen vi maa vel hjem, søde Fru Lassen; far vel!

Fru LASSEN. Far vel, søde Fru Heilbunth (Kys)! — Ja, Mændene er vel sultne, naar de kommer fra den

hellige Handling! saa maa Maden jo være der! — Farvel (Kys)! — Ja vi ses jo til Kaffe Klokken fire?

Fru HEILBUNTH. Det gør vi! (Kys) Far vel, far vel!

(Kys. Man skilles og gaar ind ad hver sin Gadedør.)

Der høres Raab, Hujen og Piben i Fingrene fra Torvet. Nærmere og nærmere. — Det er Emanuel Thomsen, som fulgt af en Del Gadeungdom kommer hjem fra Kirken. — Han er en lille, rødkindet, glatraget Mand. Hans højre Skulder er meget skæv (hængende), hvorved højre Arm synes betydelig længere end venstre. — Han gaar hurtigt (næsten smaaløber) med den skæve Skulder lidt fremefter. — Han er iført sort Frakke, høj Hat af gammel Façon og sorte Handsker. — Ungdommens Halløj synes ikke at afficere ham. — Naar han kommer hen i Nærheden af sit Hus, flygter Børnene under Raabet: Thumsen! Thummelumsen! Hils Hane-Mortensen! Hurra—a for Manuels nye Bukser . . . .

Fru OPPERMANN (kommer ud af Butikken, fulgt til Døre af Mdm. Thomsen). Far vel, far vel: Goddag Thomsen!

EMANUEL (hilser dybt sidelæns). Goddag, Frue! — Det er vos en Ære, at Di husker vor ringe Butik! — Haaber Fruen er bleven betjent til Tilfredshed?

Fru OPPERMANN (smilende). Ja, det er skam en flink og sød lille Moder, De har! — Er Begravelsen nu forbi?

EMANUEL. Ja, nu er Hr. Partikulier Eriksen stedet til den evige Hvile . . . Fred med hans Støv!

Fru OPPERMANN (nikker Farvel og forsvinder op ad Torvet til med sine Smaapakker).

Mdm. THOMSEN (blidt og frygtsomt). Har Du osse vaaren med ude paa Kirkegaarden, lille Manuel?

EMANUEL (hvis Ydmyghed ganske er borte). Har man ikke sagt Dig mange Gange, at det hedder været, Mor Karen!

Mdm. THOMSEN. Jo, jo . . . nu skal jeg se og huske det! — Var Du med paa Kirkegaarden?

EMANUEL (har trukket Handskerne af). Ta' dem! Di skal ligge i den øverste Sekretærskuffe til højre! — Hvad skulde man med paa Kirkegaarden? Man er jo kun Tjener!

Mdm. THOMSEN. Enhver er gód for sig, lille Manuel . . .

EMANUEL. Saa-aa? Det mærker man ikke noget til!

— Og saa ærgrede En sig n o k i Kirken ved at se alle di Kranse, at En ikke osse skulde være Øjenvidne til, at di smed Jord paa dem. — Sikke Kapitaler di bru'er til Kranse! En fik ganske ondt i sit Indre af at se paa det!

Mdm. THOMSEN. Det er jo nu engang Skik og Brug . . . .

EMANUEL (har trukket Frakken af). Ta' den! — Den midterste Knage i det røde Klædeskab! — En kunde ha' købt Møllegaarden tilbage for alle di Penge, der bli'er koblet væk til Grønt og Blomster.

Mdm. THOMSEN (smilende). Næi nu digter du, lille Manuel . . . !

EMANUEL (imod hende). Naar man si'er det, saa si'er man det; og saa k u n d e man det!

Mdm. THOMSEN (eftergivende). Ja, jo . . .

EMANUEL (sidelæns op og ned. Han er altsaa i Skjorteærmer og har den høje Hat paa). En er led og ked af at være Tjener i den Dolkeforening! En forlisser sin evige Salighed ved at være Vidne til det Fylderi!

Mdm. THOMSEN. Jamen, saa sig Du Pladsen op, lille Manuel . . .

EMANUEL (standser). Ja. D u snakker! En faar jo fem Kroner, for hver Gang En gør Tjeneste! — Kan D u maaske l a v e d e m? — En er ved at slide sig f l a d for at tjene et Par Skilling . . . Og saa si'er Du bare, at man skal si'e op! — Skal man ikke ogsaa si'e sin Stilling op paa Herredskontoret og hos Købmand Mührmann, hva? Og sidde hjemme i Sofaen og leve a' gamle Bændler og brækkede Synaale og . . . og rødt Stoppegarn!

Mdm. THOMSEN (forskrækket). Næmen, Manuel dog . . .

EMANUEL (tager Hatten af og rækker hende). Ta' den! — I den blaa Papæske ved Siden af Kommoden! Men glem nu ikke at lægge Klædet omkring! — Og hent mig saa mit Forklæde og min Hue!

Mdm. THOMSEN. Vil Du ikke først ind og ha' Frokost, lille Manuel?

EMANUEL. Nej! En maa først gøre sin Gerning! — Her er hverken vandet eller fejet eller poleret Vinduer for den skidt Begravelses Skyld!

Mdm. THOMSEN (forskrækket). Men, Manuel dog, at snakke saadan om . . .

EMANUEL. Gaar Du?

Mdm. THOMSEN. Jo, jo . . . (ind i Huset og kommer tilbage med Forklædet og Huen, som Emanuel tager paa). — Di si'er, at Madam Svendsen har arvet en svær Bunke Penge efter Eriksen.

EMANUEL (farer op). Hvem si'er det? Hva' skal hun med di Penge?

Mdm. THOMSEN. Hun har jo da tjent ham tro i to Aar . . . Og hun maatte sætte alle sine dejlige Børn rundt i Plejer, saa . . .

EMANUEL. Hvem ha'de bedt hende om at faa dem! Ha'de jeg ka'ske?

Mdm. THOMSEN. Ih Gu' fri os nej! — Vil Du saa ikke ha' Frokost . . . ?

EMANUEL. Man vil ingenting ha', før man bli'er færdig, har man jo sagt! (Farer ind i Huset).

Mdm. THOMSEN (bedrøvet tilbage).

EMANUEL (ud igen med en Vandkande, en Gadekost og nogle Pudseklude. — Giver sig til at vande Gaden).

Mdm. THOMSEN. Du er osse altfor flittig, lille Manuel . . .

EMANUEL (arbejder). Det har man ikke efter den kvindelige Del af sin Familie! (Imod hende.) Hva' staar Du dér og driver efter!

Mdm. THOMSEN (Forklædet op for Øjnene). Aa, Herregud . . .

EMANUEL. Ja, tude ka' Du! — Det er osse snart det eneste, Du kan!

Mdm. THOMSEN (grædende ind).

EMANUEL (arbejder forbitret videre med Vandingen og Fejningen).

EN KARL (kommer ud af Hotellets Port. Stiller sig op og ser paa

Emanuel, der lader som om han ikke bemærker ham. — Endelig bryder det ud af Karlen:) Jeg kan vælteme ikke begrive, Thomsen, at Di gider feje saadan hver eneste livfødte Dag, naar Di er Deres egen Mand!

EMANUEL (arbejder uden at svare).

KARLEN. Og saa skal Di jo vælteme feje igen i Aften, Menneske, det er jo Onsdag! — (Indædt:) Godmaaren!

EMANUEL (nikker høflig). Godmorgen, Anders Jensen!

KARLEN (arrig). Di skulde vælteme tillægge Dem et Hørerør li'som hende, Frøken Reiersen, naar Folk snakker til Dem — Di Pejs! (Der raabes: Anders! Anders! fra Hotelgaarden.) Jo, nu kommer jeg! — Der er vel ikke Ildløs! (Gaar langsomt tilbage gennem Porten).

EMANUEL (arbejder støt videre).

ENGELINE (har vist sig i Kæmnerens Vindue. — Aabner det og gør Tegn over til Rikke og Dorthe, som ogsaa aabner Vinduerne. — Fnisen og Pegen Fingre ad Emanuel).

Under hele denne Scene mærker man ikke det mindste Tegn til, at Emanuel hører Pigernes Tilraab.

RIKKE. Godmaaren, Thummelumsen!

DORTHE. Hold Tungen li'e i Munden, lille Manuel, ellers fejer Di skævt!

ENGELINE. Har Hane-Mortensen sovet godt i Nat?

RIKKE. Hvornaar flytter Di ud paa Møllegaarden?

ENGELINE. Skal den snart deklareres med Wulfdine!

DORTHE (hurtigt). Der er Herrerne!

Vinduerne smækkes skyndsomst i.

EMANUEL (har givet sig i Lag med at polere Butiksvinduerne).

„Dolkene": Redaktør Heilbunth, Kæmner Lassen, Overlærer Clausen, Slagtermester Freisleben, Sagfører Nusgaard og Toldkontrollør Knagsted kommer i Klynge fra Maren Smeds Gyde, alvorlige, højtidelige og eftertænksomme. — De er alle begravelsesklædte med Flor om de høje Hatte og med sorte Handsker. — Standser af gammel Vane op foran Hotellet.

HEILBUNTH (stille). Ja, nu har han Fred . . .

CLAUSEN, Der var meget godt ved Eriksen . . .

LASSEN. Det var der sgu! — Naturligvis ha'de han sine Fejl . . .

NUSGAARD. Hvem har ikke det ....
FREISLEBEN. Næi, det har sgu ethvert Kretur ...
KNAGSTED (siger ikke noget, men skæver med et lille Blink i Øjet rundt til de andre, hver Gang der falder en Replik).

Pause.

FREISLEBEN. Hvor meget mon han har efterladt sig?
HEILBUNTH. Aa, en tres-halvfjerdsindstyve Tusinde, vel!
CLAUSEN. Véd De det ikke, Nusgaard?
NUSGAARD (kort). Det er Markmann, der har hans Bo!
LASSEN. Ja, paaholdende var han sgu! Jeg husker, at da Kirken skulde restaureres, var det ikke muligt at plukke mere end femten Kroner fra ham.
CLAUSEN. De mortuis nihil nisi bene!
KNAGSTED (som før).

Pause.

LASSEN (prøvende til Heilbunth). Ja, saa bli'er der vel ikke noget af vor Pinseskovtur, Formand?
HEILBUNTH (ser bort). Jo—o ... hva'? — jeg synes da ikke, at ...
NUSGAARD. Ja—a ...
CLAUSEN. Næ—æi ... hvorfor ikke ...?
FREISLEBEN. Der er jo en hal'anden Maaned til, saa ....
KNAGSTED (pludselig). Vi kan jo la' den bitte Thomsen gaa ud paa Kirkegaarden med en god Madkurv til ham!

Det giver et Chock i alle „Brødrene".

CLAUSEN (yderst indigneret). Du skulde skamme Dig, Knagsted!
KNAGSTED (anlægger et fjoget Udtryk). Jeg mener bare ... jeg ...
HEILBUNTH. Du mener! Du mener! — Vi véd meget godt, hvad Du mener!
LASSEN. Du bli'er snart for morsom!
NUSGAARD. Der er dog Grænser!

FREISLEBEN. Far vel! Jeg vil ikke staa her længere og høre paa den Slags Udtalelser!
KNAGSTED (synes meget ulykkelig og angergiven).
Hotelværten PLID-HANSEN (fra Torvet; ligeledes i Sørgedragt. — Tager Hatten dybt af; meget høflig og bukkende). Ak ja, Diherrer, nu sover det ærede Medlem trygt i sit blomstersmykkede Kammer . . . !
HEILBUNTH. Ja—a . . .
VÆRTEN. For at vaagne til en bedre . . . æ . . .
KNAGSTED (som ikke kan dy sig. Sagte). Middag . . .
VÆRTEN. . . . til et bedre Liv . . .
LASSEN. Ja—a . . .
VÆRTEN. Ja, det kan snart ramme os . . . !
CLAUSEN. Ja—a . . .

Pause.

VÆRTEN (med en lille Bevægelse af Bryst og Arme, som om han vilde sige: Ja, lad nu det være godt). Man bliver sulten og oprevet ved en saadan Handling! — Har Diherrer spist Frokost?
HERRERNE (ser paa hinanden).
HEILBUNTH. Næ—æ . . . vel?
Flere af HERRERNE. Nej . . . !
VÆRTEN. Jeg fik akkurat i Morges en fortrinlig Sending Hummer . . . æ . . . æ . . .
HERRERNE (skuler til hverandre).
VÆRTEN. De ligger paa Is nu og venter . . . Straalende som Morgenrøden!
FREISLEBEN (med en uvilhaarlig Smasken). Æm . . . næ . . .
NUSGAARD (prøvende). Der er jo slet ingen af Deherrer, der har spist Frokost?
CLAUSEN. Nej . . . jeg da ikke . . .
LASSEN. Jeg heller ikke . . .
FREISLEBEN. Ingen a' vos!
NUSGAARD. Hvad om vi tog den inde hos Hansen . . . ? Saa er 'et gjort . . . !
HEILBUNTH (endnu vaklende). Jamen . . .

KNAGSTED (stille og beskedent). Maa det være mig tilladt . . . ?
HEILBUNTH (mistænksom). Hvad vil Du nu sige . . . ?
KNAGSTED (som før). Det er min Overbevisning, at den salig afdøde straks var gaaet ind paa et saadant Forslag, hvis . . .
FREISLEBEN (glad). Tror Du?
KNAGSTED. Ubetinget! — Han vilde have opfattet det som et Mindemaaltid . . . et Gravøl.
LASSEN (ligeledes oplivet). Ja, under den Form . . . qva'?
HEILBUNTH. Ja—a . . . jeg finder ogsaa . . .
NUSGAARD (afgjort). Ja, som Gravøl, saa . . . naturligvis!
FREISLEBEN. Ja, det er jo et smukt Foretagende.
CLAUSEN. Ja, og vi skulde jo dog alligevel ha' spist hjemme?
HERRERNE (befriede). Ja, det skulde vi jo!
VÆRTEN (der har staaet som paa Naale, slaar affabelt med Haanden hen imod Hotelporten), Mine Herrer, Frokosten skal øjeblikkelig blive serveret! — Skal vi lade dække paa Verangdaen? Naturen er saa dejlig i Dag.
HEILBUNTH (gnider sig i Hænderne). Ja, dæk paa Verangdaen!
VÆRTEN (slaar igen ud mod Hotelporten). Diherrer behager . . . !
HERRERNE (livligt konverserende ind i Hotellet).
VÆRTEN (raaber op til Dorthe, som er ved at gnide Vinduerne af oppe paa Midterkvisten, hvorfra Flaget er stukket ud). Flaget paa hél! (Ind.)
DORTHE (forsvinder fra Vinduet)
HERRERNE (viser sig paa Verandaen).

Flaget glider paa hel Stang.
Tæppe.

ANDET BILLEDE

Karen Thomsens Dagligstue bag Lingeributikken. Lavloftet, rummelig og med solidt, gammeldags Bohave.

Til højre: i Forgrunden Vindue med blomstrende Potteplanter. Forhøjning med Sybord og Stol ved Vinduet.

Til venstre: Sofa med Divanbord foran og nogle Lænestole med hvide, hæklede Stykker. — Ned mod Baggrunden Dør til Køkkenet. I Hjørnet bag Døren Kakkelovn.

I Baggrunden Dør med Glasruder til Butikken. — Paa den ene Side af Døren en Mahognisekretær med Nips. Paa den anden Side et Tobaksbord. Over dette et Dilettantmaleri forestillende den Thomsen'ske Fædrenegaard „Møllegaarden".

Karen Thomsen og Enkemadam Svendsen (sørgeklædt) sidder ved Divanbordet og drikker Kaffe.

Mdm. SVENDSEN. Ak, Gu' nej, det var saamænd ingen Dans paa Roser, Madam Thomsen, ka' Di tro! Han var saamænd sommetider saa urimelig, at jeg mange Gange sad og græd, hvor det kunde falde sig.

Mdm. THOMSEN. Aa, Herregud . . . .

Mdm. SVENDSEN. Og di Par Tusind, han har betænkt mig med, er saamænd surt fortjent.

Mdm. THOMSEN. Der er mer paa Kanden! — Familien skal nok være vred?

Mdm. SVENDSEN. Edderspændt! — (Skænker sig gudhengivent en Kop Kaffe). Tak! — Og saa det for en Moder at være uden sine Børn; Di er jo ri'nok i gode Plejer rundt omkring alle fem hos Familien; men Plejer er dog Plejer, Madam Thomsen, og det er ikke det samme som en Moders store Hjerte!

Mdm. THOMSEN. Nej, det har Di skam Ret i, Madam Svendsen! — Men nu ta'er Di dem vel til Dem?

Mdm. SVENDSEN (med Selvfølelse). Ja, nu er En jo Guskelav saadan suspenderet med det pekuniære, at det spiller ingen Rulle længer!

Mdm. THOMSEN. Bli'er Di boende her i Byen?

Mdm. SVENDSEN (vigtig). Nej, jeg tænker paa et lille landligt Sted, saaden med Køer og Vogn. — Di to mindste er 'et jo lidt tyndt med, hva' anbelanger

Helbreden; og saa er Landluften jo god. — Jeg har sat Nusgaard ud paa det. — Men véd Di hva', Madam Thomsen, det er ikke saadan for en Enke at sidde alene med fem tøjlesløse Børn!

Mdm. THOMSEN. Jamen Di er jo da osse i Deres bedste Aar endnu, Madam Svendsen; og nu har Di jo no'et at byde paa, saa . . .

Mdm. SVENDSEN (kroer sig). Ork ja, En har saamænd haft Tilbud nok! — (Fortrolig). Nu da Eriksen ligger i sin Grav, kan jeg saamænd godt si'e Dem rent ud, at han mange Gange har slaaet baade paa det ene og paa det andet!

Mdm. THOMSEN. Næ, hva' si'er Di!

Mdm. SVENDSEN. Det ved Gu' han har! — (hviskende, hemmelighedsfuldt:) Men Di kan da forstaa, at en ordentlig Kvinde ikke kan gaa hen . . . Med den mekaniske Mave, han gik rundt med!

Mdm. THOMSEN. Ih Gu' fri og frels, ja! — Men der findes da osse andre regulære Mandfolk, Madam Svendsen.

Mdm. SVENDSEN. Det gør der . . . Tænker ikke snart Deres Søn paa at forandre sig?

Mdm. THOMSEN (sky). M a n u e l ? — Ork nej, ork nej! Han har saa sandelig andre Ting i sit Ho'de?

Mdm. SVENDSEN (lurende). Ja, jeg har jo nok hørt ymte om, at han slider sig flad bare for at kunne købe Møllegaarden tilbage.

Mdm. THOMSEN (vredt). Aa—aa, Folk render med saa meget Sludder og Tosseri! — Vi sidder s'men godt, hvor vi sidder! Nu har vi sat her i Huset i femten Aar; og vi ønsker ingen Forandring!

Mdm. SVENDSEN (som før). Aa nej . . .

Mdm. THOMSEN (ivrig). Nej, det gør vi ikke; hverken Manuel eller jeg. Han er den mest ma'esløseste Søn paa Jorden; og han vil ikke andet, end som hans Mor vil!

Mdm. SVENDSEN (fornærmet; haardt.) Di bli'er saa hidsig,

lille Madam Thomsen. Det skal et Menneske ikke ha' godt a'!

Butiksklokken ringer. Man hører Emanuels Stemme: Det er En sæl! — Derpaa kommer han hurtigt ind med en Rulle Papirer under Armen. — Da han faar Øje paa Mdm. Svendsen (der hilser overvættes venligt) og Kaffeopdækningen, antager hans Ansigt et forbitret Udtryk.

Mdm. THOMSEN (forlegen; bange). Kommer Du allerede fra Kontoret, lille Manuel? — (Smiler sygt.) Ja, hér sidder Madam Svendsen og jeg og ta'er vos en lille Kop Kaffe. — Vil Du ha' en Taar med?

EMANUEL (kort). Nej! — (Hidsig.) Man drikker ikke Kaffe, Mor Karen, véd Du, uden paa di af Forsynet indstiftede Tider! (Krabber hastigt ud i Køkkenet uden Hilsen).

Mdm. SVENDSEN (spydigt). Den „ma'esløse" Søn var no'et kontrarig for Ho'edet . . . !

Mdm. THOMSEN (forlegen). Ak ja, ja han har jo saa meget oppe over sine Øre, stakkels Dreng! Han . . .

EMANUEL (kommer farende ind. — Mod Moderen). Nu ha'de Du glemt at lukke Døren til Skuret igen!

Mdm. THOMSEN (ulykkelig). Aa Herregud, ha'de jeg det. . . .

EMANUEL. Er det din Mening at slaa Mortensen ihjel?

Mdm. THOMSEN (forfærdet). Ih Gu' bevare vos, lille Manuel . . . !

Mdm. SVENDSEN. Er det Hanen?

EMANUEL (bidsk). Ja! — Med Tilladelse! — (Mod Moderen). Aldrig kan man sætte sine Ben uden for Døren, uden at Du glemmer baade det ene og det andet for din Kaffelerens Skyld!

Mdm. THOMSEN. Jeg skal nok . . .

EMANUEL. Vi maa flytte ham! Han staar ogsaa og fryser derovre om Natten!

Mdm. THOMSEN. Ja . . .

EMANUEL. Du maa lave en Krog i Stand til ham ude i Køkkenet!

Mdm. THOMSEN. Jeg skal finde den luneste Krog, lille Manuel . . . .

EMANUEL. Men vælt nu ikke Vandspanden over ham . . . eller Komfuret!

Mdm. THOMSEN. Ih, men nej dog . . . .

EMANUEL. Ja, En kan jo aldrig vide, hva' Du kan finde paa! Butiksklokken ringer.

EMANUEL. Det ringer!

Mdm. THOMSEN (har allerede rejst sig for at gaa ud).

EMANUEL (hen til hende. Nikker hen mod Mdm. Svendsen. Hviskende). Har hun købt no'et?

Mdm. THOMSEN (ligeledes hviskende). Ih Gu' ja! To Pund Strikkegarn og tre Alen sorte Bændler!

EMANUEL (lidt formildet). Hum . . . !

Mdm. THOMSEN (til Mdm. Svendsen). Di undskylder . . . ! (Ud.)

Mdm. SVENDSEN (kniksende). Ingen Forseelse!

Pause.

EMANUEL (krabber rundt i Stuen og undersøger med en Finger, om der er Støv paa Møbler og Genstande. — Tager en Klud frem bag Sekretæren og begynder at tørre af).

Mdm. SVENDSEN (kattevenlig). Di er en meget proper Mandsperson, Hr. Thomsem.

EMANUEL (kort). Ja.

Mdm. SVENDSEN. Det er ikke alle Mandspersoner, der er saa propre!

EMANUEL. Nej!

Mdm. SVENDSEN. Ork Gu' nej! Di fleste maa man saamænd rende med en vaad Klud bagefter, bare di sætter et Par Ben i et Værelse! — Og saa er Di saa flittig, Hr. Thomsen! Paa Støvlerne fra Morgen til Aften!

EMANUEL (indædt). Ja, no'en maa jo slide bare for at faa det sure Rugbrød! (Med et hadefuldt Blik). Andre behøver kun at sidde og gabe, saa falder der straks Millioner ned i Halsen paa dem!

Mdm. SVENDSEN (skælmsk). Ork, Deres Lykke kommer saamænd nok, lille Hr. Thomsen! Kanske Di i denne hellige Time har vundet i Lotteriet!

EMANUEL (farer sammen. Rasende). Man spiller ikke, Madam Svendsen! Man er hverken Partikulier (Udt. ku-li-er), eller Erkehertug.

Mdm. SVENDSEN. Ork, det er saamænd heller ikke Pengene, det kommer an paa, Hr. Thomsen! — Jeg delte saamænd gerne mine Par Skilling med en proper og agtværdig Mand, der vilde være Far til mine fem uskyldige Børn!

EMANUEL (snærrende). Og hvem tror Di vilde gaa ind til saadant et Menageri, sæl om han blev forgyldt!

Mdm. SVENDSEN. (stødt). Menageri, Hr. Thomsen! — Mine Børn er født i ærligt Ægteskab, vil jeg tillade mig at si'e Dem!

EMANUEL (kører paa). Og hva' tror Di ikke, det vil koste at opdrage saadan en Samling kristeligt! — Alle er man underkastet Arvesyndens Følger; og imellem fem Børn er der gerne tre, der ender som Mordere, Tyveknægte og Landevejsrøvere!

Mdm. SVENDSEN (rejser sig i sin Vælde). Hva' er det, Di si'er, Menneske!?

EMANUEL. Man si'er, hva' man si'er! — Men nu har man ikke Tid mere til at spilde sin Tid! — Adjøs! Man har no'et Paparbejde, man skal ha' gjort færdig! (Hurtig bort gennem Køkkenet.)

Mdm. SVENDSEN (giver sig fnysende til at tage sit Overtøj paa).

I det samme kommer Mdm. Thomsen ind fra Butikken med Fru Lassen, Fru Heilbunth og Frk. Reiersen.

Mdm. THOMSEN (meget beæret). Værsgod, Damer; det er mig en Fornøjelse! Bare her nu ser ordentlig ud!

Fru LASSEN. Her er jo altid nydeligt! (Faar Øje paa Mdm. Svendsen, stirrer paa hende uden at hilse.)

Mdm. THOMSEN (forfjamsket). Det er Madam Svendsen . . . Hun har arvet . . .

DAMERNE (hilser stift).

Frk. REIERSEN (pludselig). Er 'et hinner, der er Jordemo'er?

Mdm. SVENDSEN (eksploderer). Nej, nu kan det være nok! — Far vel, Madam Thomsen! Og Di kan være

evig forvisset om, at m i n e Ben, d e m ser Di aldrig mere i dette Liv i Deres Skidt-Butik! (Mod Døren.)

Mdm. THOMSEN (efter hende. Ulykkelig:) Men kære, lille Madam Svendsen, jeg . . .

Mdm. SVENDSEN (vender sig i Døren). Og nu haaber jeg, at di ærede Damer kan faa P l a d s! (Ud. — Hovedet ind igen:) Og jeg véd meget godt, hvorfor di to andre Damer slæber rundt paa det døve Spektakel: det er bare, fordi det er Borgmesterens Søster! (Ud. — Hovedet ind igen:) Men j e g har aldrig stjaalet Roser paa Kirkegaarden! Far v e l! (Bort.)

Mdm. THOMSEN (hurtigt efter).

Frk. REIERSEN. Hva' var alt det, hun sa'e? (Rører i.)

Fru LASSEN (der har vekslet Blikke med Fru H e i l b u n t h). Hun sa'e, at hun skulde skynde sig hjem!

Fru HEILBUNTH. Hun ha'de været her altfor længe, sa'e hun!

Frk. REIERSEN. Ja, der er mange, der ska' ha' Smaa i denne Tid om Foraaret!

Fru HEILBUNTH (ser hen mod Døren). Sikken en Madam!

Fru LASSEN. Hun har jo arvet! — Og det véd vi da, søde Fru Heilbunth, at naar S k i d t kommer til Ære og S t o d d e r til Mønt, saa begynder Hønsene at gaa med Laksko!

Mdm. THOMSEN (ind fra Butikken). Det gør mig saa ondt, Damer, at Madam Svendsen . . .

Fru LASSEN (overlegent). Lad os ikke tale mere om det Fruentimmer!

Fru HEILBUNTH. De lovede, lille Madam Thomsen, at vi maatte se Deres Møbler?

Mdm. THOMSEN. Ja, værsaagod, Damer . . . !

Fru HEILBUNTH (til Frk. R e i e r s e n). Vi skal se hendes Møbler!

Frk. REIERSEN. Ih, det var da morsomt!

DAMERNE (snuser rundt i Stuen).

Fru LASSEN (næsvist). Hvor har De den Sekretær fra?

Mdm. THOMSEN. Den har saamænd tilhørt min Søns Bedstefar . . .
Fru LASSEN. Vil De sælge den?
Mdm. THOMSEN (med stille Overbevisning). Nej, Frue, det vil vi ikke!
Frk. REIERSEN. Hva' si'er hun?
Fru HEILBUNTH. Hun si'er, at den har været hendes Bedstefars.
Frk. REIERSEN. Ih men nej, det var da morsomt! Det er et yndigt Stykke!
Fru LASSEN (snuser videre). Bordet er ogsaa godt!
Mdm. THOMSEN. Ja, det stod hjemme paa Salen.
Fru LASSEN. „Sal", hæ! Hvor stor var den „Sal"?
Mdm. THOMSEN (beskedent). Ja, vi kaldte den jo bare saadan . . . .
Fru HEILBUNTH (betragter Maleriet). Hvad er det for et Billede?
Mdm. THOMSEN. Det er jo Gaarden!
Fru HEILBUNTH. Hvad for en Gaard?
Mdm. THOMSEN. Ih, men Møllegaarden, naturligvis!
Fru LASSEN (tager Billedet ned).
Mdm. THOMSEN (rækker Hænderne frem for at tage Billedet). Fruen er nok lidt forsigtig med det . . . ?
Fru LASSEN. Det holder nok! — Hvem har malet det?
Mdm. THOMSEN. Det har s'men min Broder Jakob, Skolelæreren.
Fru LASSEN (hænger Billedet tilbage). Det kan man ved Gud se!
Fru HEILBUNTH. Er det sandt, at Deres Søn tænker paa at købe Møllegaarden tilbage?
Mdm. THOMSEN (reserveret). Det véd jeg ikke no'et om. — Vi sidder jo rart nok her . . . . Vi ønsker det ikke anderledens . . . .
Frk. REIERSEN. Hva' si'er hun?
Fru LASSEN. Hun si'er, at hun har det godt her i Byen!

Frk. REIERSEN. Ja, det er jo osse en yndig og fredelig lille By!

Fru HEILBUNTH (hvisker noget til Fru Lassen).

Fru LASSEN. Naturligvis! (Til Mdm. Thomsen:) Vi vilde gerne se Hane-Mortensen, Madam Thomsen.

Mdm. THOMSEN (synker ligefrem i Knæene af Skræk). Ih Gu' nej, Damer, det kan Di rigtignok ikke!

Fru HEILBUNTH. Aa hvad, Madam Thomsen? Den skal være saa mærkelig!

Mdm. THOMSEN (bedende). Di maa ikke forlange det, Damer! Manuel er saa næn over den . . . ! Hvis den kom no'et til . . . !

Fru LASSEN. Snak om en Ting! Hvad skulde den komme til? Nu har vi gjort os den Ulejlighed at komme herind!

Mdm. THOMSEN. Jeg tør ikke, Damer . . .

Frk. REIERSEN. Hva' si'er hun?

Fru HEILBUNTH. Hun si'er, at hun ikke tør vise os Hanen!

Frk. REIERSEN. Jo, det maa hun skam! Det var jo derfor, vi kom!

Fru LASSEN. Naa, lille Madam Thomsen! Er vi ikke Deres Kunder?

Mdm. THOMSEN. Jo, det ved Gud, Di er, Damer; og vi takker Dem osse, baade Manuel og jeg, men . . .

Fru LASSEN (afgjort). Naa, nu ingen Snak! — Saa gaar vi selv derud!

Mdm. THOMSEN (afværgende). Ak Gu' nej . . . . Saa vil jeg da hellere hente . . .

Fru LASSEN. Naa, ja, lad det saa blive til noget!

Mdm. THOMSEN (hen til Køkkendøren og lytter).

Fru HEILBUNTH. Er Sønnen hjemme?

Mdm. THOMSEN (hyssende). Hyss, ja! Han sidder oppe og arbejder . . .

Fru LASSEN. Paa hvad?

Mdm. THOMSEN. Paa no'en Haandkufferter, han har faaet Bestilling paa . . . . (Vinker hyssende). Nu skal jeg

hente Mortensen . . . Hvis Damerne da bli'er ved og vil se ham . . . ?

Fru LASSEN. Det hører De jo!

Mdm. THOMSEN (med et Suk). Ja, saa henter jeg ham da . . . i Gu's Navn . . . (Ud.)

Frk. REIERSEN. Kommer hun nu med Dyret?

Fru HEILBUNTH. Ja—a! (Til Fru Lassen:) Hvorfor kalder hun den „Mortensen"?

Fru LASSEN. Det er efter en gammel Karl nede paa Møllegaarden. — De tog jo Hanen med herind, da de maatte sælge for femten Aar siden. — Aa, den skal være saa forfærdelig.

Frk. REIERSEN. Hva' si'er hun?

Fru HEILBUNTH. Hun si'er, at Hanen skal være saa gyselig!

Frk. REIERSEN. Naa—aa, den bider vel in'de!

Mdm. THOMSEN (ind med Hane-Mortensen, som hun bærer yderst forsigtig mellem begge sine Hænder. — Hanen er ældgammel, stivbenet, næsten fjerløs paa Kroppen, men har to knækkede Halefjer. — Madammen sætter den fra sig paa Gulvet. Den vakler, inden den faar Fodfæste og staar da stiv og ubevægelig med hængende Hovede). Ja, saadan ser han ud . . .

DAMERNE (farer skrigende bort i Krogene).

Mdm. THOMSEN (ængstelig). Hyss, Damer, Damer! Manuel er jo dér oppe!

Fru LASSEN (staar med Skørterne samlet om sig). Nu be'er jeg Dem! Den ser ud, som den var gravet op!

Fru HEILBUNTH. Af Jorden!

Frk. REIERSEN. At Di'nde drejer Halsen om paa den!

Mdm. THOMSEN (i Rædsel). Drejer Halsen om paa den!? Saa laa der da et Himmerig! (Snapper skyndsomst Dyret og forsvinder med det.)

Fru HEILBUNTH. Jeg turde ikke bo her i Huset!

Fru LASSEN. Det er saadan en, man drømmer om!

Frk. REIERSEN. Jeg synes nu, den saa ud, som den var stoppet ud!

En Vogn ruller forbi ude paa Gaden. — Alle glemmer Hanen og farer til Vinduet.

Fru LASSEN (lynslaaet). Saa' De det!?
Fru HEILBUNTH (forstenet). Ja!
Fru LASSEN. Proprietær Heimann og Fru Oppermann i Gig midt paa Dagen!
Frk. REIERSEN. Jeg synes nu, den saa' ud, som den var. . .
Fru HEILBUNTH. Det var Dikkedikproprietæren og Fru Oppermann i Gig!
Frk. REIERSEN (taber Hørerøret). Ih, men bevares!
Fru LASSEN (energisk). Det skulde være Lassen!

Under dette er Menneske-Mortensen kommen ind fra Butikken. — Han er paa Hosesokker, saa Damerne har ikke hørt ham. — Han har sat sig, med sin Snadde, paa en Stol lige inden for Døren i Baggrunden. — Skuler hen til Damerne og damper vældigt. — Faar et Hosteanfald.

Ærke, haark, haark! Gi' Fa'en ha'de min Hoste!
Fru LASSEN. Du almægtige Gud, hvad er det for en Person!
MORTENSEN (hilser tavst. Spytter). Hruu! Ptøj! — Saten osse a' man'de ka' faa'et op paa én Gang!
Fru HEILBUNTH. Hvad er dette for et Hus! — (Griber Frøken Reiersen i Armen). Kom! Her er jo ikke til at være for Mennesker! (Haler ud i Butikken med hende,)
Fru LASSEN (efter). Og saa stinker han jo!
MORTENSEN (ser efter dem). Stinker . . .? Hum . . .! Ja hver lugter vel a' sit!

I det samme kommer Mdm. Thomsen fra Køkkenet. — Hun kaster et vredt Øjekast til Mortensen og iler efter Damerne.

MORTENSEN (ser efter hende). Høflighed kommer di sgunde paa Hospetalet a' . . . Fruentimmerne! (Damper videre.)
EMANUEL (stikker Hovedet ind fra Køkkendøren). Hva' er det for et Rend her er! Ka' man nu ikke længer ha' Fred i ens eget Hus!
MORTENSEN (nikker rolig). Godaw, Mannevel! — (Med et Nik mod Butikken.) Sæller Du osse Fruentimmer nu?
EMANUEL. Hum! Er Du dér?
MORTENSEN. Som Du ser, ja! . . . Har Du lidt Tobak?

EMANUEL (peger mod Tobaksbordet). Dér!

MORTENSEN (rejser sig og stopper). Tak, som byder! (Hoster.) Ærke, haark, haark! Hruu! . . .

EMANUEL (hurtig). Mortensen husker nok at spytte i Kakkelovnen.

MORTENSEN. Javel, jeg respetere Relementerne! (Hen til Kakkelovnen og aabner den:) Ptøj! — Gi' Fa'en ha'de min Hoste! (Sætter sig igen).

Pause.

EMANUEL (op og ned ad Gulvet). Naa? (Standser foran Mortensen.)

MORTENSEN. Rent li'e ind i det yderste Helvede, Manuel! — Han drikker som en Svamp og sover som en Stud og vaavner som et Svin og begynder forfra igen! Der har Du hele den store Tabel!

EMANUEL. Men Mortensen mener dog, at han klarer sig til Terminen?

MORTENSEN. Klarer sig, klarer sig . . . ! Men hvodden klarer han sig! Han sæller Himlen og Jorden, gør han! Og ku' han faa fat i Maanen og di elve Stjerner, saa gik di sgu samme Vej! — Næi, han er sgu'nde værd det Salt, han æder! Ærke, haark, haark! Hruu! . . .

EMANUEL. Mortensen maa spytte i Kakkelovnen!

MORTENSEN. Javel, javel! Naar jeg ska' spytte! — Det er Fa'eme ellers en god Tobak, Du holder! Du ry'er immerhen stadig væk ikke sæl?

EMANUEL. Nej; det smager mig ikke!

MORTENSEN (bebrejdende). Sma'er!? Føi, skamme Dig! Sma'er! . . . Ha'de je'nne min Pive, ku' jæ sgu li'saagodt smække Frikkadellerne sammen med det samme!

EMANUEL (uinteresseret). Ja, man er jo ikke alle ens . . .

MORTENSEN. Nej! det er ma' sku'nne!

Pause.

EMANUEL (pludselig; lidenskabeligt). Om man kunde købe Gaarden i Morgen den Dag!

MORTENSEN. Køv, Manuel, køv!
EMANUEL. Hva' skulde man købe for?
MORTENSEN (klemmer et Øje sammen). Folk si'er ellers, Du har Penge . . .
EMANUEL. Di Par Skilling! — (Griber den gamle fat i begge Skuldrene og ryster ham:) Om Gud kunde la' En vinde i Lotteriet!
MORTENSEN. Hov, hov, Manevel, Du er da sommetider li'som Krudt! — Spiller Du?
EMANUEL (forvirret; afgjort). Nej!
MORTENSEN. Ja, saa vinder Du sgu'nde heller! — (Hoster). Ærke, haark, haark! Hruu! Ptøj! Gi' Fa'en ha'de min Hoste! — Naa, det skulde vel ellers helst ha' vaaren i Kakkelovnen! — Med Forlov aa stoppe min Pive?
EMANUEL (igen op og ned ad Gulvet). Værsgod . . . !
MORTENSEN (stopper og sætter sig).

Pause.

MORTENSEN (pludselig). Næmen, se en Maskine er jo immer en Maskine, Manevel . . .
EMANUEL (svarer ikke).
MORTENSEN (fortsætter; rolig). Der er Hjul, aa der er Valser, aa der er Krumholter, aa der er Tapper. — Aa altsammen griver det ind i hinandre, aa napper li'som Fingre, aa holder fast . . . ærke, haark, haark! . . . Hva'? . . . Aa drejer rundt, aa maler, aa river i Stykker, aa flænser . . .
EMANUEL (standser). Du tænker paa Møllen?
MORTENSEN. Jæ tænker paa Møllen, ja! For det er jo osse en Maskine, ser Du . . . .
EMANUEL (usikker). Ja, men . . . hva' . . . .
MORTENSEN (rolig). Gu' er'en en Maskine! — Jæ kom engang for nær med min Frakke, aa Tænderne fik fat . . . aa ha'de ikke din salig Fa'er vaaren til Stede aa standset Hjulet i en Ruf, saa ha'de jæ'nne ædt mange Hornfisk efter den Daw! . . . Hruu! Ptøj!
EMANUEL (mere og mere forvildet). Næi, di var jo svært

bange for, at man skulde komme for nær ved Værket, da man var Barn . . . men . . .

MORTENSEN (nikker). Javel, ja! — (Fikserer ham skarpt:) Næmen . . . hva' . . . jæ . . . vilde . . . si'e . . . (Blinker som en Ugle.) Kornelius kommer jo til Tider paa Møllen, om han osse sidder sine længste Timer paa Lindenborg Kro . . .

EMANUEL (begynder at fatte; stiv af Skræk). Kornelius . . .

MORTENSEN (rolig). Kornelius, jo! — Aa saa er han jo for det meste svirende; saa . . . hva'? . . . om En finkererte lidt ved ham . . .

EMANUEL (i Rædsel). Nej, nej! Saadan no'et maa Du ikke drive Spøj med, Menneske-Mortensen . . . !

MORTENSEN (rolig). Spøj? — Jæ driver Faeme ikke Spøj!

EMANUEL (bleg). Jamen . . .

MORTENSEN (stadig rolig). Ska han kaske ikke væk, før Du ka' faa Gaarden?

EMANUEL. Jo . . . .

MORTENSEN. Har Du kaske ikke faaet Ordre paa det af din egen salig Far i Drømme?

EMANUEL. Jo . . . jo, men . . .

MORTENSEN. Naa, der ser Du! . . . Aa hva'enten saaden en Mulæsel kommer avej paa den ene, eller . . .

EMANUEL (skriger hjælpeløst). Nej, nej! Man vil ikke ha' det!

MORTENSEN (rolig). Godt, Manevel, godt! Saa la'er vi Krusemønten vokse! . . . Men saa bekommer bare ikke Du Gaarden! — Faar jeg stoppe min Pive?

EMANUEL (op og ned ad Gulvet). Værsgod . . . .

MORTENSEN (hen at stoppe. Vender sig pludselig). Naa? . . . Ska' vi saa pille lidt ved ham?

EMANUEL (hidsig). Nej, har man jo sagt! — La' saa være med det Vrøvl! — — Og sæt, han gik igen derude!

MORTENSEN. Saa udrydede vi ham engang til, lille Manevel! Der gi's da aa Midler for det!

EMANUEL (hjælpeløst rokkende). Nej, nej! Man vilde hverken faa Ro Dag eller Nat . . .

MORTENSEN. Naa—aa, Du bli'er da vel ikke søsyg a' aa knække en Lus! (Stærkt.) Han spolerer Gaarden rent og kompakt for Dig, Manevel, hvis Du'nne skrider til!

EMANUEL (stikker Fingrene i Ørene og skriger). Man vil ikke høre mere! Man vil ikke høre mere!

MORTENSEN (rolig). Saa t i e r vi, Manevel! saa tier vi! — Det er da ellers mest for d i n Skyld, a' En præker! — Og saa lidt for min egen osse, for ma' har da vaaren som en Lem a' Familien, fra før ma' ku' skrælle en Katøffel . . . . !

Mdm. THOMSEN (ind fra Butikken. — Ser hastigt fra den ene til den anden). Hva' snakker I to om?

MORTENSEN (damper uden at svare).

EMANUEL (hidsig). Det rager ikke et Fruentimmer!

MORTENSEN (nikker bifaldende). Det var Ret!

Mdm. THOMSEN (stiver sig op. Til Mortensen). Hva' er det, Du gaar og sætter i Drengen, Mads Mortensen? Han er altid rent kulret, naar Du har vaaren her!

EMANUEL (stamper i Gulvet). V æ r e t, v æ r e t! hedder det!

Mdm. THOMSEN. Aa—aa, jæ er snart li'eglad! (Til Mortensen.) Hva' er det for Utuskestreger, Du sætter i ham, spør jeg?

EMANUEL (imod hende med løftet Haand). Pas Dig sæl, Mor! Og hold din Mund!

Mdm. THOMSEN (synker igen sammen).

MORTENSEN (der har siddet rolig og uudforskelig og dæmpet, rejser sig). Ja, saa vil jæ se aa liste hjemad . . .

EMANUEL. Bryd Dig ikke om hende! Her er det En sæl, der raader!

MORTENSEN. Ja, det mærker jæ! — Naa, farvel, Manevel. Aa sku' Du komme paa andre Tanker, saa . . .

EMANUEL (stamper). N e j, har man sagt!

MORTENSEN. Naa, jaja, jaja! — Ja, saa gaar jæ. — Jæ ka' vel ta' den Slat Tobak med derhenne?

EMANUEL (paa Post, lysvaagen). Tobakken . . . ? Ja, se, man ha'de jo ellers tænkt . . . at den skulde Du ryge, naar Du kom her . . .

MORTENSEN. Aa ja . . . Men s t o p p e faar jeg da?

EMANUEL. Stop, stop! Værsgod!

MORTENSEN (stopper).

Pause.

MORTENSEN. Ja, saa far vel, Manevel! — Far vel, Madam Thomsen!

Mdm. THOMSEN (svarer ikke).

EMANUEL (slaar ud med Haanden). Far vel! Far vel!

MORTENSEN (hinker ud gennem Butikken).

Lang Pause.

Mdm. THOMSEN (forsagt). Morbror Jakob er her med Wulfdine, Manuel . . .

EMANUEL (tier).

Mdm. THOMSEN. Di er kommen med Sognefogdens . . . Han holder hos Elias Andersen . . .

EMANUEL (tier).

Mdm. THOMSEN. Di var et Rend herinde før og sa'e, at di kom igen . . . .

EMANUEL (vender sig brat, Eksploderer). Hva' rager din forsultne Familie m i g!

Mdm. THOMSEN (napper forskrækket Kaffetøjet og forsvinder med det i Køkkenet).

EMANUEL (sidelæns op og ned ad Gulvet. — Slaar ud med den lange Arm. — Kommer med enkelte høje Udbrud). Aldrig, a l d r i g! — Man gør'et ikke! — Hvor kan Gud indgive et Menneske saadan Tanker! — Man bekommer nok Gaarden paa kristelig Vis! — Bare vente, vente taalmodigen! (Synker om i en Stol. Klagende:) Ak, ak, nu har man ventet i femten lange Aar! — Aa, lille Vorherre, lille Vorherre, Ens Ho'ede, Ens Ho'ede . . . !

Mdm. THOMSEN (er kommen ind. — Betragter ham bekymret. — Hun lægger en Haand paa hans Skulder). Er Du syg, lille Manuel . . . ?

EMANUEL (farer sammen. — Op). Nej, man er ikke! — Men man bli'er det nok!

Mdm. THOMSEM (klapper ham). Saa, saa . . . ! Du er osse saa altfor hidsig paa 'et . . . !

EMANUEL (lige ved at overgive sig). Man er saa hjertelig træt af al dette Slideri og alle di Tanker . . .

Mdm. THOMSEN. Det er osse hver Gang, Mortensen har vaaren her, saa . . .

EMANUEL (fra hende). Altid skal Du hugge paa Mortensen!

Mdm. THOMSEN. Men det er osse ham, der sætter det onde i Dig, Manuel . . .

EMANUEL. Mortensen er vos en trofast Medhjælp! Og det har han været, fra den Tid, En laa i Vuggen!

Mdm. THOMSEN. Jo, jo . . . Men . . .

EMANUEL. Og hvor skulde En kunne holde Øje med Møllegaarden, om ikke Menneske-Mortensen bragte En sine Tidender!

Mdm. THOMSEN (bedende). Jeg synes, Du skulde slaa den Gaard a' Ho'edet, lille Manuel . . .

EMANUEL (hidsig). Det véd man, det véd man! Ens egen Mor danser paa Ens Hjerte!

Mdm. THOMSEN. Nej, det gør jeg ikke, Manuel; men vi kunde jo sidde vor Tid ud her og ha' det roligt og fredeligt, bare Du . . .

EMANUEL (hidsigere og hidsigere). Ens egen Mor bryder sig ikke om, at Ens Livsmaal gaar i Fløjten! — Ens egen Mor blæser ad Ens dyreste Ønsker! — Ens egen Mor saa' En helst kørt paa Galeanstalten . . . med f i r e for, for saa gik det hurtigere!

Mdm. THOMSEN (tørrer Øjnene). Manuel, Manuel . . . !

EMANUEL (indtrængende). H a r En da ikke sagt Dig, at En bryder sig ikke om andet i Verden end at faa Ens Fødegaard tilbage! H a r En ikke sagt Dig, at En har lagt Skilling paa Skilling i disse femten Aar for at faa Gaarden tilbage! H a r En ikke læst for Dig om Aftenen i sine Historiebøger, at der er no'et,

der hedder højere Hensyn, som et Menneske skal kæmpe for! -- Og h a r En ikke sagt Dig, at Ens egen Fader har aabenbaret sig for En i Drømme og lovet, at En skal faa Gaarden tilbage, bare En holder ud og sætter sin Lid til Vorherre . . . deroppe.

Mdm. THOMSEN. Jo, jo . . . Men jeg mener nu, a' vi vilde ha' det meget roligere, som vi har det! — Og hvis Du nu bare vilde gøre Alvor a' det med Wulfdine . . . Hun har jo da no'en Skillinger, og saa kunde vi have en større Forretning . . .

EMANUEL (slaar ud med Armene). En har ikke Tid til at tænke paa Elskov og Fjas!

Mdm. THOMSEN. Du véd jo dog, at lille Dine . . .

EMANUEL (værdig og afgørende). En véd, at Pigen nærer en brændende Kærlighed til En! — Men før man sidder som Ejer derude paa den fædrene Gaard, før ønsker man ikke at indlade sig i noget som helst Slags Forhold til en Quinde! (Slaar en Haand ned i Bordet.) Og Gaarden v i l man ha', om man saa skal vente i f e m t e n Aar til! Hva' staar der ikke hos Digteren:

Vent og haab, vær sejg som Staalet,
Da Du langer vel til Maalet!

(med lynende Øjne.) Og tænk saa, Mor Karen, naar vi ruller ind paa Møllegaarden! Hestene skal være pyntede med grønt, og Flag skal der være . . .

Mdm. THOMSEN. Der er di fremmede, Manuel . . .

EMANUEL (vender sig fortrydelig). Hum . . . !

Morbror JAKOB og WULFDINE (er stille kommet ind fra Butikken).

Morbr. JAKOB. Goddag i Stuen! . . . I hørte nok ikke, det ringede? (Stikker paa Næven.) Goddag, Søster Karen! — Goddag, Emanuel! . . .

EMANUEL (tier).

Mdm. THOMSEN (forlegen). Værsgod og ta' Plads! — Værsgod og sæt Dig, Wulfdine . . . !

WULFDINE (lille, fed, købstadsklædt. — Hun er yderst genert og forlegen. — Staar og vrider sig op ad Dørkarmen uden at turde vove sig frem paa Gulvet. — Hun kaster hastige og sky Blikke hen mod Emanuel).

Morb. JAKOB (forklarende til Emanuel). Ja, Dine vilde jo gerne et lille Løb til Byen; og saa kørte vi med Sognefogden. — Hun har faaet sig et nyt Syskrin. Vis dog Emanuel dit Skrin, Dine!

WULFDINE (genert-vrippen. Vrider sig op ad Dørkarmen). Du ka' da osse la' mig være i Fre', Far! (Hun staar med et blomstret Lommetørklæde i Haanden. Det er knyttet om en firkantet Genstand, Syskrinet. — I sin Forlegenhed vrider og vender hun denne Pakke og er undertiden lige ved at tabe den).

Pause.

Mdm. THOMSEN. Det er osse et nydeligt Vejr . , .

Morb. JAKOB. Ja, Vejret er ikke at klage paa, Søster Karen . . .

Pause.

Morb. JAKOB. Vi har ta'et en halv Tønde Kartofler med til Jer, Emanuel. — Den staar henne hos Elius Andersen.

EMANUEL (formildet ved Gaven). Tak, Morbror Jakob! — Ja, den Slags Urter vokser jo ikke gratis herinde paa Stenbroen!

Morb. JAKOB. Næi. — Men jeg vilde da nok ha' Sækken med igen.

EMANUEL. Naturligvis; Sækken er jo din.

Mdm. THOMSEN. Det var rigtig net af Dig, Bror Jakob.

Morb. JAKOB. Aa ja saamænd . . Men det var da ellers Dine, der fandt paa det. Emanuel holder saa meget a' vore Kartofler, sagde hun; de er saa fede.

ALLE (ser hen mod Wulfdine).

WULFDINE (grædefærdig). Hva' ska' I allesammen glo hen paa mig for?

Mdm. THOMSEN (der har fattet lidt Mod). I bli'er vel hos vos i Dag? Mad ska' I jo ha', saa I kan jo li's'godt ta' den hér!

EMANUEL (bistert). Hum . . . !

Morb. JAKOB. Ja—a, Tak som byder . . .

Mdm. THOMSEN (vanvittig dristig). Og vil I overnatte, saa kan vi vel osse skaffe Plads til det . . .

EMANUEL (eksploderer). Du snakker! Vil Du ha' dem i Spisekammeret ka'ske?

WULFDINE (synker i Knæ).

Morb. JAKOB. Næi, ellers Tak, Søster, men vi ta'er da hjem med Sognefogden. — Jeg har jo min Skole . . .

EMANUEL (mod Moderen). Ja, han har jo sin Skole, saa Du kan da begribe, at han ikke saadan kan ligge og boltre sig ude om Natten!

(Trykket Taushed. — Butiksklokken ringer.)

ET TELEGRAFBUD (ind. Overrækker Emanuel et Telegram).

EMANUEL (brydsk). Hvad er det? (Mod Moderen.) Har Du nu lavet Regninger igen?

BUDET. Nej, det er et Telegram. (Ud.)

EMANUEL (skælvende). Et Telegram . . . !

Mdm. THOMSEN (forfærdet-bekymret). Aa, Gu', Manuel dow, hva' ka' det være . . . ?

EMANUEL (vender og drejer nervøst Telegrammet).

WULFDINE (grædefærdig). Smid det, Manuel, smid det!

Morb. JAKOB. Sludder, Dine! — Bræk det hellere, Emanuel; saa faar vi jo se, hva' det er!

Mdm. THOMSEN. (i Angest). La' Morbror brække det, lille Manuel . . . !

EMANUEL (stiver sig op). Snak, Mor Karen, man er da vel sæl et Mandfolk! (Atter nervøst.) Men . . . men man maa bede Jer gaa lidt ud i Butikken . . . man véd jo nok, hvad det er . . . det vil sige, man véd jo ikke! . . . men . . . vil I ikke . . . man vil helst være lidt alene . . .

Morb. JAKOB (rejser sig). Kom, Søster Karen, la' Emanuel brække det i Fred . . . Dine skal ha' nogle Sager ude i Butikken.

Mdm. THOMSEN (ængstelig). Jo, men . . .

EMANUEL (haardt). Gaa saa! — Man skal nok kalde . . . !

Mdm. THOMSEN (mod Butikken). Aa Gu', saadan et har han aldrig faaet før!

Morb. JAKOB (trøstende). Naa, naa, Søster; det retter sig nok, skal Du se, det retter sig! — Kom saa, Dine!

(De gaar ud i Butikken.)

EMANUEL (aabner med nervøs Hast Telegrammet og læser):

Emanuel Thomsen

Gammelkøbing.

50,000 faldet paa Deres Nummer. — Deres Andel altsaa 12,500. Svendsen.

(Styrter ligefrem paa Knæ). 12,500! — 12,500! man takker Dig, lille Gud Fader i Himmelen! — (Springer op). Mor Karen! Mor Karen!

Mdm. THOMSEN (hurtig ind fra Butikken fulgt af de andre).

EMANUEL (falder paa Knæ for hende). Man har været et slet Menneske . . . ! !

Mdm. THOMSEN (forfærdet). Men Manuel dow . . . ! Lille Manuel dow . . . !

EMANUEL (rejser sig, straalende over hele Ansigtet og slaar sejersstolt ud med den lange Arm). Men nu kan man købe Møllegaarden, hva' Dag man vil!

Tæppe.

TREDJE BILLEDE

Samme Dekoration som i anden Akt. — Henad Aften. — Dug paa Divanbordet med Rester af Aftensmaaltidet.

Emanuel, i pragtfuld Slaabrok og med en lang Pibe i Munden, staar ved den aabne Dør ud til Butikken og giver sine Ordrer til nogle Flyttefolk, der er i Færd med at bringe de sidste Sager fra Butikken ud paa en Flyttevogn:

Ja, saa er det Reolen dér! — Naa, naa forsigtig! pas paa Glasdøren, Niels Larsen! — Saa, det gik jo! —

— Og saa si'er I til Fuldmægtigen, at man sæl skal komme hen og tale med ham i Morgen. — Hva'? — Nej, det andet skal blive her! — Far vel! Far vel! (Tager sin Portemonnæ op.) Aa hør lidt her! — Her har I en Krone til Øl! — Ikke no'et at takke for! — Far vel! (Lukker Døren. Frem i Stuen).

Morb. JAKOB (sidder midt i Sofaen og damper paa sin sølvbeslagne Merskumspibe.)

EMANUEL (gnider sig i Hænderne). Saa, nu slap man da Enden paa det Butiksvrøvl! — Vorherre er god, bare man holder ud!

Morb. JAKOB. Ja, aaja . . . Og Du har osse sagt alle dine Pladser op?

EMANUEL (med en Haandbevægelse). Alle! — Man har længe nok maattet springe Badut for di storsnudede Byfolk!

Morb. JAKOB. Og nu vil Du købe Gaarden?

EMANUEL. Ja.

Morb. JAKOB. Har Du snakket med en Prokurator?

EMANUEL (undvigende). Det haster jo ikke! Man behøver jo bare at melde sig, saa har man den! — (Gnider sig ret inderlig vel til Mode i Hænderne). Man har Lyst til at gaa lidt herinde og spille Kavaler først! — Gaarden render jo ingen Steder!

Morb. JAKOB. Nej, aanej . . .

EMANUEL (trækker en Pakke frem under Sofaen). Nu skal Morbror se, hvad man har købt til Mor Karen og Kusine Dine! (Aabner Pakken og tager to med pralende Blomster broderede Silkeforklæder frem. — Breder dem ud.) Hva' Morbror, di har vasket sig!?

Morb. JAKOB (uvillig). Du er ble'en saa flot, Emanuel.

EMANUEL (alvorlig). Man har saa meget at gøre godt igen, Morbror! Man har været et slet Menneske i alle di onde Aar! En har jo gaaet rundt med et trist Lune over sin Karakter, fordi En hverken vidste ud eller ind — (Glad). Men nu da Glæden er begyndt at spire, saa bli'er man god!

Morb. JAKOB. Ja—a . . . Du skulde se at faa Carl Johansen med ud at se paa Gaarden.

EMANUEL (overlegent). Man er vel sæl Landmand!

Morb. JAKOB. Jo, saamænd jo . . . Efter min Formening skulde Du nu købe straks, naar Du da vil købe . . .

EMANUEL. Aa, lad bare Kornelius sidde og hoppe derude til Terminen! Des mørere bli'er han!

Morb. JAKOB. Aa, ja . . .

EMANUEL (med lysende Øjne). Det bl'er en stolt Dag, den Time, man holder sit Indtog, Morbror!

Morb. JAKOB. Det gør'et . . .

EMANUEL. En var et lille Trip derude omkring i Søndags, Dagen efter, man ha'de vundet i Lotteriet . , . Det er dog vist et Smøleho'de, ham, min Nabo, Greven paa Lindenborg! (Muntert.) Det trænges vist svært, at man kommer ud og gi'er ham et godt Raad engang imellem.

Morb. JAKOB. Aa ja, gode Raad kan vi jo alle trænge til . . .

EMANUEL. No'en a' vos, ja!

(Butiksklokken ringer.)

EMANUEL (springer op). Hva' er det! — Hvem er det?

Frk. REIERSEN (ind).

EMANUEL (imod hende. Brydsk). Hva' vil De?

Frk. REIERSEN (bange). Er Madam Thomsen ikke til Stede?

EMANUEL. Min Fru Moder er optaget i Huset! — Hva' vil Di?

Frk. REIERSEN. Jeg vilde gerne ha' en halv Alen flad Elast!

EMANUEL (overlegent). Di gaar vist forkert!

Frk. REIERSEN (med Røret). Hva si'er Di?

EMANUEL (raaber). Di maa gaa om i en anden Gade, si'er man! Vi handler ikke mere!

Frk. REIERSEN (der stadig angestfuld holder sig et Par Skridt borte fra ham). Hva' gør Di 'nte, si'er Di?

EMANUEL. Nej! Ens Fornedrelsestilstand er til Ende!
Frk. REIERSEN. Jeg vil heller handle med Deres Mo'er!
EMANUEL (arrig). Vrøvl! — Di skulde se og faa Dem et Rør til!
Frk. REIERSEN. Hva' si'er Di?
EMANUEL (brøler i Røret). Man vil se Dem hængt!
Frk. REIERSEN. (flygter mod Døren). Ih, Du forbarmende, Menneske . . . !
EMANUEL (som før). Gaa Di ud til Deres Roser!
Morb. JAKOB (manende). Emanuel, Emanuel . . .

(Butiksklokken ringer.)

Fru LASSEN og Fru HEILBUNTH (ind).
Fru LASSEN (slaar Hænderne sammen). Nu be'er jeg Dem, Fru Heilbunth! saa er det d o g sandt!
Frk. REIERSEN (hen til hende som for at søge Beskyttelse. — Peger paa E m a n u e l). Han har ingen D a n n e l s e!
EMANUEL (brøsig mod Damerne) Di gaar vist fejl i Byen, mine Damer!
Fru HEILBUNTH. De har altsaa ophævet Butikken!
Fru LASSEN. Og sagt alle Deres Pladser op!
EMANUEL (bukker ironisk). Med Deres Tilladelse, ja! — Man er ked af at springe Badut!
Fru HEILBUNTH. Springe Badut? — Hvor er Madam Thomsen?
EMANUEL. Min Fru Moder er beskæftiget i di indre Gemakker! — (Med en Haandbevægelse mod Mbr. J a k o b.) Man har Gæster, som Di ser!
Fru LASSEN (dirrende). Er det Deres Hensigt at vise os Døren?
EMANUEL. Det er, som Damerne behager!
Fru HEILBUNTH. Og Deres Moder, som havde lovet os seks Pund Uldgarn til Asylet!
EMANUEL (Portemonnæen frem). Man er villig til at refundere det fornødnə i Penge!
Fru LASSEN (sprutrød). Un — næi . . . !
Frk. REIERSEN. Hva' si'er han?
Fru HEILBUNTH. Han er bleven vanvittig!

Fru LASSEN. Aldrig sætter vi vore Ben her mere!
EMANUEL. Her vil heller ikke være Brug for dem!
Fru HEILBUNTH (griber fat i Frk. Reiersen). Kom! (Haler af med hende).
Fru LASSEN (foran Emanuel. Dirrende). Der er visse Folk, som . . . som . . . som . . . Uff! (Ud efter de andre).
EMANUEL (bukker). Ganske af Fruens ærede Mening! (Om mod Mbr. Jakob.) Man kan muntre dem, hva'? (Gnider sig fro i Hænderne.) Man kan muntre dem med Delikatesse, hva'!
Morb. JAKOB. Jo, aajo . . . Men er Du ikke en Kende vel haard, Søstersøn?
EMANUEL. Haard?! — Di har rendt rundt paa Ens Hjerte i femten Aar!
Morb. JAKOB. Aajo, saamænd . . . Folk kan jo stundom være vilde nok! — Men naar Du nu faar Gaarden, er Du jo Din egen Herre . . .
EMANUEL (begejstret). Det er man! Og alting derude ska' laves som i Bedstefars Tid! Man har jo ikke tænkt paa andet, siden man blev jaget derfra med Skam og Skændsel! — Blomster ska' der plantes i Haven! Og Søen skal renses op! Og Vinduer og Døre skal males grønne! . . . Det er Haabets Farve, Morbror Jakob! Det er Haabets skinnende Farve!
Morb. JAKOB. Jo saamænd, det er 'et jo . . . Men der skal ellers Penge til, Emanuel . . . !
EMANUEL (slaar sig paa Lommen). Dem har man!
Morb. JAKOB. Jo—o . . . Men Landbruget . . . hva' gør Du ved Landbruget?
EMANUEL (flot). Man ta'er sig en flink Avlskarl! — Og Menneske-Mortensen passer Møllen! — Og Mor, og En sæl sørger for Huset og Haven.
Morb. JAKOB (prøvende). Karen er jo gammel . . .
EMANUEL. „Karen" er en Knop!
Morb. JAKOB. Jo, aajo . . . !
EMANUEL (skælmsk). Og En kunde maaske ogsaa falde

paa at gifte sig, Morbror; nu En har faaet Smør til Brødet!

Morb. JAKOB (med opmærksomme Øjne). Jo—o—o . . . .

EMANUEL. Om Gud Herren vilde lade En træffe en dertil passende Quinde!

Morb. JAKOB. Den sande Quinde er vanskelig at komme over, Emanuel . . .

EMANUEL. Med Guds Hjælp, Morbror! Han har standen En bi til Dato!

Morb. JAKOB (tøvende). Du har k a n ske allerede set Dig en ud . . . ?

EMANUEL (rødmende). Hæ . . . !

Morb. JAKOB. En af denne Bys Døtre k a n ske?

EMANUEL (afgjort). Nej, en Byflane ta'er man aldrig!

Morb. JAKOB (lettet). Nej, aanej . . . . Quinden trives bedst paa de brede Marker!

(Pause.
Man damper heftigt af Piberne.)

EMANUEL (filosofisk). Der gives mangfoldige triste Ægteskabsforbindelser, Morbror Jakob!

Morb. JAKOB. Aaja, saamænd, ja . . .

EMANUEL. Jo; man har set en Del!

Morb. JAKOB. Manden skal være Quindens Hovede!

EMANUEL. Naturlig, ja! Men man skulde dog ogsaa gerne have Kærlighed til hverandre . . .

Morb. JAKOB. Kærligheden kommer med det engere Samliv, Emanuel!

EMANUEL. Ikke altid, Morbror . . .

Morb. JAKOB. Aanej, saamænd, nej . . . Ikke altid . . .

(Fornyet Dampen.)

Morb. JAKOB (prøvende). Min Dine er jo osse i den Alder, at en omhyggelig Fader maa se sig om efter en god Ægtefælle . . .

EMANUEL (undvigende). Ja, Dine er jo kuns et Par Aar yngre end En sæl . . .

Morb. JAKOB. Ja—a . . . (Rykker frem med Tropperne). Og hun har jo et Par Skilling til bedste . . .

EMANUEL (som før). Det har hun vel . . .
Morb. JAKOB. Det har hun, ja . . . Hun er jo eneste Barn. Og saa faar hun jo det hele . . .
EMANUEL. Ja . . . Hvormeget mener Du . . . ?
Morb. JAKOB. Aa, en fem—seks Tusind . . .
EMANUEL. Hum . . . ja det var jo en god Skilling . . .

Pause.

Morb. JAKOB (forsøgende). Han, Morten Hansen, Du véd, i Græsted, han har jo forhørt sig om hende . . .
EMANUEL (lukket). Naa, har han det? Ja, han sidder jo paa en god lille Gaard . . .
Morb. JAKOB (noget skuffet). Aajo, saamænd. ja . . . Men baade jeg og Søster Karen ha'de da ellers tænkt, at vi hellere vilde ha', at hun skulde blive i Familien . . .
EMANUEL (som før). Naa ha'de I dét . . .

Pause.

EMANUEL (tager en Avis og læser).
Morb. JAKOB (skæver til ham bag Piben).
WULFDINE (ind fra Køkkenet med en Bakke. Bliver staaende forlegen og knækker i Knæene).
EMANUEL (venligt). Ta' Du kun Sagerne ud, Dine; man kan godt læse Avisen alligevel . . .
WULFDINE (genert). Pas Dig sæl; der er ingen, der har spurgt Dig . . . (Knækker nærmere til Bordet og begynder at sætte Tallerkener og Kopper paa Bakken).
EMANUEL (rejser sig og tager det ene Forklæde). Se her, lille Dine, det er til Dig!
WULFDINE (ved at besvime af Forlegenhed). Hva' render Du og køber Forklæder til mig for . . . ? Det er der ingen, der har bedt Dig om . . .
EMANUEL (giver hende Forklædet og sætter sig atter til Avisen).
Morb. JAKOB (rejser sig). Ja, jeg gaar et Løv ud til Søster Karen. Jeg har et Par Ord og skal ha' afgjort med hende . . .
WULFDINE (vrider sig). Nu ska' jeg . . . (Vil flygte.)

Morb. JAKOB (griber hende i Armen). Nej, bli Du her og pas din Syssel! (Ud.)

WULFDINE (sveder af Generthed).

Pause.

EMANUEL (bliver opmærksom paa et Avertissement i Bladet. — Læser det halvhøjt).

„Førstkommende Søndag den 14. Maj, Aften Kl. 7½, afholder Borgerforeningen sin aarlige Stiftelsesfest med det sædvanlige Festmaaltid og paafølgende Bal.

Bestyrelsen."

(mod Wulfdine:) Vil Ens lille Kusine med til Bal paa Søndag?

WULFDINE (taber en Gaffel af Forlegenhed). Pas Dig sæl . . .!

EMANUEL (rejser sig og tager Gaffelen op). Hva' si'er den lille Dine til at komme til at danse med Fætter Manuel?

WULFDINE (ryster af Angest). Jæ vil blæse Dig et Stykke . . . ?

EMANUEL (tager hende under Hagen). Sikke no'en røde Roser hun har paa sine smaa Kinder!

WULFDINE (skælvende, grædefærdig). Hva' kommer det Dig ved . . .

EMANUEL (slaar med kry Holdning et Slag hen til Vinduet og ser ud). Sikket ma'esløst Vejr! Ska' vi gaa en lille Tur ned paa Kirkestien, Dine?

WULFDINE. Ja, gaa Du bare . . . Der er ingen, der har haft Bud efter at spadsere med Dig . . . !

EMANUEL (klapper hendes Kind). Nu gaar man op og gør sig i Stand til Promenaden! — (Skælmsk.) Skal vi invitere de gamle med?

WULFDINE. Ja værs'god . . . ! Hva' kommer det mig ved . . . ?

EMANUEL (overvejer). Jo, man anser det for det korrekteste! (Ud).

WULFDINE (ser henrykt og betaget efter ham).

Morb. JAKOB og Mdm. THOMSEN (ind).

Mdm. THOMSEN (hen at klappe Wulfdine. Glad) Nu skal vi rigtignok ud at spadsere med Manuel, lille Dine!
WULFDINE (vrippen). Hva' har I allesammen saa travlt med mig for . . .
Morb. JAKOB. Naa, naa, Dine!
WULFDINE. I ka' jo passe Jer sæl . . .
Morb. JAKOB. Hva' sa'e Emanuel til Dig, lille Dine?
WULFDINE (grædende). La' mig være i Fre', sier jeg . . .!
Mdm. THOMSEN. La' hende sunde sig paa det, Bror Jakob . . . !
Morb. JAKOB. Aa ja saamænd, Søster, la' hende det. — Det retter sig vel . . .
Mdm. THOMSEN (mildt). Gaa Du kun ud med Sagerne, lille Dine! Du behøver ikke at vaske op før bagefter; nu ska' vi jo ud og spadsere . . .
WULFDINE (tørrer Næse og Øjne). Jæ vil vadske op først . . .
Mdm. THOMSEN. Ja, gør Du saa det da . . .
WULFDINE (knækker ud med Bakken).

Pause.

Morb. JAKOB. Mon han har bestemt sig for hende, Søster?
Mdm. THOMSEN. Ja—a, no'et har han da gjort ved hende . . .
Morb. JAKOB. Det har han vel . . . Men det var jo ellers bedst, om vi fik fuld Besked, for han, Morten Hansen i Græsted, vor Nabo, har da ellers forhørt sig om hende . . .
Mdm. THOMSEN. Ja—a, det var jo en god Stilling for hende at komme i . . .
Morbr. JAKOB. Men jeg sa'e da til Emanuel, at baade jeg og Du helst vilde, at Dine blev i Familien . . .
Mdm. THOMSEN. Sa'e Du ham, at hun ha'de no'en Penge?
Morb. JAKOB. Ja—a . . .
Mdm. THOMSEN. Aa, Gu' give dow, Manuel ku' beslutte sig til a' ta hende! Og saa bli'e her i

Byen og lave sig en Forretning . . . Hva' ska' vi ude paa den Gaard? Han ka' jo ikke styre den . . .

Morb. JAKOB. Næi . . . men han slipper den ikke!

Mdm. THOMSEN. Og hva' ska' der saa bli'e a vos, naar vi gaar Fallit en Gang til . . . . (Grædende.) Det var saa forfærdeligt sidste Gang, li'som vor Far var død og saa rykke ud fra det hele . . . !

Morbr. JAKOB (trøstende). Naa, naa, Søster . . . Det retter sig! Alting retter sig, bare vi gi'er Tid . . . !

Mdm. THOMSEN (tørrer Øjnene). Det gør 'et vel . . . . ! Gaar Du saa op til ham?

Morb. JAKOB (trykker sig). Ja—a . . .

Mdm. THOMSEN. Han er ovenpaa og gøre sig i Stand til Spadsereturen.

Morb. JAKOB. Ja—a . . . jeg m a a vel derop . . .

Mdm. THOMSEN. Ja—a . . .

Morb. JAKOB. Kunde ikke heller Du, Søster . . .

Mdm. THOMSEN (i Angest). Nej . . . ! Han har ingen Agtelse for mig . . . !

Morb. JAKOB. Næi, det har han vel ikke . . . ! (Med et Suk). Ja, saa g a a r jeg . . . (Langsomt ud igennem Køkkenet).

Mdm. THOMSEN (pusler rundt og gør sig i Stand til Turen; tager Forklædet af og Hat og Overstykke frem af Sekretæren). Ork ja, ork ja! Di Børn, di Børn! (Butiksklokken ringer. Madammen studser og gaar hen og aabner Døren i Baggrunden. — Knikser overrasket.) Godaften, Diherrer! — Værsgod og kom indenfor.

(Overlærer C l a u s e n. Toldkontrollør K n a g s t e d og Sagfører N u s g a a r d ind. Hilsen.)

KNAGSTED. Saa er det altsaa sandt, at De har hævet Forretningen?

Mdm. THOMSEN (ligesom undskyldende). Jo, det er saamænd, Hr. Kontrollør! — Drengen har aldrig kunnet forlige sig med den Handel. Og nu da Vorherre har ladet hans Nummer komme ud, saa . . .

CLAUSEN (lyrisk). Han vil købe sin Fædrenegaard tilbage?

Md. THOMSEN. Aa Gu' bedre vos, ja det vil han, Hr. Overlærer . . . !
NUSGAARD. De er ikke glad ved det, Madam?
Mdm. THOMSEN. Nej, jeg er saamænd ikke, Hr. Sagfører. Vi sidder jo og har det rart nok her!
CLAUSEN. Jeg synes, det maa være saa skønt, saaledes at komme tilbage til de gamle Tomter!
KNAGSTED. Digtersludder!
CLAUSEN (imod ham). Hva' si'er Du?
KNAGSTED. Ikke et Kvidder!
Mdm. THOMSEN. Manuel synes osse, det vilde være saa skønt. Han si'er, at Byfolkene er saa storsnudede . . .
KNAGSTED. Det har han sgu Ret i!
CLAUSEN. Du skulde skamme Dig, Knagsted!
KNAGSTED. Saa—aa? — Over hvem?
NUSGAARD (smilende). Kontrolløren lader altid værre, end han er.
KNAGSTED. Det er det omvendte af Jer andre!
Mdm. THOMSEN. Er det Manuel, Diherrer vil tale med?
KNAGSTED. Ja . . . hvis han da ellers ta'er imod?
CLAUSEN (puffer Knagsted til Side). Aar Du! — Ja, vi vilde gerne tale med Deres Hr. Søn, lille Madam Thomsen.
Mdm. THOMSEN. Nu skal jeg kalde paa ham. — Han er ovenpaa!
KNAGSTED. Ja, det lader sgu til det!
Mdm. THOMSEN. Værsgod og sid Diherrer! Værsgod! (Ud.)

(Herrerne sætter sig.)

NUSGAARD. Véd man, hvormeget Thomsen har vundet?
KNAGSTED. To Mark og otte!
CLAUSEN (elegisk). Gid det nu maa blive til Lykke for ham og hans!
KNAGSTED (stadig tørt). Det gør det sgu ikke! — Det

gaar ad Helvede til, kender jeg de menneskelige Vilkaar ret!

CLAUSEN (lægger mildt sin Haand paa Knagsteds Arm). Du er et ulykkeligt Menneske, Knagsted, Du har ingen Idealer!

KNAGSTED. Masser, gamle Slavepisker!

CLAUSEN. Nej, Du har ikke! Du ser alting gennem sorte Briller!

KNAGSTED (pludselig rolig). Kender Du Thummelumsens Hane?

CLAUSEN (forundret). Thumme . . . ?

KNAGSTED. Thummelumsens Hane, ja! — Det er mit Ideal!

CLAUSEN. Sludder!

KNAGSTED (rolig). Kunde et Menneske naa frem til et saadant Trin af ophøjet Verdensforagt og imponerende Selvfordybelse, saa vilde man være „lykkelig"!

CLAUSEN. Sludder, si'er jeg.

NUSGAARD (ler).

KNAGSTED (urokkelig). Smukt er Dyret ganske vist ikke! Men en Filosof ser ikke paa det Ydre! — Hane-Mortensen, forstaar Du, lille Clausen, den bærer alle Livets Omskiftelser, uden at de gaar den til Hovedet; den la'er Jorden dreje sig om sin saakaldte Akse! — Men Du, og Thomsen og alle de andre Barnerumper, I bli'er rundtossede bare I en Dag faar Oksemørbrad i Stedet for Kalvelever; — Hr. Thummelumsen bli'er simpelthen vanvittig med Udmærkelse, naar han igen en skønne Dag sidder ude paa Møllegaarden! — Nu skal Du se!

NUSGAARD (hemmelighedsfuldt smilende). Ja, hvis han da nogen Sinde kommer til at „sidde" der?

CLAUSEN (om mod ham). Hva' vil det sige? — Hvorfor skulde han ikke faa den, naar han har Penge?

NUSGAARD. Ja, det er jo egentlig en Forretningshemmelighed! Men der er sket Henvendelse til mig fra anden Side om Købet af Gaarden.

CLAUSEN (indigneret). Og d e t gaar De med til!?
NUSGAARD (smilende). Ja, hva' skal man sige . . . Jeg er jo Forretningsmand!
KNAGSTED (rolig). Det er rigtigt, Nusgaard! Sælg bare Gaarden! — Saa faar da Thomsen stadig noget at „kæmpe“ for!
CLAUSEN (indigneret). Og det o p f o r d r e r Du til!?
KNAGSTED. Ja, jeg gør — dit arrige Spektakel! — Tror Du ikke, Katten er „lykkeligere“, naar den lister uden om den varme Grød. end naar den æder den?
CLAUSEN (spruttende). Du er — Du er — Du er den per—so—ni—fi—ce—re—de Ondskabsfuldhed og Nederdrægtighed!
NUSGAARD (leende). Mine Herrer, mine Herrer . . .
KNAGSTED (rolig). Og véd Du, hvad D u er, lille Clausen?
CLAUSEN. Hum!
KNAGSTED. Maa jeg sige det?
CLAUSEN. Ja, værsgod!
KNAGSTED. Men Du maa love mig at ta' det roligt . . . ligesaa roligt, som Du plejer at ta' alting?
CLAUSEN (fnysende). Naada!?
KNAGSTED (langsomt). Du er en rigtig god, gammel, rar, elskværdig Statspensioneret-Overbarnenumse-Ømhedsfabrikant! — Kan Du stikke den?
CLAUSEN (farer op).

Men i det samme kommer

EMANUEL (ind fra Køkkenet i Spadseredragt: Overfrakke, stiv Filthat, Handsker og Spanskrørsstok. — Bukker let). Godaften, mine Herrer! — Min Fru Moder har meddelt mig, at De ønsker en Samtale?
HERRERNE (hilser).
CLAUSEN. Ja, kære Thomsen, vi kommer i Anledning af . . .
EMANUEL (har taget en Cigarkasse fra Sekretæren). Vil Diherrer røge?
HERRERNE (tager Cigarer).

EMANUEL (river Tændstikker af. Én til hver).

KNAGSTED (medens han tænder. Alvorlig). De har lagt Dem efter Tobak . . . Hr. Thomsen.

EMANUEL (tænder selv. Overlegen). Ja, naar man har Raad til det, Hr. Toldkontrollør, hvorfor skulde man saa fornægte denne lille Nydelse! — Vil Diherrer ha' et Glas Sjerris?

HERRERNE (afslaar).

EMANUEL (verdensmandsmæssig). Behag at ta' Plads! (Sætter sig selv i en Lænestol).

Morb. JAKOB og Mdm. THOMSEN (ind fra Køkkenet).

EMANUEL (med en Haandbevægelse). Man beder sin Familie blive udenfor, til der bliver kaldt!

MORBRODEREN og MADAMMEN (trækker sig lydigt tilbage).

EMANUEL (spørgende). Naa, Diherrer, hvormed kan man saa være Dem til Tjeneste?

CLAUSEN (rømmer sig. Forlegen). Ja, ser De. Thomsen . . . emmen—hemmen . . . ! vi kommer jo her som en Slags Deputation fra (Smilende.) „Dolkeklubben", som vox populi tillader sig at kalde den . . . Er det virkelig Deres Mening at fratræde Deres Plads som Klubbens Tjener s t r a k s, som De har meddelt Formanden i en Skrivelse af 4de dennes?

EMANUEL (med en Haandbevægelse). Hvad man skrev, det skrev man!

CLAUSEN. Jamen kunde ikke . . . til vi havde fundet en anden . . . ? Klubben er ikke utilbøjelig til at lægge paa . . . . emmen—hemmen . . . paa Deres Honorar!

EMANUEL. Penge vil for Fremtiden være En en Bisag, Hr. Overlærer!

CLAUSEN. Vi var saa overordentlig tilfreds med Dem! Vi kan slet ikke undvære Dem!

EMANUEL. Diherrer kommer dog til det! — Man har n u andre og højere Hensyn, der kræver Ens fulde Opmærksomhed! (Med et fint Smil.) Og desuden, Hr.

Overlærer: Det har ikke været Gu's Bestemmelse med En, at man skulde springe Badut for sine Medskabninger hele Ens Liv!

KNAGSTED (pludselig rolig). Jeg holder med Hr. Thomsen!

CLAUSEN (mod ham). Du! Men Du er jo Medlem af Deputationen!

KNAGSTED. Det er jeg! Men derfor har jeg ikke solgt min Overbevisning! — Hr. Thomsen er nu af Skæbnens Haand løftet op i et højere Samfundslag. Og saa skulde Fanden hoppe rundt med Ragoutfade!

EMANUEL (trykker Knagsteds Haand). Tak, Hr. Toldkontrollør! Di er et Hjertemenneske, ligesom En sæl! — (Til Clausen.) Og naar man nu har bekommet sin Fædrenegaard tilbage, saa . . .

CLAUSEN. Jamen De har jo ikke købt den endnu!

EMANUEL (overlegent). Man kan faa den, hva' Dag man vil! — Ikkesandt Hr. Sagfører?

NUSGAARD (unddragende). Naturligvis . . . ganske vist! Det beror paa Dem selv . . .

CLAUSEN (stirrer forvildet paa Nusgaard).

EMANUEL (afsluttende). De vil altsaa indse, mine Herrer, at hva' man skrev, det skrev man! — Naar man bestemmer sig til at blive Proprietær, saa bli'er man Proprietær!

KNAGSTED. Og Nabo til Grev Rosenkalk!

EMANUEL (slaar ud med Haanden). Og Nabo til Hans Excellence paa Lindenborg!

Pause.

CLAUSEN (beklagende.) Ja, saa nytter det vel ikke at forsøge videre . . . ?

KNAGSTED (rolig; bebrejdende). Clausen, nu fornærmer Du jo Hr. Thomsen! En Mand er en Mand, og et Ord er et Ord!

EMANUEL (trykker Knagsteds Haand). Man har altid sat megen Pris paa Dem, Hr. Toldkontrollør!

KNAGSTED (bukker). Iligemaade, Hr. Proprietær!

EMANUEL (kror sig). Tak! (mod alle Herrerne.) Men mon Diherrer nu til Gengæld vilde bevise En en lille Tjeneste?

KNAGSTED. Med Fornøjelse!

EMANUEL (lidt stammende). Nu da man . . . Da man jo nu, som Di sæl si'er, Hr. Kontrollør . . .

KNAGSTED (alvorlig). Told kontrollør! — Ellers kunde man let tro, at jeg var ansat ved Sporvognene!

EMANUEL (forfjamsket). Undskyld Hr. . . . . undskyld jeg . . .

KNAGSTED (rolig). Det var den Tjeneste, Hr. Thomsen . . . ?

EMANUEL (endnu mere forlegen). Ja, ser Di . . . jo, da man nu er flyttet op ved Gu's Hjælp i et højere Samfundslag . . . Saa vilde man jo osse gerne stemples. —

KNAGSTED. Stemples . . . ?

EMANUEL. Ja. man mener, optages i det . . . i det højere Lag . . .

KNAGSTED. Ja . . . jo . . . naturligvis!

EMANUEL. Og saa var det, man vilde spørge Diherrer, om Di vilde være med til at indballontere En i Borgerforeningen, saa at man med Familie kunde deltage i den forekommende Stiftelsesfest paa Søndag?

(Taushed. Forlegne Blikke mellem Clausen og Nusgaard.)

CLAUSEN. Ja, jeg véd ikke . . .

NUSGAARD. Det er jo noget sent, saa . . .

KNAGSTED (der har iagttaget de tvende Herrer). Naturligvis, Hr. Thomsen; det kan der ikke være noget i Vejen for! Det vil være os en stor Fornøjelse! (Clausen haler ham afværgende i Frakken). Se, hvor ivrigt min Ven Clausen animerer mig dertil! (Slaar Clausen paa Skulderen:) Du er et Hjertemenneske! (Til begge Herrerne.) Vi er altsaa enige? Vi foreslaar altsaa Hr. Thomsen?

CLAUSEN. Ja . , . jo . . . naturligvis . . . !

NUSGAARD. Jo . . . ja . . . ja—a!

EMANUEL (fornøjet). Tak Diherrer! — Skulde Diherrer engang komme ud ad Møllegaarden til, vil det være En sæl og Ens tilkommende Hustru en Ære at se Dem indenfor!

KNAGSTED. Tænker De paa at gifte Dem, Hr. Proprietær?

EMANUEL (der retter sig, hver Gang der siges Proprietær). Ja; man har udvalgt sig en Quinde til at være hos En! (Hen at aabne Køkkendøren). Saa ka' I komme!

Mdm. THOMSEN, Morb. JAKOB og WULFDINE (ind).

EMANUEL (tager Wulfdine ved Haanden og haler hende frem paa Gulvet). Min Kusine og Forlovede, Frøken Wulfdine Henriksen!

WULFDINE (ved at besvime af Undseelse. Grædefærdig). I ka' heller aldrig la' mig være i Fre' . . . ! Saa slip mig dow, dit Fæ! (Kommer løs og søger Ly bag Mdm. Thomsen.)

HERRERNE (lykønsker).

Mdm. THOMSEN (folder Hænderne). Saa ble' det dow til 'et alligevel!

Morb. JAKOB (glad). Ja, sa'e jeg ikke nok, at det retrede sig! Alting retter sig!

KNAGSTED (hen mod Wulfdine, der flygter). Til Lykke, Frøken! (Faar fat i hendes Haand.) De har faaet en fortræffelig . . .

WULFDINE (arbejder sig løs). Saa slip mig dow, Di Utuske..! (Slipper løs).

Mdm. THOMSEN. Men skammer Du Dig dow ikke, Dine!

WULFDINE (grædende). Næi . . . ! I ka' jo la' mig passe mig sæl . . . !

KNAGSTED (til de to Herrer). Ja, saa siger vi vel Adjø, mine Herrer! Her fejres jo en Familiefest!

EMANUEL (rørt). Farvel, Diherrer! Man skal aldrig glemme Deres Godhed!

KNAGSTED (klapper ham paa Skulderen). Ja, saa ses vi ved Festen i Borgerforeningen! — Det er os, der skal takke! — Farvel, farvel!

Almindelig Afsked.

CLAUSEN (afsides; hidsig). Jeg forstaar Dig sandelig ikke Knagsted!
KNAGSTED (rolig). Det er der jo heller ingen, der har bedt Dig om! (Herrerne gaar.)

Tæppe.

FJERDE BILLEDE

Festlokalerne paa Hotel „Stadt Gammelkøbing". —
Scenen: et større Sidekabinet med aabne Fløjdøre i Baggrunden til den store Teater- og Balsal. Paa Væggene i Salen og Kabinettet forgyldte Spejle og tændte Lampetter. — Under Loftet Lysekroner. —
Paa begge Sider af Scenen Døraabninger med Portièrer. Døren til venstre fører ind til Spisesalen. Døren til højre ind til andre Sidekabinetter. — I Hjørnet i Baggrunden en Buffet. —
Smaa dækkede Kaffebord. Lænestole og Sofaer. —
Aften under Borgerforeningens aarlige Festbal.

Et Par Opvartere, der skal forestaa Serveringen af Kaffen efter Festmaaltidet, staar lyttende til venstre ved Indgangen til Spisesalen, hvorfra man hører Overlærer Clausen holde en blomstersmykket Tale for Borgmesteren. — Talen afbrydes hyppigt af „Hør!" og „Bravo!" — Endelig slutter Clausen af med et: „Leve Gammelkøbings udmærkede Borgmester, Hr. Kancelliraad Reiersen!" — Hurraraab. — Touche fra Musikken i Balsalen. — Opvarterne deltager i Hurraerne. —

Værten, PLID-HANSEN (kommer farende ind fra højre). Hva' staar I her og gloer efter! — Er Bordene i Orden? — Hvor skal Greven sidde?
1ste OPVARTER (peger) Der, Hr. Hansen . . .
PLID-HANSEN. Og Borgmesteren?
2den OPVARTER (peger) Der, Hr. HANSEN . . .
PLID-HANSEN. I ta'er hver sit! — Di lavere sørger Mauritsen og Jensen for!
OPVARTERNE. Javel, Hr. Hansen . . .

PLID-HANSEN. Fanden osse, at man ikke kan faa nogle flere Opvartere i denne Fedteby!

1ste OPVARTER. Der var jo de to Bybude, Hr. Hansen . . .

PLID-HANSEN. Bybude? Er Di gal! Man risikerede jo, at di mødte med Trillevogn! — (Ser sig om.) Men hvor er Likørerne! I mangler da ogsaa ganske Plid, Mennesker! — Likørerne!

OPVARTERNE (styrter hen til Bufetten).

(Man hører Skurren af Stoleben.)

PLID-HANSEN (forvildet). Nu rejser di sig! — Kaffen! (Farer ud til højre).

OPVARTERNE (sætter Likørflasker paa Grevens og Borgmesterens Borde.)

EMANUEL (i Festdragt kommer halende fra Spisesalen med Mdm. Thomsen under den ene, og Wulfdine under den anden Arm. — Han er højst forbitret).

Mdm. THOMSEN (fortrykt og ulykkelig). La' vos heller ta' hjem, lille Manuel . . .

EMANUEL (ophidset). Hjem! Saa fik det storsnudede Kram da først no'et og grine af!

Mdm. THOMSEN. Jamen, Du ser jo . . .

EMANUEL. Hva' ser man! — Ens Penge er vel li'saa gode som de andres!

WULFDINE (holder sig stadig lige op ad Mdm. Thomsen. Undertiden griber hun hende i Kjolen).

1ste OPVARTER (der har staaet og stukket Hovedet sammen med sin Kollega). Gu' er 'et Thummelumsen, Konradsen! (Med fremstrakt Haand). Godaften, Thomsen!

EMANUEL (meget reserveret uden at tage hans Haand). Godaften . . .

2den OPVARTER (frem). Godaften, gamle Krigskammerat! — Godaften, Madam Thomsen!

Mdm. THOMSEN (venligt). Godaften, Konradsen! Det var da morsomt . . .

1ste OPVARTER (til Emanuel; peger paa Wulfdine). Er det Pigebarnet?

EMANUEL (med en Haandbevægelse). Vil De servere vos tre Kopper Kaffe!

2den OPVARTER (ser ham an). Du er nok bleven mavefør, siden Du har vundet i Lotteriet!

EMANUEL (stamper i Gulvet). Vil Di servere vos tre Kopper Kaffe! Eller man klager til Værten! (Hen mod et Bord). Sæt jer her, Damer!

1ste OPVARTER. Det Bord er optaget! Det er Grevens fra Lindenborg!

EMANUEL (hen til et andet Bord).

2den OPVARTER. Det er Borgmesterens!

EMANUEL (rasende hen til et tredje).

1ste OPVARTER. Det er Distriktslægens!

EMANUEL (slaar i Bordet). Man vil blæse Distriktslægen et Stykke! — S æ t Jer Damer!

DAMERNE (dumper forfærdet til Sæde).

Pause.

OPVARTERNE (rører sig ikke).

Mdm. THOMSEN. Vi er vist gaaen mejet tor tidlig fra Bordet, lille Manuel . . . Hvor bli'er di andre a' . . . ?

EMANUEL. Man er ligeglad i begge Ender! — (Mod Opvarterne.) F a a r man di tre Kopper Kaffe i en Fart!

PLID-HANSEN (hurtig ind). Di har glemt at lave Spillebordene i Stand inde i det røde, Konradsen! Hva' tror Di, Di faar Deres fem Kroner for, Dromedar! Af Sted med Dem!

2den OPVARTER (ud).

PLID-HANSEN (ser Familien Thomsen). Ah, Godaften, Godaften, lille Thomsen! Godaften Madam! Befinder sig vel? — Sikken en Aften? Og sikken en Betjening! Sovesyge! Og ikke nær Folk nok! (Faar en Idé). Hør lille Thomsen, Di kunde vel ikke for gode Ord og Betaling gi' en Haandsrækning med? Jeg skal nok ta' mig a' Deres Familie! — Og vil Di ha' nogle Levninger med hjem, saa . . .

EMANUEL (rejser sig. Med Højhed). Man er Gæst her, Hr. Hotelvært! Man er betalende Medlem af Borgerforeningen! — Og man maa mejet beklage, at Di ikke forud har sørget for ordentlig Betjening paa en saadan Festaften! — Man kunde falde paa at klage til Bestyrelsen!

PLID-HANSEN (staar først yderst forfjamsket. Bukker derpaa dybt og servilt). Undskyld jeg . . . jeg . . . Hr. Thomsen . . . Denne uhyre Travlhed . . . Di forstaar . . . Di undskylder . . . forfærdeligt . . . Er der noget, hvormed jeg kan være Dem og Slægt til Tjeneste . . . Tjeneste . . . saa . . . ?

EMANUEL (naadigt). Man be'er, man be'er . . . ! Man har bestilt tre Kopper Kaffe til En sæl og Damer; vil De være saa god at sørge for, at man faar dem lidt hurtigt . . . uden Brød!

PLID-HANSEN. Saa gerne! (Hurtig ud).

EMANUEL (sejersstolt). Man kan gi' dem rent paa, hva'!

Mdm. THOMSEN. Ja, Du er en hel Prins, Manuel!

Pause.

WULFDINE (gaber). Jæ ke'er mig saa grusomt!

Mdm. THOMSEN. Nu ska' di snart til at danse, lille Dine!

WULFDINE. Jæ synes, at Høstgilder er mejet morsommere!

EMANUEL. Hyss!

2den OPVARTER (ind med Kaffen. Særdeles høflig).

EMANUEL (betaler og giver kraftige Drikkepenge).

KNAGSTED, NUSGAARD og FREIESLEBEN (ind fra Spisesalen).

NUSGAARD. Puhh! Sikken en Hede derinde!

KNAGSTED. Har De en Cigar, Nusgaard? — Jeg har faaet Kvalme af Overclausens Borgmester-Rødgrød!

NUSGAARD (byder Cigarer). Ja, han kan sandelig tale!

FREIESLEBEN. Tale . . . ? Han taler sgu ikke! Det løber fra ham . . . hva'beha'er!

NUSGAARD (til Opvarteren). Vil De gi' os en Hennesy til Kaffen, Konradsen?

EMANUEL (der har siddet og lyttet og stirret hen mod Herrerne), Osse Hennesing h e r, Konradsen!

KNAGSTED (sagte). Ah, der sidder jo Godsejer Thummelumsen med Familie! — De ser ud, som de var paa Maskerade! — (Hilser over til E m a n u e l). Godaften, Hr. Proprietær! Godaften Frue! Godaften Frøken!

EMANUEL (oplivet). Godaften, Hr. Toldkontrollør! — Godaften Nusgaard! Godaften Freiesleben!

Hilsener.

FREIESLEBEN. Det lille vigtige Pindsvin!

EMANUEL (puffer til W u l f d i n e). Ser Du ikke, a' Herrerne hilser paa Dig, Dine?

WULFDINE (knækker gerfert). Jæ vil blæse dem et Stykke . . . Det er der ingen, der har bedt dem om!

OPVARTEREN (med Kaffe til K n a g s t e d s og Kognak til begge Borde).

EMANUEL (skænker til sig selv). Vil Damerne osse ha'?

WULFDINE. Nej, behold Du bare dit Skidt sæl . . .

EMANUEL (hilser med Glasset over mod Herrerne, der hilser igen. K n a g s t e d yderst venligt, de andre mere reserveret).

KNAGSTED (afsides). Han er storartet, den lille Godsejer!

NUSGAARD (hemmelighedsfuld). Skal jeg betro Deherrer noget? — Men De maa sgu ikke tale om det!

FREIESLEBEN. Naturlig, nej!

KNAGSTED. Jeg er tavs som en Edderkop!

NUSGAARD (kigger over mod E m a n u e l). Møllegaarden er solgt i Dag . . . !

FREIESLEBEN. Det er derfor, han er saa kry, Spøgelset!

NUSGAARD. Jamen det er ikke Thomsen, der har faaet den! Det er Madam Svendsen, Luksusbugens gamle Husholderske!

KNAGSTED (uvilkaarlig). Hør, Nusgaard, det er sgu næsten Synd!

FREIESLEBEN (gnider sig fornøjet i Hænderne). Synd? Det har han Fanden gale mig rigtig godt a'!
KNAGSTED. Sølle Thummelumsen!
NUSGAARD Han kunde jo ha' skyndt sig! — Og nu bød hun desuden Tusind Kroner mere!
KNAGSTED. Hvad vil hun med den Gaard?
NUSGAARD. Jeg tror, det er af Hævnsyge. — Hun skal ha' lagt an paa Thomsen og faaet Nej!
FREIESLEBEN. Det er storartet, hæ, hæ!
KNAGSTED. Det gør mig virkelig ondt for ham . . .
NUSGAARD (skeptisk). Naa—aa?
FREIESLEBEN. Sludder, Tolder! (Peger mod Emanuel). Se, hvor han sidder og kror sig derhenne med sine „Damer"! — Jeg ha'de sgu den største Lyst til at gaa hen og fortælle ham Historien li'e op i hans aabne Ansigt!
KNAGSTED. Det kan De vove paa, De — Spædkalvemorder!
NUSGAARD. Nej, det maa De sgu ikke, Freiesleben! Det vilde ogsaa være Synd for ham. Lad ham nn bare more sig i Aften!
KNAGSTED (nikker bifaldende). Der er mere Menneske i Dem, end man skulde tro, Prokurator — efter Deres Haandtering! — Ja, Gu' skal Thomsen more sig i Aften! Saa har han da det at tære paa! (Skraben af Stole inde fra Spisesalen. — Musikken spiller en March.) Saa, der har vi Dyrene!
Mdm. THOMSEN (urolig). Nu kommer di, Manuel! La' vos gaa ind i Dansesalen . . .
WULFDINE (rejser sig hurtig og griber fat i Mdm. Thomsen). Ja, kom, kom, Moster Karen . . . ! Jæ vil ikke være her . . . ! Di glor allesammen paa mig . . . !
EMANUEL (myndig). I bli'er her, Damer! — Man har vel betalt sin Billet!
Mdm. THOMSEN. Jo, jo . . . men . . . alle di Mennesker . . .

WULFDINE (skriger). Der æ di . . . ! (Haler i Mdm. Thomsen). Kom dow . . .

Mdm. THOMSEN. Ja . . . jo . . , vi gaar! (Hurtig ind i Balsalen.)

EMANUEL (ser efter dem). Jamen (Ser ræd hen mod Spisesalen. — Flot). Naa ja, som Damerne vil, naturligvis! Man er jo Kavaler! (I en Fart efter Damerne).

Under det følgende ses Familien af og til i Døraabningen ind til Balsalen, men forsvinder straks igen,

Til Takt af Musikken kommer Selskabet nu i større og mindre Grupper ind fra Spisesalen: Heilbunth og Lassen med Fruer; Fru Freieslеben med Døtre; Overlærer Clausen med gamle Frk. Reiersen; Proprietær Heimann med Enkefru Oppermann; mange andre af Gammelkøbings Herrer, Fruer, Frøkener og unge Kavalerer.

Der ønskes Velbekomme. Man tager Plads ved Bordene, Kaffen serveres.

Fru FREIESLEBEN (farer hen til sin Mand. Rasende). Er det en Manjér at løve fra Kone og Børn og la' dem sidde . . .

FREIESLEBEN (tysser paa hende). Rolig, rolig, Marie! How, how! Hoa, hoa!

HEILBUNTH (hen at trykke Clausens Haand). Brillant Tale, Overlærer!

CLAUSEN (glad bevæget). Be'er, be'er, Hr. Redaktør . . .

Frk. FREIESLEBEN (med Røret). Hva' si'er han?

CLAUSEN (rødmer og stammer).

Kæmner LASSEN (raaber). Han si'er, at Clausen holdt en udmærket Tale!

Frk. REIERSEN. Var 'et den for min Broer? Jeg sad saa langt borte!

KNAGSTED (i Forbifarten). Nej; det var for Kongen af Siam!

Frk. REIERSEN. Næ, hva' si'er Di! Ja, det skal jo osse være saadan en rar Mand!

Fru LASSEN (peger paa Fru Oppermann). Nu be'er jeg Dem, Fru Heilbunth! Et rent Fastelavnsris!

Fru HEILBUNTH. Gyselig! — Og hun har fem Børn!

Fru LASSEN. Hun burde piskes!

En fed DAME (til en mager). Har Di talt med Grevens, Fru Christensen?

DEN MAGRE (sygt). Nej . . .
DEN FEDE. Di handler hos vos!
DEN MAGRE (misundelig). Ja, det gør di nok!
DEN FEDE. Hendes Naade drak saamænd Kaffe hos vos i Torsdags! Hun er mejet nedladende. Men Børnene véd jo ikke, hva' Ben di skal staa paa!
DEN MAGRE. Saa—aa? Ja saadan gaar det jo saa tit med Børn!
Proprietær HEIMANN (til Sagfører Nusgaard). Sikke noget Blæk, den Rødvin!
NUSGAARD. Ja, og hvad gi'er De mig for Sherryen?
KNAGSTED. Den var sgu god nok!
HEIMANN. De smagte den jo slet ikke, Kontrollør!
KNAGSTED. Nej, Vorherre bevares!
Fru LASSEN (spejder omkring). Hvor er Familien Thummelumsen?
Fru HEILBUNTH. Den er vel taget hjem. — Det var da ved Gud ogsaa det bedste, den kunde gøre!
Fru LASSEN. Ja, hvad vilde det Slæng her? — Aa, Hr. Overlærer Clausen . . . ?
CLAUSEN (nærmer sig). Frue . . . ?
Fru LASSEN. Hvor kunde De dog falde paa at faa den lille Thomsen optaget!?
CLAUSEN (vrider sig forlegen).
Fru HEILBUNTH (docerende). Man maa vælge sin Omgang, Hr. Overlærer, med Smag!
Fru LASSEN. Hvor er ellers Grænsen, be'er jeg Dem?
CLAUSEN (stadig flad).
Frk. REIERSEN (med Røref). Hva' si'er Di?
Fru HEILBUNTH. Hun si'er, at hun kan ikke forstaa, hvad Thomsens skal her?
KNAGSTED (nærmere). Hyss! (Peges mod Døren til Balsalen, hvor Emanuel netop viser sig.) Ikke saa højt, mine Damer!
Frk. REIERSEN (til Fru Lassen). Ja, det har Di da ved Gud Ret i! Hva' skal vi med di tarvelige Personager her!

CLAUSEN (tyssende). Thomsens er meget hæderlige Folk! — Meget hæderlige!

KNAGSTED. Ja, og saa er de da i det mindste ved deres Sansers fulde Brug!

Frk. REIERSEN (mod ham). Hva' si'er Di!

KNAGSTED. Jeg nynner!

Frk. REIERSEN. Hva' gør Di?

KNAGSTED (raaber). Jeg nynner!

Frk. REIERSEN. Nynner Di?

KNAGSTED. Ja!

CLAUSEN (med en Haand paa hans Skulder). Saa, Knagsted . . .

Frk. REIERSEN. Hva' nynner Di?

KNAGSTED (i Høreværet). Jeg nynner: Hvi vil Di plukke Roser, hvor andres Roser gror? . . . Lille Bogfinke!

Fru LASSEN (indigneret). Næmen, Hr. Toldkontrollør . . . !

CLAUSEN. Ja, Knagsted, Du maa dog virkelig . . .

KNAGSTED (bort).

Stærkt Røre i Forsamlingen:
Grev Rosenkalk ind fra Spisesalen med Borgmesterinden; Borgmesteren med Grevinden, og den unge Grev Julius med Komtesse Agathe.
Greven og Grevinden gaar rundt og taler venligt med forskellige Damer og Herrer, der er meget henrykte og meget bukkende.

Grev JULIUS (til sin Søster). At Papa gider!

Komtesse AGATHE. Ridicult!

GREVEN (som er kommen ned i Forgrunden, hilser paa Knagsted).

KNAGSTED (med en bred Haandbevægelse mod Selskabet). Her lugter noget borgerligt, Deres Højvelbaarenhed, hva'?

GREVEN (leende). Naa, naa, Hr. Toldkontrollør!

KNAGSTED. Men vi er ogsaa henrykte ved at have Dem og Familie iblandt os. Og naar Borgerfolk er henrykte, saa sveder de altid!

GREVEN (leende). Hæ, hæ! Jeg har nok hørt, at De skulde være meget ondskabsfuld!

KNAGSTED. Man gør jo, hvad man kan, Hr. Greve, for at gøre Bøffen spiselig!

Den Thomsenske Familie kommer stille og kry ind; man ser, at Emanuel tvinger sine Damer til at følge sig. — Selskabet stikker Hovederne sammen og hvisker. Der høres ogsaa et Par haanlige Latterudbrud.

KNAGSTED (tager pludselig Greven i Frakkeopslaget). Hør bedste Hr. Greve, De kunde gøre en god Gerning . . , !

GREVEN. Med Fornøjelse!

KNAGSTED (peger mod Emanuel). Kan De se den lille skæve Mand der . . . ?

GREVEN. Javel!

KNAGSTED. Kunde De ikke gaa hen og tale et Par venlige Ord til ham? Det vilde ærgre Borgerskabet! — Hele den zoologiske Have her føler sig fornærmet, fordi den stakkels lille Mand er bleven optaget i Klubben! Dril Dyrene lidt, hva'?

GREVEN (leende). Saa gerne! — Det er jo en meget net Mand! — Hvad hedder han?

KNAGSTED. Thummelum . . . Han hedder Emanuel Thomsen! — Han tænker paa at købe Møllegaarden derude tilbage; den har tilhørt hans Forfædre. Og saa bliver De og han jo Naboer!

GREVEN. Ah, Møllegaarden, ja! — Ja, jeg maa sandelig hen og tale med ham! — Det var Thomsen, han hed?

KNAGSTED. Thomsen, ja! — Se, hvor Dyrene gloer galt til ham!

GREVEN (godmodig). Ja, det er dog virkelig en stor Skam! (Hen mod Emanuel. — Rækker kordialt Haanden frem mod ham.) Godaften, Hr. Thomsen! Er det ikke Hr. Thomsen, jeg har den Fornøjelse at hilse paa?

(Almindelig Bestyrtelse i Selskabet.)

EMANUEL (sprutrød af Fryd og Forlegenhed). Jo . . . jovel, Deres Excellence! Man har den Ære!

GREVEN. Jeg hører, at vi snart bliver Naboer!

EMANUEL. Ja, med Deres Excellences Tilladelse!

GREVEN. Det fornøjer mig! Saa haaber jeg, De kigger indenfor paa Lindenborg! (Mod Mdm. Thomsen.) Er det maaske Deres Frue?

EMANUEL. Ja . . . nej, med Deres Excellences Tilladelse, det er min Fru Moder! (Trækker i Wulfdine.) Greven vil hilse paa dig, Dine!

WULFDINE (gemmer sig bag Mdm. Thomsen). Det er der ingen, der har bedt ham om . . . !

GREVEN (bukker) Glæder mig at gøre Damernes Bekendtskab!

WULFDINE. Di ka' passe Dem sæl, ka' Di! og la' mig være i Fre' . . . !

GREVEN (bliver noget underlig).

Mdm. THOMSEN (undskyldende). Hun er saa skalu a' sig . . .

GREVEN. Ja . . . jo . . . naa . . . (Vender sig mod Emanuel.) Ja. vi ses, vi ses. — Spiller De L'hombre?

EMANUEL, Nej, Deres Excellence, man . . .

GREVEN (slaar ham paa Skulderen). Ja . . . ja, vi ses alligevel! — Glæder mig! — (Bort. Hen til Borgmesterens Bord.)

Selskabet har været i fuldstændig Oprør under denne Scene. Man har hørt forskellige Udbrud, blandt andet Fru Lassens: Nu be'er jeg Dem, Fru Heilbunth!

Komtesse AGATHE (til Grev Julius). Papa bliver mere og mere umulig! Il se fait completement ridicul!

Grev JULIUS (løfter paa Skuldrene).

EMANUEL (staar et Øjeblik lam af Henrykkelse. Saa vender han sig om mod sine Damer og siger med lysende Øjne.) Saa I . . . saa I, Mor Karen og Wulfdine, at man og Greven konserverede med hverandre!

Ballet begynder. — Musikken spiller en Polonæse inde i Salen. Proprietær Heimann klapper op.

Der engageres: Greven byder Borgmesterinden Armen; Borgmesteren Grevinden. Grev Julius sin Søster; Heimann Fru Oppermann osv, osv, og drager ind i Salen. — Man ser Parrene promenere forbi Døren.

EMANUEL (himmelglad. Bukker for Wulfdine). Nu skal vi to, Dinemor!

WULFDINE (om bag Mdm. Thomsen). Pas Dig sæl, Dit Fjols . . . !

EMANUEL. Vil man ikke danse med Grevens Nabo? Ja. En kan vist faa Damer nok!

Mdm. THOMSEN. La' hende være, lille Manuel! — Hun vil nu heller sidde her ved mig og mule!

EMANUEL. Jaja! Saa ta'er man en anden! (Gaar med lette, dansende Trin hen og bukker for forskellige Damer, som alle undslaar sig. — Hans Gang bliver tungere og tungere. Til sidst sjokker han ganske flad, vred og indædt tilbage til sin Plads).

Marchen i Dansesalen ophører, og der spilles en Polka.

KNAGSTED (nærmer sig Emanuel). Naa, Hr. Proprietær, skal De ikke danse?

EMANUEL (næsten grædende af Raseri). Hva' har man da gjort di Mennesker, at di behandler en saadan!

KNAGSTED. Hvad er der i Vejen?

EMANUEL (peger paa Damerne). Man har den Ære at byde dem op . , . Og saa si'er di, at di danser ikke . . . Og nu ta'er de no'en andre Herrer . . . !

KNAGSTED. Det skal De ikke bryde Dem om, Thomsen . . . ! De Knortegæs! — Blæs dem et Stykke! — Hør, nu skal jeg sige Dem noget! Gaa De ind og byd Komtessen op! Det vil ærgre hele Andegaarden!

EMANUEL (med stive Øjne). Komtessen . . . !?

KNAGSTED Ja; er hun maaske ikke ogsaa et Fruentimmer?

EMANUEL. Jo—o . . . ganske vist . . . det er hun vel . . . men . . .

KNAGSTED. Er De ikke hendes Fa'ers Ven og Nabo?

EMANUL (kror sig). Det er man!

KNAGSTED. Naa, saa gaa De bare ind og spørg, om De maa ha' den Ære at danse med hans Datter!

EMANUEL (vaklende). Synes Di, man skulde . . . ?

KNAGSTED. Naturligvis! — De kan jo da ikke faa mere end et Nej . . . Og det er De vant til!

EMANUEL (Brystet frem). Ja, det er man vant til!

KNAGSTED (peger ind i Salen). Der staar Greven henne! — Paa ham! De er da vel et Mandfolk!

EMANUEL. Det er man! — (Trækker besluttet ned i Vesten). Man tror sandelig, man prøver det!

KNAGSTED. Ja! Vel saa! — De kan vel danse Polka?

EMANUEL. Man danser som en Engel, Hr. Toldkontrollør! . . . Naar man da er glad!

KNAGSTED. Og sikken en Hævn, De vil faa over de andre Damer!

EMANUEL (med lysende Øjne). Det Kram!

KNAGSTED. Og maaske det vil komme til at staa i Avisen i Morgen!

EMANUEL. Tror Di!? — Man gaar derind! — Man gaar . . . ! (Retter paa Frakken og gaar med stolt Holdning ind i Balsalen).

Mdm. THOMSEN og WULFDINE (ser efter ham i Rædsel).

KNAGSTED (staar urokkelig og rolig))

Lidt efter kommer Damer og Herrer myldrende ind fra Salen: Har De set det? Thummelumsen og Komtesse Agathe! Og Lassen, der fik Nej! — Der er de! Der er de!

Emanuel og Komtessen polkerer forbi. Emanuels Ansigt lyser som en Sol. Komtessen er stiv og apatisk.

Mdm. THOMSEN (stolt og forfærdet). Saa Du ham, Dine?

WULFDINE (jaloux). Det lange Grantræ!

Mdm. THOMSEN (folder Hænderne). Vorherre er altid god til sidst . . . !

Fru Lassen. At saadan no'et kan finde Sted!

Fru HEILBUNTH. Vi melder os ud!

KNAGSTED (til Overlærer Clausen). Det er mig, der har pudset ham paa hende, lille Clausen.

CLAUSEN (forfærdet). Dig . . . !?

KNAGSTED. Ja. — Jeg holder af at skabe Glæde omkring mig, ser Du!

CLAUSEN. Glæde!? — Han bli'er jo bare til Latter?

KNAGSTED. Ork, tror Du, det generer ham! — Ser Du ikke, at Manden er i den syvende Himmel!

CLAUSEN. Den vil han sandelig snart styrte ned fra!

KNAGSTED (pathetisk). Vel, Hr. Ømhedsfabrikant! Men saa har han dog Minderne . . . til de lange Vinteraftener! — (Slaar om). Og saa morer det mig saa rasende, gamle Digtersjæl, at ærgre Borgerskabet! — Se, hvor Gæssene basker med Lufferne! (Bort).

Musikken standser. — De dansende kommer ind. Til sidst Emanuel straalende med den stive Komtesse, som han med et Buk afleverer til Greven. — Man ser, at der er gaaet Storhedsvanvid i ham. — Han ser sig trium-

ferende om og siger med høj Røst: Tak for Laan, Deres Excellence! Det har været En en stor Ære!

GREVEN (leende; godmodig) Jeg be'er, jeg be'er, Hr. Thomsen!

Grev JULIUS (til Faderen). At Du kan indlade Dig paa saadan noget, Papa!

GREVEN (som før). Man skal sgu staa sig godt med sine Naboer, min Dreng!

Komtesse AGATHE (er skamfuld sunken om i sin Moders Arme).

EMANUEL (stadig knejsende). Hvor er Værten? — Man vil tale med Værten!

PLID-HANSEN (frem; bukkende). Hr. Thomsen . . . ?

EMANUEL (hvisker til ham).

PLID-HANSEN (tumler forbavset et Skridt tilbage).

EMANUEL. Straks, med det samme! — Har Di forstaaet En!

PLID-HANSEN (bukker). Jo, saagerne! (Hurtig bort).

KNAGSTED (Til Emanuel. En Kende urolig). Hvad har De for, Mand?

EMANUEL (med en bred Haandbevægelse). Det vil vise sig!

KNAGSTED. De er da vel ikke i Færd med at gøre dumme Streger?

EMANUEL (som før). Det vil ogsaa vise sig!

VÆRTEN og OPVARTERNE (ind med Champagne, som bydes rundt.

Forbavset Mumlen).

EMANUEL (bemægtiger sig et Glas. — Til Knagsted). Man er vel ikke født i Nat, Hr. Toldkontrollør, og tørret paa Kakkelovnen! (stiller sig op midt paa Gulvet og belaver sig paa at tale.)

CLAUSEN (til Knagsted). Han er blevet vanvittig!

KNAGSTED (igen rolig). Er Du jaloux?

EMANUEL (slaar op med Haanden). Hyss! Man maa bede om Ordet! (Uhyggelig Stilhed). Damer og Herrer . . . ! (Mdm. Thomsen udstøder et lille Rædselsskrig. — Emanuel sender hende et Blik og fortsætter) Man har i Aften lært en Mand at kende, som man vil ære og prise til sin sidste Leve-

dag . . . det er Hans Excellence Grev Rosenkalk, som ejer Lindenborg Gods . . . det er en Mand, som vi alle agter og ærer . . . hans stolte Slot viser sine Spir over de grønne Skove . . . vi skal snart være Naboer, thi i Morgen den Dag køber En sin Fædrenegaard tilbage, som man har lidt og stridt for i femten Aar . . . og saa slipper man for længere at bo mellem di storsnudede Byfolk, som En aldrig ha kunnet fordrage, fordi di er saa vigtige . . . (Indigneret Mumlen og enkelte høje Udraab. — Emanuel slaar forsonligt ud med Haanden). Men man tilgiver dem, for nu, da man har faaet Lykken med sig, er man bleven et godt Menneske! — (Elegisk:) I Morgen den Dag køber man Møllegaarden tilbage, Ens Fædrenegaard . . . og saa kan Byfolkene være, hva' di vil, for saa bli'er En Nabo til Greven paa Lindenborg . . .

Slagtermester FREIESLEBEN (rød i Hovedet). Di skulde nu da se, at faa Gaarden først, Di . . . Thummelumsen!

EMANUEL (fortsættende). . . . og derfor vil man bede Dem med mig at tømme et Glas . . .

FREIESLEBEN (der ikke kan bekæmpe sig). For den er ellers i Dag solgt til Madam Svendsen, er 'en!

EMANUEL (standser forvildet). Hva' er det han si'er . . . ? Er Møllegaarden solgt . . . ? Hvem er det, der si'er dét . . . ?

FREIESLEBEN (frem). Det er mig: — Di skal ikke staa der og skælde bedre Folk ud end Di! Det taaler vi ikke — Di, Skævrik!

EMANUEL (forvildet). Si'er Di . . . hva' si'er Di . . . ?

FREIESLEBEN. Jeg si'er, at Madam Svendsen har købt „Deres" Gaard i Dag, si'er jeg!

KNAGSTED (frem). Men Freiesleben dog!

FREIESLEBEN. Aa, han kan la' være og staa der og skælde bedre Folk ud! — Har Di ikke solgt Gaarden i Dag, Nusgaard?

NUSGAARD (uvilligt). Jo . . . Men . . .

EMANUEL (imod ham). Solgt . . . !? Til hvem . . . ? Og det har Di vovet . . . ? Hvem har købt den?
FREIESLEBEN. Enkemadam Svendsen, hører Di jo!
Mdm. THOMSEN (frem. Stille). Kom, lille Manuel, kom . . . Hva' skulde vi osse her . . . ?
EMANUEL (staar sammensunken og tilintetgjort).

Selskabet er i den største Forvirring.

Fru LASSEN. Nu be'er jeg Dem, Fru Heilbunth, saa er der d o g noget, der hedder Retfærdighed!

Pause. Uhygge. E m a n u e l er sunken om paa en Stol.

BORGMESTEREN (hurtig hen til Overlærer C l a u s e n). De maa redde Situationen! — Tal! T a l, Mand!
CLAUSEN Ja, jo . . . jo! — Længe leve vor højtærede Gæst, Grev Rosenkalk til Lindenborg!

(Befriende Hurraraab. — Touche fra Orkesteret).

Proprietær HEIMANN (raaber). Musik, en Gallopade!

Musikken spiller op.

HEIMANN (klapper i Hænderne). En Gallopade, mine Herskaber! (Danser med Fru O p p e r m a n n over Dørtrinet ind i Balsalen Herrerne tager Damer og følger ham.)
EMANUEL (sidder sønderknust paa sin Stol).
Mdm. THOMSEN og WULFDINE (sysler om ham).
CLAUSEN (truende imod K n a g s t e d; peger mod Gruppen). Det er d i n Skyld alt sammen!
KNAGSTED (rolig). Vil Du s l a a?

Tæppe.

FEMTE BILLEDE

Ved Møllegaarden. —
Haven. —
Til venstre et Stykke af Vaaningshuset med Indgang til Havestuen. — Til højre i Forgrunden et Lindelysthus med Bænk og Stenbord. — Det hele Interiør ser forfalden ut og uordentligt ud. — I Baggrunden skiller en Tjørnehæk med Laage Haven fra Landevejen, som skraaner bakket op mod højre, hvor et Stykke af Vandmøllen ses. — Et stort Frugttræ mellem Vaaningshuset og Hækken. — Vid Udsigt bag Landevejen over Markerne til Fjorden og Byen Gammelkøbing, hvis hvide Kirke tegner sig skarpt i Horisonten. — Sen Eftermiddag i August.

Mdm. Svendsen sidder strikkende paa Bænken i Lysthuset. Hun ser noget traurig ud. — Ved Siden af hende sidder hendes ældste Datter, Meta, med Albuerne mod Bordpladen, dybt optaget af en Roman. — Foran ved Moderens Fødder sidder Nikoline og roder i Jorden. — Og oppe i Frugttræet kravler Hans Jørgen og Valdemar omkring efter Æbler. — Menneske-Mortensen humper rundt med en Barnevogn, hvori Frits, den yngste, ligger og sover.

Mdm. SVENDSEN (lader Strikketøjet falde ned i Skødet). Aa, Herregu' ja, nu sidder man her!

MORTENSEN (standser). Ja, det gør man sgu! — Hva' Fa'en vilde Di her osse!

Mdm. SVENDSEN. Næi . . . Men det var den Snydertamp a' en Prokurator!

MORTENSEN. Di ku' jo ha' set Dem for! Ærke, haark, haark! Hruu! Ptøj! — Gid Fa'en ha'de min Hoste!

Mdm. SVENDSEN (grædende). Og jeg, der troede, her var saa yndigt! — Men alting er jo ved at ramle sammen over Hovedet paa mig og mine uskyldige Børn! — Alle mine Penge mister jeg!

MORTENSEN. Ja, det gør Di sgu! Di gaar ad Helvede til, inden Aaret er omme! — (Stiller sig op lige foran hende). Men Di har ligefrem efter min ringe Formening ikke fortjent bedre, Madam! At Di saadan ku' snyde Manevel lige bag hans aabne Ryg og snuppe Gaarden væk fra hans Aasyn!

Mdm. SVENDSEN (jamrer højt).

META (løfter Hovedet fra Bogen). Hyss, Mor! La' dog være med det Tuderi! Du forstyrrer mig! (Ned i Bogen igen. Fingrene i Ørene).

Mdm. SVENDSEN (til Mortensen). Aa, Thomsen maa saamænd takke mig til, at han slap fra alt det hér gamle Skrammel! Nu har han sine Penge; og inden næste Sommer er mine røgne!

MORTENSEN (med Overbevisning). Det er di sgu! Hver Øre! Di bli'er klædt a' li'e til Særken, Madam! Di ender li'e lukt paa Fattighuset med alle Ungerne!

Mdm. SVENDSEN (vrider Hænderne). Aa Gu! Aa Gu! — Og Møllen kan heller ikke gi' no'et, si'er Di, Mortensen?

MORTENSEN. Møllen!? Den gamle Rodenderdrum! Ikke en Femøre! — Næi, skal den male Mel, saa bli'er 'et Gryn! og skal den male Gryn, saa bli'er 'et Pevernødder! — Hruu! Ptøj! -- Nej, den Genganger skal Di sgu ikke sætte no'en Lid til, Madam!

Mdm. SVENDSEN (hulker). Aa Gu', aagu'! jeg arme Enke!

META (rejser sig med Bogen). Næi, her er ikke til at være! Jeg gaaer ind i Havestuen! Jeg er li'e paa det allermest spændende!

Mdm. SVENDSEN (hvast). Aa Du med dit Romanskidt! — Værsgod og ta' Frits med Dig og put ham i Seng!

META (muggen). Altid skal man slæbe paa den Unge!

Mdm. SVENDSEN. Du ta'er ham, si'er jeg! — Sig det til hende, Mortensen!

MORTENSEN (buldrende). Vil Du ta' Drengen, dit Stykke Spædekal!

Mdm. SVENDSEN: Ja, hun savner jo en Far . . . !

MORTENSEN. Ja, det gør hun sgu! Ærke haark, haark, — Vil Du ta'e Drengen, si'er jeg! — Gi' Fa'en ha'de min Hoste!

META (tager Frits op af Vognen; ryster ham eftrykkeligt og gaar med ham. — Han vræler).

DRENGENE (oppe i Træet begynder at slaas).

MORTENSEN (prygler dem med sin Stok). Vil I se, I ka' la' vær' og forliges, I Hvalpe! I Hundestejler! I Karudser! Jeg skal lette Jer!

DRENGENE (flygter skrigende dybere ind i Haven).

NIKOLINE. Mor, jæ er sulten!

NIKOLAJ (henne fra Havestuen). Det er jæ osse!

Mdm. SVENDSEN (rejser sig). Altid skal I fyldes! — (Til Mortensen; lidt forlegen.) Er det mon sandt, hva' di si'er inde i Byen, at den lille Thomsen har været rent spoleret i Sommer?

MORTENSEN. Er det kanske at undres paa, naar Di har stjaalen hans Ejendom fra ham?

Mdm. SVENDSEN (prøvende). Tror Di, at han vil ha' den endnu . . . om han kunde?

MORTENSEN (spidser Øren). Ha' den? — Han er Gu'fortæreme li'saa slikken efter Møllegaarden som en hellig Skrædder efter Lammesteg!

Mdm. SVENDSEN (prøvende). Di er jo en klog Mandsperson, Mortensen . . .

MORTENSEN. Det er jeg sgu! Der er ikke mange Hottentotter, der kan stikke mig!

Mdm. SVENDSEN. Og det er jo Synd, at Thomsen ska' gaa derinde i Byen og ta' sin Død . . .

MORTENSEN. Ja, det er da Satensuseme sandt!

Mdm. SVENDSEN. Vil De tale med ham om det . . .?

MORTENSEN. Hruu! Ptøj! — Om hva' for no'et?

Mdm. SVENDSEN. Om Gaarden . . .

MORTENSEN. Vil Di sælge den?

Mdm SVENDSEN. Nej — jeg vil dele den med ham.

MORTENSEN. Dele den?

Mdm. SVENDSEN. Ja, han savner jo en Gaard, og jeg savner en Mand . . .

MORTENSEN (fløjter). Hy-it . . . ! Naa saadan faldt Bukserne!

Mdm. SVENDSEN. Ja — lige for lige!
MORTENSEN. Jamen, han har jo Wulfdine!
Mdm. SVENDSEN. Det har jo ikke no'et og sige . . .
MORTENSEN (indigneret). Vil Di lave Manevel til Bigemist!
Mdm. SVENDSEN. Wulfdine kan han vel skille sig ved, véd jeg . . .
MORTENSEN (tankefuld). Ja—a, det ka' han vel . . . Hun hænger jo ri'nok ved ham li'som en Spyflue ved Sirup!
Mdm. SVENDSEN. Vil Di snakke med ham . . . ?
MORTENSEN. Ja—a . . .
Mdm. SVENDSEN. Di skal ikke gøre det for ingenting!
MORTENSEN. Næi, det ha'de jeg sgu heller ikke tænkt mig . . .
Mdm. SVENDSEN. Saa kan Di gaa ind til Byen i Morgen tidlig . . . !
MORTENSEN. Jo v e l . . . !
Mdm. SVENDSEN. Kom saa, Unger! (Tager Børnene ved Haanden og gaar ind i Huset)
MORTENSEN (staar tankefuld tilbage). Kunde jeg endda s æ l ta' Wulfdine . . . ! Hruu! Ptøj! Gi' Fa'en ha'de min Hoste! (Triller af Sted med Barnevognen). Men Gaarden s k a' han suseme ha', Manevel! Jeg er ked af og trille rundt her og gi' Bryst! (Bort).

Tom Scene.

KNAGSTED og CLAUSEN (kommer vandrende ude paa Landevejen. Standser).
KNAGSTED (peger ind mod Haven). Dér ligger Thummelumsens tabte Paradis!
CLAUSEN (elegisk). Ak, Herregud, ja, stakkels Thomsen! Sikken det har taget paa ham!
KNAGSTED. Tror Du, han var bleven „lykkeligere", om han havde f a a e t Gaarden?
CLAUSEN (overbevist). Ja, kære Ven: at n a a sit Maal!

KNAGSTED (rolig). Jeg mener nu, at det er bedre for et Menneske aldrig at naa det.

CLAUSEN (hidsig). Naturligvis! Du skal jo altid ha' en anden Mening!

KNAGSTED. Ja, det er nu min Opgave! (Vender sig og peger ud mod Landskabet.) Her er for Resten net.

CLAUSEN. Ak, ja! men nu er den Sommer snart forbi!

KNAGSTED. Gudskelov, ja!

CLAUSEN. Si'er Du Gudskelov?

KNAGSTED. Ja, jeg gør.

CLAUSEN. Hva' skader Sommeren Dig?

KNAGSTED (stadig rolig). Aa nej saamænd; ikke mig personlig! — Jeg er ligeglad. Men Folk bli'er saa idiotisk fornøjede i Solskin! De pynter sig og ta'er „i Skoven" og „ud at sejle" og „flytter paa Landet"! — Og saa synger og lamenterer de og skaber sig . . . Det skulde altid være Regnvejr; saa vilde der være mere Fornuft i Verden!

CLAUSEN (stamper i Jorden). Du ødelægger min Spadseretur for mig, Tolder!

KNAGSTED (fortsætter). Og saa skriver de med fede Typer i Aviserne: at nu er Stæren kommen, og nu er Viben kommen, og nu er Storken kommen! Hva' Fanden, de kommer jo hvert Aar! — Det vilde sgu være mærkeligere, hvis de blev borte!

CLAUSEN. Holder Du da ikke af Naturen?

KNAGSTED, „Naturen" . . . Næi! Jeg kender den!

CLAUSEN. Og de grønne Træer og Blomsterne og Havet?

KNAGSTED. Jeg kender det altsammen.

CLAUSEN. Du kender jo ogsaa Regnvejr!

KNAGSTED. Det gør jeg! — Men saa holder Folk Kæft og bli'er fornuftig inden Døre!

CLAUSEN. Du gaar jo ogsaa ud!

KNAGSTED. Jeg gaar for min Mave!

CLAUSEN (overbevist). Du er et ulykkeligt Menneske, Knagsted!

KNAGSTED. Ja! Og det er jeg stolt af! — Men skal vi ikke gaa lidt ind i Paradiset og hilse paa Madam Svendsen?

CLAUSEN. Nej! Jeg kan ikke fordrage den Kælling!

KNAGSTED. Fy, fy, lille Over-Clausen! Husk paa dit store Hjerte! — Det kunde dog være morsomt at se hende i Funktion! Intet menneskeligt bør være os fremmed!

CLAUSEN. Nej, jeg gaar ikke med! — Men derfor kan Du jo godt!

KNAGSTED (tørt). Tak.

CLAUSEN (slaar efter ham med sin Stok). Aa—rr! (videre ad Landevejen.)

KNAGSTED (raaber efter ham). Saa mødes vi paa Tilbagevejen!

CLAUSEN (bort). Ja—a . . .

KNAGSTED (ind gennem Laagen).

Der høres Larm fra Vaaningshuset, Børneskrig, Lyd af Spanskrørsslag og Mdm. Svendsens skingrende Stemme.

KNAGSTED (staar filosofisk støttet til sin Stok). Englenes Kor!

Mdm. SVENDSEN (kommer farende ud af Havestuedøren. Raaber). Mortensen! Hvor er Di henne, Mortensen! Jeg kan ikke holde Redelighed paa Ungerne! (Faar Øje paa Knagsted. Nejer.) Gui, Hr. Toldkontrollør!

KNAGSTED (hilser) Godaften, Fru Svendsen! — Ja, jeg kom netop forbi; og saa tillod jeg mig at titte ind!

Mdm. SVENDSEN (nejer igen). Det er vos en stor Glæde! (Spektakkel inde i Huset). Di Børn! Di Børn!

KNAGSTED. Nu skal jeg! (Gaar hen og slaar et vældigt Slag med sin Stok mod Døren og raaber med Tordenrøst). Stille!

Dødsstilhed.

Mdm. SVENDSEN. Ak ja, man savner jo en mandig Røst!

KNAGSTED (uanfægtet). Naa, Fru Svendsen (Madammen smiler huldsaligt, hver Gang han siger „Frue".) hvorledes gaar det

saa? De befinder Dem vel herude i disse yndige Omgivelser?

Mdm. SVENDSEN (tøvende). Jo—o, Tak . . . Det vil sige . . . (Afgjort). Gi' Fanden ha'de det hele, Hr. Toldkontrollør! Jeg skulde aldrig ha' købt den Gaard! — Værsgod og sid ned!

KNAGSTED (sætter sig). Tak! — Men hvorfor købte De den da? — Og tilmed da De vidste, at den lille Thomsen . . .

Mdm. SVENDSEN (genert). Ak, Gu', ja . . .

KNAGSTED (rolig). Var det for at hævne Dem paa ham?

Mdm. SVENDSEN (forvirret). Hævne . . . ?

KNAGSTED (urokkelig). Ja, fordi han ikke vilde ha' Dem?

Mdm. SVENDSEN (skjuler Ansigtet). Gui . . .

KNAGSTED. Ja, det véd jo alle og enhver.

Mdm. SVENDSEN (stammende) Ja for han . . . der var ved Gud en Tid, at han . . . mens jeg tjente hos Eriksen . . . (Hulkende) Og saa gik han alligevel hen og tog det andet Fjols!

KNAGSTED. Vil De af med Gaarden?

Mdm. SVENDSEN (spidser Øren). Af med Gaarden . . . ?

KNAGSTED. Ja, kunde De være tilbøjelig til at sælge den nu, under Haanden?

Mdm. SVENDSEN (bestemt). Aldrig! — Næi, naar man først sidder her, Hr. Toldkontrollør, saa . . .

KNAGSTED. Naa saadan! — Men hvis De nu fik ham selv oven i Købet?

Mdm. SVENDSEN (ubehersket). Gui, hva' si'er Di . . . ?

KNAGSTED (ser sig om). Men kan vi ikke gaa indenfor, bedste Frue? — Jeg holder ikke af alvorlige Samtaler i fri Luft! —

Mdm. SVENDSEN (ivrig). Ork Gu' jo, Hr. Toldkontrollør! Vi kan gaa ind i Havestuen! — Og lukke Døren!

KNAGSTED (rejser sig).

Mdm. SVENDSEN (som før). Denne Vej — Denne Vej . . .

KNAGSTED (rolig). De ligner en liggesyg Høne!
Mdm. SVENDSEN (smilende og smigret). Hi, hi . . . ! — Værsaagod! (Begge ind i Havestuen).

Tom Scene.

Saa ser man Emanuels blege Ansigt dukke op bag Hækken ud mod Vejen. — Han spejder ind i Haven og kalder gentagne Gange hviskende paa Mortensen. — Da ingen svarer ham, lister han forsigtig ind gennem Laagen. — I Haanden bærer han en lille Husflidshaandkuffert, varsomt og ængsteligt. — Han ser mager, medtaget og derangeret nd. — Kalder igen:

Mortensen . . . ! Er Du ikke her, Mortensen . . . ?
MORTENSEN (i egne Tanker. Fra Møllen, — Standser op, da han ser Emanuel). Hva' Satan, er 'et Dig, Manevel!?
EMANUEL (tyssende). Hy—ss . . . ! Ja—a . . .
MORTENSEN (peger paa Kufferten). Ska' Du til Amerika?
EMANUEL. Ikke saa højt! Ikke saa højt!
MORTENSEN. Jeg synes, Du ser no'et hvid ud i Ansigtet . . . Er Du syg?
EMANUEL. Nej, man fejler ikke no'et . . . Man er lidt træt af Turen. — Man kan vel nok sætte sig lidt?
MORTENSEN (flot). Værsgod, værsgod, hvil Du bare Skinkerne! — Hruu! Ptøj! — Men hva' vil Du her?
EMANUEL (sidder urolig). Hun kommer vel ikke?
MORTENSEN. Næi, hun er ved a' hælde Føde i Ungerne; og det ta'er sgu Tid! (Mod Kufferten). Men jeg synes spillerne, der er no'et, der kradser i Pagasjen!
EMANUEL (hemmelighedsfuldt). Ja . . . Det er Dyret!
MORTENSEN. Dyret . . . ? Hva' for et Dyr?
EMANUEL. Hanen . . . !
MORTENSEN. Hva' Saten, er Du nu begyndt at gaa Tur med ham?
EMANUEL (som før) Man har haft en Aabenbaring . . .
MORTENSEN. Igen!
EMANUEL. Ens Fa'er viste sig for En i Nat og sa'e, at hvis Hane-Mortensen betraadte den fædrene Jord, skulde man faa Gaarden!
MORTENSEN. Hum . . . ! Og nu sitter Kalorius i Kufferten?

EMANUEL (nikker fiffigt). Ja . . . Og nu skal han betræde den fædrene Jord; og saa bekommer man Gaarden!

MORTENSEN. Og al den Sludder tror Du paa?

EMANUEL. Man maa da vel tro sin Fa—ders egne Ord!

MORTENSEN. Sgu'nne altid!

EMANUEL (sørgmodig). Har Du ogsaa slaaet Hænderne a' En, Mads Mortensen?

MORTENSEN. Sla'et Hænderne a' Dig, Manevel!? Gu' har jeg ej! Vi er jo li'som to Brødre! — Men jeg har jo et andet Tilbud . . . Naa, la' vos nu først prøve det med Kalorius! Pak ham ud!

EMANUEL (lukker Kufferten op og tager varsomt Hanen ud).

MORTENSEN. Hruu! Ptøj! — Der er Satensuseme ikke for to Skilling kongelig dansk Luft i ham, Manevel! Det var nok det sidste Spræt før!

EMANUEL (forfærdet). Nej, nej . . . ! Han sover blot . . . !

(Forsøger at faa Dyret til at staa; men forgæves.)

MORTENSEN (slaar bredt ud med Haanden). Forlaaren! Kaput! Færdig! Værsgod aa hils di gamle!

EMANUEL (stiv af Forfærdelse). Den er død!

MORTENSEN (rolig). Gu' er den død! Det behøver Du sgu'nne ret mange Kikkerter for aa se!

EMANUEL (synker sammen). Saa kan man li'saagerne gaa hen og dø sæl med det samme . . .

MORTENSEN (energisk). Sludder! — Og Fa'en med alle dine Evangelier! (Lægger en Haand paa Emanuels Skulder) Du ka' faa Gaarden hva' Time, Du vil, Manevel!

EMANUEL (rejser Hovedet). Hva' si'er Du . . . ?

MORTENSEN (nikker). Ja . . . jo! Kællingen derinde er li'saa ked a' den som en Hankat a' Agurker!

EMANUEL. Vil hun sælge . . . ?

MORTENSEN. Nej, det vil hun ikke! — Men Du ka' faa den alligevel! — Klø Du bare paa hende!

EMANUEL (med foldede Hænder). Skulde man faa sin Fæ—drenegaard tilbage . . . ! Lille Vorherre! Lille Vorherre!

MORTENSEN. Sgu faar Du den! — Ærke, haark, haark! Hruu! Ptøj! Gi' Fa'en ha'de min Hoste! — Men Du maa ta' Kællingen med!

EMANUEL (forfærdet). Hva' maa man!?

MORTENSEN. Ja, det maa Du sgu! For hun er li'saa forlibt i Dig som en Andrik i Oldenborre!

EMANUEL. Jamen . . . Wulfdine . . .

MORTENSEN. Fa'en med Dine, naar Du faar Gaarden!

EMANUEL. Nej, Nej . . .

MORTENSEN (profetisk). Ligger nu ikke Hanen her paa den fædrene Jord!

EMANUEL. Jo—o . . .

MORTENSEN. Og ska' man ikke lyde sin Fa—ders Røst!

EMANUEL (vaklende). Jo—o . . . Men . . .

MORTENSEN (tager Hanen). Og nu ta'er jeg ham og graver ham ned under det store Pæretræ, som din Fa'er sæl har plantet! Og saa er Gaarden din! (Begejstret). Og saa ska' vi to, lille Manevel, Du og jeg og vi to, vi ska' nok faa Skik baade paa Møllegaarden og Madammen! — (Peger mod Havestuen) Hun er derinde! Niks forknoten! Rask paa 'en! Det er bare li'som aa faa trukken en Tand ud! — (Løfter Hanen i Vejret.) Gu's Fred! Nu gaar jeg med Kalorius! (Bort).

EMANUEL (sidder ubeslutsom i dybe, stride Tanker).

KNAGSTED og Mdm. SVENDSEN (i Havestuedøren. Tager Afsked).

EMANUEL (studser; vil flygte; men bliver).

KNAGSTED. Naa, far vel, Fru Svendsen!

Mdm. SVENDSEN (yderst venlig). Far vel, Hr. Toldkontrollør! Det har været mig en stor Ære!

KNAGSTED (gaar. Halvhøjt). Ja, det tror Fanden!

Mdm. SVENDSEN (ind.)

KNAGSTED (opdager Emanuel). Men hvad ser jeg! Der sidder jo selve Hr. Thomsen!

EMANUEL (sølle). Ja, det gør man, Hr. Toldkontrollør ... Man drages jo immer herud ...

KNAGSTED (peger). De har Kuffert med; skal De rejse?

EMANUEL (forvirret). Nej, man skal ikke ... nej ... Men ... men man gaar altid med Kuffert ... naar man gaar ... gaar længere Ture ...

KNAGSTED (rolig). Saa—aa?

EMANUEL (yderligere forvirret). Ja ... i den sidste Tid ... hvis der skulde ske no'et ...

KNAGSTED (fikserer ham). De er vist ikke rigtig rask!

EMANUEL. Nej ... Det er jo denne Gaard, Hr. Toldkontrollør ... Man kan ikke glemme den ... man kan ikke undvære den ... (Pludselig). Synes Hr. Toldkontrolløren, at man skulde ta' hende?

KNAGSTED. Hvem?

EMANUEL Madammen derinde ... (Stærkt). En kan ikke leve uden Møllegaarden! — Og Mortensen (skæver uvilkaarligt hen til Kufferten.) — Menneske-Mortensen si'er, at ... at Madammen begærer En og vil gifte sig med En ... Synes Kontrolløren, man skulde ta' hende?

KNAGSTED (afgjort). Nej!

EMANUEL (ulykkelig). Aa Herregud, og nu ha'de man endda næsten bestemt sig til det! — Man gjorde vist bedst i at følge sit eget Hovede ...

KNAGSTED. Ja; naar man har noget! (Indtrængende; fra Hjertet.) Hvad vil De rode Dem ind i alt dette her for, Thomsen! De kunde sidde derinde i Byen med Deres Penge og grunde Dem en Forretning, en udmærket Forretning. De er jo noget af et Handelstalent! Inden der var gaaet et Par Aar, vilde De være en af Byens Matadorer! — Lad De bare alt dette gamle Ragelse være, hvad det vil! Er det ikke meget bedre at lave noget selv, noget nyt, noget, ingen har haft sine Fingre og sin Næse i før? — Og saa kan De jo desuden heller ikke ta' den fede

Madamme derinde; De er jo forlovet med Deres Kusine!

EMANUEL. Jo . . . ja . . . Men se, det er jo det, man har tænkt, Hr. Kontrollør, at der er no'et, der hedder højere Hensyn . . .

KNAGSTED. Saa De gi'er Dem ogsaa af med at tænke?

EMANUEL. Man har jo da læst en Del Bøger i de lange Vinteraftener, Hr. Kontrollør . . .

KNAGSTED. „Digteıværker", hva', hæ! — Dem har De vel laant af Clausen, Overbarnerumpen? — Og hvad er det saa for „højere Hensyn", De taler om?

EMANUEL. Jo, ser Di, Hr. Kontrollør, man mener, at Dine . . . Ens Forlovede, hun er naturligvis god nok, og Penge har hun jo ogsaa; men hvis man ikke kan faa Gaarden uden at kassere hende, saa kasserer man hende!

KNAGSTED. Og hvor mange Penge har hun?

EMANUEL. En fem—seks Tusind vel; hun er jo eneste Barn . . .

KNAGSTED (indtrængende). Jamen kan De da ikke forstaa, Mand, at hendes Penge er meget mere værd end hele denne gamle raadne Kasse!

EMANUEL (ryster dybsindigt med Hovedet). Det kan man ikke ta' Hensyn til, Hr. Toldkontrollør, naar man skal ta' Hensyn til di højere Hensyn! — Herude har Ens Fa'er og Bedstefa'er gaaet og puslet . . . Og her har En sæl levet sine Barndomsdage . . . Og Ens gamle Mor, har . . .

KNAGSTED (alvorlig). Og De vilde gaa rundt herude i de gamle Stuer og pynte og pudse og lave det altsammen til, som det var i de gamle Dage, hva'? Grave i Haven og luge og plante, saa at det kunde komme til at se ud som i Deres Fa'ers og Bedstefa'ers Tid?

EMANUEL (glad). Ja, jo . . .

KNAGSTED (fortsætter). Og om Vinteraftenerne vilde De

sidde hyggelig med Deres Pibe i Kakkelovnskrogen og dampe, medens Ilden snurrede, og Madam Svendsen snurrede, og Blæsten snurrede . . . Brrr! Jo, Tak, jeg kender hele Lirekassen!

EMANUEL (begejstret). Ja, er det ikke yndigt, Hr. Toldkontrollør!

KNAGSTED (roligt). Og inden der var gaaet to Aar, havde de ikke en Øre igen af Deres Penge!

EMANUEL (vaagner forfærdet). Jo, jo dow . . . !

KNAGSTED. Og De sloges med Madam Svendsen, saa Haarene fløj op gennem Skorstenen!

EMANUEL (forvildet). Men hva' er det dog Di si'er . . .

KNAGSTED (fortsætter). Og hendes lange Tøse og uvorne Drenge vilde pege Fingre af Dem og jage Dem ud i Gaarden, hvor De kunde sove i Hundehnset!

EMANUEL (grædefærdig). Men Hr. Toldkontrollør . . .

KNAGSTED (stadig rolig). Gift Dem i k k e med Madam Svendsen! — Bliv boende med Deres Moder og Deres Kæreste inde i Byen og lev trygt og roligt af Deres Penge! — Og for Resten er jeg en Idiot, at jeg blander mig op i andres Sager! — Far vel!

EMANUEL. Men, Hr. Kontrollør . . . Hr. . . . Di maa . . . Hr. . . .

KNAGSTED. Far vel! (Bort gennem Havelaagen. — Ud ad Landevejen i samme Retning som Overlærer C l a u s e n før).

EMANUEL (sidder sønderknust tilbage).

MORTENSEN (ind med en Spade). Hruu! Ptøj! Hva' Saten! Sidder Du der og varmer Frikkedellerne endnu, Manevel?

EMANUEL (med et døende Blik). Er det Dig, Mads Mortensen . . .

MORTENSEN. Det er det, ja! med Pive, aa Hoste, aa Skidt aa Møj aa det hele! — Har Du vaaren inde ved Madammen?

EMANUEL. Er Hane-Mortensen puttet . . .

MORTENSEN. H a n ligger i den fædrene Jord, som

skrevet staar! Og han laver sgu ikke flere Kyllinger denne Gang!

EMANUEL. Gid man laa ved hans Side . . .

MORTENSEN. Sludder! Nu ska' vi jo først til aa muntre vos! — Hva' sa'e saa Madammen? Er I ble'en enige?

EMANUEL. Man ta'er hende ikke . . .

MORTENSEN. Hvaforno'et . . . Hruu! Ptøj! — T a ' e r Du hinde ikke?

EMANUEL. Nej . . . og Gaarden vil man heller ikke ha' . . .

MORTENSEN (hidsig). Er Saten faret i Dig, Dreng . . . med Klør, aa Svans, aa Horn, aa Ildrager aa det hele!? — Aa her har jæ gaaet aa slidt for Dig?

EMANUEL (repeterer). Inden to Aar vilde En ha' mistet sine Penge . . . Og man vilde slaas med Madam Svendsen, saa Haarene fløj op igennem Skorstenen . . . Og hendes lange Tøse og uvaarne Drenge vilde pege Fingre af En og putte En ind i Hundehuset . . .

MORTENSEN (ryster ham). Er Du blit sprøjtende-spilsplintrende-skruptosset, Manevel!?

EMANUEL. Man har talt med Toldkontrolløren . . .

MORTENSEN. Ja, jeg tænkte sgu nok, a' Fanden ha'de vaaren i Nærheden!

EMANUEL. Og han sa'e, at man begik en Dødssynd, om man tog Madammen og Gaarden. Det vilde ende med et Mirakkel, sa'e han. Og man gjorde meget klogere i at bli'e i Byen og leve af sine Penge. — Det andet var bare no'et, man ha'de læst sig til . . .

MORTENSEN (forbitret). Naa, og det sa'e han!? — Og hvodden kommer han saa h e r, den Rangutang?

EMANUEL (peger mod Huset). Han kom derinde fra, fra Madammen . . .

MORTENSEN (pludselig rolig). Ærke, haark, haark! Du er et Fjols!

EMANUEL (stiver sig op). Hva' si'er Du?

MORTENSEN. Du er en Tosk, si'er jeg! — Ka' Du da ikke faa ind i dit Grødho'de, hva' han har bestilt der?

EMANUEL. Næi . . .

MORTENSEN (superklog). Naa 'nde det? — Han vil jo sæl ha' baade Madammen og Gaarden, din Kapun!

EMANUEL (med store Øjne). Tror Du . . .

MORTENSEN. Gu' tror jeg saa! — Saadan Toldere, di er sgu om sig! — Det vilde jo vaarre en ren Benjefisje for ham aa sidde herude aa spille Herremand ved Siden af Greven paa Lindenborg!

EMANUEL (rejser sig og slaar energisk en Haand ned i Bænken). Men det skal bli'e Løgn!

MORTENSEN. Den skinhellige Avekat!

EMANUEL. Og han skulde sidde og kommandere paa min Gaard!

MORTENSEN. Ja, det var sgu det, han vilde!

EMANUEL. Menneskene er no'en Rakkerpukler!

MORTENSEN. Det er li'e, hva' di er; hele Aaret rundt!

Mdm. SVENDSEN (kommer ud i Havedøren. Kalder). Mortensen . . . !

MORTENSEN (peger mod hende). Der er Svesken, Manevel! Hug nu til!

EMANUEL (der ræd er faret sammen). Jamen . . .

MORTENSEN. Hug nu til, si'er jeg! Saa er Du Propretær om en lille hal' Time!

Mdm. SVENDSEN (kalder igen). Kan Di ikke høre, Mortensen . . . !?

MORTENSEN. Jovel, jovel! (Bort ad den modsatte Vej). Nu kommer jeg! Nu kommer jeg! (Til Emanuel:) Paa hinde! Op med Snøvsen, Manevel! (Forsvinder).

Mdm. SVENDSEN (ser Emanuel. Standser).

EMANUEL (staar skæv og ubevægelig).

Mdm. SVENDSEN. (rørt imod ham). Thomsen . . . (Standser brat). Hva' vil Di i min Have, om jeg tør spørre?

EMANUEL (Idiot). Man har . . . Di . . . jeg . . . Mortensen . . .

Mdm. SVENDSDN (mildere). Di maa skamme Dem, Thomsen, saadan Di behandlede mig forrige Gang!

EMANUEL. Ja . . . jo . . . man . . . man fortryder . . .

Mdm. SVENDSEN. Og saa troede Di, at man straks skulde kaste sig hen, bare Di vinkede!

EMANUEL. Man . . . æ . . . Mads Mortensen si'er . . ,

Mdm. SVENDSEN (retiré). Men Di er jo gaaet hen og forlovet Dem . . . !

EMANUEL. Man kasserer hende, hvis . . . Højere Hensyn . . . man . . .

Mdm. SVENDSEN (straalende). Hæver Di?

EMANUEL. Man hæver, jo . . . Ens Fædrenegaard . . . Man har jo ogsaa lidt til fælles Bedste . . . Og man er jo en Mand . . . Di sa'e, at De savnede en Mand . . .

Mdm. SVENDSEN. Ja, det véd den evige Gud, jeg gør!

EMANUEL. Og saa mente man, at . . . hvis . . .

Mdm. SVENDSEN (jublende). Di frier, Thomsen . . . !?

EMANUEL. Man frier, ja . . . hvis . . .

Mdm. SVENDSEN (aabner Armene). Ta' mig' Emanuel!

EMANUEL (tøver). Ja . . . jo . . . men . . . Men man faar vel Skøde paa Gaarden . . . ?

Mdm. SVENDSEN (slaar Armene om ham). Gu' hvor jeg har længtes efter Dig! (Man hører Mortensen hoste). — Men kom, lad vos heller gaa der ind! (Peger mod Havestuen). Der snakker vi bedre!

EMANUEL (tøvende). Jamen, men . . . men det var Skødet . . .

Mdm. SVENDSEN (trækker af med ham). Det snakker vi altsammen om der inde! (Ind i Havestuen).

MORTENSEN (stikker Hovedet frem fra et Vindue i Møllen). Hruu! Ptøj! — Kaput! Forlaaren! Færdig! — Nu er vi to om at regere hinde! (Bort).

Jakob Henriksen, Mdm. Thomsen og Wulfdine kommer i Gaasegang ude paa Landevejen. — Kvinderne ser noget triste og ulykkelige ud. Morbroderen er rolig.

Mdm. THOMSEN (standser og spejder ind i Haven). Ork, Gu', ork Gu', her maa han vist være . . .

Morbr. JAKOB (trøstende). Saa, saa, Søster! Vi finder ham jo nok; vi finder ham nok!

WULFDINE (hulker).

Mdm. THOMSEN. Bare han ikke har gjort en Ulykke paa sig sæl . . . !

WULFDINE (hulker højere).

Morbr. JAKOB. Aanej, aanej, saadant noget gør man ikke!

Mdm. THOMSEN. Vi maa ind i Haven, Bro'er Jakob . . .

Morbr. JAKOB (rolig). Ja, la' vos det . . . (Hen mod Laagen.)

Mdm. THOMSEN (efter). Om Drengen nu er gaaet i Mølledammen . . .

Morbr. JAKOB. Vist ikke, vist ikke!

WULFDINE (knækker og hulker).

Man kommer ind i Haven.

WULFDINE (peger). Der . . . staar . . . hans . . . Kuffert . . . (Græder højt.)

Mdm. THOMSEN (slaar Hænderne sammen). Ja, der staar den . . .

Morbr. JAKOB. Der staar den ja . . . ja saamænd. Og den er aaben.

Mdm. THOMSEN. Men Drengen, Drengen, hvor er Drengen . . .

Morbr. JAKOB (klapper hende). Det retter sig, Søster, det retter sig . . . ! Nu har vi da Kufferten!

MORTENSEN (fra Møllen). Goddaw i Haven!

Mdm. THOMSEN (imod ham. Peger). Dér staar Kufferten . . . Men hvor er han sæl?

MORTENSEN (dystert). Han ligger nede under det store Pæretræ!

Mdm. THOMSEN (stirrer vildt). Hva' gør han!?

MORTENSEN. Ja . . . jo! Død og begraven i den fædrene Jord, som skrevet staar!

WULFDINE (gaar i Jorden). Er Manuel død . . . ?

MORTENSEN (arrig). Manevel, din Sludrekasse! Hvem snakker om Manevel? Næi, Hanen sgu!

Mdm. THOMSEN (lettet). Gudskelov og Tak!

Morbr. JAKOB. Men hvor er da Manuel, Mads Mortensen?

MORTENSEN. Ja, hvor skulde jæ vide det fra . . . ? — Han er kanske inde aa købe Gaarden.

Man stirrer forvildet paa hinanden.

Mdm. THOMSEN. Købe Gaarden . . . ! Det gør Madam Svendsen ikke!

MORTENSEN (kniber et Øje sammen). Mon ikke? — Hun er sgu da 'nne mer end som et Fruentimmer!

WULFDINE (pludselig). Jæ vil ikke være her . . . ! Jæ vil væk . . . .

Morbr. JAKOB. Naanaa, Dine . . . ! Det retter sig!

MORTENSEN (peger pludselig op mod Huset, hvorfra Emanel og Mdm. Svendsen kommer tæt omslyngede). Nu er Gaarden Satensuseme vor!

De andre staar som faldet ned fra Himlen.

Mdm. SVENDSEN (der ikke bemærker de fremmede, fører sit Bytte hen mod Lysthuset, hvor hun lader Emanuel sætte sig og selv tager Plads paa hans Skød).

Mdm. THOMSEN (slaar Hænderne sammen). Men Manuel dow . . . !

WULFDINE. Jæ vil ikke være her . . . ! Jæ vil ikke være her . . . ! Det fede Skabilken!

Parret farer op fra Bænken.

Mdm. SVENDSEN (haler Emanuel opfordrende i Frakken).

EMANUEL (stiver sig mægtig op). Tør man ha' den Ære at spørge, hva' Ens Familie ønsker?

Mdm. THOMSEN (i Graad). Og saadan snakker Du til din egen Mor, Manuel . . . ? Og dér sidder Du midt for vores Øjne med . . . Fy—y—føj . . . er Du en ærbar Søn . . . !

Mdm. SVENDSEN (haler Emanuel i Frakken).

EMANUEL (retter sig). Man maa bede Ens Moder belægge sine Ord, før hun taler! Man maa bede Ens Moder holde sin Mund, til hun bliver spurgt! Man maa i det hele taget bede Ens Moder opføre sig stille og menneskeværdigt!

MORTENSEN. Det er et sandt Ord!

EMANUEL (vender sig mod Morbr. Jakob, som staar og trøster Wulfdine). Du er et Mandfolk, Morbror Jakob . . .

Morbr. JAKOB. Jovel, Søstersøn, det er jeg . . .

MORTENSEN. Ja, det er han sgu!

EMANUEL (imod ham). Hyss!

MORTENSEN. Hov, hov! Bider Hunden allerede! — Hruu! Ptøj!

EMANUEL (fortsætter til Morbroderen). Og Du véd, Morbror Jakob, at man hele sit Liv igennem kun har tænkt paa at komme tilbage til sin Fædrenegaard . . . til at pusle i di samme Stuer og den samme Have, hvor Ens Far og Bedstefar har saaet og plantet . . .

MORTENSEN. Det er rigtig!

EMANUEL. . . . Og nu staar En der . . . Kanske Wulfdine vil hade og forbande En . . .

Morbr. JAKOB. Nej, nej, Søstersøn, nej, nej . . . !

EMANUEL. Men man mener, at hun har jo et Tilbud fra Morten Hansen i Græsted . . . Og Madam Svendsen vil ikke la' En faa Gaarden, uden En ta'er hende sæl med . . . Og di højere Hensyn, véd Du nok . . . En vil gaa kompakt til Grunde, om En ikke fik Møllegaarden . . . Den menneskelige Sjæl har jo sine bestemte Veje . . . Og Madam Svendsen har længe baaret Kærlighed til En . . . Og derfor mener man, at det er Gu's Vilje, at vi to skal slutte vos sammen og leve og dø ved hverandres Bryst . . .

Mdm. SVENDSEN (kærligt). Det skal vi, Emanuel!

Mdm. THOMSEN. Jamen, lille Manuel . . .

EMANUEL. Hyss! det er Morbror Jakob, man har spurgt om sin Mening!

Morbr. JAKOB. Ja—æ, ser Du, Søstersøn, jeg ha'de jo rigtnok tænkt mig, at—æ, at Du og min Dine...

WULFDINE (hulkende). Jæ vil hverken eje eller ha' ham, naar han render med en anden paa Skødet...

EMANUEL (med Højhed). Det Spørgsmaal foreligger ikke, Kusine Dine!

Mdm. SVENDSEN (ler haanligt).

Morbr. JAKOB (fortsættende). Men—æ, naar Du mener, at Du staar Dig bedre ved at ta' Madam Svendsen, saa i Gu's Navn... og saa faar Du jo osse Gaarden. — Der er ikke no'et og sige til det. — Nej der er ikke. — Og Dine har jo ogsaa det Tilbud, saa hun kommer jo ikke til at sidde hen med Skammen.

Mdm. THOMSEN. Men lille Manuel, har Du osse betænkt, at Du bli'er Fa'er til fem Børn paa én Gang...

EMANUEL (stiver sig op). En bli'er Fa'er til di Børn, En ønsker at bli'e Fa'er til, Mor Karen!

Mdm. SVENDSEN (begejstret). Du er en Mand, Emanuel Thomsen!

MORTENSEN. Ja, det er han sgu!

WULFDINE (hulker).

Morbr. JAKOB. Naa, naa, Dine! Det retter sig, min Tøs! — Du faar jo Morten Hansen!

WULFDINE. Tror Du... han staar ved... sit Tilbud...?

Morbr. JAKOB. Vel gør han saa, vel gør han saa...

WULFDINE. La' vos... gaa... La' vos ta' hjem... til ham straks...

Morbr. JAKOB. Ja, la' vos det, lille Dine, la' vos det...

Mdm. SVENDSEN. Ja, gaa I bare!

Morbr. JAKOB. Ja, saa far vel, Søster...! Far vel, Søstersøn...

EMANUEL (vil uvilkaarlig hen til Morbroderen).

Mdm. SVENDSEN (holder ham i Frakken). Du bli'er hos mig!

Morbr. JAKOB. Sig saa Farvel, Dine . . .

WULFDINE (vrippen). Jæ vil blæse dem et Stykke . . . ! Di ka' passe sig sæl . . . !

EMANUEL (rørt). Far vel, lille Dine; og Lykke til . . .

WULFDINE. Du kan holde din Mund, din Pejs . . . ! (Ud gennem Havelaagen).

Morbr. JAKOB (efter). Saa, saa, Dine, saa, saa! — Alting retter sig! — Bare der gis Tid!

Mdm. SVENDSEN (slaar Armene om Emanuel). Saa, nu er vi kun Familien!

MORTENSEN (gnider sig i Hænderne). Ja, det er vi sgu! — Hruu! Ptøj! — Ska' je 'nne hente Børnene?

Mdm. SVENDSEN. Jo, hent Børnene!

MORTENSEN (humper hurtig ind i Huset. Man hører ham raabe): Unger! Halløj! Kom herud, ska' I bare se! Storken er kommen med en Far til Jer!

BØRNENE (kommer stormende ud. De er halvvejs afklædte).

Mdm. SVENDSEN (peger paa Emanuel). Det er Jeres ny Fa'r, Børn! — Gaa hen og sig pænt Goddag!

BØRNENE (stimler sammen om Emanuel og river i ham).

MORTENSEN (der kommer med lille Frits, lægger ham i Armen paa Emanuel). Sikken Gu's Gaver falder over Dig, Manevel! — Hruu! Ptøj! Gi' Fa'en ha'de min Hoste!

EMANUEL (staar hjælpeløs med Barnet).

Mdm. THOMSEN (betragter ham tavs og mismodig).

Mdm. SVENDSEN (kælent). Smil til mig, Emanuel . . . !

EMANUEL (smiler vanvittigt).

BØRNENE (giver sig til at danse rundt om ham).

KNAGSTED og CLAUSEN (kommer forbi ude paa Landevejen. Standser og ser ind).

KNAGSTED (peger ind paa Gruppen). Hum! — Der er sgu Livsglæde, lille Clausen. Det er noget for Dig!

CLAUSEN (begejstret). Saa endte det dog altsammen i Fryd og Herlighed!

KNAGSTED. Det gjorde det, ja!

CLAUSEN (med lysende Øjne). Tror Du nu ikke, at den lille Thomsen er fuldkommen lykkelig!

KNAGSTED. Jo —o! — Det kan man sgu da se paa ham!

(Begge videre).

Glæden i Haven fortsættes.

MORTENSEN (spiller paa Violin paa sin Stok).

Tæppe.

SKÆRMYDSLER

(1901)

AGERENDE

CLARA
HERTHA
ELLEN
PROFESSOREN

En temmelig stor Dagligstue (Kvist) i en Villa paa Frederiksberg. Gamle Mahognimøbler. — Over Sofaen et Maleri af en ældre hvidhaaret Herre i Borgmesteruniform.

Ild i Kakkelovnen. — Dør til højre ind til Spisestuen. — I Baggrunden Dør til Entreen, højt, trelløjet Skærmbræt foran.

— —

Clara og Hertha sidder og smaablunder hver i sin polstrede Armstol. — Hertha slumrer lydløst; medens Clara derimod ikke kan siges fri for at snorke en Kende. Det er nogle sælsomme Lyde, hun frembringer. — Skulde man stave til dem, vilde de vel se saaledes ud: Hraa-pyhh, hraa-pyhh . . . og saa omtrent hvert femte Minut et meget energisk: Hræw!

— —

Pludselig eksploderer der et Stykke Kul inde i Kakkelovnen, og der slynges som en Regn af Smaasten mod Indersiden af Laagen.

HERTHA (retter sig, lysvaagen). Næmen, Gud dog!

CLARA („pyhh"er videre uden at lage sig afficere). Hræw!

HERTHA (sidder musestille og titter hen mod Søsteren. — Hun tør ikke forstyrre hende).

Men efter nogle Minutters Forløb udstøder

CLARA (et saa overvældende: Hræw! at hun selv vaagner derved og siger i samme Øjeblik vredt og fornærmet): Kan Du dog ikke holde Dig lidt rolig, Hertha, naar vi skal hvile efter Middag!

HERTHA (blidt, men dog ogsaa fornærmet). Nu ta'er Du igen fejl, søde Clara; det var ved Gud . . .

CLARA (spidst, afbrydende): Naturligvis!

HERTHA (fredsommelig, men paastaaelig). Jamen, søde Clara, Du med din Næsefejl . . . ! Jeg bebrejder Dig virkelig ikke no'et, det . . .

CLARA (med Højhed). Jeg snorker ikke, Hertha!

HERTHA. Jamen, Professor Petersen si'er jo da sæl, at . . .

CLARA. Og jeg har aldrig snorket! — Du skulde bare vide, hvordan Du ligger om Natten med dine Bevægelser! Jeg har ikke Søvn i Øjnene!

HERTHA. Faar Du ikke Søvn! Næ véd Du nu . . .

CLARA (kører over hende). Det er som et Regiment Soldater, der holder Øvelse paa din Dyne! — Vil Du tænde Lampen!

HERTHA. Jamen jeg maa dog virkelig . . .

CLARA (gør Mine til at rejse sig). Eller skal jeg?

HERTHA (op. Stramt). Næ, Gudbevares! Det er min Uge!

CLARA (giver sig pludselig til at klappe ud i Luften efter et Møl).

HERTHA (ser interesseret til). Fik Du 'en?

CLARA. Nej . . .

HERTHA. Fik Du 'en ikke?

CLARA. Nej . . . Det er ogsaa Mathilde, der slæber alle di Dyr herind!

HERTHA. Mathilde? Men hvor kan Du dog si'e det!

CLARA. Ja, Lopper har hun da! — Hent saa Lampen! Den staar inde paa Buffeten!

HERTHA. Tak! Jeg har selv sat den der! (Ud i Spisestuen. — Tilbage med en utændt Lampe, som hun stiller fra sig paa Bordet foran Sofaen.) — Næ, se dog Maanen, Clara, hvor den skinner yndigt i Aften! (Hen til Vinduet og ser ud). Kom dog, skal Du se, hvor smukt der er i Haven.

CLARA (hen til Vinduet). Nydeligt!

De staar begge tavse og fortabte en Stund. — Saa siger

HERTHA. Det er yndigt for lille Ellen med det Maaneskin, vi har i denne Tid, for Forelæsningerne.

CLARA (vred.) Ja — hun med sit Renderi ved Nattetider!

HERTHA. Nu har Du jo engang gi'et hinner Lov . . .

CLARA. Det var meget imod min Vilje, Hertha, det véd Du!

HERTHA (for at komme bort fra Emnet). Kan Du huske, Clara, det Efteraar paa Frydenlund, da vi hentede Ellen?

CLARA, Ja.

HERTHA. Det var ogsaa det yndigste Maaneskin . . .

CLARA (tænksomt). Det var samme Aar, Tante Ulrikke tog Bromkalium . . .

HERTHA (nikker ivrigt). Ja, Ja! — Og kan Du saa huske, at den Aften, vi skulde rejse, stod vi ved Vinduet med Ellen i Salen og saa' ud i Haven, og da sad Maanen lige netop oppe paa Flagstangen paa Knappen som en stor gul Kugle . . .?

CLARA (afgjort). Maanen er h v i d!

HERTHA. Hvor k a n Du dog sige d e t, søde Clara! Se rigtig paa den.

CLARA (afgjort). Maanen e r hvid!

HERTHA. Jamen, sødeste C l a r a, Du kan jo dog se . . .

CLARA. Jeg har a l d r i g kendt noget saa paastaaeligt som Dig, Hertha!

HERTHA. Paa s t a a e l i g . . .? Nej, véd Du nu hvad! Men jeg finder, at R e t skal være Ret . . .

CLARA. Maanen er h v i d! — Spørg Du Professor Petersen . . .

HERTHA. Aa—r. Du med din Professor Petersen . . .

CLARA. Bøjer D u Dig maaske ikke for en Videnskabsmand?

HERTHA. Jo, jeg gør; det véd Du m e g e t godt, jeg gør . . . Men Maanen e r nu gul, og det har den altid været!

Lille Pause.

CLARA (afsluttende. — Med Vægt.) Maanen h a r den Farve, Maaner s k a l ha'! — Og tænd saa Lampen.

HERTHA (tænder under megen Klirren Lampen. — Og)

CLARA (ruller noget febrilsk Gardinet ned).

— —

Naar der er blevet lyst i Stuen, ser man, at de to gamle Søstre ligner hinanden paa et Haar. — Ogsaa Klædedragten er ens: sorte, uldne, fodfri Kjoler med hvide Strimler for Hals og Haandled. — Begge bærer de lang Guldurkæde med „Skyder“: og Halslinningen holdes sammen af en stor

guldindfattet Mosaikbroche. — Paa det glatfriserede, hvide Haar har de sorte Kniplingssæt med „Hængsler". —

De ligner, som sagt, hinanden meget. Kun har Clarɐ et mere energisk Drag om Mund og Øjne — medens Hertha for sin Del ikke ganske er Herre over nogle smaa St. Veitsdansagtige Bevægelser af Hænder og Fødder. Som nu f. Eks. da hun staar og tænder Lampen, klirrer hun temmelig umotiveret med Glas og Kuppel. —

Naar

CLARA (har hørt lidt paa det, siger hun skarpt). Hertha! — Dine Bevægelser!

HERTHA (hører øjeblikkelig inde med Klirringen og slaar over i sin Modsætning, idet hun bliver ganske stiv og automatisk).

Pause. — Lampen er tændt.

DAMERNE (henter deres Strikkekurve frem og sætter sig i de respektive Stole paa hver sin Side af Bordet. — De har broderede Skamler under Fødderne og et graat, hæklet Tæppe over Knæene. — De „forfødder" begge hver en langskaftet, sort, ulden Strømpe).

CLARA (der sidder og slaas med sit Strikketøj). Jeg kan ikke forstaa det, Hertha, men jeg har hele Dagen næsten ikke kunnet faa Pindene fra hinanden . . . Du har da vel ikke strikket paa mit?

HERTHA, Jeg? Hvor kan Du si'e saadan no'et!

CLARA (viser Strikketøjet). Vil Du se, di er næppe til at slide fra hverandre!

HERTHA. Di er vel fedtede.

CLARA (indigneret). Fedtede!?

HERTHA. Lad mig prøve!

CLARA (rækker Strikketøjet. — Stramt). Værsgod!

HERTHA (tager Strikketøjet og begynder at strikke. Hun ligefrem kæmper med Pindene, der synes at være smurt med Gummi i Spidsen, saadan hænger de sammen, saa snart de berører hinanden). Det var dog besynderligt! — Prøv mit.

CLARA (prøver Søsterens Strikketøj). Ja, der er jo ikke no'et i Vejen.

HERTHA. Nej . . . Jeg kan dog ikke forstaa . . . (Gnider ivrigt Pindene med sit Lommetørklæde, som, da hun tager det frem, udbreder en sød Duft af Lavendler og tørrede Roser. — Strikker igen). Nej . . . det hjælper ikke.

CLARA (strikkende). Dit gaar udmærket.

HERTHA. Vi kan godt bytte. Mig generer det ikke saa meget . . .

CLARA (skyder skyndsomst Søsterens Strikketøj tilbage over Bordet).

Nej, Hertha, det véd Du, det gør jeg ikke! — Du strikker alt for fast! Jeg kan ikke gaa paa de Strømper, Du har strikket; det er ligesom Saalelæ'r. — Det er dine Bevægelser! (Snapper hurtigt sit eget Strikketøj.)

Pause.

CLARA (slider i Pindene og udstøder omsider et irriteret) Aa—rr, da osse!

HERTHA (dybsindigt). Tror Du ikke, Clara, at der er Torden i Luften?

CLARA. Torden i Luften! I November! I Maaneskin! — Nej, Hertha, nu er Du dog virkelig ved Gud for barnlig!

HERTHA (stødt). Man har dog læst om, at det kan tordne Juleaften, véd jeg — Og naar det kan indvirke paa Telegraftraadene . . .

CLARA. Og hvorfor skulde saa ikke dine Pinde mærke det?

HERTHA. Ja, det véd jeg ikke . . . Men maaske Ellen kan forklare . . .

CLARA (haanligt). Aa—rr! Ellen! — Lad os ikke tale mere om det!

Ny Pause.

CLARA (maa stadig slaas med sine Pinde. — Hun er ganske rød i Kinderne af Irritation. Men hun vil ikke give sig over). Pludselig siger

HERTHA (som Resultat af et Tankearbejde). Du er nu for haard ved Ellen, Clara . . .

CLARA (afvisende). Sødeste Hertha, det har vi diskuteret!

HERTHA (paastaaelig). Og jeg tror nu, at det begynder at trykke Barnet . . .

CLARA (spidst.) Det kan ingen forbyde Dig! — (Slaas med Strikketøjet). Ved Gud i Himmelen, om jeg kan faa i mit Ho'ede, hvad der er i Vejen med de Pinde!

HERTHA (mildt). Jeg synes, Du skulde ta' et andet Sæt . . .

CLARA (afgjort). N e j, om jeg gør! (Kæmper videre.)
HERTHA (efter en lille Pause). Hva' var 'et, Ellen skulde høre i Aften ved Forelæsning?
CLARA (kort). Det véd Du jo godt sæl!
HERTHA. Ja, det var vist no'et om Fysik . . .
CLARA. Det var om „Menneskets psykofysiske Liv!"
HERTHA (beundrende). A t Du kan si'e det saa r a s k, Clara! Men det er vist osse din Næsefejl, der hjælper Dig med den Snøvlen. Du har saa nemt ved at udtale det franske.
CLARA. Det er ikke fransk!
HERTHA. Saa k u n d e det ha' været det.
CLARA. Jamen, det er det ikke!
HERTHA. N e j . . . naar Du s i' e r det . . . Gudbevares!
CLARA. Det er Latin!
HERTHA (mildt). Ja for m i g maa det saamænd være h v a' det vil, søde Clara. — Men Du skulde pudse din Næse . . . lidt oftere. Det si'er osse Professor Petersen . . . Naar Du taler D a n s k.
CLARA (pudser uvilkaarlig Næse).

Et Ur slaar inde i Spisestuen.

HERTHA. Halv otte . . .
CLARA. Hvor k a n dog Ellen blive af!
HERTHA. Det er jo helt inde paa Universitetet . . .
CLARA. Ja a l t i d skal Du undskylde! — Ved G u d, Hertha, Du ødelægger hende!
HERTHA (hidsig. — Hænder og Fødder gaar). Barnet m a a ha' sin Frihed!
CLARA (med en manende Haandbevægelse). Dine Be v æ gelser!
HERTHA (stivner med et Ryk).
CLARA. Professor Petersen har selv sagt, at jeg skal minde Dig, naar det k o m m e r.
HERTHA. Jeg si'er jo heller ikke no'et, Clara . . .
CLARA. Nej . . . men Du laver A n sigt!

Pause.

HERTHA. Mathilde spurgte i Formiddags, om hun maatte gaa Klokken fem i Morgen . . .

CLARA. Skal saa Vadsken staa igen efter hende hele Natten!

HERTHA. Hun er jo da ellers saa flink . . .

CLARA. Aa—rr, flink . . .

HERTHA. Ja, det ved Gud, hun er, Clara, det lille Menneske! — Barnet møder her hver Morgen Klokken syv . . .

CLARA. Hum . . .

HERTHA. Og aldrig er hun kommet et Minut over . . .

CLARA (overlegent). Der er mange Børn, der er vant til at staa meget tidligere op i den Klasse!

HERTHA. Maa hun saa gaa i Morgen?

CLARA. I min Uge fik hun ikke Lov til det, Hertha, det véd Du!

HERTHA. Ja . . .

CLARA. Og det benytter hun sig a'! (Lægger pludselig Strikketøjet haardt ned paa Bordet). Jeg tror, di Pinde er forrykte!

HERTHA. Jeg forstaar ikke, Clara, at Du ikke skifter dem . . .

CLARA (snapper Strikketøjet igen). Skifter!? — Skulde man nu osse la' sig regere af sine Pinde! (Kæmper videre).

HERTHA (efter en lille Pause. — Rejser sig). Ja, saa er det vel bedst, at jeg gaar og laver til Te . . .

CLARA. Pas nu paa, hvis Du skal hælde paa Apparatet.

HERTHA (let irriteret). Det begriber Du da, jeg gør, søde Clara! — Jeg bruger jo altid Tragten! — (Tager et strikket Tørklæde over Hovedet og gaar ud gennem Spisestuen. Saa snart Døren er lukket, napper

CLARA Søsterens Strikketøj og sammenligner under Lysningen fra Lampen Pindene med sine egne. — Strikker lidt paa hvert af dem og kan ikke forstaa sine egne Pindes Umedgørlighed. — Entréklokken ringer. Hun lægger hurtig Herthas Strømpe paa Plads.

HERTHA (med skinnende hvidt Forklæde paa. — Aabner Døren fra Spisestuen). Vil Du ikke nok lukke op, lille Clara? Det

er Ellen. — Jeg staar midt i Æggene. — Men husk at ta' dit Tørklæde paa!

CLARA. Ja, nu skal jeg . . . (Tager et lignende Tørklæde som Søsterens om Hovedet og forsvinder bag Skærmbrættet foran Entrédøren.)

HERTHA (bort).

CLARA (i Entréen). Godaften, lille Ellen! — Du kommer sent, synes vi. — Ja, jeg gaar ind. — Du véd, mit Ho'ede! (hurtig ind igen og sætter sig paa Plads.)

ELLEN (i Entréen). Ja, gaa kun ind, lille Tante Et. — (Kommer selv lidt efter ind fra Entréen; men bliver staaende bag Skærmbrættet og taler. — Man kan ikke se hende.)

CLARA. Du kommer sent, synes vi.

ELLEN (bag Skærmbrættet). Aa, ja maaske . . . Tinka Mühlertz og jeg fulgte hinanden hjem.

CLARA. Fulgte hjem . . .?

ELLEN. Ja, først fulgte j e g Tinka! og saa fulgte h u n mig.

CLARA. Sikke Narestreger! — Saa maatte h u n jo gaa ene nu.

ELLEN. Aa—aa,hun finder sig nok en ung Herre!

CLARA (strengt) E l l e n, ikke den T o n e!

ELLEN. Nej, Deres Naade! — Aa, vi ha'de saameget at tale om, Tinka og jeg! Det var saadan et interessant Foredrag!

CLARA (stramt). Saa—aa . . .?

ELLEN (stadig bag Skærmbrættet). Hvor er Tante To?

CLARA. Din Tante Hertha er ude at lave The. — Du e r vel k u l d s l a a e t nu?

ELLEN. Jeg formoder det næsten.

CLARA. Ja, kom kun saa!

ELLEN (frem fra Skærmbrættet. — Hen mod Tanten). Godaften, lille Tante . . .!

CLARA (afværgende). Nej, først hen ved Kakkelovnen!

ELLEN (gaar hen til Kakkelovnen, hvor hun drejer sig rundt, stiv og alvorlig, for at blive „kuldslaaet" paa alle Leder). Du kan ikke tænke Dig, Tante Et, saa interessant Foredraget var!

CLARA (stramt). Saa—aa . . .? — Ja, Du skal ikke

fortælle mig noget om det, før Tante Hertha kommer, for saa faar jeg det jo bare to Gange!

ELLEN (drejer rundt) Sikken Masse Mennesker, der er paa Gaden i Aften!

CLARA. Ja, det er jo et nydeligt Vejr . . . !

ELLEN (standser og brister i Latter). Men, Tante Et, hvordan er det dog, Du sidder og fumler med dit Strikketøj?

CLARA. Fumler? Lærer I osse den Slags Ord paa det . . . „Kursus"?

ELLEN. Nejmen, hvorfor sidder Du saadan?

CLARA. Jeg blev lidt kold om Fingrene, da jeg var ude at lukke op.

ELLEN (ler højt).

CLARA. Men Barn . . . !

ELLEN (behersker sig). Om Forladelse, lille Tante! — Maa jeg saa komme hen og sige Godaften?

CLARA. Du er vel kuldslaaet?

ELLEN (overgivent). Ja—a! over det hele!

CLARA. Saa kom.

ELLEN (hen at kysse Tanten). Godaften, velædle Borgmesterdatter fra Ringkøbing!

CLARA. Du er nu for kaad, Ellen!

ELLEN. Ja, det er jeg vist ogsaa! Men det var saadan et storartet Vejr! — Hvor er Herthadalen?

CLARA (stramt). Jeg har jo sagt Dig, at din Tante Hertha er ude at lave til Aftensbordet.

ELLEN (stiller sig op foran Tanten. — Med mørk Pathos). Tante Et, véd Du, at Du har ingen Sjæl?

CLARA (lader forfærdet Strikketøjet synke). Men Barn . . .

ELLEN. Ikke Spor! Det er bare en Sum af Sanser! — Nu gaar jeg ud og hjælper Tante Sjælland! (Bort gennem Spisestuen).

CLARA (ser efter hende — ryster paa Hovedet — pudser Næse — strikker nervøst. Pindene vil stadig ikke lystre.)

— —

Lidt efter kommer Hertha og Ellen ind. Den sidste bærer en sirlig The-Opdækning paa en Bakke. Hertha har endnu sit hvide Forklæde paa — Over Thepotten er der en broderet „Varmer".

ELLEN (rydder til Side paa Bordet. — Stiller Tallerkener rundt og anbringer paa hver af dem en lile hvid Serviet, som hun først snor sammen, saa at den ligner et omvendt Kræmmerhus. — Nejer). Værsaagod, mine Damer! Der er serveret!

BEGGE TANTERNE. Tak!

HERTHA (stryger Ellen over Armen) Du bli'er rigt'nok en sød lille Husmo'er! (sætter sig i sin Stol.)

CLARA. Hertha! Drikker man The med Køkkenforklæde paa?

HERTHA. Gud, nej . . . undskyld! (Hurtig Forklædet af.)

ELLEN (tager det). Nu skal jeg . . . (Lægger det ind i Spisestuen.)

HERTHA. Tak, søde lille Ellen!

ELLEN (skænker The og byder).

Hver Gang man rækker hinanden noget, siges der: Værsgod! og svares: Mange Tak!

CLARA (byder Ellen Fløde). Værsgod, lille Ellen . . . Fløde.

ELLEN (leende). Næ-h, lille Tante, Du faar mig ikke listet til det! — Se, hvor from hun ser ud!

HERTHA. Jeg tror virkelig, at jeg i Aften vil prøve osse at la' være med Fløde . . .

CLARA (strengt). Hertha!

HERTHA. Jamen, søde Clara, bare prøve si'er jeg jo . . .

CLARA. Du véd, at jeg holder ikke a' det!

ELLEN. Jamen, naar nu Tante To gerne vilde forsøge . . .

CLARA. I din Tantes Alder gør man ikke den Slags Ting!

HERTHA (tager stille Fløde). Naar det er Dig saa meget imod, Clara . . . Det smager vist ogsaa bedre . . .

ELLEN (klapper i Hænderne). Gudforbarme sig, hvor I er söde! — Bare jeg var Digter, saa vilde jeg skrive en Vise om Jer! (Synger). To Tanter sa-a-d paa Bøgekvist . . .

CLARA. Ellen!

HERTHA (forskrækket). Ellen . . . søde lille Ellen . . .

CLARA. Husk, Du sidder ved Bordet!

ELLEN. Ja! . . . (Synger) To gode Venner var de vist . . . (Taler) Maa jeg ta' en Kiks?

CLARA (stramt). Værsaagod!

HERTHA (stryger Ellen kærligt ned over Armen). Ellen er som at ha' en lille vilter Fugl hos sig.

CLARA. Ja, skulde Du opdrage hende, fløj I vist begge to til . . . til . . . Corsica!

ELLEN (spisende). Længere, længere, Tante Et! Helt ned til Ægypten! (Leende.) Jeg ser Tante To baske over Middelhavet!

HERTHA (smilende). Barn, Barn, jeg bliver ganske søsyg! — Og saa taler man ikke med Brød i Munden!

ELLEN (viser Tungen frem). Det er Kiks!

CLARA. Men Ellen dog! Du er for slem!

HERTHA (rørt). Aa Herregud, saadan var hendes Mo'er osse i hendes Alder . . .

CLARA. Vi har aldrig været det!

HERTHA. Vi var jo osse saa meget ældre!

ELLEN. Hvor gamle var I, da Mo'er blev født?

HERTHA. Clara var tyve, og jeg var seksten.

ELLEN. Er det ikke morsomt at faa en Søster i den Alder?

HERTHA (smilende ved Mindet). Yndigt . . .

ELLEN. Jeg vilde saa forfærdelig gerne ha' saadan en lille En og gaa og nusle med! — Kunde Du ikke faa En, Tante Clara?

CLARA (omtrent lam af Rædsel). Næmen . . .

HERTHA. Næmen, lille Ellen . . .

ELLEN (lidt benauet). Ja, nu gaar jeg vist for vidt, hva'? ikke?

CLARA. Jo, det véd Gud, Du gør! — Bær Thetøjet ud!

ELLEN. Jo . . .! (Rejser sig.) Tak for The! (Samler Opdækningen sammen.)

CLARA (kort). Velbekomme!

HERTHA (blødere). Velbekomme, lille Ellen . . .

ELLEN (ud gennem Spisestuen med Thebakken.)

Lille Pause.

HERTHA (frygtsomt.) Der er ikke mere Melis . . .

CLARA (i Udbrud) Der gaar nu mere Sukker til i din Uge, Hertha, med dine Bevægelser! Det knaser altid, hvor Du har staaet og fyldt.

HERTHA (stille). Jeg ta'er mig dog saadan i Agt . . .

CLARA, Du tænker ikke!

Pause. — Ivrig Strikken.

CLARA (slaas med Plndene). Ellen bli'er værre og værre — i Munden!

HERTHA. Hun er saa ung, Clara . . .

CLARA. Jeg tror, det er, fordi hendes Fa'er var Landmand! Di faar saaden no'et bredt over sig.

HERTHA. Og nu har hun dog været hos os i otte Aar . . .

CLARA. Di fødes med det! og saa dette Kursus og disse Forelæsninger!

HERTHA. Det skulde dog virke dannende . . .

CLARA. Dannende . , .!? Det virker opløsende, gør 'et, demoraliserende! — Jeg kan ikke si'e, hvad hun sa'e til mig, før Du var ude ved Theen!

HERTHA. Var 'et nu, da hun kom hjem?

CLARA. Ja . . . (Eksploderer) Hun sa'e, at jeg ha'de ingen Sjæl, vil Du tænke Dig! — det var bare Sanselighed, sa'e hun!

HERTHA (folder Hænder). Ih men Gud fri mig!

CLARA. Ja!

HERTHA, Ingen Sjæl . . .!?

CLARA. Det sa'e hun!

HERTHA. Men det er vel blot saadan no'et, di lærer . . .

CLARA. Unge Piger!

HERTHA (sky). Der kommer hun . . .! Tror Du, det er værdt at . . .

CLARA. Der maa tales om det! Vi er hende i For-

ældres Sted! — Men det er bedst, at Du gør' et, Hertha, jeg véd jo meget godt, at jeg er no'et hidsig.

HERTHA (urolig). Jamen . . . hvorledes skal jeg . . .

CLARA (manende). Dine Bevægelser! (Hertha bliver stiv.) — Du kan jo spørge hende om Forelæsningerne.

HERTHA (atter urolig; men griber sig i det). Ja . . . saa skal jeg prøve da . . .

ELLEN (ind fra Spisestuen med Bøger, Stilebøger og et Blækhus. — Stiller Sagerne fra sig paa Bordet). I skulde sikken Maanen dog skinner inde paa mit Værelse!

CLARA. Er den nu kommen dér om!

HERTHA. Vi talte netop om Maanen før, Clara og jeg . . .

CLARA (afvisende). Det kan vist ikke interessere Ellen!

HERTHA (sky). Nej . . .

ELLEN (har sat sig ved Bordet. — Kigger i en Bog).

CLARA (gør Tegn til Hertha, at hun skal tale).

HERTHA (urolig). Ja, ja, Clara . . . men det er skam ikke saa lige . . .

ELLEN (løfter Hovedet fra Bogen). Hva' er der?

CLARA (med et Blik til Hertha). Ikke no'et.

Pause.

CLARA (gør atter Tegn).

HERTHA (nikker. Og begynder urolig famlende). Har Du . . . har Du mange Lektier til i Morgen, lille Ellen?

ELLEN. Aa nej . . . Naturhistorie, Geografi og Fransk.

HERTHA. Der var no'et, jeg gerne vilde spørge Dig om . . .

ELLEN. Værsgod, lille To.

HERTHA (snedig). Jeg vilde gerne vide, hvad Sjæl hedder paa Fransk . . .

CLARA (nikker bifaldende).

ELLEN (overvejende). Sjæl . . .? Sjæl . . .? — Ame! L'âme – Hunkøn.

HERTHA. Og hvad hedder saa: en udødelig Sjæl?

CLARA (nikker igen).

ELLEN (flot). Une âme immortelle! — Tror Tante To, de taler Fransk i Himlen?

CLARA. Ikke den To ne, lille Ellen Frederiksen!

ELLEN. Nu tier jeg, lille Clara Bülow! (Bøjer sig over Bogen. – Pludselig op igen). Det er sandt, Professor Petersen kommer herop om lidt.

HERTHA (overrasket). Hva' si'er Du!?

CLARA (ligeledes). Professor Petersen!?

ELLEN. Ja; jeg mødte ham før paa Vesterbro; han skulde i Praksis. Og saa sa'e han, at hvis det ikke blev for sent, saa kom han lidt herop.

CLARA (til Hertha, der er bleven urolig). Hertha, dine Bevægelser! — (Til Ellen). Og det si'er Du først nu!

ELLEN. Jeg glemte det. — (Skælmsk.) Det er nok noget for de smaa Damer . . .!

HERTHA. Det er en meget indtagende ældre Herre . . .

ELLEN. I-ja—a!

CLARA. Og et Menneske man kan læ re no'et a'!

HERTHA. Og vores Læge!

CLARA. Og her kommer jo ikke saamange . . .!

ELLEN (smiler ved deres Iver).

HERTHA. Det er særlig Clara, der . . .

ELLEN (truer med en Finger). Aah, lille To, Du er saamænd ogsaa helt væk! — Se, hvor rød Du bli'er i de smaa Kinder!

HERTHA (slaar efter hende; forlegen). Aa—rr, Du . . .!

CLARA (har rejst sig og nusler rundt i Stuen).

HERTHA. Hva' søger Du, lille Clara?

CLARA (med bortgemt Ansigt). Jeg er bleven lidt smudsig paa Fingrene . . . Det er vist det sorte Garn . . . Jeg kan ikke for staa (Hurtig hen mod Spisestuen). Jeg gaar ind og vadsker mig . . . (Bort.)

ELLEN (leende). Du skal se, Tante To, hun gaar ind og ta'er den Atlaskes paa!

HERTHA (urolig, med ubeherskede Bevægelser). Der var no'et jeg . . . jeg gerne vilde tale med Dig om, lille Ellen.

ELLEN (lægger beroligende sin Haand paa Tantens Arm. — Bevægelserne ophører). Naa, og hvad var saa d e t?

HERTHA (famlende). Jeg vilde bare spørge . . . Kunde Du ikke . . . Tror Du . . . Er det nødvendigt for din Eksamen, at Du skal gaa paa disse Forelæsninger?

ELLEN (lidt retiré). Naa—aa, nødvendigt er det just ikke . . .

HERTHA. Ja, for vi . . . baade Tante Clara og jeg, vi . . .

ELLEN (atter i godt Humør). Men mest Tante Clara . . . hva'?

HERTHA (forvirret). Ja . . . ja, mest Tante Clara . . . Hun . . . vi . . . hun tror ikke, Du har rigtig godt af det.

ELLEN. Er hun bange for, at jeg skal — sprænge Jer i Luften.

HERTHA. Ja . . . ja, Clara mener . . .

ELLEN. Aah, hun vilde vist helst ha', at jeg tog saadan et Skærmbrædt paa ligesom det dér henne!

HERTHA (betaget). Gud, hvor Du lignede din Mo'er, da Du sa'e d e t!

ELLEN (alvorlig). Hør nu, lille To, synes Du i Grunden ikke, at det er Synd imod mig?

HERTHA (ulykkelig). Jo . . . jo . . . og det har jeg ogsaa sagt til Clara! — (Fortrolig.) Men kunde Du ikke osse ti'e stille mæ' 'et, lille Ellen?

ELLEN (uforstaaende). Med h v a d for no'et?

HERTHA. Jeg mener med det, han staar og si'er derinde, ham, der holder Foredraget. — Clara t a a l e r det ikke.

ELLEN. Jamen jeg har jo netop med Vilje ikke talt et Muk om det i Dag, Tante To!

HERTHA. Jo—o, Du har, d e t har Du, d e t si'er hun! — Og saa da især i Aften, da hinners Pinde har gjort hinner saa kort for Ho'edet!

ELLEN (ler himmelhøjt).

HERTHA. Hun har jo siddet og makket med dem lige siden i Middags.
ELLEN (leende). Jeg véd det!
HERTHA. Og det skal jun'te gøre hende mildere.
ELLEN. Nej!
HERTHA (tøvende). Hun si'er . . . hun sa'e, at Du ha'de sagt no'et om hinners Sjæl . . .
ELLEN. Om hendes Sjæl?
HERTHA. Ja . . . om at hun ha'de ingen . . .
ELLEN (leende), Naa—aa! — Nej det er der ingen, der har!
HERTHA (angest). Hy-ss, Barn! At Du kan si'e det!
ELLEN (griber Tanten med begge Hænder om Hovedet). Det var derfor, jeg skulde oversætte Fyren for Dig paa Fransk?
HERTHA (forlegen-naiv). Ja for . . . for jeg kunde jo ikke rigtig faa begyndt . . .
ELLEN (kysser hende). Du er det sødeste Fruentimmer i Verden, Tante To! Og saa snedig?
HERTHA. Ja . . . jo . . . men . . .
ELLEN. Kys mig en Gang til!
HERTHA. Med Fornøjelse, jo . . . men . . .
ELLEN (kysser hende). Skal jeg sige Dig noget? — Det er min Skyld, at Tante Ets Pinde er tossede!
HERTHA (folder Hænderne). Men Barn . . .!
ELLEN. Jeg har magnetiseret dem.
HERTHA. Hva har Du . . .?
ELLEN. Ja — med denne hér! (Trækker en stor Hesteskomagnet op af Lommen.)
HERTHA, Ih, Gud fri mig!
ELLEN. Ja! Det har hun godt af!
HERTHA (meget urolig). Jamen, kære lille Ellen, jeg . . .
ELLEN (putter hurtig Magneten i Lommen). Hy-ss! — Der er hun . . . Monstrummet!
CLARA (ind fra Spisestuen. — Hun har nettet sig med nye, bredere Strimler om Hals og Ærmer. — I samme Nu, hun træder ind, opdager hun Søsterens Uro og siger øjeblikkelig): Hertha, dine Bevægelser!

HERTHA (bliver stiv).
CLARA (paa Plads).

Der strikkes og læses.

ELLEN (løfter pludselig Hovedet fra Bogen). Det er sandt, jeg har vist slet ikke fortalt Jer noget om Forelæsningen i Aften?

Det giver et Chock i begge Tanterne.

HERTHA (ser med angestfulde Øjne over paa Clara).
ELLEN (rolig). Det var storartet interessant!
CLARA (spidst). Saa—aa!
ELLEN. Storartet! — I kan tænke Jer, han beviste derinde, Dr. Johnson, at Mennesket ingen Sjæl har . . . han b e v i s t e det!
CLARA (haanlig). Hæ! Han maa være en meget k l o g Mand!
HERTHA (nervøst). Hvorfor skal I dog nu tale om d e t . . .
CLARA (dirrende). Fordi det interesserer os, lille Hertha! — Det kan dog virkelig være interessant at faa at vide, hvad saadan en . . . B ø l l e kan falde paa at bevise!
ELLEN (rækker smilende en Haand ud mod Clara). Kys mig, Tante Et!
CLARA (afvisende). Jeg kerer mig i k k e om dine Fiksfakserier!
HERTHA (mæglende). De unge v é d jo mere end os ældre, lille Clara . . . de l æ r e r mere!
CLARA. Jeg véd ikke, om D u mener, at D u er Idiot, søde Hertha! — J e g er det i k k e!
ELLEN (rolig docerende). Naar Du nu stikker Dig med en Synaal, Tante Et — hvor gør det saa ondt?
CLARA. D é r hvor jeg s t i k k e r mig — formodentlig!
ELLEN (ler fornøjet). Det tænkte jeg nok! — Tror D u ogsaa det, Tante To?
HERTHA (beskedent). I gamle Dage v a r det da dér . . .
ELLEN. Naar I nu f. Eks. stikker Jer i Pegefingeren . . .

CLARA. Saa gør 'et vel ondt i Pegefingeren!
ELLEN (fornøjet). Næ—æ, nej — slet ikke!
CLARA (arrig). Saa i Næsen da, kanské!
ELLEN (overlegent). Nej — i Hjernen, Tante Et!
CLARA. Vrævl!
HERTHA. Ja, dér maa jeg ved Gud gi' Clara Ret!
ELLEN (docerende). Og naar man har Tandpine, saa er det slet ikke i Tænderne, det gør ondt!
HERTHA (dybsindigt). Hvorfor trækker man dem da ud . . .?
CLARA (haanlig). Ja, det spør' jeg ved Gud da osse om!
ELLEN (noget forvirret). Trække dem ud . . . ja . . . det . . .
CLARA. Ja, si' vos det!
ELLEN (ivrig). Ja, nu skal jeg sige det — I behøver slet ikke at være vigtige! — Dr. Johnson fortalte netop om en ung Pige, der ha'de faaet sat sit Ben af helt oppe ved Hoften . . .
CLARA. Er der osse Herrer . . . paa disse Forelæsninger?
ELLEN (ivrig). Masser! (Fortsætter). . . . og i mange Aar efter ha'de hun ondt i sit Knæ!
CLARA. Barnet har vel drømt!
HERTHA (mildt). Man kan jo osse drømme, at man har Vinger, lille Ellen, og kan flyve.
ELLEN (haanligt). Tror I, Dr. Johnson taler i Drømme!
CLARA. Ja, hvem kan vide, hvad saadan en Døgenigt kan falde paa at tale om!
ELLEN (ivrig). Nej men det var bare Nerverne, hun kunde mærke det i — de Nerver, der fører fra Benet op til Hjernen.
CLARA (hidsig. — Slider i Strikketøjet). Jamen naar Tøsen intet Ben ha'de!
HERTHA (stille). Hvad var 'et for et Ben, der var skaaret a' hinne, lille Ellen?
ELLEN (kort). Det højre!

HERTHA (dybsindigt). Jamen har saa Manden ikke ment, tror Du, at hun ha'de ondt i det venstre da?
ELLEN (hidsig). Aah, I vil nu heller ikke forstaa! — For I kan godt!
HERTHA (stille). Nej, jeg tror ikke, vi kan . . .
CLARA (til Ellen). Forstaar Du da maaske, at hun ka' ha' ondt i det Ben, hun 'de har?
ELLEN (usikker). Forstaar . . . forstaar . . . Det er der vist ingen, der saadan rigtig forstaar, men . . .
CLARA. At Du saa vil la' Dig bilde saadan no'et Vrævl ind!
ELLEN. Det er ikke Vrøvl!
CLARA (afgjort). Jo, saamænd er 'et saa!
HERTHA (mildt). Det véd Du jo da ikke, lille Clara . . .
CLARA. Jo, saamænd véd jeg saa!
ELLEN (igen ivrig). Hør nu Tante Et: Du indrømmer da, at Hjernen er det vigtigste paa et Menneske?
CLARA (uvillig). Det er 'en vel . . .
ELLEN. Ja, for det er jo den, man tænker med!
HERTHA (mildt). Men Hjertet, lille Ellen . . .?
ELLEN (flot). Aa, det er jo bare en Pumpe!
CLARA (ler haanligt). En Pumpe! Det maa jeg si'e!
ELLEN. Ja — som pumper Blodet rundt i Kroppen!
CLARA. Og naar man saa har ondt i — „Pumpen", er 'et saa osse bare oppe i Hjernen, man mærker det?
ELLEN (fornøjet). Ja, ja! Nu begynder Du at forstaa det! (Ivrig) Det er akkurat ligesom, naar en Dreng faar Prygl, fordi han har været uartig, saa føler han det bare oppe i Hjernen!
CLARA (dirrende). Naa, saa gør han det, naa! — (Eksploderer.) Men da er 'et saagu da Rumpen, der bliver rød!
HERTHA (forfærdet). Næmen, Clara . . .?
CLARA, Jamen, det er saagu da sandt! — Men kanske' er det osse anderledes nu!

ELLEN (fornærmet). Jeg vil ikke tale mere med Dig, Tante Et! Der er ingen A l v o r i Dig! (Ned over Bøgerne.)

HERTHA (ulykkelig). I er nu da osse saa i v r i g e, er I, begge to . . .

Lang uhyggelig Pause.
Det ringer paa Entrédøren.

CLARA (netter paa Strimler og „Hængler"). Det er Professoren! — Ellen, vil Du gaa ud og lukke op!

ELLEN (rejser sig. — Stadig fornærmet. — Ud bag Skærmbrættet).

HERTHA (har ogsaa rejst sig. — Urolig).

CLARA. H e r t h a! — Hvor skal Du hen?

HERTHA (forlegen). Ind at . . . to mine Hænder . . .

CLARA. Hum!

HERTHA. Det sorte Garn e r nu slemt til at smitte . . .

CLARA. Ja vist saa! — Men skynd Dig!

HERTHA (trisser hurtig ud gennem Spisestuen).

ELLEN (bag Skærmbrættet. — Man kan høre paa hendes Stemme, at Vreden stadig sidder i hende). Værs'god, Hr. Professor . . .!

PROFESSOREN (ligeledes bag Skærmbrættet). Nænæ, lille Frøken! — D a m e r n e først!

CLARA (pirreligt). Godaften, Professor Petersen!

PROFESSOREN (stadig skjult). Godaften, Godaften, Frøken Clara! — Ja, jeg skal nok blive i Karantænen.

CLARA. Tak, ja; om De er saa god!

ELLEN (frem). Aa—rr, Tante Et med sit S k æ r mbræt!

PROFESSOREN (skjult). Naanaa, Frøken Ellen! — Godaften, Frøken Hertha!

CLARA. Min Søster vadsker sig! — Nu kan Professoren godt komme!

PROFESSOREN. Tak . . .! (Frem bag Skærmbrættet. — Han er en høj, hvidhaaret, glatraget og ungdommelig udseende Mand. — Peger smilende mod Kakkelovnen.) Saa skulde jeg vel lidt dér hen?

CLARA (rolig). Ja, — Tak — et Øjeblik.

PROFESSOREN (nikker, smiler og gaar hen til Kakkelovnen, hvor han varmer sine Hænder). Saadan burde man modtages i alle Huse; det er saa behageligt!

CLARA (triumferende til Ellen, der tavs har sat sig hen til sine Bøger). Der hører Du, lille Ellen!

ELLEN (nede i Bøgerne). Ja, I to!

CLARA (bøjer sig over Strikketøjet og rødmer).

PROFESSOREN (ser fra den ene til den anden. — Bort fra Kakkelovnen). Saa, nu maa jeg virkelig hen og hilse ordentlig paa Dem! (Trykker varmt Claras Haand. — Hun rejser sig halvt og knikser.) — De befinder Dem?

CLARA. Jo—o, Tak! — Og Professoren?

PROFESSOREN. Tak — altid frisk!

CLARA. Vil Professoren ikke ta' Plads . . .

PROFESSOREN (sætter sig i Herthas Stol). Tak, Tak! — Ja, jeg var jo herud ad; og saa vilde jeg se op.

CLARA. Ellen fortalte det.

PROFESSOREN (nikker til Ellen). Ja, jeg mødte jo Frøken Ellen — rød og varm og leende med en Veninde under hver Arm!

ELLEN (nikker igen; men bøjer sig saa atter over Bogen).

Pause.

PROFESSOREN (kigger paa ny fra den ene til den anden).

HERTHA (ind fra Spisestuen. — Ogsaa hun har faaet bredere Strimler om Hals og Ærmer).

PROFESSOREN (rejser sig og giver Haand). Godaften, Frøken Hertha, godaften! — Ja, her finder De mig!

HERTHA (knikser). Ja, lille Ellen sa'e det . . .

PROFESSOREN. Og De befinder Dem?

HERTHA. Jo—o, Tak! — Og Professoren?

PROFESSOREN. Tak, Tak! Altid frisk! — (Peger paa Stolen). Er dette ikke Frøkenens Plads?

HERTHA (knikser). Aa jeg be'er! — Sæt Dem bare . . .

PROFESSOREN (sætter sig).

Pause.

HERTHA (tripper nervøst rundt i Stuen).

PROFESSOREN. Jeg skulde bringe Damerne en Hilsen fra min Kone.

CLARA. Tak . . .! Og Professorinden befinder sig?

PROFESSOREN. Udmærket! — Hun er jo gift med en Læge!

CLARA (ser efter Søsteren, der stadig tripper rundt). Ja, hæ . . .! — Hertha!

HERTHA (forfjamsket). Ja, Clara . . . jeg . . .

PROFESSOREN. Er der noget Frøkenen søger? Kan jeg ikke . . .

HERTHA (yderligere forfjamsket). Næ . . . nej . . . næ Tak . . . jeg . . .

ELLEN (kigger leende op fra Bogen). Hvis De ikke flytter Dem, Professor Petersen, saa faar Tante To en Blodprop! Det er hendes Privatpind, De er fløjet op paa!

PROFESSOREN (rejser sig hurtig). Jamen kæreste, bedste Frøken Hertha, det var jo det, jeg spurgte om! — Undskyld!

CLARA. Hertha dog! At Du ikke kan beherske Dig!

HERTHA (sønderknust). Ja . . . jo . . . Næ, jeg be'er Hr. Professor, jeg be'er . . .! Jeg kan godt finde et andet Sted . . .

PROFESSOREN (fører hende hen til Stolen). Ikke paa nogen Maade, kære Frøken! — Jeg har ogsaa min bestemte Plads hjemme!

HERTHA (forlegent-smilende). Ja, saa kender Di det jo . . .

PROFESSOREN. Ja vel saa! Man vil skam ikke saadan lade sig støde fra Tronen!

HERTHA (taknemmelig-smilende). Nej . . . (Strikker.)

PROFESSOREN. Og nu sætter jeg mig hér paa Hæderspladsen! (Sætter sig midt i Sofaen.)

CLARA (smaaskænder halvsagte.)

HERTHA (forsvarer sig blidt.)

PROFESSOREN (ser smilende paa dem.)

Lille Pause.

PROFESSOREN. Har Damerne set, at der er plukket Jordbær i en Have nede paa Lolland?

CLARA. Saa—aa? Nej . . .

HERTHA. Ja, det er jo ogsaa et yndigt mildt Efteraar . . .

Pause.

PROFESSOREN. Damerne har vel købt Vinterbrændsel? Man siger, at Kullene skal blive saa dyre.
CLARA. Jo—o, vi købte allerede i August.
HERTHA. Det gør Clara altid . . .
PROFESSOREN. Ja, saa er de jo ogsaa billigst.
CLARA. Ja . . .
HERTHA. Ja, det plejer di da v a n . . .

Pause. — Ivrig Strikken.

PROFESSOREN (ser smilende paa de to Søstres Flid). Men hvad er der i Vejen med Deres Strikketøj, Frøken Clara? Det ser ud, som om Pindene ikke vil lystre.
HERTHA og ELLEN (faar meget travlt).
CLARA (noget afvisende). Der er ikke no'et i Vejen . . .
PROFESSOREN (mildt). Jo, vist er der saa! Det kan jeg da se.
CLARA (giver sig over). Ja, er det ikke underligt, Professor Petersen? Men saadan har di været hele Dagen. Det er li'som, der er L i m paa dem!
PROFESSOREN. Maa jeg se engang . . .?
CLARA (rækker ham Strikketøjet). Værsaagod . . .
PROFESSOREN (manøvrerer lidt med Pindene. — Ser derpaa med en Skælm i Øjet over mod E l l e n, som hurtig gemmer Ansigtet ned i Bogen).
HERTHA (bliver meget urolig).
CLARA (advarende). H e r t h a . . .!
HERTHA (forfjamsket). Ja . . . jo . . . nu s k a l jeg . . .
PROFESSOREN (rækker Strikketøjet tilbage). Det er højst besynderligt . . .! (Mod E l l e n). Har De set det, lille Frøken?
ELLEN (til Bunds i Bogen). Nej . . .
CLARA (skarpt). N e j! D e n Slags Arbejder interesserer i k k e Nutidens unge Piger!

Ny Pause.

PROFESSOREN (raadløs). Damerne skulde holde sig en Kanarifugl?

HERTHA (glad). Ja, ikkesandt, Hr. Professor!

CLARA (afgjort). Vil vi se Dyr, Hertha, véd Du, gaar vi i Zoologisk Have!

Pause.

PROFESSOREN (godmodig) Jeg synes vores gode Humør er ude at rejse i Aften?

DAMERNE (faar meget travlt, hver med sit).

PROFESSOREN. Er det Ole Lukøje? — Det var maaske urigtig af mig at gøre Ulejlighed saa sent?

CLARA (hurtig. — Lidt forlegen). Næmennej, hvor kan Professoren tro . . .!

HERTHA (samtidig. — Forskrækket). Men bevares, Professor Petersen . . .!

PROFESSOREN. En lille Sky er der nu paa vores Himmel!

CLARA (pludseligen; — besluttet). Det er der osse! — Det er Ellen!

HERTHA (ulykkelig). De er jo saa ivrige begge to . . .

ELLEN (Hovedet fra Bogen). Hvad skal nu Professor — æ . . . „Vorherre" rodes op i det for!

PROFESSOREN (smilende). Naanaa, lille Frøken! mig har De dog saavist ingen Grund til at insinuere!

CLARA (smiler sygt). Ja, der hører Di sæl!

PROFESSOREN (rækker en Haand over mod Ellen). Og hvad er der saa da i Vejen?

ELLEN (surt). Aa, det er Tante Et, der ikke er til at nære sig med!

PROFESSOREN. Ser man det!

ELLEN (hidsig). Der et ikke Spor af Alvor i hende!

PROFESSOREN (smilende). Naa naa! (Mod Clara.) Fy—y, Frøken Clara! Hvem skulde ha' troet det om Dem!

ELLEN (som nu faar Luft). Hvergang jeg kommer hjem fra Forelæsningerne og fortæller hende no'et om dem, saa gør hun Nar!

CLARA. Jeg gør ikke N a r, lille Ellen, men . . .
ELLEN. Jo, Du gør! — Ikke, Tante To?
HERTHA. Clara mener, at . . .
ELLEN (saa ivrig, at hun næsten græder). Og hvorfor har hun saa gi'et mig Lov til at gaa der? Saa kunde hun jo ha' ladet være med at gi' mig Lov til at gaa der! Alle mine Kammerater fra Kursus gaar der osse! Og naar jeg nu er glad ved det, saa synes jeg ligefrem, det er o n d t af hende!
CLARA. E l l e n, Du taler over Dig!
HERTHA (mildt). Ja, lille Ellen, Du . . .
ELLEN. Aa! ja! naturligvis! I to gamle Skærmbrætter!
CLARA (vredt). Men E l l e n, dog!
PROFESSOREN (lægger beroligende sin Haand paa C l a r a s Arm. — Og siger til E l l e n). Ja, nu maa den lille Frøken ikke forivre sig! — Og hvad er det da for nogle frygtelige Ting, der forelæses om? — Hvem er det, De hører?
ELLEN. Det er Dr. Johnson, der taler om det psykofysiske Menneske.
PROFESSOREN (kvæler et Smil). Og d e t interesserer Dem!
ELLEN (varm). Voldsomt! — Det er voldsomt interessant!
CLARA (afgjort). Det er det rene V r æ v l, er'et!
HERTHA (stille). Ja, hér maa jeg virkelig gi' min Søster Clara Ret . . .
CLARA (haanlig). Hun sier, at han staar og si'er, at Menneskene ingen S j æ l har!
PROFESSOREN (smilende). Fy—y, dog! Hvad e r det for en infam Mandsperson!
ELLEN ivrig). Han b e v i s e r det!
CLARA (til Professoren). Der h ø r e r Di!
PROFESSOREN (ryster smilende paa Hovedet). Ja . . .
CLARA. Hva' ska' unge Piger lære saadan no'et for?
PROFESSOREN. Nej . . .!
CLARA. Og der er ogsaa H e r r e r til Stede!

ELLEN (næsvist). Masser, ja! — Og vi sidder paa Skødet af hverandre!

HERTHA (forskræmt). Ellen, lille Ellen . . .

ELLEN (hidsig). Og jeg er hemmelig forlovet med tre! — Og hvis de søde, smaa Tanter ikke lader mig være i Fred, ta'er jeg tre til! — Det bli'er seks!

CLARA (dirrende; til Ellen). Jeg forbyder Dig herved fra i Morgen at at gaa baade . . . baade . . . baade at gaa paa Forelæsninger og Kursus.

ELLEN (vrængende). Baade! baade! baade! . . . „Konning Volmer lover dem baade"!

HERTHA (bønligt). Lille Clara . . .

CLARA (slaar hende bort). Vi er hende i Forældres Sted, Hertha; det véd Du!

ELLEN (næsvist). Saa er Du da Fa'ren!

HERTHA (ulykkelig). Ellen . . . (Til Professoren). Tal dog til dem, Professor Petersen . . .

PROFESSOREN (smilende, beroligende). Naa, naa, naa . . .! Lad dem bare faa Luft!

ELLEN (fortsætter pludselig til Clara). Og jeg skal forære Dig en Tobakspibe og en Slaabrok til din Fødselsdag — og en Kalot og et Overskæg!

CLARA (dirrende). Nej, jeg kan ikke hamle op med hende!

ELLEN (hoverende). Naj!

CLARA (som før). Men jeg vilde ønske, lille Ellen Frederiksen, at vi aldrig ha'de ta'et Dig!

ELLEN. Gudbevares, lille Clara Bülow, jeg kan godt flytte — hen til en af mine seks!

HERTHA (dybt bekymret). Hvorfor vil I nu hidse hinanden saadan op . . . I holder jo dog saameget af hinanden!

ELLEN. Pyt! Ikke Gnist!

Dyster Pause. — Ivrig Strikning og Læsning.

PROFESSOREN (ser smilende fra den ene til den anden. — Siger derpaa rolig konverserende). Har Damerne været oppe at se Komtesse Løvenhjelms Udstyr?

ELLEN (sender ham et foragteligt Sideblik).
CLARA (vaagner og ryster sig). Puhh! — Hva' si'er Di, Professor?
PROFESSOREN (gentager i samme Tone). Jeg spørger, om Damerne har været oppe at se Komtesse Løvenhjelms Udstyr?
CLARA. Næ—æ . . .
HERTHA. Næ—æ, det har vi ikke . . .
CLARA. Hvem er det, hun skal giftes med?
PROFESSOREN. Det er en svensk Friherre Berenskjold eller saadan noget. M e g e t rig!
HERTHA. Ih—h . . .
CLARA. K a n man komme op at se det?
PROFESSOREN. Ja—a! det kan man rigtignok! — Min Kone var der i Gaar. Og hun har talt om, at hun vil derop igen paa Fredag — det er sidste Dag. — Brudekjolen skal være noget af det pompøseste, der er set i lange Tider!
CLARA (intereseret). Saa—aa? — Hvor er det?
PROFESSOREN. Det er hos Hof-Dameskrædderinde West.
ELLEN (ser op. — Haanlig). Der er nok heller ingen Alvor i D e m, Professor Petersen!
PROFESSOREN (smilende). Ikke m e g e n, nej!
CLARA (negligerer E l l e n). Kan a l l e komme der?
PROFESSOREN (nikker). Ja—a!
HERTHA. Vi osse?
PROFESSOREN. Ja, naturligvis!
ELLEN (nede i Bogen). Nej! — Det er kun dem, som faar syet der!
PROFESSOREN (tilsyneladende interesseret). Saa—aa? Er De vis paa d e t?
HERTHA (skuffet). Det var da kedeligt . . .
ELLEN (til P r o f e s s o r e n) Ja, en af mine Kursuskammerater har været der. Hendes Søster faar syet der. (Ned i Bogen igen.)

HERTHA (til Professoren). Kan Di ikke fortælle os, hvordan den Brudekjole saa' ud.
CLARA. Ja, hva' var'en a'?
PROFESSOREN (uden Tøven). Af hvidt Atlask, helt oversyet med ægte Kniplinger.
HERTHA (spjætter). Ih—h?
CLARA. Hertha! — Var 'en ikke brocheret?
PROFESSOREN (nikker). Jo—o, jo—o!
ELLEN (op fra Bogen. — Leende). Det er storartet, saa De er godt underrettet, Professor Petersen! — Kjolen er jo af hvid Brokade!
HERTHA (kæler for Ordet). Bro-ka-de . . .!
PROFESSOREN (forstilt ivrig). Jamen Kniplinger er der da paa den!
ELLEN. Det er der! Ægte Brysselerkniplinger! — Og fire Alen Slæb!
CLARA. Fire Alen!

Damerne bliver mere og mere interesserede, stikker Hovederne sammen og glemmer ganske Professoren, der sidder og ser paa dem med et stille, lunt Smil.

ELLEN (varm). Ja, og saa skal der være en Andendags-Kjole af støvgraat Klæde. Dejlig! Livet er helt overbroderet med de fineste Staalslibninger!
HERTHA (begejstret). Ih—h . . .!
CLARA. Ja det bru'er man jo nu. — Er der ingen Selskabsdragter?
ELLEN. Jo—o! Aline sa'e, at der var to af Brokade . . .
HERTHA (henrykt). Mer Brokade;
CLARA. Hyss! — Hvordan saa' di ud?
ELLEN. Den ene var mauve og firkantet udskaaret med lange Ærmer!
CLARA. Saa nu skal det være saaden!
ELLEN. Ja; og saa var der en af mat østersfarvet Silke, helt overtrukket med sort, storblomstret Kniplingsstof, broderet med sorte Pailletter.
HERTHA (med straalende Øjne). Næ—æ, Clara . . .!

CLARA. Er Tøjet her fra Byen?
ELLEN. Næi, det er altsammen fra Liberty.
HERTHA. Det er osse dér, vi har faaet en Bog fra — fra London!
ELLEN. Og Skørter, Benklæder og Chemiser — alting af Silke!
CLARA (energisk). Vi maa nu op at se det!
PROFESSOREN. Det kan De ogsaa godt, mine Damer.
HERTHA (bedrøvet). Jamen vi faar jun'te syet der . . .
PROFESSOREN. Det gør ingenting! — Min Kone kan køre herud og hente Dem.
CLARA (fornøjet). Den Professor, den Professor!
HERTHA. Ja, hvor nydeligt!
CLARA. Saa betænksomt, ja! — Ta'er Du ikke med, lille Ellen?
ELLEN. Jo, forfærdelig gerne! — Men jeg kommer ikke fra Kursus paa Fredag før Klokken Et.
PROFESSOREN. Nu skal De se, lille Frøken: saa kører min Kone først om og henter Dem, og saa hér ud efter Damerne.
HERTHA. Men er'et nu ikke for meget . . .
CLARA. Naar Professor Petersen selv er saa venlig, søde Hertha . . .
PROFESSOREN. Ja, naturligvis, naturligvis, mine Damer! Det vil være baade min Kone og mig en Glæde!
HERTHA (ivrig). Skal vi være i Stadsen?
PROFESSOREN (nikker). Ja, ja! At Damerne er lidt fikse, kan jo ikke skade!
CLARA (til Hertha). Vi ta'er Silkerne paa!
HERTHA. Lægger man Tøjet?
CLARA. Hvor kan Du tro! Det er jo li'som paa en Udstilling!
PROFESSOREN. Der kommer naturligvis mange . . .
CLARA (fornøjet smilende). Ja—a, ja—a, vi skal ingen Skam gøre Dem!

HERTHA (forfærdet). Jamen, vi har jo ingen Handsker, Clara!

PROFESSOREN. Dem kan De jo købe paa Vejen . . .

CLARA (bryster sig). Det bliver fint at holde uden for en Butik! — (Til Professoren). Lyse, synes De?

PROFESSOREN. Lyse — naturligvis lyse!

HERTHA. Der kommer jo ogsaa saamange fornemme!

PROFESSOREN (ser paa sit Ur. — Rejser sig). Men, mine Damer, Klokken er bleven ti — saa jeg maa rigtignok se at komme af Sted!

CLARA (galant). Ja, Tiden gaar i behageligt Selskab!

HERTHA (pludselig). Men hvordan kommer vi hjem?

PROFESSOREN (truer med en Finger). Fy—y, Frøken Hertha! Tror De, jeg vil lade mine Gæster staa midt paa Kongens Nytorv? — Min Vogn kører Dem naturligvis tilbage igen.

HERTHA (yderst forlegen). Ja, jeg vidste jo ikke, om . . .

CLARA. Jo, det vidste Du, Hertha, naar Professor Petersen tilbyder!

PROFESSOREN. Ja ikke sandt! — Men nu maa jeg virkelig af Sted, mine Damer! Det er jo Deres Sengetid for længe siden! — Farvel!

CLARA. Farvel, kære Hr. Professor! Og hjertelig Tak!

HERTHA. Osse fra mig, Hr. Professor Petersen! — Og tør vi bede hilse Deres Frue . . .

PROFESSOREN (mod Skærmbrættet). Tak, Tak! — Og saa holder Damerne sig parate til Klokken to.

CLARA. Tak.

HERTHA. Ja det skal vi!

CLARA. Aa, lille Ellen, vil Du følge Professor Petersen ud.

ELLEN (der har siddet tavs og set paa de andre, rejser sig og gaar hen til Professoren. — Afsides; nikker alvorlig). De er en meget klog Mand!

PROFESSOREN (smilende. Ligeledes afsides). Ja! — Og maa jeg saa bede om at se Magneten, inden jeg gaar?

ELLEN (forvirret). Magneten . . .?

PROFESSOREN. Ja — d e n, den lille Frøken har brugt til Tante Ets Strikkepinde!

ELLEN (trækker skælmk nølende Hesteskomagneten op af Lommen).

PROFESSOREN (ler højt og hjerteligt).

CLARA (ved Bordet). Hva' er'et, Di morer dem over derhenne?

PROFESSOREN. Aa, det er bare Frøken Ellen og mig, der . . .

ELLEN stikker hurtig Magneten i Lommen. — Truende). De kan vove paa at s i g e noget!

PROFESSOREN . . . der er ved at kigge Stjerner! — Farvel, Farvel! (Ud bag Skærmbrættet med E l l e n.)

Pause.

SØSTRENE (pusler rundt og gør sig i Stand til at gaa til Ro).

CLARA. Det var nydeligt af Professoren . . .

HERTHA. N y deligt! — Vi skal vel ta' Vinterhattene paa?

CLARA. Naturligvis! Og Gamacher, da vi skal køre.

HERTHA. Hva' Farve Handsker, synes Du . . .?

CLARA. Lilla; det staar bedst til Baandene.

HERTHA (lidt tøvende). Synes Du ikke, vi skulde vise Professorinden en lille Opmærksomhed?

CLARA. Jo—o, det vilde jo være nydeligt, men . . .

HERTHA. Vi kunde jo invitere hinner op til Otto . . .

CLARA (glad). Ja, det kan vi! — Det var meget betænksomt af D i g, kære Hertha.

HERTHA. Det kan da ikke blive mere end en K r o n e . . .

CLARA. Næi — flere Kager spiser vi da ikke.

HERTHA. Og Kusken skal vel ha' en Halvtredsøre . . .

CLARA (flot). Naturligvis!

HERTHA. Bare hun nu maa blive lykkelig, Komtesse Løvenhjelm, med al den Stads . . .

CLARA. Det gør hun saamænd nok; hvorfor skulde hun ikke d e t? — — Har Du husket at sætte Bønner af?

HERTHA. Ja—a, det go're jeg før, jeg var ude. — Mon hinners Hatte osse er deroppe?
CLARA. Næ, dem faar hun vel fra Paris. — Kommer Madam Nikolajsen i Morgen efter Rulletøjet?
HERTHA. Ja—a . . . Klokken elleve. — Hun sa'e, at vi skyldte hinner femten Øre.
CLARA. Næ—æ . . . det er da kun tolv!
HERTHA. Naa ikke. Ja, saa si'er jeg det . . .
ELLEN (ind. — Venligt smilende). Jeg har staaet bag Brættet!
CLARA (ogsaa venligt). Skal Du læse i Aften, lille Ellen?
ELLEN. Ja, lidt.
CLARA. Sid nu ikke for længe . . .
ELLEN. Næ—æ . . .
CLARA. Ja, saa si'er vi Godnat.
ELLEN (kysser hende). Godnat, lille Tante Et! — Og sov vel?
HERTHA. Godnat, lille Ellen . . .
ELLEN (kysser). Godnat, Tante Sjælland!
CLARA. Du er nok forsigtig, naar Du slukker Lampen . . .
ELLEN (nikker). Ja—a!
CLARA. Ta'er Du ikke din graa Spadseredragt paa paa Fredag?
ELLEN. Jo—jo!
HERTHA. Ja, Du maa da osse være li'saa fin som vi andre!
ELLEN (hele Tiden lidt træt). Naturligvis! — Jeg vil skam ikke stikke op!
CLARA. Ja, saa Godnat, lille Ellen.
HERTHA. Godnat, lille Ellen!
ELLEN (kysser paa Fingeren). Godnat, smaa Nordbaggere!

Søstrene trisser ud gennem Spisestuen. — Og Ellen sætter sig hen til Bordet og læser.

Pause.

Lidt efter gaar Døren til Spisestuen op og
CLARA (kommer ind halvt afklædt. — Forlegen). Undskyld, hvis jeg forstyrrer, lille Ellen . . .

ELLEN (vender sig). Er det Dig, Tante Et . . .?
CLARA. Ja . . . der var no'et, jeg gerne vilde si'e Dig . . .
ELLEN (træt — venligt). Naa . . .?
CLARA (hen og lægger et sammenkrammet Stykke Papir paa Bordet). Her har jeg lidt til et Par nye Handsker . . . Da nu vi andre skal ha', saa . . .
HERTHAS Stemme indenfor. Clara — Du forkøler Dig . . .
CLARA. Ja, nu kommer jeg . . . (til Ellen). Vi andre ta'er lilla . . .
ELLEN (nikker). Tak, Tante Et!
HERTHA (ind, ligeledes halvt afklædt). Clara dog, Du forkøler Dig!
CLARA (hurtig). Ja, nu kommer jeg . . .!
ELLEN (rejser sig og ser smilende paa dem). I er nu alligevel søde, er I!
CLARA (vil gaa). Godnat, lille Ellen . . .
ELLEN (hen til dem). Nej, nej! — Ta' nu hinanden pænt i Haanden og kniks for mig!
HERTHA. Hva' ska' vi . . .?
ELLEN (skælmsk). Ja! — Saa er vi gode Venner igen!
SØSTRENE ser lidt paa hinanden. — Saa lister Hertha sin Haand ind i Claras. — De ser igen paa hinanden — og smiler forlegent. — Derpaa knikser de dybt og
CLARA (siger smilende). Godnat, lille Frøken Fredriksen . . .!
Begge hurtigt ud.
ELLEN (ser smilende efter dem. — Nejer). Godnat, smaa Frøkener Bülower! (Ser igen hen mod Døren. — Sukker. — Strækker Armene i Vejret og lader dem træt falde tilbage:) Ak Gud ja; men i Morgen er der atter en Dag — (sukker dybt) — og saa fremdeles . . . (Hen til Bordet og sætter sig til at læse.)

Tæppe.

DEN GAMLE PAVILLON

(1902)

PERSONER

JÆGERMESTERINDEN.
ANNETTE, hendes Datter.
HOTHER, Annettes Forlovede.
GARTNEREN.
ANDERS SKOVFOGED.
BESTYREREN.
MARIE.
CLARISSE.

FØRSTE AKT

FØRSTE AFDELING

Gartnerens sparsomt møblerede (et Bord, en Sofa og nogle Stole) Dagligstue i Gaardens Havehus. — Gennem de gardinløse Vinduer ser man Havens Træer og Buske. — I Vindueskarmen staar en Kardus Tobak og nogle Porcellænspiber. — Over Sofaen et Hængeskab, hvorunder der dekorativt er anbragt et Par gamle Rytterpistoler. — Paa Væggene tarvelige Billeder i og uden Rammer. — I et Hjørne en Jærnkakkelovn. — Dør i Baggrunden ud til en lille Forstue. Dør til højre ind til Soveværelset. — Paa Karmene hænger paa store Søm forskellige Gartner-Rekvisitter: Sakse, Snore, Plantestokke o. s. v.

Aften. — Solen staar lavt i Vest og forgylder Trætoppene.

Marie fejer og ordner i Værelset.

Dørene i Baggrunden staar aabne. Man ser en Del af Haven. — Mellem Træerne rager Gaardens solbelyste Taarn og røde, takkede Gavl frem.

Clarisse kommer listende forbi Vinduerne. — Gaar ind i Forstuen. Sætter Træskoene og banker ydmygt paa Karmen ind til Stuen. — Hun er en lille, krumbøjet, slesk Kone.

MARIE (frem). Hva' vil Du?

CLARISSE (tyssende). Er han hjemme?

MARIE. Nej.

CLARISSE (ind i Stuen. — Retter sig. — Friere). Naa, han er ikke hjemme?

MARIE (arbejder). Nej.

CLARISSE. Hæ . .! (Ser sig om). Det er noget sent, Du gør morgenrent, synes jeg.

MARIE. Saa-aa . . .?

CLARISSE (snuser om i Værelset). Han har vel travlt, til „Fruen" kommer hjem? . . . Vi har ordentlig maattet hænge i i Dag. Haven ser ud, som den var vadsket! — — Du har jo aldrig set Fruen?

MARIE (kort). Nej.

CLARISSE. Hæ . .! Jeg var Malkepige her, da hun var Mejerske.

MARIE. Ja, det var Du nok . . . Det var ellers kedeligt for Dig, at det ikke var Dig, Jægermesteren giftede sig med.

CLARISSE (griner). Hæ . .! ja saamænd! . . Men jeg var ikke lækker nok, lille Marie. Ha'de Du vaaren her dengang, saa . .! Og, saadan hun kunde svanse for ham! Det er ikke alle Fruentimmer, Nejerdelen sidder saa løst paa! (Fortroligt.) Hun ha'de jo først haft et godt Øje til Gartneren; men da saa den gamle sæl begyndte . . . Bedre er bedre, véd Du!

MARIE (interesseret imod sin Vilje). Er det sandt, hva' de render rundt hér og fortæller?

CLARISSE (ivrig). Om det er sandt? Hvert evige Ord! Ha'de hun ikke præsteret det Barn, forinden den Gamle døde, ha'de hun jo kun bekommet det halve af Gaarden!

MARIE. Aa, det er no'et godt Vrøvl altsammen!

CLARISSE. Vrøvl? . . . Tror Du ellers, at Selkau ha'de haft den Magt over hende, som han har?

MARIE. Hva' Magt har han? Han gaar her og roder i Haven fra Morgen til Aften. Og sikken han bor!

CLARISSE (listig). Det har ikke no'et at sige, min Høne . . Han regerer her som en Konge, gør han! Var 'et ikke ham, der i Vinters fik sin Vilje sat igennem med den gamle Pavillon? Se, om den blev reven ned, som Bestyreren og hun vilde! Den staar der sgu endnu i Dag som for hundrede Aar siden! (Hemmelighedsfuldt). Jeg har set ham liste derned om Natten og rummestere rundt derinde . . Og han har sæl Nøglen! Ingen faar saa meget som Lov til at

sætte sin store Taa derind! (Hvisker.) Jeg tror, han gemmer alle sine Penge dernede!

MARIE. Hva' for Penge, din Tosserik!

CLARISSE. Ih, men de Penge, hun gi'er ham for at holde hans Mund!

MARIE. Med h v a'?

CLARISSE. Med naturligvis, at det er h a m, der er Fa'er til den lille Annette!

MARIE (uvilligt). I gamle Kællinger har altid saa travlt med at lave Historier!

CLARISSE (med et ondt Glimt i Øjnene). Hæ . .! Ja, vent Du bare, til Du sæl bli'er gammel og faar set en Del . . . (Nærmere). Han var jo et nydeligt Menneske dengang, stor og kraftig og stærk . . og sikke et Par Øjne! Men storsnudet var han; han saa' ikke til den Side, en anden En gik! . . Hæ . .! Og n u drikker han.

MARIE (der igen har taget fat paa sit Arbejde). Naa, gør han ogsaa d e t? Har D u maaske nogen Sinde set ham fuld?

CLARISSE. Næi . . Men han d r i k k e r alligevel; jeg kan se det paa hans Øjne, de er ble'en saa flakkende. — Han sidder og drikker til Pægls her om Aftenen med Anders Skovfoged. For at h a n drikker, det véd da Gud og hver Mand, efter sin Kones Død!

MARIE. A l t i d skal I tale ondt om Folk!

CLARISSE (grinende). Ja, vent Du bare, til Du bli'er li'saa gammel som j e g, min Pige, saa kommer det! . . . (Nærmere). De sidder og drikker herinde i Stuen; jeg har set det gennem Vinduerne . . .

MARIE (svarer ikke).

CLARISSE (snuser rundt).

Pause. — Solen er nede. Skumringen begynder at falde paa. — Pludselig skriger en Ugle højt og gennemtrængende borte i Haven.

CLARISSE. Hørte Du . .? Det betyder Død . . Nu har hun gi'et ondt af sig tre Aftener i Træk.

MARIE (uvillig). Aa, Du med dit! . . Sæt, det var Dig sæl, der skulde dø?

CLARISSE (griner). Næi, hæ! Fanden hytter nok sine! (Rundt igen. — Peger paa Hængeskabet og Pistolerne). Og dér har Selkau sine Flasker og . . og dér . . .

MARIE (lytter mod Døren). Nu kommer Gartneren!

CLARISSE (anlægger øieblikkelig sin sleske Holdning)

GARTNEREN (ind fra Haven. — Han er en høj, statelig Mand med graasprængt Haar og Skæg. — Der er noget blidt og sagtmodig over ham. — Hans Blik er lidt usikkert, men kan godt blive hvast. — Hans Dragt er en net og renlig Arbejdsdragt. — I den ene Haand bærer han en Rive. som han hænger fra sig paa et Par Søm ude i Forstuen).

CLARISSE (næsten nejende). Godaften . . .

GARTNEREN (kort). Godaften . . . (Til Marie, der vil gaa med sin Kost og sine øvrige Redskaber). Det er noget sent, her bliver gjort i Stand i Dag.

MARIE (høflig). Der har ikke godt været Tid før; vi har haft saa travlt oppe i Hovedbygningen til i Morgen . . .

GARTNEREN. Ja, det har I vel . . . Saa husker De nok, Marie, at jeg skal ha' Mad herned til to.

CLARISSE (spidser Øren).

MARIE. Ja . . jeg har sagt det til Jomfruen.

GARTNEREN. Tak . . Og hvis jeg kunde faa det ned straks.

MARIE. Jo, nu skal jeg . . . (Ud. Lukker Yderdøren.)

GARTNEREN (til Clarisse, der har krummet sig slesk og ydmyg, hvergang hans Øjne tilfældigt er gledet hen i Retning af hende). Hvad vil Du?

CLARISSE (duver). Jeg vilde jo saa gerne bede om at faa et Par Kroner af mine Ugepenge . . .

GARTNEREN. Det er jo først Tirsdag i Dag.

CLARISSE (tørrer Taarer). Jamen De véd jo nok, Selkau, at min Datter . . .

GARTNEREN (med en Haandbevægelse). Ja, det er godt . . . (Tager Portemonnæen op). Hvor meget vil Du ha'?

CLARISSE. Om det kunde blive . . fem Kroner?

GARTNEREN. Saa meget har Du jo ikke engang til gode . . .

CLARISSE (duver). Nej . . . men . . .
GARTNEREN (rækker hende en Seddel). Værsgo'!
CLARISSE (snapper Pengene). Gud velsigne Dem, Selkau! De er det bedste Menneske, Vorherre . . .
GARTNEREN. Er der mere, Du vil?
CLARISSE. Skal vi Koner osse møde i Morgen?
GARTNEREN. Ja, naturligvis!
CLARISSE. Ja, for jeg mente, at da nu Fruen kom, saa maaske . . .
GARTNEREN (afbrydende. — Kort). Vel skal I møde! . . . Klokken seks som sædvanlig!
CLARISSE (duver). Ja . . . saa Godnat, Selkau; og Gud velsigne Dem!
GARTNEREN. Godnat!
CLARISSE (tager sine Træsko paa ude i Forstuen). Godnat igen . . .! (Sødt). Jeg kan vel gerne liste ned gennem Haven? . . . det er kortere.
GARTNEREN. Jeg holder ikke af Rend i Haven paa denne Tid af Aftenen, véd Du.
CLARISSE. Jo . . . men . . .
GARTNEREN. Ja, gaa saa!
CLARISSE (prøvende). Gennem Haven . .?
GARTNEREN. Ja.
CLARISSE (dulgt). Hæ . .! (Ud).
GARTNEREN (pusler lidt distrait om i Stuen. — Gaar derpaa ud af Døren til højre).
Der lyder Skridt udenfor, og
ANDERS SKOVFOGED (kommer ind gennem Forstuedøren. — Han er ældre end Gartneren og mindre og grovere. — Klæderne ikke saa nette og renlige. — Han tager Huen af, hænger den fra sig i Forstuen, banker paa Dørkarmen og træder ind i Stuen). Godaften! . . Naa, her er ingen . .? . . . Jaja, da . . .
MARIE (fra Haven med en Bakke med Smørrebrød, Glas og Flasker).
ANDERS (skutter sig forventningsfuld). Naa der er hun med Fouragen, lille Jomfru. (Kigger paa Opdækningen.) Den ser sgu godt ud!
MARIE (venligt). Er Skovfogden sulten?
ANDERS. Som en Skorpion, ja! . . Og sese! Øl og

Snaps og det hele! . . . Men hvor har hun gjort af Selkau, lille Jomfru?

GARTNEREN (ind med en utændt Lampe, som han stiller fra sig paa Bordet). Her er han!

ANDERS (gnider forventningsfuld Hænderne). Ja, der er han sgu!

GARTNEREN (til Pigen). Tak, Marie . . . Jeg kan sæl ta' Bakken med op i Morgen tidlig.

MARIE. Jo . . Godnat . . .! (Ud.)

GARTNEREN. Godnat . . .

ANDERS (nikker). Godnat, min Stump!

GARTNEREN (lidt frem og tilbage. — Gaar derpaa hen i den aabne Dør og stirrer ud i Haven).

ANDERS (skæver længselsfuldt til Maden).

Pause.

Man hører Taarnuret oppe i Hovedbygningen slaa.

ANDERS (tæller). . . . . seks, syv, otte, ni! . . . Hun er sgu allerede ni, Selkau!

GARTNEREN (lukker Døren. — Frem) Ja, vi skulde vel saa ha' den Mad . .?

ANDERS (gelassen). Ja, det skulde vi vel. Den eksisterer jo for at spises.

GARTNEREN. Værsgod og sid hen til Bordet . . . Næi, i Sofaen, Anders Skovfoged!

ANDERS. Tak, Tak! (Tager Plads i Sofaen).

GARTNEREN (har sat sig paa en Stol). Der er vel Mad nok? . . Jeg ha'de da sagt til, at De kom.

ANDERS. Jo, jo! (Hugger sig et Stykke). Med Forlov?

GARTNEREN. Værsgod . . . (Tager selv et Stykke).

Pause.

De stirrer frem for sig og spiser i Tavshed.

ANDERS (napper et nyt Stykke). Med Forlov?

GARTNEREN. Værsgod . . . (Skænker Øl og Snaps op). Singgot!

ANDERS. Tak! (Drikker først Snapsen og derpaa Øllet umiddelbart efter). Ah-h! (Tager mere Mad.) Med Forlov?

GARTNEREN (nikker).

ANDERS (peger paa Flasken). Ja, vi skal vel prøve en lille En til?

GARTNEREN (skænker). Singgot!

ANDERS. Tak! (Drikker. Dennegang uden Øl). Ah-h! (Klør sig i Hovedet). Det er underligt, Selkau, men saa snart jeg har drukket et Par Snapse, saa faar jeg altid saadan en Kløe heroppe i Iessen.

GARTNEREN. Det er Varmen . . .

ANDERS. Ja, det er det vel.

De tømmer nu Fadet. — Og hvergang Anders napper et Stykke, siger han: Med Forlov? og den anden svarer: Værsgod! eller nikker blot. — Ogsaa et Par Snapse tager de sig med et „Singgot" og et „Tak".

GARTNEREN. Der staar et Stykke endnu . . . Skal De ikke ha' det, Anders?

ANDERS (tøvende; vil gerne). Næi . . .

GARTNEREN. Jo, vist saa; det er da ikke værd at levne.

ANDERS. Ja-a . . . jeg kan jo godt, naturligvis; men jeg kan da osse godt la' være . . .

GARTNEREN. Vist skal De spise det!

ANDERS (langer hurtig ud efter Stykket. — Og naar det er fortæret, tørrer han Fingrene i Frakken og rækker Haanden frem over Bordet). Tak for Mad, Selkau.

GARTNEREN (trykker hans Haand). Sæl Tak . . .

ANDERS (mæt). Det er mejet behageligt at spise!

GARTNEREN. Ja-a . . . naar man er sulten.

ANDERS. Naturligvis, naar man er sulten! Men det er man jo da næsten altid! (Trækker en lille Pibe op af Lommen.)

GARTNEREN (henter Pibe og Tobak fra Vindueskarmen). Her er Tobak!

ANDERS. Tak, ellers . . . Men hun er da stoppet til første Omgang.

GARTNEREN (stopper sin Pibe, tænder den og sætter sig. — Begge damper).

Pause.

Der bliver mørkere og mørkere i Stuen.

GARTNEREN (rejser sig og gaar op og ned ad Gulvet). Det er vel bedst, at vi faar Lampen tændt . . .

ANDERS. Ja-a; her er jo noget dunkelt.

Lampen tændes.

GARTNEREN (sætter sig og rejser sig igen. Frem og tilbage over Gulvet).

ANDERS (følger ham med Øjnene). Hvornaar er det, de kommer i Morgen?

GARTNEREN (der ikke har tænkt paa andet). Klokken fire . . . Saa kan de vel være her henad halv seks.

ANDERS. Det kan de vel, ja . . . (Tager en af Pistolerne ned og ser paa den). Hør, Gartner Selkau, skulde De engang blive ked af én af disse hersens Bøsser, saa kender jeg en Mandsperson, der ikke vil sige Nej for 'en,

GARTNEREN. Dem forærer jeg ikke bort.

ANDERS. Naa-aa, saadan no'et kan man sgu aldrig sige forud.

GARTNEREN. De har været min Fa'ers.

ANDERS (polisk). Ja, og han var jo osse Skovrider, saa den vilde jo komme paa et passende Sted, hæ-hæ! . . . (hænger Pistolen tilbage.) Kan de ellers skyde?

GARTNEREN. Ja, det var den anden af dem, jeg skød Hektor med i Fjor.

ANDERS. Med Kugle?

GARTNEREN. Ja . . . Han døde paa Stedet.

ANDERS (tænksomt). Ja-e . . naar der er Bud efter En saa . . .

Pause.

ANDERS (strækker mekanisk en Haand ud og piller nogle Smuler op af Fadet og putter dem i Munden.

GARTNEREN (gemmer Øjnene bort og siger ligesom mod sin Vilje). Ja . . . vi skulde vel ha det Bæger? . .

ANDERS (smiler glad). Ja, det er vel Meningen.

GARTNEREN (aabner Hængeskabet med et ombøjet Søm, som han henter frem bag et af Billederne paa Væggen. — Sætter en halvfyldt Romflaske paa Bordet).

ANDERS (forundret). Jeg synes, De bruger Dirk, Selkau?

GARTNEREN (undvigende). Jeg har forlagt Nøglen . . .

ANDERS (kigger til Vinduerne). I Deres Sted vilde jeg nu alligevel hænge for Ruderne, Selkau!

GARTNEREN (noget brydsk). Der kommer ingen i Haven uden min Tilladelse!

ANDERS. Næi, det gør der vel ikke . . . (Geskæftig.) Nu skal jeg rydde Bakken af Vejen! (Stiller Flasker og Glas sammen.)

GARTNEREN (ubehersket). Nej, Glassene skal vi jo beholde!

ANDERS. Ja, det er sgu osse sandt! (Tager Ølglassene fra Bakken, kigger i dem og slaar Slatterne hen ad Gulvet — Bakken skyder han saa langt bort som muligt.) Saa! (Skubber et Glas over til Gartneren). Værsgod!

GARTNEREN (skænker).

ANDERS (ser fornøjet til). Kluk, kluk, kluk, kluk . . . hæ!

GARTNEREN (tager sit Glas). Skaal . . .

ANDERS (med sit). Skaal . . . Skaal, Selkau! (Drikker.) Ah-h . . .! Jeg synes, hun kradser umanerligt i Aften . .?

GARTNEREN. Naa-aa, det er vist bare den første Mundfuld.

ANDERS. Ja-a, det er det vel . . . (Smager igen.)

Pause.

De sidder tankefulde, ryger og drikker og stirrer frem i Luften.

ANDERS. Jeg fik da ikke kalket mit Hus, Selkau . . .

GARTNEREN. Det skulde De dog se at faa gjort . . . det trænger svært.

ANDERS. Ja-a, det gør'et sgu. . . . Men Fruen kommer vel ikke saa langt, at hun ser det.

GARTNEREN (tier).

Pause.

GARTNEREN (vaagner). Skaal!

ANDERS. Tak! . . . Det er sandt, Gartner Selkau, der falder mig sgu no'et ind!

GARTNEREN. Hum . . .?

ANDERS (tøvende). Ja, det var det, jeg vilde sige, at nu bli'er det vel her eftertids et Stød ovre hos mig, at vi samles.

GARTNEREN (pludselig ophidset. — Slaar en flad Haand ned i Bordet). Nej, nu si'er vi Stop, gør vi!

ANDERS (skrumper lidt forskræmt sammen i Sofaen).

Pause.

GARTNEREN (gaar hen og aabner Døren ud til Haven. — Maanen er kommen op. — En Nattergal synger i et Træ tæt udenfor, en anden svarer længere borte nede i Skoven).

ANDERS (kigger sky til Gartneren, der stille har sat sig tilbage paa sin Plads). Der er dog alligevel mest Plaser, naar det er Sommer.

GARTNEREN. Aa ja . . . Tiden gaar jo bedre . . .

ANDERS (belivet over, at den anden i det hele taget svarer). Ja, det har De sgu Ret i, Selkau! Saadan Vinterdage, naar Solen putter sig ved Firetiden, kan det sgu være spysk nok at faa Has paa Timerne . . . mange Gange!

GARTNEREN (der intet har hørt). Skaal . . .!

ANDERS (gesvindt). Skaal, Skaal, Selkau! . . (Klemmer paa igen.) Hør . . . Clarisse Slentens var indenfor ved mig i Gaar og spurgte, om hun ikke kunde faa Arbejde med at hjælpe mig med Høet . . . Hva' mener De, Selkau . . . Hun har jo gaaet her i Haven i mange Aar?

GARTNEREN (samler sig). Jo-o, hun er flink nok. Men De skal se hende lidt efter paa Fingrene, for der hænger let noget ved dem.

ANDERS. Rapser hun . .?

GARTNEREN. Ja-a, det kan jeg jo ikke sige hende helt fri for . . . Men hun er jo et Jærn til sit Arbejde.

ANDERS (interesseret). Saa De har mærket, at hun rapser?

GARTNEREN (der gerne vil bort fra sine Tanker). Ja-a . . . det var her i Fjor, at hun hjalp til at pille Frugt ned. Saa mærkede jeg jo, at det svandt i Dyngerne . . . Og det var altid de største, der blev borte . . .

ANDERS (nikker). Det er en viis Vej, ja!

GARTNEREN. Saa si'er jeg det jo til Fruentimmerne en Fyraften. Dorthe og Johanne ta'er det jo ganske rolig og si'er, at de har ingen Æbler taget. Men Clarisse skriger op og larmenterer og raaber, at hun

vilde melde sig til Herredsfogden . . . Og saa vidste jeg jo Besked.

ANDERS. Den er sikker nok, ja!

GARTNEREN. Men jeg si'er jo saa til hende, at hvis hun ikke kom frem med Æblerne, saa klædte jeg hende af til Særken for sæl at hitte dem.

ANDERS (fniser). Hi, hi!

GARTNEREN. Og hun bandte og skældte og endevendte sine Lommer for at vise mig, at hun ha'de ingen Æbler ta'et. Men jeg blev staaende ved mit, og saa vilde jeg sæl undersøge hende.

ANDERS. Naa . . . ?

GARTNEREN. Ja, saa sendte jeg de andre hjem og sa'e, at Clarisse kunde følges med herind i Stuen . . . og da jeg ha'de lukket Døren, begyndte hun jo at græde og hyle, at jeg ikke maatte gøre hende evig ulykkelig . . . Og hvis jeg vilde gaa ud i Køkkenet, saa skulde hun lette sig for Æblerne.

ANDERS. Hi, hi!

GARTNEREN. Det gjorde jeg saa . . . Men jeg lukkede naturligvis Forstuedøren i Laas først.

ANDERS. Det er en viis Vej, ja!

GARTNEREN. Og da jeg saa kom ind fra Køkkenet igen, saa laa der otte store Gravenstener hér paa Bordet.

ANDERS (overvældet). Otte! Men hvor Fanden kunde Konen haft alle dem paa sig?

GARTNEREN. Ja, det spurgte jeg hende jo ogsaa om; men hun vilde ikke ud med Sproget.

ANDERS. Jamen et Steds maa hun sgu da ha' haft dem, Selkau.

GARTNEREN. Javel . . . Og jeg fik da ogsaa senere hen at vide hvor.

ANDERS. Naa . . . ?

GARTNEREN. Jo-o . . . hun ha'de saamænd haft dem i sine Bukser.

ANDERS. I sine Bukser! Men hvor Satan var der Plads?

GARTNEREN. Jo-o, Fruentimmerne har jo Susebukser, Anders Skovfoged.

ANDERS. Hi, hi, ja! . . . Ja de Kvindfolk er s'men mange Gange meget mere udspekulerede end som vi andre! . . Nu hader hun Jer vel saa?

GARTNEREN (der atter begynder at distraheres). Det tror jeg ikke . . . Hun er da bleven saa myg og saa høflig siden den Tid! . . !

ANDERS. Ja-a, det kan man jo ikke altid ta' Varsel af . . .

GARTNEREN . . . og flink er hun jo ogsaa til sit Arbejde.

ANDERS (betænksom). Næ-æ . . . saa tror jeg sgu dog ikke, at jeg tar hende . . .

GARTNEREN. Ja, tjent med hende kan De godt være . . . naar De da altsaa passer paa hende! . . . Og saa har hun jo den syge Datter, som hun koster paa, saa hun har god Brug for de Penge.

ANDERS. Ja-a . . . næ-i . . . Ja, jeg kan jo tænke over det! . . . Naa, Skaal, Selkau! Nu maa jeg nok se at trisse hjem efter.

GARTNEREN (urolig). De har jo ikke saa lang Vej . . .

ANDERS (tøvende). Næ-i, saamænd . . .

GARTNEREN (gemmer Øjnene bort). Der staar en Flaske til inde i Skabet . . .

ANDERS (smilende). Naa gør der det . . . ja-a . . .

GARTNEREN (pludselig). Lad os gaa ned ved den gamle Pavillon . . . Her er saa beklumret.

ANDERS (forundret). Ved den gamle Pavillon . . . ?

GARTNEREN (nervøst). Ja, vist saa . . . Der er saa kønt nede i Maaneskin . . .

ANDERS (tøvende). Jeg mener nu, at Drikkevarer smager bedst i en Stue . . .

GARTNEREN (ser stift paa ham). Kan De ikke gøre, hvad en Ven be'er Dem om?

ANDERS (hurtig). Jo, jo!
GARTNEREN (hen til Skabet). Stop saa Piben.
ANDERS. Tak, det er besørget . . .
GARTNEREN (med en frisk Flaske). Kom saa!
ANDERS (smiler forlegent). De si'er, at det gaar ikke rigtig til dernede ved Pavillonen paa denne Tid . . .
GARTNEREN (tager Glassene). Hæ . . .! Det er noget, jeg har udspredt! . . . Saa gaar vi!
ANDERS. Ja, i Guds Navn . . . (Henter Huen).
GARTNEREN (der har taget en Hat paa ude i Forstuen). Vil De ta'e Riven.
ANDERS. Riven . . .?
GARTNEREN. Ja . . .
ANDERS. Hvorfor skal den dog med . . .?
GARTNEREN (haardt). Fordi den skal!
ANDERS (løfter Riven ned). Skal Lampen ikke slukkes . . .
GARTNEREN (hurtig, som i Angest). Nej, Nej!
ANDERS (standser). Skal vi ikke hellere bli'e, hvor vi er, Selkau . . .?
GARTNEREN (ubehersket. — Giver ham et Stød i Ryggen). Gaa nu, for Djævelen!
ANDERS (sagtmodig). Nu gaar jeg . . . nu gaar jeg . . .

Begge ud.

Tæppe.

ANDEN AFDELING

Aaben Plads paa Grænsen af Skov og Have. Busketter og høje Træer. — Til højre paa Pladsen, omgivet af Blomster og Buske, en gammel, halvt forfalden hvidkalket Pavillon med blyindfattede Ruder og Hætte-Tag. Klematis og Vildvin op ad Murene. — En bred Trætrappe fører op til et Par Glasdøre. — Til venstre, lige for Pavillonen, en Bænk. — I Baggrunden Udsigt over Plænerne til Hovedbygningen.

Maanelys mellem Træerne. Pavillonen ligger i Halvmørke.

En Nattergal synger i et af de nærmeste Træer.

GARTNEREN og SKOVFOGEDEN (kommer langsomt gaaende fra Baggrunden. — Gartneren forrest med Glassene og Flasken.)
ANDERS (med Riven. Forsonlig). . . . nej, vel saa, vel saa, Selkau! . . . mellem Venner! — — Men jeg kan nu

ikke faa i mit Ho'ede alligevel, hvorfor vi har slæbt den Rive med.

GARTNEREN. For at slette Sporene ud.

ANDERS. Sporene . . .? Hva' for Spor?

GARTNEREN (stiller Sagerne fra sig paa Trappen). Vore egne, naturligvis; naar vi gaar op igen. Alle Gangene er jo nyrevne i Dag.

ANDERS (fløjter forstaaende) Hy-y-it! Den er reel nok! De har F o r s t a n d, Selkau,

GARTNEREN (sætter sig paa Trappens nederste Trin. — Svarer ikke).

Pause.

ANDERS (der ligeledes har sat sig efter at have sat Riven fra sig, vender sig og betragter opmærksomt Pavillonen). Den ser jo ellers menneskelig nok ud ved Nattens Tider.

GARTNEREN. Ja-a . . . (Skænker i Glassene, som stødes sammen og tømmes i Tavshed.)

ANDERS (tøvende). Sig mig saa, Gartner Selkau, saa samles vi vel herefter ovre hos mig om Aftenen . . .?

GARTNEREN (retter sig). Jeg drikker ikke, saalænge d e er her, véd De godt!

ANDERS. Jamen . . .

GARTNEREN (s'aar en Haand ned i Trappen). Jeg drikker ikke en D r a a b e, saalænge d e er her! . . . Det er tilstrækkeligt, at man er et Udskud de otte Maaneder af Aaret!

ANDERS (nikker tankefuld). Ja—a . . . aa, ja saamænd . . .

GARTNEREN (vender sig brat om mod ham). Tror De maaske, at jeg drikker for min Fornøjelses Skyld.

ANDERS (pikeret). Jeg kan nu ikke lide, Selkau, at De saadan immerhen snakker om at d r i k k e og at d r i k k e! Der er sgu ingen af vos, der d r i k k e r! . . . Fordi vi tar vos et Glas og en Passiar imellem om Aftenerne, det er sgu da ikke noget at lave Staahej over.

GARTNEREN (har stillet Piben fra sig og sidder nu med Albuerne

støttet mod Knæene og Hovedet i Hænderne. — Løfter Hovedet). Tror De, den lille Frøken er vokset noget siden i Fjor?

ANDERS. Naa-aa, de vokser jo ikke i den Alder; men hun har vel lagt sig ud.

GARTNEREN (langsomt, med et prøvende Blik mod den anden). Hvor gammel er det vel, hun kan være?

ANDERS. Aa-aa, en atten-nitten vel.

GARTNEREN. De har jo aldrig haft Børn, Anders Skovfoged . . .

ANDERS (sørgmodig). Næi, det faldt nu ikke saadan til . . . Line, hun jamrede sig saamæn n o k for 'et . . . men naar der ingen s k a l komme, saa kommer der ingen.

GARTNEREN (næsten ondskabsfuldt). Om De nu ha'de haft en Søn eller en Datter?

ANDERS (afgjort). Ja, saa sad vi ikke her og drak!

GARTNEREN (haanligt). Haa, haa . . .! det er sgu ikke sikkert!

ANDERS (tilforladeligt). Jo-o, det er sikkert nok, er 'et! for saa ha'de hele Historien faaet en anden Lyd, Gartner Selkau. Men naar man hverken har Kone eller Børn at stræbe for, saa er der ikke noget, der holder igen, ser De, for . . .

GARTNEREN (man mærker Rusen) De s n a k k e r, ja! Men hvad skal saa en anden sige? De har dog været gift engang og har haft Hus og Hjem, hvor De blev modtaget med Glæde . . . Men hvad har j e g!

ANDERS. Næi, sandt nok . . . Men De har jo da osse paa en Maade Tiden for Dem endnu, Selkau.

GARTNEREN. Hæ, ja! Men har De nogen Mening om, hvad det er for en Tid! Tror De, at jeg nogen Sinde sætter Flasken ind i Skabet og slaar Tolden i for evig?

ANDERS. Næ-i . . .

GARTNEREN (mere og mere ophidset). Nej, det kan De rolig bande paa! Har man først begyndt at plante i d e t Bed, saa holder man ikke op, før man graves ned

til Ormene! . . . I gaar alle sammen hér og tror, at jeg har mine kronede Dage her paa Gaarden . . . hæ! og saa rinder der ikke en Dag til Ende, uden at jeg ønsker mig godt og vel borte herfra.

ANDERS (blidt). Jamen, I kunde jo da osse nemt faa Jer en anden Plads, Selkau, saa dygtig I er.

GARTNEREN (truer ud i Luften). De kunde vove paa det! De kunde vove paa at jage mig herfra!

ANDERS (mildnende). Jamen, det er der jo heller ingen, der snakker noget om, Gartner Selkau. Jage Dem herfra? Hvorfor skulde de jage Dem herfra?

GARTNEREN (ophidset). Jojo, jojo! Jeg kender dem! Baade hendes Broder ovre paa Falster og Bestyreren her. De vilde prise deres Gud den Dag, jeg vendte hele Herligheden Ryggen! (I Udbrud). Forbandet er den Grund, vi sidder paa!

ANDERS (forskrækket). Men Selkau dog . . .

GARTNEREN (hviskende). Véd I slet ikke noget om det . . . ?

ANDERS. Om hvad for no'et?

GARTNEREN. Om mig og Fruen . . .

ANDERS. Jo-o, jeg har nok hørt . . .

GARTNEREN. Det er m i g, der er Fa'er til den lille Anette!

ANDERS. Ja, de siger jo s a a d a n, men . . .

GARTNEREN. Det var jo ligemeget, hvor jeg gik og stod, saa listede hun omkring mig som en Kat og snakkede sødt til mig og saa' paa mig med et Par Øjne, der mange Gange fik mig til at slaa mine ned . . . for hun var jo da Frue. Og saa var det det Efteraar, da Jægermesteren blev syg, at jeg en Eftermiddag gik hernede og rev Blade sammen . . . jeg ha'de smidt Frakken, for det var da varmt nok . . . saa kommer hun gaaende derinde fra Skoven med Polluks . . . og da hun ser mig, gaar hun lige hen og stiller sig ved Siden af mig . . . „De har det nok med Varme, Lars", siger hun saa . . . og

jeg siger begrivligvis Ja; for varmt var det . . . Og saa ser hun igen paa mig med disse hersens Øjne og lægger sin ene Haand paa min Arm helt oppe paa det tykke . . . Men saa kunde jeg ikke styre mig længere . . . jeg smider Riven og slaar begge mine Arme om hende . . .

ANDERS. Skreg hun saa . . .?

GARTNEREN. Nej, hun saa' bare forskrækket omkring . . . og saa sa'e hun: „Pas dog paa, Menneske!" . . . Men saa kom hun helt hen til mig igen og sa'e ganske rolig: „Vil De komme ned i Pavillonen i Aften Klokken ti; jeg vil tale med Dem." . . . og saa gik hun og Polluks op ad Hovedbygningen til.

ANDERS (drejer sig og betragter Pavillonen). Og mødtes I saa?

GARTNEREN. Ja . . . vi mødtes her baade den Aften og mange Gange siden efter . . .

ANDERS. Hum, ja . . . der sker mejet under Vorherres Himmel . . .!

GARTNEREN (blusser op igen). Men jeg bryder mig Fanden om Fruen nu, hun kan være for mig, hvad hun være vil! . . . Men det er haardt nok, Anders Skovfoged, naar Ens egen Datter ikke maa vedkendes En.

ANDERS. Sandt nok . . . Men det vilde jo da blive til Skændsel for alle Parter!

GARTNEREN. Hæ! og saa vilde hun ha' mig til at rejse til Amerika!

ANDERS. Ja, det vilde hun nok . . . Men De har nu li'egodt faaet Magten over hende til sidst, Gartner Selkau! Se nu her med Pavillonen, som hun vilde ha' ned! . . . Hva' vilde hun for Resten ha' den ned for?

GARTNEREN. Det er da forklarligt nok, synes jeg.

ANDERS. Aa, ja, saamænd . . . det er det vel . . .

GARTNEREN (listig). Og saa er der jo ogsaa det, at naar som helst hun kommer ned i Haven, saa sør-

ger jeg altid for at ha' lidt at pusle med her omkring!

ANDERS. Hi, hi! Og det skær hende i Øjnene!

GARTNEREN. Og saa lokker jeg den lille Anette herned for at se paa Roserne!

ANDERS. Hæ, naa, ja, hun er jo da osse Jer egen Datter!

GARTNEREN. Ja-a . . . Og mange Gange naar hun staar her og snakker mildt og venligt til mig, Anders Skovfoged, er jeg lige ved at sige hende, hvordan det hele forholder sig . . .

ANDERS (forskrækket). Jamen det maa I ikke gøre, Selkau!

GARTNEREN. Nej . . . og jeg er jo heller ikke værdig dertil . . . Men i Fjor da tog jeg hendes Haand og vilde kysse den . . . jeg kunde ikke lade være for eldrig det! og saa saa' jeg paa hende og sa'e: min lille, søde Annette . . .

ANDERS. Men Selkau . . .!

GARTNEREN (hidsig). Og saa Dagen efter kommer Fruen og melder mig, at hvis jeg prøver paa de „Hundekunster" tiere, saa skulde jeg blive jaget fra Gaarden den samme Dag, for der var ikke én, der vilde tro paa mine Historier, sa'e hun, da alle og enhver vidste, at . . . (standser brat.)

ANDERS. Vidste at hva' . . .?

GARTNEREN (haardt). Vidste, at jeg drak!

ANDERS (stille). Sa'e hun det . . .?

GARTNEREN (i Udbrud). Jamen det er jo osse sandt, Anders Skovfoged . . . det er jo osse sandt! Der er jo ikke den Aften, jeg gaar ædru i min Seng!

ANDERS (mildnende). Naa-aa, nu overdriver De, Gartner Selkau . . . Vi er jo da ikke sammen hver Aften.

GARTNEREN (fortvivlet rokkende). Jamen, jeg drikker ogsaa, naar jeg er alene . . . det véd I ikke noget om . . . Jeg sidder hver eneste Aften derinde i Pavillonen og drikker . . .

ANDERS (med store, runde Øjne. — Næsten ædru). Hvad er d e t, I sidder dér og si'er . . .?

GARTNEREN (tungt). Det er sandt hvert eneste Ord . . . Og det er m i g, der har faaet J e r til at drikke . . . det er m i g, der er en Svinepels . . . Og jeg kan ikke la' være, jeg k a n ikke holde op . . . Forleden ha'de jeg smidt Nøglen til Skabet ned i Brønden for at blive fri for den . . . Saa længe det var lys Dag, og jeg gik mellem de andre og arbejdede, saa var jeg helt stolt over, hvad jeg ha'de gjort . . . Men da jeg saa kom hjem i Stuen og ha'de spist min Aftensmad, begyndte det at slide og trække i mig . . . og jeg r e v Tøjet af mig og gik til Sengs . . . Men jeg maatte ligge og slaas baade med det ene og med det andet . . . Og til sidst k u n d e jeg ikke staa imod længere . . . og saa krøb jeg ud af Sengen og hen til Skabet . . . og saa brækkede jeg Laasen op med et Stemmejærn . . . o g s a a b r æ k k e d e j e g L a a s e n o p m e d e t S t e m m e j æ r n . . . (Skjuler Ansigtet i Hænderne.)

ANDERS (sidder stiv og lamslaaet og stirrer hjælpeløst frem for sig. — Saa rejser han sig pludselig energisk og slaar til Romflasken, saa den triller ned bag Trappen). Fa'en ogsaa med det Drikkeri! (Træder hen foran G a r t n e r e n og løfter bedyrende en Haand i Vejret). Saa sandt jeg staar hér en Synder for Gud, Gartner Selkau, saa sætter jeg aldrig min Mund mere til et Glas, naar det da ikke lige netop er for Tørst!

GARTNEREN (løfter langsomt Hovedet). Og mener I, d e t nytter . . .?

ANDERS (energisk). Javel mener jeg, det nytter! . . . Og rejs I Jer nu op, og lov Jer sæl det samme i denne hellige Stund!

GARTNEREN. Det har jeg gjort saa tit . . . men jeg er fortabt . . .

ANDERS (i Ekstase). Aa, vis vas, Gu' er I ikke nej! I har lovet Jer s æ l det, og det nyttede kaske ikke

. . . (Stærkt). Men nu kan I jo love mig det engang, Gartner Selkau, nu kan I jo love mig det engang!

GARTNEREN (med et svagt Haab i Stemmen). Og tror I, det nytter . . .?

ANDERS (som før) Det skal nytte!

GARTNEREN (griber hans Haand). Og hver Dag vil I minde mig om det . . .?

ANDERS. Hver eneste livfødte Dag!

GARTNEREN. Gud i Himlen lønne Jer for det, Anders Skovfoged! . . . jeg har jo gaaet her saa alene . . .

ANDERS. Sæl Tak! . . . Og nu skal det hele faa en anden Gænge, forstaar I! . . . Se, først river vi nu Pavillonen ned . . .

GARTNEREN (gør en Bevægelse). Nej . . . men . . .

ANDERS. Det er mig, der raader, Selkau; husk paa det! . . . Det gamle Skrammel har saamænd voldt Jer Ufred nok! . . . Og saa hvidter vi mit Hus og reparerer Tagene, saa at alting kan blive ordentligt og rekommenderligt, som mens Line hun levede!

GARTNEREN. Og saa vil den Tid komme, da jeg ikke mere behøver at skamme mig for den lille Annette . . .?

ANDERS (stærkt). Den Tid vil komme, da I ikke behøver at skamme Jer for et eneste Menneske mere, Gartner Selkau! . . . Og giv mig nu Jer Haand paa, at I vil kæmpe som en Mand, naar Fristeren melder sig!

GARTNEREN (med hans Haand i sin). Saa sandt, jeg staar her som en Synder for Gud, saa vil jeg gøre, hvad der staar i et Menneskes Magt for at kæmpe imod, Anders Skovfoged, stol paa det!

ANDERS (i Ekstase) Det drikker vi paa! . . . Der er endnu en lille Slurk tilbage i Glassene! (Tager Glassene). Skaal, og til Lykke!

GARTNEREN (bevæget). Skaal, Anders Skovfoged, Skaal!

. . . Og Gud lønne Jer for Jert store Venskabs Skyld!

Glassene stødes sammen.

Tæppe.

ANDEN AKT

Formiddag. — Kontor i Hovedbygningen; stort og rummeligt, men med faa og tarvelige Møbler. — I Baggrunden et stort Vindue, gennem hvilket man har Udsigt til Gaardspladsen med dens straatækte Stald- og Ladelænger. Af og til høres Galen af Haner, Klapren af Træsko over Brostenene, Vognrummel . . . hele en Gaardsplads travle Liv. — Stærk Sol. — Til højre Dør ind til Dagligstuen. Til venstre Dør ud til Entréen.

Jægermesterinden, en høj, smuk, statelig Dame, hvidhaaret, i smagfuld prunkløs Formiddagsdragt, sidder ved et stort Arbejdsbord, hvorpaa Bøger og Papirer.

I en passende ærbødig Afstand staar Clarisse, krum og ydmyg.

JÆGERMESTERINDEN (der har en opslaaet Regnskabsbog foran sig. — Rolig). Naa? . . Og saa?

CLARISSE (duver). Fruen er da ikke vred over det, jeg fortæller . . .?

JÆGERMESTERINDEN. Aldeles Ikke . . . Videre!

CLARISSE. Ja . . . og da jeg saa kom ned forbi Pavillonen og . . .

JÆGERMESTERINDEN (med et Blik). Hvad har Du og Gartneren udestaaende med hinanden, siden Du saadan løber rundt og udspionerer ham?

CLARISSE (overrumplet). Ingenting, forsikrer jeg Fruen . . . han er den herligste Mand, er han . . . og saa god . . . men . . .

JÆGERMESTERINDEN (kort). Videre!

CLARISSE (lettet). . . . ja saa sad jo Gartneren og Skovfogeden og drak den ene Flaske efter den anden, og . . .

JÆGERMESTERINDEN. Naar Du er færdig hér, vil Du saa gaa ned til Anders Skovfoged og bede ham komme herop . . . men straks!

CLARISSE (duver). Jo . . .

JÆGERMESTERINDEN. Naa . . . ? . . . og hvad sagde saa de to . . . Drukkenbolte til hinanden? . . . Tal rent ud!

CLARISSE. Ja, Fruen véd naturligvis ikke om alle de taabelige Historier, der . . .

JÆGERMESTERINDEN. Jo! . . . Var det dem, de rippede op i?

CLARISSE. Ja . . . og Selkau sa'e, at det var den skære Sandhed . . . fuld som han var!

JÆGERMESTERINDEN. Hum . . .

CLARISSE. Men Anders raadede ham til at holde sin Mund, da det ellers let kunde bringe Ulykke baade over ham sæl, og . . . og andre med.

JÆGERMESTERINDEN (stadig rolig). Og hvorfor kommer nu Clarisse her og fortæller mig det?

CLARISSE („sødt"). Det er, fordi jeg holder saa meget af Fruen, der altid har vaaren saa god mod vos Fattigfolk . . . (Indigneret). Og saa mener jeg, at Selkau, der er i Fruens Brød . . .

JÆGERMESTERINDEN (med en Haandbevægelse). Ja, Tak! . . . jeg kender Jeres gode Hjerter, fra da jeg selv gik imellem Jer! . . . Hvad endte saa den Pokulats med dernede?

CLARISSE (med et ondt Smil). Hæ! . . . ja, da de var bleven godt drukne begge to, saa blev de jo saa rørende . . . og saa lovede de hverandre, at de aldrig vilde drikke mere . . . hæ!

JÆGERMESTERINDEN (om mod hende). Og hvor mange har hun saa fortalt den Historie til?

CLARISSE (med Haanden paa Hjertet). Ikke til en levende Sjæl, Frue! Og det skal ikke komme over min Mund, saa længe jeg lever!

JÆGERMESTERINDEN (rolig) Det vil jeg heller ikke raade hende til. Hører jeg et Ord om det af nogen, bli'er hun samme Dag sagt ud af mit Hus!

CLARISSE. Gud bevarer min Mund, Frue . . . En

kunde da aldrig faa et bedre Herskab, end det en har. Og det er da osse kun to drukne Personer, der . . .

JÆGERMESTERINDEN (vinker af). Tak! . . . Saa kan Clarisse gaa.

CLARISSE (duver). Jo . . . Og skal jeg saa skikke Skovfogeden herop?

JÆGERMESTERINDEN. Det sa'e jeg jo.

CLARISSE. Jo, jo . . . Ja, saa far vel, lille Frue . . .! og Gud velsigne Dem og Deres!

JÆGERMESTERINDEN. Sig til Bestyreren derude i Entréen, at nu kan han komme ind.

CLARISSE. Jo . . . („Sødt"). Og saa far vel da, lille Frue . . . !

JÆGERMESTERINDEN (kort). Far vel.

CLARISSE (smyger ud.)

JÆGERMESTERINDEN (sidder rolig og upaavirket og venter. — Blader i Bøgerne).

Det banker.

JÆGERMESTERINDEN (uden at vende sig om). Kom!

BESTYREREN (ind. — Han er en yngre, solbrændt Mand af Gaardmandsklassen. — Bliver ærbødig staaende indenfør Døren og hilser). God Morgen . . .

JÆGERMESTERINDEN. God Dag, Clausen . . . Værs'god . . . Kom nærmere.

BESTYREREN (gaar et Par Skridt frem. Standser).

JÆGERMESTERINDEN (sammenligner Optegnelserne i Bøgerne med nogle Regninger).

Pause.

JÆGERMESTERINDEN (nikker tilfreds. — Vender sig mod ham). De er en flink Mand, Clausen.

BESTYREREN (rømmer sig forlegen).

JÆGERMESTERINDEN (peger i Bogen). De har solgt Nummer 45, den hvidbrogede, ser jeg.

BESTYREREN. Hun satte saa svært af paa Mælken i Vinter . . . saa mente jeg . . .

JÆGERMESTERINDEN. Javel . . . det var meget rigtigt . . . De skrev forleden noget om, at vi vist kom

til at købe et Par ny Arbejdsheste . . . Kan det ikke vente med det til Efteraaret?

BESTYREREN. Jo-o, de to røde kan vel nok gøre det Høsten over med . . .

JÆGERMESTERINDEN. Vi kan jo bruge dem i Haven . . .og til Centrifugen.

BESTYREREN. Ja . . .

JÆGERMESTERINDEN (nikker besluttet). Ja, lad os det . . . Har De Opgørelsen hos Dem?

BESTYREREN. Nej, der var et Par Regninger, jeg først . . . Men jeg kan godt gaa over og hente Regnskabet, hvis Fruen . . .

JÆGERMESTERINDEN. Nej . . . det haster ikke . . . Men De kan vel faa det i Orden i Aften?

BESTYREREN. Ja . . .

JÆGERMESTERINDEN. Saa kan vi gøre op i Morgen Formiddag.

BESTYREREN. Javel . . .

Lille Pause.

JÆGERMESTERINDEN. Sig mig, Clausen, har De mærket noget til, at Selkau . . . at Gartneren drikker?

BESTYREREN (undvigende). Der er ingenting at mærke paa hans Arbejde . . . Fruen har jo set Haven; den er som blæst.

JÆGERMESTERINDEN. Han skal sidde her om Aftenen og drikke til Pægls med gamle Anders Skovfoged.

BESTYREREN (vred). Hvem har løbet med d e n . . .?

JÆGERMESTERINDEN (lidt skrapt). Det kan jo være ligemeget!

BESTYREREN. Vi faar ikke nemt saa flink en Gartner, saa . . .

JÆGERMESTERINDEN (negligerer hans Udtalelse. — Atter rolig) Selkau rejser en af de nærmeste Dage til Amerika.

BESTYREREN (i højeste Forbavselse). G a r t n e r e n . . .!?

JÆGERMESTERINDEN (uden at ænse hans Udbrud). Ja. — Han har sagt mig, at en Søster, han har derovre,

har skrevet efter ham . . . hendes Mand er død. Og jeg finder ingen Grund til at nægte ham at rejse, skønt det er uden for Tiden.

BESTYREREN (der ikke kan komme sig af sin Forbavselse). Alt det véd jeg ikke det mindste om . . .

JÆGERMESTERINDEN. Det er jo ogsaa rimeligere, at han kommer til mig først! . . .! Hvor mange Penge har De i Kassen?

BESTYREREN. En otte-ni Hundrede vel . . .

JÆGERMESTERINDEN. Kan De skaffe fire Tusinde til paa Lørdag?

BESTYREREN. Jo-o . . .

JÆGERMESTERINDEN. Vil De saa det . . . til Lørdag F o r m i d d a g?

BESTYREREN. Jo.

JÆGERMESTERINDEN. Naa, det var d e t . . . Og saa skulde vi jo gerne tale lidt om Dem selv, Clausen! — Det gør mig ondt at skulle af med Dem; men som jeg allerede fortalte Dem i Gaar: min Svigersøn overtager Gaarden her til September. De bli'er her naturligvis Deres Tid ud til November og kan saa sætte ham lidt ind i Sagerne. Men det er bedst, at De allerede nu ser Dem om efter en anden Plads. — Naturligvis vil jeg anbefale Dem paa det bedste.

BESTYREREN. Ja, Tak . . .

JÆGERMESTERINDEN. Har de talt med min Svigersøn?

BESTYREREN. Ja, jeg hilste paa ham nede i Stalden . . . han var der i Morges med Frøkenen . . .

JÆGERMESTERINDEN. Hvad synes De om ham ?

BESTYREREN. Jo-o, han ser jo meget krabat ud . . .

JÆGERMESTERINDEN. Ja, jeg tror nok, at han er flink . . . (Smilende). Og saa faar han jo ogsaa m i g til at holde sig i Ørene!

BESTYREREN. Vil Fruen da . . .?

JÆGERMESTERINDEN. Ja, jeg flytter hertil, naar de unge gifter sig. — — Ja, saa er der vist ikke mere

i Øjeblikket, Clausen . . . Har Marie sagt til Dem, at vi skal bruge Kavallervognen Klokken et?

BESTYREREN. Ja . . . Men Kusken er syg . . .

JÆGERMESTERINDEN. Hvad fejler han?

BESTYREREN. Det er vist kun en Smule Forkølelse; men jeg har da ladet ham blive i Sengen i Dag.

JÆGERMESTERINDEN. Naa ja, vi faar jo heller ikke Brug for ham; min Svigersøn kører selv. (Med et lille forklarende Smil). Vi skal ud og bese „Godset."

BESTYREREN. Jamen var det saa ikke bedre, at jeg . . .

JÆGERMESTERINDEN. J e g ta'er med.

BESTYREREN. Jovel . . . Ja, saa er der vel ikke mere . . .

JÆGERMESTERINDEN. Nej . . . Hvis De møder Anders Skovfoged, saa sig, at jeg venter. — Er han rent til Rotterne?

BESTYREREN. Ja, det er jo gaaet no'et ned ad Bakke med ham, siden Konen døde her i Forfjor.

JÆGERMESTERINDEN. Passer han ikke sine Sager?

BESTYREREN. Jo-o, i den Retning er der ikke saadan Grund til Klage . . . endnu da.

JÆGERMESTERINDEN (afsluttende). Naa . . . Ja, vil De saa sige til ham, at jeg venter.

BESTYREREN. Jo . . . (Tøver). Fruen mener altsaa, at jeg burde se mig om efter en anden Plads . . .?

JÆGERMESTERINDEN. Ja, det kan ikke gøres for tidligt, synes jeg . . . (Gaar hen til ham og stryger ham smilende ned over Kinden). Hvor I Mandfolk dog kan se hjælpeløse ud.

BESTYREREN. (rødmer. — Naivt). Jeg har haft det saa godt her paa Gaarden . . .

JÆGERMESTERINDEN. I er nogle store Børn . . .! (Vinker afsluttende). Saa snart De faar Brug for Anbefalingen, saa sig til.

BESTYREREN. Tak . . . (Ud.)

JÆGERMESTERINDEN (hen til Arbejdsbordet).

Pause.

Det banker.

JÆGERMESTERINDEN. Kom!

ANDERS (ind, genert. — Han er i Søndagstøjet. — Huen krammer han Haanden).

JÆGERMESTERINDEN (uden at vende sig). Er det Anders?

ANDERS. Jo . . .

JÆGERMESTERINDEN (om mod ham). God Dag, Skovfoged! . . . Naa, hvordan gaar det?

ANDERS. Sæl Tak, Frue . . .

JÆGERMESTERINDEN (mønstrer ham). Han ser jo helt net ud.

ANDERS (glad, — forlegen). Aa, ja saamænd . . .

JÆGERMESTERINDEN. Og Helbredet?

ANDERS. Tak . . . man maa ikke klage . . .

JÆGERMESTERINDEN (med en Haandbevægelse). Sæt sig.

ANDERS (daler hurlig ned paa Kanten af den nærmeste Stol).

JÆGERMESTERINDEN (foran ham. — Med Hænderne i Siden). Hvordan morede Anders sig i Tirsdags Aftes?

ANDERS (med store, runde, forfærdede Øjne). Jo-o . . . Tak . . . godt . . .

JÆGERMESTERINDEN. Blev han rart drukken?

ANDERS (som før). Tak . . . jeg klager ikke . . .

JÆGERMESTERINDEN. Kunde han selv dingle hjem?

ANDERS. Hjem kom jeg da . . .

JÆGERMESTERINDEN (skifter Tone. At han ikke skammer sig, Anders!

ANDERS (myg). Jo, Frue . . . men det er, siden Line hun døde, saa . . .

JÆGERMESTERINDEN. Skal I Mandfolk da absolut ha' Barnepige?

ANDERS. Ja-a, se . . .

JÆGERMESTERINDEN. Saa snart der gaar Jer et eller andet imod, saa knækker I sammen og folder Hænderne i Skødet og la'er staa til . . . Se til os Fruentimmer, vi maa pænt hjælpe os selv!

ANDERS (nikker tænksom). Aa, ja saamænd, ja . . . Men tror Fruen ikke, det kommer af, at vi er li'som mere t a n k e fulde end Jer andre . . . ?

JÆGERMESTERINDEN. Tankefulde . . . og brændevinsfulde! (Bort.)

ANDERS (nikker igen). Aa, jo . . .

JÆGERMESTERINDEN (skifter Tone). Har han faaet plantet noget i Foraaret?

ANDERS (belivet over, at der skiftes Emne). Det er en viis Vej, ja! Hele Hestebakken er blevet sat til med Graner!

JÆGERMESTERINDEN. Puds Næsen, Anders!

ANDERS (lydig). Jo . . . (Haler et Lommetørklæde op og pudser Næsen).

JÆGERMESTERINDEN. Véd Anders, at den lille Annette har faaet sig en Kæreste?

ANDERS. Ja, de si'er det jo nede i Gaarden . . . Bare det nu maa holde!

JÆGERMESTERINDEN. Jo-o, det holder nok . . . Det er en flink Mand, hun har fundet sig . . . De skal giftes nu til August; og saa overtager min Svigersøn Gaarden hér.

ANDERS. Naa, gør han d e t . . . ? Ja, det er jo en god Gaard.

JÆGERMESTERINDEN. Men jeg har tænkt mig at ta' mig af Jer gamle først.

ANDERS. Ja-a, Fruen har jo altid været svær betænkelig!

JÆGERMESTERINDEN. Hvad siger Anders om at blive sat paa Pension?

ANDERS. Pension? . . . Næi, det faar ingen mig til!

JÆGERMESTERINDEN. Anders er gammel . . .

ANDERS. Otteogtres, ja . . . Men derfor er man da ingen L i g!

JÆGERMESTERINDEN (stadig rolig). Nej, vel saa, Anders Skovfoged . . , Men I kunde ha' godt af at hvile Jer.

ANDERS (ivrig) H v i l e mig? Det har jeg jo Søndagen

til! . . . (Bedende). Aa nej, Frue, lad mig blive, hvor jeg er . . . For det véd da enhver, at har man ikke sit Arbejde, saa gaar det først rigtig avet om med En.

JÆGERMESTERINDEN (pludselig). Sig mig, Anders, véd han noget om, at Gartneren drikker?

ANDERS (tier først overrumplet.— Siger saa afgjort). Nej! (Men da han ser Fruens Øjne, siger han hurtigt). . . . Jo, jo . . . han drikker, gør han . . . det gør han . . . men ikke med sin gode Vilje . . . Om Fruen vidste, hvor ondt han har det, saa vilde Fruen . . .

JÆGERMESTERINDEN (afbryder). Hum . . . Og Anders tager nok et Bæger med!

ANDERS (synker sammen). Jo . . . Det er siden Line, hun døde . . . Men nu har Selkau og jeg da lovet hverandre med Haand og Mund . . .

JÆGERMESTERINDEN. Og tror I, d e t hjælper?

ANDERS (stille). Aa nej . . . Vi har jo ingen til at vare vos . . .

JÆGERMESTERINDEN. Anders tror vel ikke et Ord af alle de Historier, han fortalte Jer forleden nede ved den gamle Pavillon?

ANDERS (med store Øjne). Og d e t véd Fruen osse . . .?

JÆGERMESTERINDEN. Jeg véd a l t i n g! . . . I tror vel ikke paa de Historier?

ANDERS. Vi var jo drukne begge to, saa . . .

JÆGERMESTERININDEN. Og Anders kan ikke huske, hvad han sa'e?

ANDERS. Jo, jo . . .! (Ser hendes Øjne). Nej, nej . . . ikke et Ord! . . . Vi var jo drukne begge to . . .

JÆGERMESTERINDEN (rejser sig). Jeg skal sørge for, at min Svigersøn lader Jer beholde Jer Plads, om I tier med, hvad Gartneren skrød af sig forleden Aften. Men aabner I nogen Sinde Jer Mund om det, saa mister I baade Pladsen og Pensionen! — Har I forstaaet mig?

ANDERS. Det er en viis Vej, jo . . .

JÆGERMESTERINDEN. Giv mig Jer Haand paa det.
ANDERS (rækker hende Haanden). Værs'god . . .
JÆGERMESTERINDEN. Og saa holder Anders op med at drikke?
ANDERS. Om jeg kunde, Frue . . . ha'de Line levet, saa . . . men nu har jeg jo ingen til at paaminde mig . . .
JÆGERMESTERINDEN (venligt. — Klapper ham paa Skulderen). I kan jo komme til mig, naar det kniber, Anders.
ANDERS (griber hendes Haand). Jo, jo . . . Men hvad skal det blive til om Vinteren . . .?
JÆGERMESTERINDEN. Jeg flytter hertil nu og bor.
ANDERS (lysnende). Hele Aaret . . .?
JÆGERMESTERINDEN. Ja.
ANDERS. Aa, Gud velsigne Fruen i sit Himmerig! Saa kan der blive et Menneske af mig endnu, for der er ingen, jeg har saadan en Agtelse for som for Fruen! . . . Og Fruen vil osse ta' Dem af Gartneren?
JÆGERMESTERINDEN (rolig). Ja. — — Saa husker Anders, hvad jeg har sagt?
ANDERS. Jo, jo . . .!
JÆGERMESTERINDEN. Ja, saa far vel, Anders Skovfoged . . . Det er sandt: Har I faaet hvidtet Jert Hus i Aar?
ANDERS (flov). Næi . . .
JÆGERMESTERINDEN (venlig). Jamen, det maa I skam se at faa gjort! Har i Kalk?
ANDERS. Jo . . . Kalk har jeg . . .
JÆGERMESTERINDEN. Saa hvidter I Huset til Søndag; og saa kommer vi ned og ser paa det.
ANDERS (med lysnende Øjne). Ja . . . Og Annette med?
JÆGERMESTERINDEN. Annette med . . . og Svigersønnen . . . alle tre!
ANDERS som før). Fruen er den største Engel paa Jorden . . . (tumler glædedrukken ud).
JÆGERMESTERINDEN (staar et Øjeblik og ser ud af Vinduet. —

Gaar derpaa hen og trækker i Klokkestrengen ved Entrédøren. — Lidt efter kommer

MARIE (ind fra Entréen).

JÆGERMESTERINDEN. Er Gartneren derude?

MARIE. Nej.

JÆGERMESTERINDEN. Naar han kommer, saa vis ham herop straks.

MARIE. Jo.

JÆGERMESTERINDEN. Ja, der var ikke andet . . .

MARIE (ud.)

Lidt efter banker det paa Døren til Dagligstuen.

JÆGERMESTERINDEN. Kom!

ANNETTE (stikker Hovedet ind). Maa vi?

JÆGERMESTERINDEN (nikker). Ja, et Øjeblik.

ANNETTE (frisk og lysklædt ind med Hother. — Han er en høj, smuk Landmandstype omkring i Trediverne. — Begge i Formiddagsdragt).

ANNETTE (kysser Moderen). God Morgen, Feltherreinde!

JÆGERMESTERINDEN. God Dag, lille Sol! . . . (nikker). God Dag, Hother!

HOTHER. God Morgen, Svigermo'er!

ANNETTE (til Hother). Hørte Du ikke, hun sagde: God Dag! . . . Vi er kommet for sent op, min Dreng! . . . Vi er kommet for sent, min Dreng! . . . Hun har været oppe siden halv seks!

HOTHER. Det er en dygtig Bestyrer, De har, Svigermo'er. Sikken han kan holde sine Sager!

JÆGERMESTERINDEN (anerkendende). Godt set, lille Hother!

ANNETTE. Ja, Hother er ganske begejstret over Clausen.

HOTHER. Bare jeg kan erstatte ham!

JÆGERMESTERINDEN. Naa-aa, det gaar nok!

ANNETTE. Ja, og saa har Du jo Mo'er til Forvalter. Hun er den dygtigste Kone i Verden!

HOTHER (overbevist). Ja, det er hun.

ANNETTE (med en advarende Finger). Men hun bli'er striks! Hun ser alt, ligesom Vorherre! . . . Hvis der ligger en Knappenaal midt inde i en Høstak, saa ser hun

den: Hvad er dette! der ligger jo en Knappenaal! Bør en Knappenaal ikke sidde i en Naalepude? . . . Vips, ta'er hun Knappenaalen op og sætter den i Puden!

JÆGERMESTERINDEN (slaar hende paa Kinden). Aa, Du, Sludrechatol!

HOTHER. Ja, saadan gaar Munden paa hende ustandseligt!

ANNETTE. Tal Du bare ikke om nogen! Jeg er ganske stokdøv paa det Øre, der vender hen ad Dig til, naar vi gaar med hinanden under Armen.

HOTHER. Ja, for Du vil selv sludre hele Tiden; og saa maa jeg jo raabe Dig over. — Nu Du igen!

ANNETTE (spidser Munden til Kys). Dér!

HOTHER (kysser hende). Tak! — Vil Du ha' det tilbage?

JÆGERMESTERINDEN (der har været henne og set ud af Vinduet. — Lidt nervøs). Saa, gaa nu, Børn! Der kommer nogen, jeg skal tale med.

ANNETTE (misfornøjet). Aa-r! det er da ogsaa forfærdeligt med alle dine Forretninger!

JÆGERMESTERINDEN. Ja . . . Du vil jo ikke hjælpe mig.

ANNETTE. Nej! . . . men Hother!

JÆGERMESTERINDEN (nikker). Ja . . . lad mig saa beholde ham her.

ANNETTE (slaar forskrækket en Klo i Kæresten). Ikke paa nogen Maade!

JÆGERMESTERINDEN (leende). Af Sted med Jer begge to da!

ANNETTE. Vi skal da vel ud at køre?

JÆGERMESTERINDEN. Præcis Et holder Vognen for Døren! . . . Saa har I at møde.

ANNETTE (nejer). Som Deres Naade befaler! (Hen at omfavne hende). Du er den stolteste Kone paa Guds grønne Jord! (Hen til Hother). Og jeg er det lykkeligste Pigebarn . . . Og Du er min store, smukke Kæreste! . . .

Kom saa! Solen skinner, Himlen er blaa, Lærkerne synger . . .

HOTHER (lægger en Arm om hendes Liv). Og alle Smaapiger pludrer!

Begge gaar ud gennem Dagligstuen.

JÆGERMESTERINDEN (ser smilende efter dem.)

MARIE (ind fra Entréen). Nu er Gartneren der . . .

JÆGERMESTERINDEN (stivner). Det er godt . . . Bed ham komme.

MARIE (ud).

JÆGERMESTERINDEN (hen ved Vinduet. Ryggen mod Stuen).

Lille Pause.

Det banker paa fra Entréen.

JÆGERMESTERINDEN (rolig: uden at skifte Stilling). Kom!

GARTNEREN (ind. — Han er i sit Arbejdstøj. Ser sig om, halvt sky og halvt trodsig. — Opdager Jægermesterinden og standser tæt inden for Døren).

Pause.

Man hører Livet ude paa Gaardspladsen: Tummel af en Vogn og dæmpede Raab. En Flok Duer svirrer forbi Vinduet.

JÆGERMESTERINDEN (vender sig rask. — Fuldstændig rolig). Naa, De er kommen, Selkau . . . Værsgod at træde nærmere.

GARTNEREN (bliver staaende). Fruen ønskede at tale med mig . . .

JÆGERMESTERINDEN. Ja . . . (Mod ham med udstrakt Haand). Naa, hvordan lever De?

GARTNEREN (uden at modtage hendes Haand). Hvad er det, De vil mig?

JÆGERMESTERINDEN (bort). Værsgod at ta' Plads . . .

GARTNEREN (bliver staaende).

JÆGERMESTERINDEN (der har sat sig ved Bordet. — Ubehersket). Sæt Dem, Menneske, si'er jeg!

GARTNEREN (gaar uvilkaarlig et Par Skridt frem og lader sig glide ned paa en Stol). Er det Haven, der er noget galt ved . . .?

JÆGERMESTERINDEN. Nej, De er flink nok til Deres Arbejde . . . det véd De godt.

GARTNEREN (haanligt). Tak.

JÆGERMESTERINDEN (stille — næsten hjerteligt). Hør, Selkau, kan vi nu ikke tale roligt sammen som de to gamle Mennesker, vi er?

GARTNEREN (haardt). Nej! . . . Hva' vil De mig? Hva' skal jeg her? . . . Jeg forlanger ikke andet end at faa Lov til at passe mig sæl og mit dernede!

JÆGERMESTERINDEN (besluttet). Godt, som De vil! . . . Jeg flytter nu her tilbage til Gaarden og bliver boende her for bestandig.

GARTNEREN (ubehersket). Og den lille Annette med?

JÆGERMESTERINDEN. Og min Datter med, ja. — Hun er jo bleven forlovet, som De maaske har hørt; og de unge skal giftes nu sidst paa Sommeren. Til Efteraaret overtager min Svigersøn Bedriften hér . . . (pludselig uden Overgang). De maa rejse, Selkau, rejse bort! Det var det, jeg vilde sige Dem.

GARTNEREN. Rejse . . .?

JÆGERMESTERINDEN (forretningsmæssigt). Ja. — Jeg har allerede sagt til Bestyreren, at De vil rejse en af Dagene. Jeg sa'e, at De ha'de faaet Brev fra en Søster, der bor i Amerika, og at hun bad Dem komme over til sig, da hendes Mand var død. — Og at De ha'de svaret tilbage, at De kom, saasnart De ha'de faaet ordnet Deres Sager hér.

GARTNEREN (haanligt). Og saa river De den gamle Pavillon ned; og alting er glemt?

JÆGERMESTERINDEN (uden at ænse hans Ord). Jeg har givet Bestyreren Ordre til at . . .

GARTNEREN. Jeg rejser ikke! . . . Tror De jeg vil lade mig jage herfra som en fnattet Hund!

JÆGERMESTERINDEN (rolig). Der er ikke Tale om, at De jages herfra. De rejser af egen fri Vilje. Jeg har ordnet det hele for Dem paa bedste Maade. Jeg skal nok sørge for, at Folk faar at vide, at det er Deres Søster, der har kaldt Dem derover.

GARTNEREN. Jeg rejser ikke!

JÆGERMESTERINDEN (som før). Og hvad Penge angaar,

kan De paa Lørdag her paa Kontoret faa udbetalt en Sum, der vil være tilstrækkelig for Dem til at komme i Vej med derovre . . . De er en flink og dygtig Mand, som let vil slaa Dem igennem under andre Forhold. Hér hjemme gaar De jo bare og . . .

GARTNEREN (gentager). Jeg rejser ikke, si'r jeg, jeg rejser ikke! (Knækker pludselig sammen). Aa Herre Gud i Himlens Navn, lad mig ende mine Dage her, hvor jeg hører hjemme! Jeg ved jo nok, at jeg kan ikke i Længden strides med Dig, Mariane, for Du er stærkere end noget Menneske . . . Men lad mig blive . . . jeg kàn ikke leve noget andet Sted . . . Jeg skal ikke sætte mine Ben uden for Haven, hører Du . . . Jeg skal gøre alt, hvad Du vil . . . men lad mig blive . . .?

JÆGERMESTERINDEN (med Vægt). De kan ikke blive her! Det maa være, som jeg har bestemt! . . . (Mildere). De gaar jo altid og fortæller, Selkau, at De holder saa meget af den lille Annette . . .

GARTNEREN (nikker).

JÆGERMESTERINDEN. Og naar jeg nu siger Dem, at det er for hendes Skyld, De maa rejse.

GARTNEREN. For Annettes . . . ? Jeg vil hende jo kun godt . . .

JÆGERMESTERINDEN. Ja, jo, det véd jeg . . . jeg véd, at De har den bedste Vilje; men De har i al Deres Tid kun gjort hende Skade!

GARTNEREN. Jeg . . .!?

JÆGERMESTERINDEN. Ja! . . . (Taler sig varm). Nu skal jeg sige Dem en Ting, Selkau: det er Dem, der saa længe har jaget hende og mig bort fra Gaarden her!

GARTNEREN. Er det mig . . .

JÆGERMESTERINDEN. Det er Dem, ja! I seksten Aar har vi saa godt som været landflygtige herfra . . . Jeg turde jo ikke risikere, at De en skønne Dag kom med Deres . . . Historier til Barnet og

ødelagde hendes Liv for Tid og Evighed! — De holder meget af, baade for Dem selv og andre, at fremstille Dem som Martyr . . . Men hvad tror De ikke, j e g har maattet udstaa i alle disse Aar, hvor jeg hver Time paa Dagen kunde vente Skandalen komme væltende ned over os? Hvert Brev, jeg fik, hvert Bud, der bragtes mig herhjemme fra, fik mig i den første Tid til at ryste . . . De si'er, at jeg er stærk! Det er jeg ogsaa . . . n u! Jeg v i l d e ikke, at der maatte tilstøde min Datter noget. Jeg v i l d e, at hun skulde leve glad og fri i sin Barndom og Ungdom . . . og saa længe j e g staar ved hendes Side, skal der ikke kastes en eneste Skygge over hendes søde lille Ansigt!

GARTNEREN. Jamen j e g vil jo osse . . .

JÆGERMESTERINDEN (ubarmhjertig). Jamen De k a n jo ikke, Menneske, De k a n jo ikke! — Og derfor maa de bort nu, førend vi flytter hertil . . . om jeg saa skal kalde Politiet til Hjælp! — De siger, at De holder af hende, og at De vil gøre alt til hendes Bedste! Og hvordan har De saa baaret Dem ad? De har gaaet her og søgt at skade hende paa alle Maader! De har slukket Deres . . . „Sorg" og krænkede Værdighed paa Bunden af Flasken; og naar Rusen saa ha'de øret Dem ind, plaprede De løs til alle og enhver med d e t, De godt vidste vilde spolere Barnets hele Liv, om hun nogen Tid fik det at vide!

GARTNEREN (rokker hjælpeløst).

JÆGERMESTERINDEN . . . Og d e t kalder De Kærlighed! De véd jo ikke, hvad det er at holde af et Menneske! De véd jo ikke, at naar man til Gavns holder af en anden, saa bærer man, om det saa var et B j æ r g af Bekymringer for den andens Skyld! . . . Vi har fejlet engang, De og jeg — og vel j e g mest. Men jeg har sonet min Fejl! Jeg har kæmpet af al min Kraft . . . jeg har kæmpet paa Næverne

løs for at gøre Vejen mild og blid for et andet Væsen. Man har haanet mig og grint mig ud i de Kredse, hvor jeg trængte mig ind for at hæve min Datter op blandt de Mennesker, hvor jeg ikke hørte hjemme. Jeg har hørt Folk hviske: „Mejersken" bag min Ryg . . . og jeg har hørt det, der var værre! Men ingenting bed paa mig; Barnet skulde frem, om saa Slagene sved blodige Striber paa min Ryg! (Hen foran ham; sætter Armene i Siden.) Men hvad har Du gjort? Har Du hjulpet mig? Har Du fjernet saa meget som en eneste Sten fra vor Datters Vej?

GARTNEREN (bønligt). Mariane . . .

JÆGERMESTERINDEN (ænser ham ikke). . . . Næ, Du har sølet og smudsket baade hende og mig til i din fjollede Medlidenhed med Dig selv! Du har drukket Dig Mod til for at plapre ud med den Hemmelighed, som jeg har slidt Huden af Knoerne for at bevare! . . . Fy, ptøj! Du maatte hellere ha' skudt Dig en Kugle for Panden end blive til det sølle, elendige Pjog, Du er! (Bort.)

Pause.

GARTNEREN (rejser sig stille). Ja, saa faar jeg vel gaa . . .

JÆGERMESTERINDEN (tilbage. — Tager ham haardt i Armen). Saa forsvar Dig dog i det mindste, Menneske!

GARTNEREN. Jeg har ikke noget at forsvare mig med, Mariane . . . Retten er paa din Side . . . det ser jeg nu . . .

JÆGERMESTERINDEN (haanligt). Hæ!

GARTNEREN . . . og nu har jeg kun at forsvinde; saa staar jeg ikke længere Jer andre i Vejen . . .

JÆGERMESTERINDEN (roligere). Du rejser altsaa?

GARTNEREN. Ja . . . (smiler sygt). Saa faar jeg da ogsaa gjort lidt Gavn! (Løfter pludselig Hovedet). Men jeg er kanske alligevel ikke saa „sølle", som Du tror! Og det tænker jeg, nu der skal byde sig en Lejlighed for mig til at vise Dig! (Famlende og ubehjælpsomt). Jeg har jo ogsaa lidt mit, har jeg . . . jeg har jo og-

saa kæmpet paa m i n Maade . . . men jeg har ikke været saa stærk som D u . . . og det skriver sig vel fra, at jeg kun har kæmpet for mig sæl . . . (Stærkere, men uden Sentimentalitet). Men Du tog hende jo fra mig, Mariane! Du lod mig ikke ha' Gnist tilbage at slaas for! Og naar Du møder op her og foragter mig, fordi jeg ikke ha'de Kraft nok til at staa imod, saa véd jeg jo det at sige, at Du har ingen Mening om, hva' det er at gaa de lange Dage baade Sommer og Vinter til Ende alene . . . D u ha'de jo bestandig Annette at hælde Dig til, naar Tankerne kom . . . Og det er vist alligevel lettere at slaas for en a n d e n, tror jeg . . . saa Du skal ikke være saa haard i din Dom . . .

JÆGERMESTERINDEN (undvigende). Jeg har handlet, som jeg fandt det rigtigst.

GARTNEREN. Ja, ja . . . jeg bebrejder Dig jo ingenting længere . . . enhver er jo, som han e r . . . (Ser fast paa hende). Men har Du alligevel aldrig haft en Fornemmelse af, at Du imellemstunder kunde gøre et andet Menneske stor Uret?

JÆGERMESTERINDEN (uden Betænkning). Nej!

GARTNEREN (gemmer Øjnene bort). Heller ikke ham . . . den døde?

JÆGERMESTERINDEN (afvisende). Død er død!

GARTNEREN (nikker). Død er død, ja . . .

Pause.

GARTNEREN. Ja, saa kan jeg vel gaa . . .

JÆGERMESTERINDEN (stryger sig over Ansigtet). De rejser altsaa paa Lørdag?

GARTNEREN. Ja . . .

JÆGERMESTERINDEN. Pengene kan De faa Lørdag Formiddag her paa Kontoret.

GARTNEREN. Tak . . .

JÆGERMESTERINDEN. Er der nogen af Møblerne dernede, De ønsker at ta' med?

GARTNEREN. Nej . . . ellers Tak for Tilbudet . . .

JÆGERMESTERINDEN, Har De noget at pakke Deres Klæder ind i? De kan godt faa en Kuffert heroppe.
GARTNEREN (smiler sygt). Tak Frue, jeg har, hvad jeg skal bruge . . .
JÆGERMESTERINDEN (rækker ham venligt Haanden). Vi hører vel jævnligt fra Dem, Selkau?
GARTNEREN (bleg). Hører fra mig . . .?
JÆGERMESTERINDEN (stadig med fremstrakt Haand). De vil ikke ta' min Haand?
GARTNEREN (griber den hurtig). Jo, jo . . .! Og Tak for . . . De skal nok faa Ære af mig . . .!
JÆGERMESTERINDEN (trækker Haanden, som han stadig staar og knuger, lempelig til sig. — Sætter sig ved Bordet. — Skifter Tone). Og nu har jeg en Bøn til Dem, Selkau . . .
GARTNEREN. En Bøn . . .?
JÆGERMESTERINDEN. Ja . . . Men sæt Dem ned.
GARTNEREN. Jo . . . (Sætter sig).
JÆGERMESTERINDEN. Det vil naturligvis volde en Del Postyr blandt Folkene her, naar De saa pludselig rejser . . .
GARTNEREN (nikker tavs).
JÆGERMESTERINDEN. Jeg h a r jo, baade for Deres Skyld og min egen, allerede fortalt Bestyreren dette om Deres Søster, som har ønsket, at De skulde komme over til hende.
GARTNEREN (nikker).
JÆGERMESTERINDEN. Men for at der nu ikke skal siges, at De er „jaget" herfra . . . Folk vil jo altid helst tro det værste, véd De . . . saa er det, jeg vil bede Dem komme herop i Hovedbygningen i Aften og tilbringe en Timestid sammen med os andre?
GARTNEREN (stirrer). H é r op . . .?
JÆGERMESTERINDEN. Ja; og drikke et Glas Vin med os til Afsked?
GARTNEREN. Med Annette . . .?
JÆGERMESTERINDEN . . . og min Svigersøn, ja!

(Smilende). De maa dog virkelig se, hvad det er for en Mand, Annette faar!

GARTNEREN (gysende som af Kulde). Nej, nej . . .!

JÆGERMESTERINDEN. Jo, vist saa, Selkau! Husk paa, at det er det sidste, jeg beder Dem om.

GARTNEREN. Jeg k a n ikke . . . Jeg forstaar ikke at gerere mig heroppe mellem Jer . . .

JÆGERMESTERINDEN (lidt utaalmodig). Jo vist saa! . . . De tager Deres Søndagstøj paa, saa er De jo en hel stolt Karl endnu! . . . (Indtrængende). De m a a gøre det, Selkau! For min Skyld og for Annettes Skyld. Al den Sladder, der ellers vil blive! De sagde jo selv før, at herefter vilde De aldrig volde os Bryderier mere.

GARTNEREN (fast). Det sa'e jeg; og det vil jeg holde!

JÆGERMESTERINDEN. Naa? Er vi saa enige? De kommer altsaa?

GARTNEREN. Aa, nej, nej . . . kan jeg ikke slippe . . . ?

JÆGERMESTERINDEN (rejser sig). Nej! . . . De m a a gøre os den Tjeneste. De maa gøre Skridtet fuldt ud. Vis Dem dog nu som en Mand, at Annette, naar jeg en Gang i Fremtiden fortæller hende . . .

GARTNEREN (hurtig). De vil fortælle hende . . . ?

JÆGERMESTERINDEN (fast). Ja.

GARTNEREN (griber hendes Haand). Gud i Himlen velsigne Dem!

JÆGERMESTERINDEN. De k o m m e r altsaa?

GARTNEREN (tungt). Ja . . .

JÆGERMESTERINDEN (stryger ham over Haaret). Tak.

GARTNEREN (ser paa hende som en syg Hund).

JÆGERMESTERINDEN (smilende). Men nu maa De ikke møde med et altfor højtideligt Ansigt.

GARTNEREN. Nej . . .

JÆGERMESTERINDEN. Klokken otte . . .præcis!

GARTNEREN. Ja . . . (Uendelig sagtmodig). Maa jeg saa gaa, Frue . . . ?

JÆGERMESTERINDEN. Og De gør Dem Umage for at være glad!

GARTNEREN. Ja . . .

JÆGERMESTERINDEN (rækker ham Haanden). Saa er vi vel Venner?

GARTNEREN (griber den. — Betaget). Hvor Du har holdt Dig stærk og smuk, Mariane . . .!

JÆGERMESTERINDEN (ikke uden Koketteri). Naa . . . gaa saa!

GARTNEREN (stille bort gennem Entrédøren).

JÆGERMESTERINDEN (sætter sig hen ved Bordet og lukker træt Øjnene). Der bankes paa Døren til Dagligstuen.

ANNETTE (ind i Overtøj). Endelig gik han da!

JÆGERMESTERINDEN. Ja, endelig gik han . . .! (Vaagner. — Rejser sig. — Urolig). Har Du ventet inde i Dagligstuen?

ANNETTE. Nej, jeg kommer lige fra mit Værelse.

HOTHER (ind fra Entréen. — Han har Hat og Handsker paa og en Kørepisk i Haanden. — Staar ret). Klokken er Et, Svigermo'er!

JÆGERMESTERINDEN (samler sig). Er den? Saa er Vognen vel for Døren?

Vognrummel forbi Vinduet.

HOTHER. Der kommer den! Paa Klokkeslet, som Deres Naade har befalet!

ANNETTE. Aa, Du dejlige, hvidhaarede Kone! Du ligner en ung Enkedronning! (Peger paa begge sine Kinder). Kys mig . . . dér . . . og dér!

JÆGERMESTERINDEN (kysser hende). Hent mig min Hat, Barn . . . og mit Sjal! — Mødte Du Gartneren, Hother?

ANNETTE (ud med Hat og Sjal. — Straks ind igen).

HOTHER. Ja, han gik ned ad Trappen, da jeg kom. — Han saa' noget modfalden ud, synes jeg.

JÆGERMESTERINDEN (rolig). Ja, tænk, han rejser herfra en af Dagene!

ANNETTE. Hvorhen dog?

JÆGERMESTERINDEN. Til Amerika saamænd! Han

har haft Brev fra en Søster derovre, som har mistet sin Mand og nu beder ham endelig komme over til sig. Og jeg synes ikke, han bør sige Nej.

ANNETTE (løst). Den Søster har vi aldrig hørt om før, hva'?

JÆGERMESTERINDEN. Jo-o . . .

ANNETTE. Naa, har vi.

HOTHER (bukkende). Fru . . . Feltherreinde, en Landmand lader aldrig sine Heste vente!

JÆGERMESTERINDEN (i Færd med at sætte sin Hat, en bredskygget hvid Straahat). Nej, undskyld! Nu kommer jeg! . . . (Let). Jeg har inviteret Selkau . . . Gartneren, til at drikke et Glas Vin sammen med os til Afsked i Aften.

HOTHER (smilende). Det sagde han vist ikke Nej til, saavidt jeg har ladet mig fortælle!

JÆGERMESTERINDEN (rolig). Naa, Du har allerede hørt om det . . .? Ja, Herregud, ingen er fejlfri! — Kom saa, Børn!

ANNETTE (ved Døren). Men, Mo'er, hvad skal vi bestille med ham?

JÆGERMESTERINDEN. Naa-aa, den Timestid gaar sagtens. Han kommer først, efter at vi har spist . . . Du kan jo vise ham Billeder fra Italien og saadan noget . . (Ud med Datteren.)

HOTHER (bukker). Enkedronningen og Kronprinsessen!

ANNETTE (over Skulderen). Ja, Du kan sagtens!

HOTHER (ud. — Lukker Døren).

Tom Scene. — Vognen kører bort.

Tæppe.

TREDJE AKT

Aften. — Et stort rummeligt Værelse, halvt Dagligstue, halvt Havestue. — Empiremøbler. — To Fag høje, smaarudede Vinduer i Baggrunden. Mellem Vinduerne Glasdøre ud til Haven. — Til venstre Fløjdøre til Spisestuen. Til højre Dør til Entréen. — Mange Planter og Blomster. — Tændte Lamper med Skærme.

Havedøren staar aaben. — Maanelys ude. —

Jægermesterinden, Annette, Hother ind fra Spisestuen. — Alle i Eftermiddags-Toilette.

JÆGERMESTERINDEN (smilende). Men det vil jeg sige Jer, Børn, jeg vil ha' det ugenert . . . Og ikke for tæt ved Børnekammeret.

ANNETTE, Aa, lille Jægermesterske, Du bliver vist den værste til at forkæle Ungerne.

JÆGERMESTERINDEN (leende). Rimeligvis, ja!

HOTHER. Ja, det gør hun! . . . Hvad siger Svigermo'er om de tre Værelser lige heroppe over paa første Sal?

JÆGERMESTERINDEN. Nej, jeg vil blive ved Jorden. — Og derfra har jeg jo heller ikke Udsigt til Gaarden!

ANNETTE. Jamen saa Værelserne til den anden Side, Mo'er?

JÆGERMESTERINDEN. Saa kan jeg jo ikke se noget til Haven . . . Men læg nu Jeres Hoveder i Blød; vi har jo hele Sommeren for os . . . (Finder et Strikketøj frem og sætter sig til at strikke). Men husk paa, at jeg vil blive ved Jorden; det holder jeg mest af.

ANNETTE (henne i Havedøren). Aa, hvor smukt her er ude! . . . Og se den gamle Pavillon, hvor den lyser! (Vinker Hother hen til sig og hvisker ham noget i Øret.)

HOTHER (frem. — Bukker for Jægermesterinden). Allerunderdanigst Ansøgning fra Kronprinsessen, om hun maa hale mig et Par Gange rundt om den store Plæne?

JÆGERMESTERINDEN. Har I ikke „sværmet“ nok endnu?

ANNETTE (frem). Aa nej, Mo'er . . . bare to Gange rundt . . . tre?

JÆGERMESTERINDEN (ser paa sit Ur). Nu kommer jo Selkau om et Øjeblik.

ANNETTE. Det er gjort paa to Minutter! . . . Kom saa, Landmand!

JÆGERMESTERINDEN. Skal I ikke ha' Overtøj paa?

ANNETTE (paa Vej). Næ-æ, det behøves ikke!

HOTHER (tøvende). Jamen, hvis Svigermo'er hellere vil ha', at vi skal blive . . .?

JÆGERMESTERINDEN. Nej, sværm I kun, Børn.

ANNETTE (tilbage). Hør, Mo'er . . . jeg er egentlig lidt bange for Gartneren!

JÆGERMESTERINDEN. Bange . . .?

ANNETTE. Ja . . . kan Du ikke huske, at han vilde kysse mig i Fjor . . .

HOTHER (fra Hjertet). Det kan jeg saagu' saa godt forstaa!

JÆGERMESTERINDEN (leende). Ja . . .! Og saa har han jo kendt Dig, fra Du blev født.

ANNETTE (nikker beroliget). Ja . . . Kom saa! (Ud gennem Havedøren med Hother. — Man hører deres Latter og Tale tabe sig ned gennem Haven.)

JÆGERMESTERINDEN (sidder en Stund rolig og strikker. — Rejser sig derpaa, stadig strikkende, og gaar hen ved Døren ind til Spisestuen og trækker i en Klokkestreng).

MARIE (ind lidt efter).

JÆGERMESTERINDEN. Du skal ikke bringe Bakken med Vinen og Kagerne herind, før Gartneren har været her et Kvarterstid.

MARIE. Nej . . .

JÆGERMESTERINDEN (venligt). Du har været rigtig flink, Marie; her er saa nydeligt og ordentligt alle Steder.

MARIE (rødmende af Glæde). Ja, vi gjorde vos jo svær Umage, at Fruen kunde bli'e tilfreds.

JÆGERMESTERINDEN. Ja, I har været rigtig flinke . . . Saa kommer Du altsaa med Bakken.

MARIE. Jo . . . (Ud.)

JÆGERMESTERINDEN (tilbage paa sin Plads).

Man hører de unges Stemmer ude i Haven nærmere og atter fjernere. Et lille Taffelur i Stuen begynder at slaa otte med sin rappe, sølvfine Klang. Næsten samtidig lyder de mere dvælende Slag fra et Bornholmerur i Spisestuen. Og derpaa de dybe, rungende Toner fra Uret oppe i Taarnet.

Der bankes beskedent paa Døren til Entreen.

JÆGERMESTERINDEN (rolig). Kom!

GARTNEREN (ind i Søndagsdragt; blaa Cheviots Jakkesæt, hvidt Kravetøj og Manchetter, der falder ham frem over Hænderne og ofte generer ham). God Aften . . .

JÆGERMESTERINDEN (om mod ham; men uden at rejse sig). God Aften, Selkau . . .! Det kalder jeg præcis!

GARTNEREN (smilende. — Man mærker under hele hans Ophold, at han har et fast Greb i sig selv for at synes saapas rolig og munter). Ja, det synes Fruen jo bedst om . . .

JÆGERMESTERINDEN (nikker venligt). Ja . . .! — Værs'god at ta' Plads! — Børnene kommer straks; de er bare et lille Løb ude i Haven.

GARTNEREN (har sat sig i nogen Afstand). Ja, jeg saa' dem . . . De slikker Maaneskin.

JÆGERMESTERINDEN (smilende). Ja, det er jo det, Ungdommen nærmest lever af, Selkau!

GARTNEREN. De gik nede ved . . . Pavillonen.

JÆGERMESTERINDEN. Naa? Var de kommet saa langt bort? Det strider ellers mod Aftalen.

GARTNEREN (stærkt). Fruen skulde la' den rive ned!

JÆGERMESTERINDEN (advarende, men venligt). Selkau . . .! Har De ikke lovet mig . . .

GARTNEREN (ydmygt). Jo, jo . . . Fruen skal nok faa Ære af mig . . .

JÆGERMESTERINDEN (skifter Tone). Har De talt med min Svigersøn?

GARTNEREN. Ja, i Gaar snakkede vi lidt sammen nede i det store Drivhus . . .

JÆGERMESTERINDEN. Hvad synes De om ham?

GARTNEREN. Jo, saadan at tale med . . . De holder vist meget af hverandre, han og . . .

JÆGERMESTERINDEN. Ja, det gør de! . . . Han er ogsaa et udmærket Menneske; flink og dygtig.

GARTNEREN. Ja, naar bare den lille Annette bli'er glad og tilfreds, saa . . .

JÆGERMESTERINDEN. Jo-o, det er der vist ingen Fare for! . . . Og saa har han saadan en udmærket Indflydelse paa hende; han er jo sund og rolig; og hun . . .

GARTNEREN (hurtig). Hun er da ikke syg?

JÆGERMESTERINDEN. Næ-e, det er hun ikke, nej . . . men hun er, ja, hvad skal jeg kalde det — lidt hysterisk, maaske, lidt voldsom baade til Sorg og Glæde . . . men det vil nok rette sig!

GARTNEREN (beskedent). Er det ikke lidt tidligt, at de allerede skal giftes nu til August?

JÆGERMESTERINDEN. Unge Mennesker har ikke godt af at gaa og vente! De har jo desuden kendt hinanden nu i to Aar.

GARTNEREN (stille). Naa har de det . . . ja, det vidste vi jo ikke af her paa Gaarden.

JÆGERMESTERINDEN. Nej, det kom jo ingen ved.

GARTNEREN. Nej . . .

JÆGERMESTERINDEN. Men de blev først forlovede her i Vinter . . . (Smilende.) Jeg vilde da se, hvad det var for en Karl, før jeg gav min Datter bort.

GARTNEREN. Ja . . .

JÆGERMESTERINDEN. Og det er en udmærket Familie; hans Fa'er er Etatsraad Lemming, De véd, Chefen for den store Kornforretning inde i København. Og Hother er eneste Søn.

GARTNEREN. Skulde han saa ikke hellere være blevet ved Forretningen . . .?

JÆGERMESTERINDEN. Jo-o . . .? Men han vilde jo være Landmand.

GARTNEREN. Og Penge er der vel . . .?

JÆGERMESTERINDEN. Ja . . .! Og nu faar han jo en Landmandsdatter.

GARTNEREN. Ja . . .

Lille Pause.

JÆGERMESTERINDEN (smilende; peger paa Gartnerens Manchetter). De generer nok?

GARTNEREN (naivt). Ja-a . . man er jo ikke rigtig vant til dem . . .

Man hører de unges Stemmer nærme sig.

JÆGERMESTERINDEN. Naa, der har vi Børnene!

GARTNEREN (rejser sig).

HOTHER og ANNETTE (ind. – Glade og leende).

JÆGERMESTERINDEN. Naa, der er I endelig!

ANNETTE (nikker). God Aften, Gartner! (Til Moderen.) Ja . . . det blev fire Gange . . . (Resolut.) Men det var Hother!

HOTHER (der har hilst paa Gartneren). Hvad var mig?

ANNETTE. Det var Dig, der sa'e, at vi godt kunde gaa én Gang til!

HOTHER (hen til hende). Aa, din Lyvemaskine . . .!

ANNETTE (ivrig). Var det ikke Dig, der sa'e: Nu har vi gaaet tre Gange rundt, og én Gang til bli'er fire!

HOTHER (smilende). Og hvad saa?

ANNETTE. Ja, saa gik vi naturligvis! (Til Moderen.) Aa, Du kan ikke tro, hvor der var dejligt nede ved den gamle Pavillon! Nattergalene sang, saa de var lige ved at gaa bag over! . . . Kom med hen i Døren, saa kan Du høre dem . . . (Trækker Jægermesterinden med.)

HOTHER (følger).

GARTNEREN (staar ene tilbage).

ANNETTE (i Døren). Hør! Aa hør! (I Udbrud.) Aa-aa, Mo'er og Hother, hvor her er dejligt herhjemme! Og hvor jeg elsker, elsker, elsker Jer!

HOTHER (kysser hende). Min lille Poesibog . . .

JÆGERMESTERINDEN (pludselig). Men Børn, vi glemmer

jo rent, at vi har Gæster! Hvad maa dog Selkau tænke!

HOTHER (venligt smilende til Gartneren). De har jo selv været ung engang, Hr. Selkau . . .

MARIE (ind fra Spisestuen med Vin og Kager).

JÆGERMESTERINDEN (rydder en Plads paa Bordet). Sæt det hér . . .

MARIE (sætter Bakken. — Venter).

JÆGERMESTERINDEN. Tak . . .

MARIE (bort).

ANNETTE (hen til Gartneren. — Hun er lidt sky overfor ham og faar derved til at begynde med noget ufrit og haardt i sin Optræden). Saa Du vil rejse fra os, Gartner?

GARTNEREN (rolig — smilende). Ja, lille Frøken, jeg vil rejse fra Jer . . .

ANNETTE. Synes Du, det er pænt, ligesom vi er kommet?

GARTNEREN. Nej, det er det vist ikke, men . . .

JÆGERMESTERINDEN (skænker Vin). Du bør dog virkelig se at vænne Dig til at sige: De til Gartneren nu, din lange Pige!

ANNETTE. Aa, nu kan jeg da lige saa godt blive ved at sige Du for i Aften med, synes jeg . . . ikke Gartner?

GARTNEREN. Jo-o, det synes jeg da osse, lille Frøken!

JÆGERMESTERINDEN (rækker Gartneren et Glas Vin). Skal vi saa alle tre ønske Selkau en lykkelig Rejse . . . (Man klinker) Lykkelig Rejse, Gartner!

GARTNEREN. Tak . . . Tak . . .

HOTHER. Hvor længe har De været her paa Gaarden, Hr. Selkau?

GARTNEREN. I syvogtyve Aar . . .

ANNETTE (afgjort). Jeg rejste ikke herfra!

JÆGERMESTERINDEN (sætter sig. — Tager sit Strikketøj. — Rolig.) Man kan ha' Forpligtelser, lille Annette, som Du er

for ung til at forstaa Dig paa . . . Ikke sandt, Selkau?

GARTNEREN. Jo . . .

ANNETTE. Jeg rejste alligevel ikke!

GARTNEREN (smilende). Nej, Frøkenen har altid haft en lille, tapper Vilje . . .

ANNETTE (fortsætter). Og saa over til det væmmelige, snavsede Amerika! Du skal da vel ud paa Landet, Gartner?

JÆGERMESTERINDEN. Ja, Selkaus Søster har en Landejendom.

GARTNEREN (med et Blik til Jægermesterinden). Ja . . . min Søster har en Gaard . . .

ANNETTE (noget beroliget). Naa, det er da godt! . . . Uf, jeg kan ikke begribe, at vi har holdt det ud i alle de Aar inde i København!

JÆGERMESTERINDEN (smilende). Hvis vi ikke ha'de det, lille Sol, saa ha'de Du jo ikke fundet Hother!

GARTNEREN (med et taknemmeligt Smil). Nej, det har Fruen Ret i, saa ha'de hun jo ikke fundet ham!

ANNETTE (Næsen i Sky). Ork, saa ha'de jeg hittet mig en anden . . . en rigtig Landmand!

HOTHER (napper hende i Øret). Er du gal Tøs! er jeg ikke en „rigtig" Landmand?

ANNETTE (skriger). Jo, jo . . .!

GARTNEREN (betragter dem stille fornøjet).

JÆGERMESTERINDEN. I to Konfirmander! . . . Men, Kagerne, Annette, vi glemmer rent Kagerne! . . . Og skænk mere Vin, Svigersøn!

ANNETTE (foran Moderen, der stadig strikker). Har Du nogen Sinde set saa flittig en Kone, Gartner?

GARTNEREN. Nej, Fruen er det dygtigste Kvindfolk, jeg kender!

ANNETTE. Jeg er ganske vis paa, at naar hun er død, saa ligger hun og strikker Ret og Vrang i Kisten.

HOTHER. Og hvad gør Du, lille Sol . . . Du ligger og pludrer!

ANNETTE (knejsende). Jeg dør aldrig! . . . I kan ikke undvære mig!

GARTNEREN (ubehersket). Lille Annette . . .!

JÆGERMESTERINDEN (næsten skarpt). Det var de Kager, Annette!

ANNETTE (forundret). Jo . . . (Byder Kagerne om. — — Til Gartneren). Nej, tag den dér, den smager saa udmærket! . . . Men dine Hænder ryster jo, Gartner!

GARTNEREN (smiler forskrækt). Nej, nej . . . Det er bare de Manchetter, lille Frøken . . . jeg er jo ikke vant til at gerere mig i dem . . .

ANNETTE (god som til et Barn. Hendes Skyhed har ganske fortaget sig). Du er ogsaa saa fin i Aften, Gartner!

GARTNEREN. Ja . . . jeg maatte jo da gøre Ære af Selskabet . . .

HOTHER (der har skænket i Glassene. — Hjerteligt). Skaal, Gartner! Gid det maa gaa Dem vel derovre i det fremmede Land!

GARTNEREN. Tak, Tak . . .

JÆGERMESTERINDEN (med sit Glas). Ogsaa mine bedste Ønsker, kære Selkau!

GARTNEREN. Tak, Tak, Frue . . .

ANNETTE (hen til ham med sit Glas i Haanden). Og jeg skal nok passe det store Blommetræ, Gartner!

GARTNEREN (ler). Ja, kan Frøkenen huske det?

ANNETTE. Om jeg kan!

HOTHER. Hvad var der med det?

ANNETTE. Ja, den Gang var Du ikke født, min Dreng!

JÆGERMESTERINDEN (glad over den muntre Tone, der anslaas). Fortæl Hother den Historie, lille Sol, saa at han kan se, hvad det er for en Vildkat, han skal bindes til.

GARTNEREN (til Annette). De kalder Dem „lille Sol" . . .?

ANNETTE. Ja, de véd jo ikke, hvad de skal finde paa at ødelægge mig med . . . Skaal, Gartner!

GARTNEREN. Skaal . . . lille Sol . . .
HOTHER. Men det var det kriminelle Blommetræ?
ANNETTE (til Gartneren). Skal vi fortælle ham det?
GARTNEREN (oprømt). Ja, la' vos bare!
ANNETTE. Uh, hvor han er nysgerrig, den gamle Klosterfrøken! (Smaaleende til Gartneren.) Kan Du huske, hvor Du blev arrig, Gartner?
GARTNEREN. Jeg var jo bange, at Annette skulde dumpe ned . . .
ANNETTE. Helt oppe i de øverste Grene sad jeg! . . . Og Du stod nedenfor og holdt et langt politisk Foredrag!
GARTNEREN. Jamen sæt osse, at Grenen ha'de knækket!
ANNETTE. Jamen det gjorde den bare ikke!
GARTNEREN. Nej, for Annette var saa let som en lille Lærke.
ANNETTE (hoverende). Men Du maatte dog ud med seksten af de største Reinekloder!
GARTNEREN. Jo . . . Men Annette begyndte li'godt med femogtyve!
ANNETTE (misfornøjet). Ja, det var ogsaa væmmeligt, at jeg slog af . . . for Du ha'de nok gi'et Dig til sidst.
GARTNEREN. Det ha'de jeg vel . . . (Trøstende.) Men Annette fik mig dog til at hente Stigen!
ANNETTE. Gjorde jeg?
GARTNEREN. Ja . . . helt nede fra Pavillonen!
ANNETTE (knipser triumferende med Fingrene). Ja, det gjorde jeg ogsaa! ! . . Gud bevares, hvor Du asede! Du saa' ud i Hovedet, som en Tyr, der vil stange!
GARTNEREN. Ja, Stigen var jo ellers osse kun til at bære for to . . .
ANNETTE (husker). Og saa maatte Du tælle for hvert Trin, jeg gik ned: en, to, tre, fire . . . højt, ellers gik jeg ikke.

GARTNEREN. Ja, naar jeg bare fik Annette n e d, saa . . .

ANNETTE. Og saa holdt Du et n y t politisk Foredrag!

GARTNEREN. Hæ, ja . . . men li'e meget battede det for næste Gang!

ANNETTE. Næ, for jeg kunde vikle Dig om min allerlilleste Finger, Gartner!

GARTNEREN. Ja . . . tre-fire Gange endda! Men saa kunde Annette ogsaa være saa umenneskelig kærlig og god . . .

ANNETTE (nikker). D e t kunde jeg!

MARIE (hurtig ind fra Spisestuen).

J æ g e r m e s t e r i n d e n og H o t h e r har smilende siddet og lyttet til de andres Snak.

JÆGERMESTERINDEN (strengt til M a r i e). Vi plejer ikke at komme ind her uden først at banke paa! . . . Hvad vil Du?

MARIE (rødmende). Det huskede jeg ikke . . .

JÆGERMESTERINDEN. Men nu husker Du det altsaa! . . . Hvad vil Du?

MARIE. Det er Kusken, der er bleven daarligere; han ligger og jamrer saa d a n . . . Vi véd ikke, hvad vi skal stille op med ham . . . Bestyreren spør', om Fruen mener, at der skal hentes Doktor?

JÆGERMESTERINDEN (lægger Strikketøjet fra sig). Sig, at nu skal j e g komme!

MARIE (ud).

ANNETTE. De Mandfolk skriger da ogsaa, saasnart de har ondt i den store Taa!

HOTHER (smilende). Det skal ogsaa være et meget slemt Sted at ha' ondt . . . lille Kvindfolk.

ANNETTE. Saa-aa? Men da Mo'er ha'de brækket sin Arm i Fjor Vinter . . .

GARTNEREN. Ha'de Fruen brækket sin Arm . . .? Det vidste vi jo ikke no'et om hér . . .

ANNETTE (stolt). Nej . . . d e r kan I se! . . . og hun

lo bare, da Doktoren satte det sammen! . . . Men hvor j e g tudede!

JÆGERMESTERINDEN (klapper hendes Kind). Aa, dit lille, søde Vrøvl! . . . Ja, saa gaar jeg.

GARTNEREN (urolig. — Rejser sig). Mon jeg ikke skulde byde Farvel nu , . . og Tak . . .?

JÆGERMESTERINDEN. Nej, vist ikke! — Jeg kommer straks igen. — Vi maa da tage ordentlig Afsked, Selkau! (Mod Spisestuedøren).

ANNETTE. Mo'er, Du har glemt noget!

JÆGERMESTERINDEN (forundret). Har jeg glemt noget . . .?

ANNETTE. Ja . . . Skal Du ikke ha' dit Strikketøj med?

JÆGERMESTERINDEN. Aa, Hother, gi' hende en Lussing! (Ud).

Latter. — Derpaa forlegen Pause.

HOTHER. De holder Haven i udmærket Stand, Hr. Selkau.

GARTNEREN (der er noget nervøs). Ja, den har jo altid været ligesom en Del af mig sæl . . .

ANNETTE (ivrig). Jeg k a n ikke forstaa, Gartner, at Du kan bringe det over dit Hjerte at rejse fra den!

GARTNEREN (bedende). Aa, lille Frøken, vil De ikke nok la' være at tale mere om d e t . . . det gør bare ondt værre . . .

Pause.

HOTHER (hviskende til Annette). Billederne . . .

ANNETTE (ligeledes hviskende). Hva' . . .

HOTHER (igen). Billederne tra Italien . . .

ANNETTE (nikker ivrigt. — Rejser sig). Nu skal Du bare se, Gartner, nogle dejlige Billeder, Mo'er og jeg har bragt med fra Schweiz og Italien! (Stryger ham over Haaret og siger kærligt). Gamle, rare Mand!

GARTNEREN (slaar pludselig Hænderne for Ansigtet og hulker.)

ANNETTE (forundret — mellem Graad og Latter). Men Gartner

dog! skammer Du dig ikke! . . . Nu begynder jeg ogsaa straks at tude, vil jeg bare sige Dig . . .

HOTHER (venligt, men bestemt). Hr. Selkau, De maa se at beherske Dem!

GARTNEREN (løfter Hovedet. — Smiler nervøst). Ja, jeg maa rigtig skamme mig, som den lille Frøken si'er . . . Men det kom saadan over mig . . .

ANNETTE. I er nogle nette Mandfolk, er I . . .! — Skal vi saa tørre Øjnene begge to!

GARTNEREN. Ja . . . Saa! . . . De er da ikke vred, lille Frøken . . .?

ANNETTE. Ikke Spor . . .! Jeg er jo selv en Vandkande! . . . Hva' var det nu jeg . . .? Naa, det er sandt, det var Billederne! (Hen til et andet Bord, hvorpaa der ligger en Del Mapper og Albums.) Her er de!

HOTHER (hjælper hende at bære dem hen paa det store Bord).

ANNETTE (sætter sig hyggeligt til Rette ved Siden af Gartneren).

HOTHER (staar hos).

ANNETTE (lidt nervøs ivrig, men moderlig). Nu skal Du bare se, Gartner! . . . Nej, først ta'er vi et rigtigt Album . . . (Slaar det ud og peger). Hvem er det?

GARTNEREN (smilende). Det er Annette . . .

ANNETTE. Ja . . .? Hva' . . .! Det var vist lige dengang, jeg gik i Blommetræet. — Sikken en Rangle!

GARTNEREN. Det ligner hende endnu.

ANNETTE. Mange Tak!

GARTNEREN (forskrækket). Ja, jeg mener paa Ansigtet . . .

ANNETTE (blader videre). Og hér . . . Det er i Konfirmationsdragt!

GARTNEREN (stolt). Ja, det har jeg jo sæl . . .

ANNETTE. Naa, det er sandt, ja, det sendte jeg Dig jo . . . (Blader.) Men dette hér har Du ikke . . . det er fra mit første Bal!

GARTNEREN. Nej, det har jeg ikke . . . Hvor er hun dog dejlig!

ANNETTE (kritisk). Aa ja . . . (Til Hother). Det er det, Du har staaende paa dit Skrivebord.
HOTHER (løfter hendes Haand og kysser den). Ja.
ANNETTE (blader. — Bryster sig). Og her er jeg som D a m e! . . . Sikken en H a t!
GARTNEREN. Annette ligner en Prinsesse!
ANNETTE. Mindst! . . . Men nu er vi ked af m i g! (Blader.) Her er Fa'er!
GARTNEREN (sky). Ja . . .
ANNETTE. Ligner det?
GARTNEREN. Ja . . .
ANNETTE (betragter Billedet. — Giver det et let Dask). Du er en meget pæn Mand . . . Men Du skulde ladet være med at dø! . . . (Med glædestraalende Ansigt). Her er Mo'er . . .! i sin Mejeridragt! (Kysser Billedet). Aa, Du tykke, rare Trunse! . . . Og hvor er hun dog smuk! . . . Ja, Du kan vel godt huske hende fra den Gang, Gartner? Var hun ikke dejlig?
GARTNEREN (undvigende). Jo . . . Frøkenen holder meget af sin Mo'er . . .
ANNETTE (med blussende Kinder. — Søger efter Ordene). Om jeg holder meget af hende . . .! Jeg vil bare sige Dig, Gartner, at der er ikke saa højt et Bjærg i hele Verden, som . . . som jeg holder af hende! Jeg . . . jeg kunde g r æ d e, saadan holder jeg af hende! Jeg . . .
HOTHER (lægger beroligende en Haand paa Annettes Arm). Saa, saa, lille Sol . . . Vi tror Dig jo!
ANNETTE (roligere). Og saa er hun slet ikke flov over, at hun har været Mejerske! . . . Du skulde bare se hende, Gartner, naar hun er til Selskab inde i København i sin graa Silkekjole og med den lille Fjerhue paa sit hvide Haar!
GARTNEREN. Ja, hun maa være saare skøn . . .
ANNETTE. „Skøn" . . .? Næ, hun er dejlig! (Blader.) Og hér er Du selv.
GARTNEREN (taknemmelig). Nej, at j e g osse er der!

ANNETTE. Ja, det er jo mit Album . . . Der har jeg alle dem, jeg holder af.
GARTNEREN (ubehersket). Min lille Annette . . .
ANNETTE (pludselig). Kan Du huske, at Du vilde kysse mig i Fjor, Gartner, nede i Haven?
GARTNEREN (gemmer Øjnene bort). Ja . . .
ANNETTE (rækker en Haand frem). Nu maa Du gerne!
GARTNEREN (stirrer forvirret).
ANNETTE. Du maa gerne!
HOTHER (smilende). Kys De bare løs!
GARTNEREN (tøvende). Nej . . .
ANNETTE. Han vil Gudhjælpemig ikke!
GARTNEREN. Jo, jo . . . (Kysser hendes Haand). . . . Tak . . .
ANNETTE (god). Du er et stort Barn, Gartner!
GARTNEREN (smilende. — Naivt). Ja . . . det er jeg vist osse, lille Frøken . . .
JÆGERMESTERINDEN (ind fra Spisestuen).
ANNETTE (hurtig hen til hende). Naa?
HOTHER (samtidig). Hvordan gaar det?
JÆGERMESTERINDEN. Fyren fejlede naturligvis ingenting.
HOTHER. Der skal altsaa ikke Vogn efter Doktor?
JÆGERMESTERINDEN. Doktor . . .? Jeg gav ham en god Skefuld Olie. Det skal nok hjælpe! . . . (sætter sig hen til sit Strikketøj). Naa, Selkau, hvad har saa Børnene moret Dem med? . . . Aa, skænk mig et Glas Vin, lille Sol.
ANNETTE (skænker i Glassene).
JÆGERMESTERINDEN. I har jo ingen Kager spist . . .
ANNETTE. Nej, vi har haft saa travlt med at se Billeder.
JÆGERMESTERINDEN. Naa . . . Der er smukt i Italien, Gartner?
ANNETTE (forlegen, uden at vide hvorfor). Nej, det var mit Album, vi saa' . . .
JÆGERMESTERINDEN (ilde berørt). Hum . . .

HOTHER. Og Annette holdt naturligvis en lang Lovtale over Svigermo'er.

JÆGERMESTERINDEN (atter rolig). Ja, det ligner hende! . . . Du skamroser mig, Barn!

HOTHER (galant). Umuligt!

JÆGERMESTERINDEN. Ja, Du er snart lige saa gal!

GARTNEREN. Og j e g roste osse Fruen . . .

JÆGERMESTERINDEN. Naa, det maa jeg sige, I har haft travlt!

En pludselig og forlegen Pause.

Saa rejser

GARTNEREN (sig tilsyneladende rolig). Ja, saa vil jeg byde Godnat . . . og Tak for al Venlighed . . .

JÆGERMESTERINDEN (uden Indsigelse). Allerede, Selkau . . .?

GARTNEREN. Ja . . . jeg har jo en Del at ordne . . .

JÆGERMESTERINDEN. Ja, det har De vel . . . Men lad os nu drikke et Glas sammen først!

GARTNEREN (tager nølende sit Glas).

De andre tager ogsaa deres Glas. — Og saaledes staar de et Sekund, uden at nogen ved noget at sige. — Da bryder

GARTNEREN (sammen, sætter Glasset fra sig og gaar hurtigt mod Entrédøren).

JÆGERMESTERINDEN (strengt). Men Selkau, skal De ikke sige ordentlig Farvel!

GARTNEREN. Aa nej, Frue . . . lad mig hellere gaa . . .

JÆGERMESTERINDEN (rolig). Som De vil . . . Vi ses jo ogsaa i Morgen.

GARTNEREN (tonløst). Ja . . . (Bort.)

Pause.

ANNETTE (Taarerne løber stille ned over hendes Kinder(. Den stakkels, gamle Mand . . .

JÆGERMESTERINDEN (hen til hende). Saa, saa, lille Sol . . . Du tager Dig ogsaa alting saa nær!

HOTHER (kysser Annettes Haand). Han rejser jo til sin Familie, lille Sol.

ANNETTE. Ja . . . Kys mig! (Til Moderen). Du osse!
HOTHER (for at komme over Situationen). Hvad mener Svigermo'er, om vi gik en lille Tur alle tre?
JÆGERMESTERINDEN (der forstaar ham). Ja! Det kunde være rart i det dejlige Vejr . . . Ikke Annette?
ANNETTE. Jo-o . . .
JÆGERMESTERINDEN. Saa gaar vi den Vej, Du holder saa meget af: Ned gennem Hulvejen og ind i Skoven og hjem gennem Haven forbi den gamle Pavillon.
ANNETTE. Ja . . .
JÆGERMESTERINDEN. Aa, Hother vil Du hente Tøjet . . .
HOTHER (mod Entréen). Kaaberne . . .?
JÆGERMESTERINDEN. Nej . . . Hatte og Sjaler . . . Det er jo ganske lunt udenfor.
HOTHER (ud i Entréen).
JÆGERMESTERINDEN. Naa, lille Sol, nu skal Du igen ud at „sværme"!
ANNETTE. Jeg synes, det er saa Synd, saa Synd for Gartneren, Mo'er . . .
JÆGERMESTERINDEN. Han rejser jo af egen fri Vilje, lille Ven.
ANNETTE (ryster paa Hovedet). Det tror jeg ikke . . .
JÆGERMESTERINDEN (nærmere. — Urolig). Tror Du det ikke . . .? Hvad vil det sige?
ANNETTE. Han græd før . . . Og saa' Du ikke, nu da han gik . . .
JÆGERMESTERINDEN. Hum . . . Har han . . .?
ANNETTE (stirrer). Jeg ser ham sidde bleg og sammenkrøben i sin Krog den lange, lange Vej i Toget . . .
JÆGERMESTERINDEN (haardt). Annette! Ikke hysterisk!
ANNETTE (rejser sig hurtigt). Nej, nej . . .! Men jeg kan ikke gøre ved det . . . (Slaar Armene om Moderens Hals.) Aa

Mo'r . . . somme Tider synes jeg, at Livet er saa forfærdeligt sørgeligt!

HOTHER (ind fra Entréen med Overtøjet).

Tæppe.

FJERDE AKT

Pladsen ved den gamle Pavillon. —

Gartneren og Anders Skovfoged sidder tavse og tankefulde paa Pavillonens Trappe med Flaske og Glas staaende imellem sig.

Maanen er skjult bag Træerne, saa at Pavillonen ligger i dæmpet Halvlys.

Frem over Plænerne i Baggrunden ses Hovedbygningens oplyste Vinduer. —

Der er tyst og stille i Haven. Kun af og til suser Aftenvinden svagt i Trætoppene. —

ANDERS (tæller). . . . . syv, otte, ni, ti . . . Nu er hun ti!

GARTNEREN. Ja . . .

ANDERS. Saa er det vel ellers paa de Tider, at man skulde se at finde hjemad . . .

GARTNEREN (griber angest fat i ham). Nej . . .!

ANDERS. Naa, jaja, da, saa sidder vi lidt endnu . . .

Pause.

ANDERS (tager en af de gamle Rytterpistoler frem af Lommen. — Ser kærligt paa den). Det var ellers rigtig net af Dem, Selkau, at forære mig den Bøsse til Afsked.

GARTNEREN. De vilde jo saa gerne ha' den . . . Og jeg har jo nok af én?

ANDERS (smilende). Naa-aa, da har jeg sgu da ellers hørt fortælle, at derovre i Amerika kan man ikke ha' for mange a' dem!

GARTNEREN. Jeg klarer mig nok med den, jeg har.

ANDERS. Det gør De vel . . . (putter Pistolen i Lommen igen. — Tager sit Glas). Skaal! og Lykke paa Rejsen!

GARTNEREN. Tak . . . (Drikker).

Pause.

ANDERS. Det er underligt, Selkau, at Fruens Haar er saa hvidt . . . hun kan da ikke ha' naaet de halvtreds endnu.

GARTNEREN. Næi . . .

ANDERS. Og noget saadan større kan hun da ikke ha' haft at spekulere over.

GARTNEREN (tier).

ANDERS (smaaleende). Véd De, hva' jeg har siddet og sagt til mig sæl hele Tiden, Selkau?

GARTNEREN. Næi . . .

ANDERS. En Gang er ingen Gang! har jeg sagt.

GARTNEREN (uforstaaende).

ANDERS. Ja, jeg mener, fordi vi drikker i Aften, behøver vi justement ikke at drikke næste Torsdag!

GARTNEREN. Nej . . . Og saa er jeg jo osse borte . . .

ANDERS. Saa er De borte, ja! Det er osse nærmest det, jeg har trøstet mig med; for jeg ha'de jo saa sikkert lovet Fruen at sige Slut!

GARTNEREN (overbevist). Ja, er der nogen, der kan frelse Dem, Anders Skovfoged, saa er det hende!

ANDERS (nikker fortrøstningsfuldt). Ja . . . ja, det véd jeg! . . . Og nu bli'er hun her paa Gaarden!

GARTNEREN. Ja . . .

ANDERS. Snakkede I no'et om det deroppe?

GARTNEREN (undvigende). Vi snakkede om alting . . .

ANDERS. Det var nu alligevel smukt af hende at byde Jer derop!

GARTNEREN. Ja . . .

ANDERS. Det er nok Svigersønnen, der skal overta' det hele nu . . .

GARTNEREN. Ja-a . . .

ANDERS. Ja-a . . . det er jo Ungdommen, der skal leve!

GARTNEREN. Ja . . . og vi andre gaar!

ANDERS. Ja-a . . . Naar vor Tid kommer da!

GARTNEREN. Og min Tid er kommen, Anders Skovfoged . . .

ANDERS. Det er 'en, ja . . . Men I gaar jo da frivillig!

GARTNEREN (griber ham i Armen). Ja, husk paa det! . . . Sig, at jeg har sagt til Jer personlig, at jeg gaar frivillig . . . ingen har tvunget mig! . . . Husk paa det, om der skulde blive Snak og Vrøvl!

ANDERS (beroligende). Ja, ja . . . jeg skal nok sige, hva' I vil, Selkau! (Fortrolig.) Er 'et Fruen, der sender Jer af Sted? Mig behøver I ikke at gemme no'et for.

GARTNEREN (opfarende). Jeg gaar frivillig, si'er jeg jo! . . . Alt det, jeg sad her og skød af mig forleden, var ene Løgn og drukken Snak!

ANDERS (sagtmodig). Naa, var 'et det . . . ? (Vender sig imod ham). Hør nu, Gartner Selkau, tror I ikke, at det kunde lette Jert Sind at betro Jer til en Ven, forinden I rejste?

GARTNEREN (brydsk). Hva' mener I med det?

ANDERS. Jeg mener, at hvis der var no'et, jeg paa en eller anden Maade kunde gøre eller sige for Jer, saa var jeg parat.

GARTNEREN (haardt). Nej!

ANDERS. Naa, jaja . . . saa snakker vi ikke mere om det! . . . Men jeg maa vel nok med Tilladelse sige Jer, hva' I har været for mig, siden Line hun døde, det vil jeg regne Jer til gode, hvorhen I saa drager i Verden.

GARTNEREN (bittert). Ja, jeg har lært Jer at drikke, ja!

ANDERS (rolig). Naa-aa, det ha'de jeg vel nok kunnet hitte paa sæl . . . (Stærkere). Næmen, I er kommet mig venlig i Møde, er I; og I har snakket med mig og trøstet mig! Og I gik hjem med mig fra Begravelsen og sad hos mig lige til sen Aften! . . . Se, det er Ting, man skriver op!

GARTNEREN (tier).

ANDERS. Og I vil nok sæl vide at paaskønne det, naar I faar Lejlighed til at tænke rigtig over det!

GARTNEREN (halsstarrig). Jeg har gjort Dem til en Drukkenbolt, Anders Skovfoged!

ANDERS (sagtmodig). Kanske det med, ja . . . Men det snakker vi altsaa ikke om nu, Selkau . . . Og jeg er vel heller ikke længer hen ad Vejen, end at jeg kan vende om igen . . . (Stærkere.) Nej, det, vi skal snakke om i denne Stund, det er det gode, De har gjort, for det er det, der vejer . . . Smølet vos til har vi nok allesammen!

GARTNEREN (rokker tavs frem og tilbage).

ANDERS (lægger en Haand paa hans Skulder). Men De har paa en Maade altid været li'som lidt stolt af Dem, Gartner Selkau . . . ja, jeg si'er det med Tilladelse! De har gaaet rundt her op hjulpet og raadet vos allesammen, naar vi trængte; men aldrig har De saa meget som lukket Deres egen Mund op om, hvad der imellemstunder kunde trykke Dem sæl! Og det er en viis Vej, mener jeg, til at gøre det værre! . . . for vi Mennesker har det efter min Mening slet ikke anderledens i den Retning end Dyrene: vi skal skrige, naar det gør ondt, for det letter . . . Ja, det var bare det, jeg vilde sige, nu vi skal skilles . . . Jeg er jo ikke videre stiv i Skrivning, véd De; for ellers kunde jeg jo osse ha' skrevet det til Dem, naar jeg engang ha'de faaet Deres Adresse.

GARTNEREN (sidder stadig tavs).

Pause.

ANDERS (vil rejse sig). Ja, saa er det vel bedst, man ser at komme hjem . . .

GARTNEREN (angest). Nej . . . !

ANDERS. Jamen, De har dog vist en Del at ta' Vare i Morgen, saa De gjorde jo bedst i at gaa til Ro . . .

GARTNEREN. Det er ordnet . . . alting er ordnet . . . Sæt Dem . . . det haster jo ikke . . .

ANDERS (sætter sig sagtmodig). Aa nej, saamænd . . .

Pause.

GARTNEREN (ubehjælpsomt). Det er det, jeg er kommen

til at tænke paa i de sidste Dage, Anders Skovfoged . . . eller maaske bare i Dag . . . d e t, at alting her i Verden er saa uretfærdigt . . .

ANDERS. Ja-a, Menneskene er jo . . .

GARTNEREN (afbrydende). Nej . . . det er ikke Menneskene . . . det er ikke dem . . . de e r jo, som de e r . . . de kan hverken gøre fra eller til . . . sæl . . .

ANDERS. Naa-aa, naar man har V i l j e n, Gartner Selkau, saa . . .

GARTNEREN (stærkere). Ja . . . men naar man i k k e har den! . . . Naar man nu kæmper og strider og slaas, og saa alligevel falder . . . mon det saa er ens e g e n Skyld!

ANDERS. Næi . . . det er det vel ikke . . .

GARTNEREN. De har saa nemt, de andre. som er blevet stærke og har faaet Vilje og Kraft til at gaa hen over Jorden . . . de har nemt ved at ynke dem, der falder, og kalde dem sølle og elendige Stakler og sparke dem a' Vej og trampe dem ned, for at de sæl kan komme til!

ANDERS. Ja-a . . . men saadan er det jo med alle Skabninger, Selkau . . . Jeg ser det jo bare fra mig sæl med Træerne ude i Skoven, hvordan de . . .

GARTNEREN. Hæ! De behøver nok ikke at gaa til Skovs af den Grund, Anders Jensen! De har det vist nærmere; De har jo deres eget Drikkeri!

ANDERS (rolig). Ja-a, det har jeg jo . . . Men for Resten har jeg besluttet mig til at sige Stop nu . . .

GARTNEREN (haanligt). Hæ! . . . (Tager sit Glas). Skaal!

ANDERS (bestemt). Nej . . . jeg drikker ikke mere i Aften

GARTNEREN. Nej . . . for De t ø r ikke! !

ANDERS. Nej . . . jeg t ø r ikke, nej . . . lad vos sige d e t!

GARTNEREN (Ser paa ham). Saa hører D e ogsaa til de stærke.

ANDERS (smiler godmodig). H-ja . . . efter ringe Evne . . .

(Naivt.) Men jeg har jo heller aldrig været saa langt nede som De, Selkau . . .

GARTNEREN (stille). Nej . . .

Pause.

GARTNEREN (rejser sig pludselig. — Nervøst). Gaa saa . . . ! Nu skal jeg vise Jer . . . Gaa saa . . . !

ANDERS (forundret). Skal jeg nu gaa . . . ?

GARTNEREN. Ja . . . nu vil jeg . . . (Peger paa Flasken og Glassene). Men tag det med Dem . . . ! (Hjælpeløs.) Jeg vil ikke . . . jeg . . .

ANDERS. Nej, nej . . . saa ta'er jeg det! Jeg kan jo bringe det op i Morgen.

GARTNEREN. Ja . . .

ANDERS. Ja, saa Godnat, Selkau!

GARTNEREN. Godnat . . .

ANDERS. Skal jeg ikke følge Dem op?

GARTNEREN (kort). Nej!

ANDERS. Naa, jaja . . . Ja, saa Godnat.

GARTNEREN. Hvor længe er De om at naa hjem, Anders Skovfoged?

ANDERS (forundret). Hvor længe jeg . . . ? En otte-ti Minutter vel . . . Men De har jo gaaet den Vej saa tit sæl, Selkau . . .

GARTNEREN (bryder sammen). Aa Gud i Himlen, om man kunde leve sit Liv om igen!

ANDERS. Ja-a . . . men det byder der sig jo ikke Lejlighed til, Selkau, saa vi maa jo se at faa det bedste ud af det, vi har.

GARTNEREN (hastig; men ubehjælpsomt). Der er noget, jeg vil spørge Dem om, Anders Skovfoged . . . der er noget, jeg vil . . . De siger, at jeg har været stolt . . . men det har jeg ikke . . . det er ikke det! Hvad ha'de jeg at være stolt af, den usle Orm jeg var! . . . Næ, det er ikke det . . . Men jeg kunde ikke tale! . . . Der lever ogsaa stumme Dyr . . . og jeg hører vel til dem . . . ! Jeg kunde ikke tale . . . ikke om mig selv . . . Derfor drak jeg . . .

Det sad og klemte mig her for Brystet, men jeg kunde ikke faa det til Ord . . . Saa maatte jeg gaa alene med det, og det har jeg gjort . . . og den Pine maa vel ogsaa regnes mig til Gode . . . Men nu vil jeg spørge Dem om én Ting . . . nu vil jeg . . . nu . . . Naar nu et Menneske, Anders Skovfoged, hele sit Liv har sølet sig i Skidtet og kun været til Sorg og Ulykke for sig sæl og andre . . . Naar nu saadan et Menneske til sidst gør noget, der . . . foreta'er sig en Handling, der . . . én eneste Handling . . . en stor Handling, der tjener til Gavn for andre . . . kan den saa . . . sletter den saa alt det andet ud?

ANDERS (vil tale, men)

GARTNEREN (ænser det ikke) . . . Og tror De saa ikke . . . mener De saa ikke . . . at de andre . . . de, han har bragt Sorg over og staaet i Vejen . . . og som har foragtet ham og set ned paa ham . . . at de, naar de faar at vide, hvad han nu har gjort . . . og hvorfor han har gjort det . . . tror De saa ikke, at De vil regne ham det til Gode . . . og agte ham . . . og snakke godt om ham, naar han er borte . . . og se, at noget godt var der dog ved ham . . . at helt den Pjalt, de troede, var han dog ikke . . . at lidt Kraft og Styrke ha'de han tilbage, siden han kunde gøre det, som vi Mennesker . . . tror De saa ikke, at de vil regne ham det til Ære . . . og fortryde . . . næ ikke fortryde . . . for de ha'de jo Ret paa deres Maade . . . men bare regne ham det til Ære . . . alligevel . . . bare sige et godt Ord om ham i Fremtiden . . . bare tænke paa ham med Venlighed . . . (Slaar Hænderne for Ansigtet.) Aa, Gud i sin Himmel, om man kunde leve sit Liv om igen!

ANDERS (raadløs). Jo, jo, Selkau . . . jo, jo, alting bli'er godt igen, naar først I nu er borte!

GARTNEREN. Tror I . . . ?

ANDERS. Ja, ja . . . fuldt og fast! . . . Men gaa nu op og hvil Jer . . .

GARTNEREN (træt). Ja . . .

ANDERS. Skal jeg dog alligevel ikke følge Jer?

GARTNEREN (som før). Nej . . . (Gaar uden Afsked langsomt ned mod Baggrunden og bort).

ANDERS (staar lidt og ser efter ham. — Samler derpaa Flasker og Glas sammen og gaar úd til højre).

Tom Scene.

Lidt efter kommer

GARTNEREN tilbage ad samme Vej, som han før gik bort. — Hans Skridt er vaklende og viljeløse. — Naar han er naaet hen til Pavillontrappen, standser han et Øjeblik og ser sig om; hans Øjne er ganske udtryksløse. — Derpaa gaar han op ad Trinene, aabner famlende Døren, gaar ind i Pavillonen og laaser efter sig. — Saa lyder der et Skud derinde fra; og alt bliver stille. — Kun høres Aftenvindens sagte Susen i Træerne . . .

Tom Scene.

Derpaa afbrydes Stiheden pludselig, næsten brutalt, af Annettes glade Latter, der lyder i nogen Afstand borte i Haven til venstre . . .
Og straks efter kommer

Jægermesterinden, Hother og Annette ind i munter Samtale.

ANNETTE (klapper i Hænderne). Udmærket, Udmærket!

JÆGERMESTERINDEN. Nej, saamænd om jeg vil! Den graa Silkekjole er mere end god nok.

ANNETTE. Nej . . . vel Hother? . . . Hun skal ha' en ny!

HOTHER. Naturligvis: . . . Og vil hun ikke købe sig en selv, saa forærer vi hende en!

ANNETTE (henrykt). Ja, ja, ja!

JÆGERMESTERINDEN (smilende). Ja, det bliver jo en anden Sag! . . . Men graa skal den være! Jeg vil ikke ugles ud i noget farvet.

ANNETTE (betragter hende). Du vilde nu se pompøs ud i vinrødt Fløjl, Feltherrerinde!

JÆGERMESTERINDEN. Ikke for nogen Pris, lille Sol!

ANNETTE. Ja, men Folk vil jo tro, at det er den gamle.

JÆGERMESTERINDEN. Hvad gør det?

HOTHER. Der kan jo sættes en anden Besætning paa.
ANNETTE (leende). Det er storartet at høre Landmanden tale om „Besætning"! . . . (Med Gestus). Mener Du, at hun skulde ha' nogle Heste, Køer og Faar dinglende . . . ?
HOTHER (truer spøgende). Aa-aa Du, Mamsæl Næsvis!
JÆGERMESTERINDEN (optaget af Kjolen). Ja, saadan brede, sorte Kniplinger for Eksempel . . .
ANNETTE. Næe . . . nej! Næ, det er altfor sørgeligt til Bryllup! . . . Crêmegule — ?
HOTHER (fra Hjertet). Føj for Fanden, til g r a a t!
ANNETTE (rynker Bryn). Hvad s.i'e r Du?
HOTHER (undskyldende). Jeg si'er, at de to Farver vil vist ikke staa godt sammen, lille Sol . . .
ANNETTE (tænksomt indrømmende). Nej . . . næ, det kan for Resten godt være . . .
JÆGERMESTERINDEN. Næ-e, vi bliver nok staaende ved de sorte Kniplinger . . . Nu faar vi se! (Smilende). Forærer I mig ogsaa d e m?
HOTHER (kærlig — galant). D e t gør vi, lille Svigermo'er! De har jo foræret os saa meget!
ANNETTE (skælmsk). Ja . . . særlig D i g da!
HOTHER (kysser hende; taknemmelig). Ja, særlig mig, lille Sol!
ANNETTE (gaar lidt omkring). Her er dejligt . . . (Pludselig tilbage). Mo'er, nu har vi fundet ud af dine Værelser!
JÆGERMESTERINDEN. Naa, har I det, Børn? Lad os høre.
ANNETTE (misfornøjet). Ja, det var naturligvis Hother . . . det kloge Dyr! (Tager dem begge under Armene). Kom lad os sætte os lidt herhen paa Bænken!
JÆGERMESTERINDEN. Mon vi ikke snarere skulde pille op i Seng, Børn?
ANNETTE. Aa nej! Ikke, lidt endnu? Her er altfor dejligt . . . Kom saa . . .

De sætter sig hyggeligt til Rette paa Bænken. — A n n e t t e i Midten.

ANNETTE. Fortæl saa Du, Hother! Saa vil jeg sidde

lidt og se paa den gamle Pavillon og drømme . . . den ser saa romantisk ud i denne Belysning, hva'?

JÆGERMESTERINDEN (nikker). Ja . . . nydelig!

HOTHER (forklarende). Jo, ser De, Svigermo'er, hvis vi nu tog de tre Gæsteværelser til højre for Entréen . . .

ANNETTE (ivrig). Det blaa og det grønne og det røde.

HOTHER. Ja . . . og saa satte en Dør ind mellem det grønne og det blaa . . .

ANNETTE. Det er nu det røde og det blaa!

JÆGERMESTERINDEN. Du skulde jo „drømme", lille Sol?

ANNETTE. Jamen, Manden kan jo ikke sæl!

HOTHER (smilende). Nej . . . (Forklarer videre). . . . Naar vi altsaa satte en Dør ind mellem det røde og det blaa Værelse, saa fik De jo dér en udmærket Lejlighed?

ANNETTE. Baade Udsigt til Gaarden og Udsigt til Haven!

JÆGERMESTERINDEN. Ja . . . jo . . . udmærket!

HOTHER. Og Udgang til Entréen ogsaa . . .

JÆGERMESTERINDEN (som før). Ja . . . jo . . . udmærket, Børn! . . . Og Gæsteværelserne flytter vi saa ovenpaa?

HOTHER. Gæsteværelserne flytter vi ovenpaa!

JÆGERMESTERINDEN. Det blev jo naturligvis ikke saa bekvemt for Gæsterne . . .

ANNETTE. Pyt! De har godt af at traske op af Trappen! Og saa fik vi dem da saa rart til Siden!

HOTHER. Svigermo'er faar altsaa to Dagligstuer og et Soveværelse . . .

ANNETTE. En Sommerdagligstue og en Vinterdagligstue og Soveværelse!

JÆGERMESTERINDEN (nikker bifaldende). Ja . . . det er udmærket!

ANNETTE (puffer opfordrende til Hother). Naa . . . ! Naa . . . !

HOTHER. (lidt forlegen). Og saa har jeg en Bøn til Svigermo'er . . .

JÆGERMESTERINDEN (smilende). Naa . . . ?
HOTHER. Jo . . . Annette og jeg har tænkt paa, om vi ikke maatte faa Lov til at montere den ene Dagligstue?
ANNETTE (ivrig). Vi har allerede set paa de dejligste gamle Empiremøbler inde i København . . . Aa, hva'?
JÆGERMESTERINDEN (rørt). Jamen, Børn, det er dog næsten . . .
ANNETTE. Nej . . . ! Slet ikke, slet ikke!
JÆGERMESTERINDEN. Og saa har vi jo Møbler til Overflod, lille Hother . . .
HOTHER. Dem anbringer vi rundt paa Gæsteværelserne!
ANNETTE. Aa, hva', Mo'er . . . ? Vi vil saa gerne . . .
HOTHER (ærbødig — kærlig). Svigermo'er maa ikke sige Nej . . . ? Vi har glædet os saa meget dertil . . . (Tager hendes Haand. — Smilende). Og saa er det os ligefrem „en dybfølt Trang" at vise Svigermo'er, hvor meget vi holder af hende! (Stærkere). De er den smukkeste, klogeste, godeste og stolteste Frue i hele Landet, er De!
ANNETTE (nikker ivrigt). Det er rigtigt, sig hende det bare! Mig vil hun ikke tro!
HOTHER. Der er ikke én eneste Kone herfra og til Kongeaaen . . .
ANNETTE. Længere, længere!
HOTHER. . . . herfra og til Nilen, som kan stilles ved Siden af Dem!
JÆGERMESTERINDEN (smilende). Men Gud, tror jeg ikke, Mennesket holder en Tale! . . . Skal det være en Kærlighedserklæring?
HOTHER (alvorlig). Ja! Det var egentlig først Dem, jeg blev forelsket i!
ANNETTE (klapper i Hænderne). Ja, er det ikke morsomt! . . men saa saa' han jo mig!
JÆGERMESTERINDEN (rejser sig). Aa, I er to elskelige Vrøvlehoveder begge to!

ANNETTE (efter hende). Maa vi saa montere den ene Dagligstue?

JÆGERMESTERINDEN. I Guds Navn da! . . . Men brug nu ikke alt for mange Penge!

HOTHER. Næ-e!

ANNETTE (hen til ham — Ivrig). Saa skriver vi straks i Morgen, Landmand!

HOTHER. Ja . . . men der skal jo først laves om paa . . .

ANNETTE. Vi skriver alligevel straks i Morgen! . . . Sæt, nogen gik hen og købte dem!

HOTHER. Ja, det maa „nogen" skam ikke!

ANNETTE. Nej . . . vel?

JÆGERMESTERINDEN (henne ved Pavillonen, hvor hun har plukket et Par Roser). Naa, Børn, mon det nu ikke er bedst, at vi gaar op . . . ? Klokken er vist mange.

ANNETTE. Er den . . . ? — Hvorfor mon de Nattergale ikke synger?

JÆGERMESTERINDEN. Det er vel Skuddet før, der har skræmt dem.

HOTHER. Ja, hvem mon kan gaa her og skyde paa denne Tid.

ANNETTE (Ser frem over Plænerne). Se hvor smukt Lyset tager sig ud deroppe fra Hovedbygningen . . .

JÆGERMESTERINDEN. Ja . . . (Til Hother.) Det har vel været en Krybskytte. Det lød jo, som det kom ovre fra Hestehaven.

HOTHER. Ja-a . . . (Pludseligt. — Afsides). Det kan da vel ikke ha' været Gartneren, Svigermo'er, der . . . han saa' saa . . .

JÆGERMESTERINDEN (ryster smilende paa Hovedet). Nej, vær Du kun rolig, lille Ven, det har han nok ikke Karakter til!

ANNETTE (der er gaaet op ad Pavillontrappen, rusker i Dørgrebet). Der er laaset . . .

JÆGERMESTERINDEN. Ja, det er den jo altid om Natten. — Kom saa, lille Annette, saa gaar vi.

ANNETTE (sætter sig paa Trappens nederste Trin). Det er nu næsten Synd, Mo'er . . .

JÆGERMESTERINDEN Nej, nu maa vi skam op i Seng!

ANNETTE. Ja, det er jo ogsaa dejligt at sove!

JÆGERMESTERINDEN (smilende). Ja, der ser Du! . . . (Rækker hver af de unge en Rose). Værsgod, Børn; dem har jeg plukket til Jer . . . én til hver.

HOTHER. Tak, Svigermo'er . . . De er ligefrem galant! (Sætter sig paa Trappen ved Siden af Annette.)

ANNETTE (ser paa Roserne). Aa, hvor er de dejlige!

JÆGERMESTERINDEN. Ja, en flink Gartner var han jo . . . sølle Fyr! . . . Kom saa, Unger!

ANNETTE. Aa, hvor jeg glæder mig til Brylluppet! . . . Jeg sér mig: hvid Silke, langt Slør, Krans . . . Gud Fader, hvor jeg naturligvis vil tude! . . . Skal man græde?

JÆGERMESTERINDEN. Aa nej . . . det behøves ikke!

HOTHER. Det staar ikke saadan ligefrem i Ritualet!

ANNETTE. Alle dem, jeg har set, var da altid saa forfærdelig forbrølede!

JÆGERMESTERINDEN. Det var vel, fordi de skulde bort fra Hjemmet . . . Men det skal Du jo ikke.

ANNETTE (nikker tryg). Nej, det skal jeg ikke . . .

JÆGERMESTERINDEN. Kom nu, Børn . . . nu skal vi op!

ANNETTE (rejser sig med et Suk). Ak ja, det skal vi vel . . .

HOTHER. Ja . . . Men i Morgen er der atter en Dag, lille Sol!

ANNETTE (slaar Armene om ham). Ja! . . . med Solskin og Hother og Mo'er og Lærker og blaa Himmel og det hele!

De begynder at gaa op mod Baggrunden. — I det samme begynder en Nattergal jublende oppe i et Træ i Nærheden, og en anden svarer nede fra Skoven.

ANNETTE (standser). Hør! Hør! Der er den! . . . Og hør!

Der er en til! (Stærkt). Aa, jeg kunde ligefrem skrige, saa dejligt er Livet!

Alle bort op gennem Haven.

Maanen er nu naaet frem bag Træerne og skinner klart og gyldent ned over den gamle Pavillon, hvis kalkede Mure lyser. — Nattergalene vedbliver at synge, medens Aftenvinden stille suser i Træernes Kroner. Og frem over Plæneme i Baggrunden smiler Hovedbygningens oplyste Ruder . . .

Tæppe.

ET OPGØR

(1904)

PERSONER:

HELMS.
KRAKAU.
HANSEN.
BLEICHROETHER.
HAMMER.
BUSSE.
BØLLING.
KNUD.
SEKS STUDENTER.

Helms' og Krakaus Fællesværelse i Borgerstiftelsen. —
Eftermiddag i September. —

Vinduer til højre (til Gaden) og til venstre (til Gaarden). Dør midt i Baggrunden ud til en Gang med Døre til begge Sider. I Gangens Baggrund en Trappe med Rækværk. —

Værelset er delt i to selvstændige Smaastuer. Helms har den mod Gaden; Krakau den mod Gaarden.

I begge Afdelinger findes en Seng, en Sofa, et Skab, en Kommode, et Bord og nogle Stole. Kakkelovnen staar i Krakaus Afdeling. Men til Gengæld har Helms inde hos sig en dejlig, polstret „Bedstefaderlænestol" med Sideklapper. —

Grænsen mellem de to Afdelinger dannes derved, at Bordene (firkantede, aflange og belagt med Tæppe) og nogle af Stolene er anbragt saaledes, at der fra Døren i Baggrunden midt ned gennem Stuen dannes et halvanden Alen bredt, nevtralt Territorium. Midt imellem Bordene, der staar lige ud for hinanden, hænger ned fra Loftet en Hængelampe, der altsaa kan yde ligeligt Lys til begge Afdelinger. —

Helms' Stue er noget uryddelig og uordentlig. Krakaus derimod pertentlig og pillen.

Paa Helms' Bord staar en Buket Blomster og ligger seks Par graa Uldstrømper, et Par strikkede Vanter. et Kabinetsfotografi og et Brev. —

HELMS (sidder, med Briller paa, i sin Lænestol ved sit Bord og læser i en Avis).

KRAKAU (i sin Afdeling, sidder paa en almindelig Stol med et Solitairspil (med Glaskugler) foran sig paa Bordet og spiller).

Pause.

KRAKAU. Jeg vandt igen, Helms.

HELMS (læsende). Hm . . . Du snyder.

KRAKAU. Snyder jeg!

HELMS. Du spiller altid paa den samme Manér', odde.

KRAKAU. Jeg kan da'nte for, at jeg kan huske Metoden. (Lægger Kuglerne op igen).

HELMS. Prøv nu paa en anden Manér, saa skal Du se.

KRAKAU. Næi jeg vil inte! (Spiller). — — Skal vi ha' Sjokkerlade?

HELMS (stødt). Næ, Gu skal vi'nte ha' Sjokkerlade!

KRAKAU. Jeg troede, fordi det var din Geburs dag.

HELMS (stadig fornærmet). Hæ, S j o k k e r l a d e! Her kommer jo'nte Fruentimmer! — Vi skal ha' et Glas Vin, odde.

KRAKAU. Ja, det er jo osse meget nydeligt. — — Hvem kommer?

HELMS. Hele „Gangen".

KRAKAU. Bølling mon osse?

HELMS. Ja, Busse ta'er ham vel nok med.

KRAKAU. Mon han heller ikke saa vil snakke.

HELMS. Nej, det plejer han jo'nte.

KRAKAU. Næi.

Pause.

HELMS (opfarende). Det er da grusomt, saa Du rasler med de Kugler, Krakau.

KRAKAU (pirrelig). Jeg ka'nte for, at di er af Glas! (Er dog forsigtigere med Kuglerne). — Men Du er nu saa vigtig, fordi Du kan høre.

HELMS. Ja, Du er nu ogsaa be'en døvere i det sidste Aar, Krakau . . . Det si'er da Hansen osse.

KRAKAU. Hansen, hæ! . , . den D r e n g! (Spiller). — — S t a a r der no'et om Dig i Bladet?

HELMS. Gu' gør der ej! Hva' sku' d e r vel staa?

KRAKAU. Nu Du bi'er Fiirs; di skriver jo alting i Aviserne.

HELMS (arrig). N e j der gør inte, si'er jeg jo. Kan Du'nte høre!

KRAKAU (sagtmodig). Jo, jo . . .

HELMS (mistænksomt over Brillerne). Har Du'nte sæl kigget i den, mens jeg var ude?

KRAKAU. Jeg læser først Avisen om Aftenen, véd Du. Aviser skal læses ved Lys.

HELMS. Ja, Du er nu saa vigtig af dine Øjne.

KRAKAU. Ja, di er go'e! (Banker under Bordet).

HELMS. Har Du læst „Udnævnelser"?

KRAKAU (hidsig). Jeg har-inte set Bladet, si'er jeg jo.

HELMS. Min Svigersøn, Kontorchefen, er be'en udnævnt til Eta'sraad, odde.

KRAKAU (uvillig). Det er der saamange, der bi'er nu om Stunder . . . Saa var'et vel derfor, at Knud inte kom.

HELMS (arrig). Gratulerer . . . glemte Du at si'e!

KRAKAU. Naa ja; gratulerer! (Rejser sig og sætter Spillet bort).

HELMS (spidst). Tak! — — Hvis nu min Datter ha'de levet, saa var hun be'en Eta'sraadinde.

KRAKAU (over Skulderen). Ja-e . . . hvis Madam Nikolaisens store graa Hankat her ligeoverfor ha'de været en Hest, saa kunde hun ha' redet til Valby paa'en til sin Søster!

HELMS (fikserer ham skarpt over Brillerne). Véd Du, hva' jeg har lagt Mærke til, Krakau?

KRAKAU (svarer ikke).

HELMS. Jeg har lagt Mærke til, at hver Gang jeg snakker om min Svigersøn, Kontorchefen, saa er der no'et, der støder Dig.

KRAKAU. Saa-e?

HELMS (taler sig hidsig). Ja, der er; det har jeg lagt Mærke til. — Odde hans Søn, Studenten, Knud, min Dattersøn, det er jo dog immerhen ellers din Gudsøn.

KRAKAU. Skal vi la' være med at komme for dyft ind i den Materie, Helms.

HELMS. Nej; for det har jeg nu netop Lyst til! Du og jeg har nu kendt hverandre i over tresindstyve Aar, saa . . .

KRAKAU (pludselig). Se, om han saameget, Knud, som sender en Hilsen til mig i sit Gebursdagsbrev!

HELMS. Hæ, hæ! Du er misundelig, er Du. — Men det er vel da osse mig, der holder Gebursdag.

KRAKAU. Til min Gebursdag kan han godt huske at spørre til Dig.

HELMS (bryster sig). Jamen han er jo da osse immerhen min Dattersøn, odde bare din Gudsøn!

KRAKAU (skarpt). Saa-e?

HELMS (vred). Er han'te din Gudsøn?

KRAKAU. Jo-e.

HELMS. Hva' si'er Du saa „saa-e" for da?

KRAKAU (gentager). La' vos la' være med at komme for dyft ind i den Materie, Helms, si'er jeg.

HELMS. Næ, jeg vil saagu' da til Bunds! Jeg vil saagu' vide, hva' Du mener!

KRAKAU (tier).

HELMS. Det er-inte første Gang, Du slaar paa det Vrævl . . . Er han kanske ikke min Dattersøn? Er'et det, Du mener med dit „saa-e".

KRAKAU. Jeg si'er for tredje Gang, Helms, la' vos ikke komme for dyft ned i den Materie!

En Lirekasse begynder pludselig nede i Gaarden at spille.

KRAKAU (lettet). Der er Rasmussen . . . Det er Torsdag.

HELMS (stadig ophidset). Ja, det behøver Du'nte at fortælle mig, det kan jeg sæl høre paa Kassen.

KRAKAU. Det er din Tur at gi' ham i Dag.

HELMS. Jeg har-ingen Smaapenge. Du maa ligge ud.

KRAKAU. Du skylder mig tolv Øre for en Æske Svovlstikker.

HELMS. Ja, saa bi'er det sytten.

KRAKAU (pakker en Femøre ind i en Stump Papir). Husk det nu, at Du'nte gør Vrævl.

HELMS. Hum . . .

KRAKAU (aabner Vinduet i sin Stue og kaster Femøren ud. — Man hører)

LIREMANDENS (Stemme dybt nede fra): Tak, Herre, Tak! Mange Tak!

Musikken standser brat.

KRAKAU (melder fra Vinduet). Nu viser Portneren ham ud . . . Det er nok for Lassens Hjærnebetændelse i Stuen.

HELMS (gnækker ondskabsfuldt). Hæ, hæ! Hvorfor smed Du osse den Femøre saa hurtigt? . . . Nu vil jeg sgu'nte betale den.

KRAKAU (smækker hidsig Vinduet i). Er Du nu dér igen med dit Sludder igen!

HELMS. Du kunde ha' ventet med at gi' ham Pengene odde, til han ha'de spillet et Par Stykker.

KRAKAU. Hvor ku' jeg vide fra, at Seenstrøm vilde jage ham ud?

HELMS. Du kunde jo ha' ventet, saa ha'de Du immerhen set det. Jeg betaler inte!

KRAKAU Du er en Fidte-Erik, Helms; og det har Du altid været. (Hen for at stoppe en Pibe).

HELMS (ser, hvad han har for). Jeg kan'te taale for mit Bryst, at Du ry'er i Dag.

KRAKAU. Skal jeg si'e Dig en Ting: Jeg vil ikke finde mig i, at Du saadan altid kommanderer over mig!

HELMS. Jeg klager til Inspektøren, jeg kan'te taale Røg for mit Bryst.

KRAKAU. Hæ! . . . Skal Du'nte osse klage til ham, din Svigersøn, „Eta'sraaden"?

HELMS. Nej, jeg skal inte, nej! . . . Men jeg si'er det til Knud, naar han kommer her! . . . Og jeg vil bare si'e Dig, at det var min Skyld, at Du b'e hans Gudfar, for di vilde ha mig; men saa sa'e jeg: ta' Krakau, sa'e jeg, det vil glæde ham.

KRAKAU. Det var rimeligvis for at Du sæl ku' slippe for at gi' Faddergave.

HELMS. Men Du har immerhen været jaloux af Dig,

lille Krakau, fordi han var min Dattersøn odde bare din Gudsøn.

KRAKAU (haanlig). Hæ!

HELMS. Du maa'nte ry'e, si'er jeg!

KRAKAU. Jeg ry'er jo heller-inte, kan Du jo se! (Peger). Dér hænger jo Piben.

HELMS. Og sikken Du altid sad og murede inde hos Dig sæl, mens min Datter levede og kom paa Besøj.

KRAKAU. Det var jo'nte mig, hun kom til.

HELMS. Derfor kunde Du vel godt ha' vist Dig høflig! . . . Men Du har immerhen været ond paa mig, fordi jeg var gift og ha'de Hjem og Familie, mens Du immerhen gik rundt der odde der ikke var andet end som Pebersvend.

KRAKAU. Hæ!

HELMS. Jo-e, Du var, Krakau; jeg taler sandt! . . . Og rent galt blev det da saa, da saa Andrea kom. Du holdt Dig borte fra din bedste Vens Hus i over to Aar. Du ku'nte taale at høre smaa Børn græde, sa'e Du. Men hvis hun nu ha'de været din egen, hæ!

KRAKAU (uvilligt, mørk). La' vos ikke komme for dyft ned i den Materie, Helms!

HELMS. Og Du var'nte engang med til min Kones Begravelse, . . til din bedste Vens Kones Begravelse! Det tilgi'r jeg Dig aldrig, Krakau; for det var ingen Opførsel, naar man har kendt hverandre i fyrretyve Aar dengang . . . Og nu vil Du osse ry'e, naar Du véd, at jeg-nte ka' taale det.

KRAKAU. Hva' er'et nu for no'et Vrævl, Helms! Jeg ry'er jo'nte; jeg har jo hængt Piben hen.

HELMS. Jamen Du vilde! — Og se, om Du kunde falde paa, at gratulere mig af Dig sæl, da jeg fortalte, at Kontorchefen var be'en Eta'sraad.

KRAKAU (med et ironisk-arrigt Buk). Gratulerer! . . . Men Du blærede Dig, g'orde Du, Helms; og Du g'orde

Dig vigtig mæ'et! . . . Li'som at han var den eneste Eta'sraad i Verden.

HELMS. Blærede mig . . . ? Næ, jeg blærede mig immerhen aldeles inte, g'orde jeg inte! . . . Odde jeg véd mejet godt, at der er mange Eta'sraader i Verden. Men det kaster Glans over Knud, gør'et, og det var det, jeg tænkte paa . . . for jeg er jo da hans Morfar.

KRAKAU. Saa-e?

HELMS (dirrende). Er Du nu der med Dit „saa-e" igen? — Hæ, hæ! Var jeg kanske ikke min Datter Andreas Far, hva' . . . før hun døde?

KRAKAU. Man kan godt tro, at man er Far til et Barn og inte være det alligevel.

HELMS. Naar Ens Kone faar 'et! Hæ, hæ! Har jeg hørt Sludder!

KRAKAU. Du kan vel nok huske, hvordan det gik med Klædekræmmer Harboe her i Halvfjerdserne?

HELMS. Hva' kommer det mig ved? — — Saa var'et kanske hellerikke min Kone, der fik hende, Andrea?

KRAKAU. Jo-e . . .

HELMS. Naa, det var 'et dog! — — Men hva' forstaar saaden en ussel Pebergesell som Dig sig paa det!

KRAKAU. Skal Du nu til at blære Dig igen, Helms?

HELMS. Ja, jeg skal! . . . Saaden en ussel Pebergesell vil komme hér og lære mig som gift Mand! . . . Saaden en rigtig ringe og ussel Pebergesell!

KRAKAU (hidsig). Nu skal jeg si'e Dig en Ting, Helms: Du var nu'nte Far til Andrea!

HELMS (ler haanligt). Haa, haa, haa! Naa, det var je'nte! . . . Hvem var kanske saa hendes Far da, om jeg tør ta' mig den Frihed?

KRAKAU. Nej, nu taler vi'nte mere om det.

HELMS. Nej, for Du véd inte no'et, inte! Odde det er bare for di sytten Øre, jeg skylder Dig, at Du si'er det.

KRAKAU. Du skylder mig syvogtyve ... ti Øre for Wienerbrød i forrige Uge.

HELMS. Hæ, hæ! Ja, saa er'et vel derfor, at Du finder paa Historier.

KRAKAU. Mon?

HELMS (dirrende). Jamen, saa si'et da! Hvem var da saa Andreas Far, naar je'nte var'et? ... Jeg ka'nte taale, at Du si'er saadan no'et, naar Du'nte si'er det! ... Var'et kanske Schwaneflügel?

KRAKAU. Nej.

HELMS. Eller Gummesen?

KRAKAU (forarget). Tror Du, Karoline vilde ha' no'et og gøre med Gummesen?

HELMS. Næ, for Du véd inte no'et, inte!

KRAKAU. Jo, jeg véd.

HELMS (slaar i Bordet). Hvem var'et da? Hvem var da Andreas Far, naar je' 'nte sæl var'et? ... Jeg ka'nte taale, at Du'nte si'er det!

KRAKAU (besluttet). Det var jeg! ... Nu véd Du 'et!

HELMS (haanlig). Du! ... Haa, haa, haa! Gu' véd hvordan Du har baaret Dig ad med det? Fortæl mig det engang.

KRAKAU (hidsig. — De er stadig hver i sin Stue). Ja, det skal jeg saamænd si'e Dig, Helms, det skal jeg saamænd gerne si'e Dig! ... Jeg ha'de ellers besluttet at gaa i min Grav med 'et; men nu skal 'et ud! ... Det var fordi Du var en Dævel mod din Kone, li'som Du i alle di femten Aar, vi har boet sammen her paa Stiftelsen har været en Dævel mod mig!

HELMS. Haa, haa, haa! Saa jeg har været en Dævel? Hør man det!

KRAKAU. En Dævel ja, det var det, jég sa'e! ... Du bider og hugger og snærrer; og aldrig kan man gøre Dig tilpas, hvor godt man end vil. — Og nærig er Du og paaholdende og gnien, og man maa trække enhver Øre ud af Dig, før man faar 'en.

HELMS. Ja, naar I andre rutter ...

KRAKAU. Vi rutter inte, gør vi'nte! Men hva' der skal til, det skal til; og Du ka'nte tænde et Lys uden at ha' Ild først.

HELMS. Nej.

KRAKAU. Nej! . . . Og saaden var Du osse al din Tid mod den stakkels Karoline! — Og derfor kom hun til mig og klagede sin Nød; og jeg laante hende di Skillinger, som hun inte kunde slide fra Dig, og som hun alligevel skulde bruge baade til Huset og Klæ'erne.

HELMS. Naa . . . og saa?

KRAKAU (tøvende). Ja, saa var'et, jeg trøstede hende . . . og saa fik hun Andrea.

HELMS (Aarerne i hans Pande svulmer). Det var odde . . . det var immerhen en kraftig Trøst, Krakau! . . . Men hvoraf véd Du saa lige, at det akkurat blev din Datter?

KRAKAU. For det sa'e hun, Karoline . . . Og hun ha'de jo helleringen Børn faaet i di ti Aar, hun ha'de været gift med Dig alene.

HELMS (synker sammen). Næi . . . (Retter sig). Og det har Du gaaet og lumsket om med i over fyrretyve Aar!

KRAKAU (der begynder at fortryde). Hva' skulde det si'es for . . .?

HELMS. Saa var'et vel derfor, Du gik og ga' hende alle di Kjoler fra din Butik . . .

KRAKAU. Ja . . . Du vilde jo'nte gi' hende fra din.

HELMS. Nej for . . . (Virrer med Hovedet). Men saa er'et jo Dig, der . . . Saa er'et jo din Dattersøn, der er Student og hedder Knud . . . Saa er'et jo din Svigersøn, der er be'en Eta'sraad . . . odde . . . Og Du er osse Drengens Gudfar . . . (Synker sammen). Og i Dag bi'er jeg Firs . . . Jeg er næsten for gammel til at faa saaden no'et at tænke paa, Krakau! . . . Jeg holder-inte af at ha' no'et at tænke paa . . .

KRAKAU (er gaaet over til ham). Det var jo Dig sæl, der fik mig til at si'e det, Helms . . . Men vi kan jo være

enige om dem . . . jeg bryder mig inte om at ha' dem for mig sæl; vi kan jo saa godt være enige om dem.

HELMS (forvirret). Om hvem?

KRAKAU. Om Knud og Eta'sraaden.

HELMS (retter sig). Di kommer jo'nte mig ved længer.

KRAKAU. Jamen det er der jo ingen, der véd.

HELMS. Tror Du, jeg vil blære mig med en andens Familie!

KRAKAU. Jamen, det er der jo ingen, der véd, Helms, undtagen vos to.

HELMS. Og saa skulde jeg ha' Dig til at gaa og grine af mig . . . hver Dag odde!

KRAKAU. Inte naar vi var enige, Helms . . . Vi kunde netop tale saa godt om det altsammen nu, synes jeg . . . Før var'et bare Dig, der gik og brystede Dig; og det var det, jeg ikke kunde taale, fordi jeg vidste . . . men nu kan vi jo begge to være stolte!

HELMS (hidsig). Nej! . . . Gaa over til Dig sæl! . . . Jeg vil inte ha' Dig her i min Stue! . . . Jeg vil være alene.

KRAKAU. Jamen . . .

HELMS. Gaa over i din Stue, si'er jeg! . . . Og ta' dine Blomster med; jeg vil inte ha' Presenter af Dig!

KRAKAU. Blomsterne . . .

HELMS. Ja, Blomsterne, ja . . . Og ta' osse min . . . ta' osse Knuds Portræt og Eta'sraadens Strømper . . . det er jo til Dig!

KRAKAU (hidsig). Næ, Gu' gør je-inte nej! Hva' er det for no'et Vrævl! Heder jeg kanske Carl Helms?

HELMS. Naa . . . ja . . . nej . . . Men Blomsterne skal Du ta'!

KRAKAU (tager Blomsterne). Det kan jeg gerne . .

HELMS. Og stik saa af med Dig! Odde Du vover-inte

paa at gaa over Nevtralen, uden at jeg gi'er Dig Lov!

KRAKAU (tager et Par Skridt, ser sig om). Skal jeg inte rydde lidt op herinde hos Dig, inden di Fremmede kommer?

HELMS. Nej! . . . Her er ryddet nok op!

KRAKAU (over til sig selv med Blomsterne).

HELMS (raaber ophidset). Odde, Kakkelovnen har Du osse lumsket Dig til. Og hele Morgensolen . . . Vil Du'nte osse ta' min Lænestol fra mig, og min Sofa . . . og alle mine Billeder? Værsgod! Du ska' 'nte ta' no'en Hensyn til mig!

KRAKAU (svarer ikke).

Pause.

Hver pusler nervøs-fornærmet rundt i sin Afdeling. Et Kirkeur slaar. –

KRAKAU. Nu slaar Klokken fem, Helms.

HELMS. La'en slaa!

Pause.

KRAKAU (nyser; skæver over mod Helms, der lader, som om han ikke har hørt det, og siger derpaa højt og arrigt). Tak!

HELMS (mut). Velbekomme!

Der bankes paa Døren.
Ingen svarer.
Der bankes højere.

KRAKAU (irriteret). Skal Du da'nte si'e Komind, Helms!?

HELMS. Nej; jeg er helst fri for Besøj nu.

KRAKAU. Jamen, naar det banker!

HELMS. Hva' kommer det mig ved.

Der bankes for tredje Gang.

KRAKAU. Ja, saa si'er jeg det! . . . (Højt). Kom ind!

Døren aabnes og

HANSEN og BLEICHROETHER kommer ind.

Igennem den aabne Dør ser man ude i Gangen Busse med Bølling under Armen. Og helt nede ved Trappen kommer Hammer ud af sin Dør. —

KRAKAU (har hurtig inde hos sig selv stillet sig saaledes, at han vender Ryggen til Helms' Stue).

HANSEN (der smaafløjter — lader Døren staa aaben). Naa, der kom-

mer di andre osse. — Til Lykke med Fødselsdagen, Helms!

HELMS. Tak.

BLEICHROETHER. Min allersomærbødikste Gratulation til Geburtstagen, Hr. Helms!

HELMS. Tak, Bleichroether.

BUSSE og BØLLING (ind).

BUSSE. Jeg maa vel nok sætte ham hen i Lænestolen?

HELMS. Værsgod.

BUSSE (anbringer Bølling i Stolen). Ja, vi gratuterer naturligvis begge to til Fødselsdagen . . . ikke Bølling?

BØLLING. Hva'?

BUSSE. Vi gratulerer til Fødselsdagen, si'er jeg.

BØLLING. Ja.

HELMS. Tak.

HANSEN (ind). Gratulerer til Gebursdagen, Helms!

HELMS. Tak.

HANSEN. Saa, nu er hele „Gangen" samlet her!

HELMS. Værsgod at ta' Plads.

Man sætter sig.

Tak. Tak.

BØLLING (sidder stiv og udeltagende i Lænestolen og leger med sine Fingre).

KRAKAU (har et Par Gange gjort Mine til at ville gaa over til Helms, men har grebet sig i det og er blevet i sin egen Afdeling).

HANSEN (fløjter pludselig og lydeligt en munter Melodi).

BLEICHROETHER (dybt forarget). Aber Peter dock! Man fløjter icke, wenn man ær til Gilde!

HANSEN (kopierer ham). Aber Heinrich dock! Det ka' Du vel høre!

BLEICHROETHER. A-r-r, Urtekræmmersnute!

HANSEN. Barbertamp!

BUSSE (smilende). Altid skal di to Herrer skændes.

HAMMER. Og saa kan di endda slet ikke undvære hinanden.

BUSSE (til Hammer). Har Di det ikke lidt ensomt nu, siden Krøyer døde?

HAMMER. Jo-e . . . men jeg har jo min Drejebænk, og saa forstyrrer jeg ingen.
BUSSE. Ja, mine Hænder er jo saa fulde af Gigt, saa jeg kan ikke indbinde mer'.
HAMMER. Lidt har vi jo allesammen . . . Hvordan gaar'et med Deres Bryst, Helms?
HELMS. Mejet godt.
HANSEN (med et Fløjt). Fiolit! Og sikken et straalende Vejr vi har i Dag!
BLEICHROETHER. En riktik Geburtstagsvajr, ja.
HELMS. Ja, Vejret er saamænd mejet godt.
HANSEN (peger mod Vinduet). Ja, se Solen!
BUSSE. Har Di set, Helms, at Deres Svigersøn er blevet udnævnt til Eta'sraad?
HELMS (kort). Ja.
BLEICHROETHER. Ach, so maa vi denn da gratulere én Gank til!
HANSEN. Ja, det er det, jeg altid har sagt: Helms er en Pryd for hele Gangen.
HAMMER. Har Deres Dattersøn, Studenten, været her i Dag?
HELMS. Nej.
BLEICHROETHER. Ach, hvat ær han for et nytelicht Menneske.
BUSSE. Ja, og dannet og høflig.
HANSEN. Ja, ham kan Helms rigt'nok være stolt af.
HELMS. Ungdommen tænker ikke paa uden paa sig sæl odde.
BLEICHROETHER (med en Finger). Fy, fy, Hr. Helms, fy, fy dock!
HAMMER (finder Knuds Billede paa Bordet). Men her ligger han jo!

Alle (undtagen Helms og Bølling) ser ivrigt paa Billedet.

HANSEN. Hvor er han smuk, den unge Mand.
BLEICHROETHER. Ock saa go-ot, han ser ut!
HAMMER. Og klog!
BLEICHROETHER. Och han ær sletikke forsmukket!

BUSSE. Nej, det ligner udmærket! Vi ser paa Studentens Billede, Bølling.

BØLLING. Naa.

HELMS (pusler urolig om i Stuen. — Skæver af og til over mod Krakau).

HAMMER. Og her ligger Strømper! . . . Og her ligger et Par dejlige tykke Vanter!

HANSEN. Se-se, hvor Helms har faaet Gaver!

BLEICHROETHER (med et Suk). Ach ja . . . nor man har sit Familie i Landet self!

BUSSE. Sikke no'et dejligt Uldtøj, Helms har faaet til sin Fødselsdag, Bølling.

BØLLING (føler paa Strømperne). Ja, di er go'e.

HANSEN (pludselig). Hvorfor bli'er Krakau dog hele Tiden over hos sig sæl?

HELMS (standser op. — Vredt). Ja, hvorfor murer Du immerhen hele Tiden ovre hos Dig sæl, Krakau? Kom dog hér over til vos andre!

BUSSE (afsides til Hammer). Er di Uvenner?

HAMMER. Det véd jeg ikke no'et om . . . (Til Hansen) Er di Uvenner?

HANSEN. Det véd jeg ikke.

BLEICHROETHER. Ach naj dock; hvorfor skulde di dock det være!

KRAKAU (kommer. Hilser paa hver især).

HELMS (skæver til ham).

BLEICHROETHER. De har foet Dem skam en fin Kontubernal nu, Hr. Krakau, met en Svikerson, der er Etatsraat!

KRAKAU. Ja.

HELMS. Der er saamange, der bi'er Eta'sraader nu om Stunder!

HAMMER (til Bølling). Har Bølling hørt, at Helmses Svigersøn er blevet Eta'sraad?

BØLLING (udeltagende). Saa-aa . . .

HELMS (pludselig irriteret). Hvorfor kommer Du'nte frem med den Vin, Krakau?

KRAKAU. Jeg troede ikke . . .
HELMS. Du vé d jo, den staar inde i Skabet odde!
KRAKAU (henter Flaske og Glas inde fra Skabet).
HAMMER (gotter sig). Skal vi ha Vin?
BUSSE. Se, hvor fint, Helms!
HANSEN. Helms er nok sæl ved at bli'e Eta'sraad, hæd, hæd!
BLEICHROETHER. Ach, den Hr. Helms ær Miljonær! Han har alle hans Strømper fulde af den røte Guld!
KRAKAU (skænker).
ALLE (ser paa ham med glade Øjne).

Solen skinner nu bredt ind gennem Vinduet.

KRAKAU. Skal vi'nte flytte vores Borde sammen, Helms?
HEMS (afgjort). Nej! . . . Det er da hos m i g, der er Fødselsdag!
HAMMER. Der blev bedre Plads, Helms, naar Bordene kom sammen.
BUSSE. Vi kan ikke være allesammen om dit alene.
HELMS. Saa flyt, værsgod, saa flyt!
HANSEN (til Bleichroether). Der e r nu n o ' e t i Vejen mellem dem.
BLEICHROETHER (afgjort). Ach naj, det ær der icke!

Bordene flyttes sammen.

HAMMER. Nu kom Nevtralen i Uorden!
BLEICHROETHER. So, en Nevtral vil vi ha gjort imellem vos, Hansen, imellem!
HANSEN. Ja, naar vi er Uvenner!
BLEICHROETHER. Ja, naar Du vil fløjte, och jaj vil sofe.
HANSEN. Bleichroether kan ikke t a a l e, at jeg fløjter!
BLEICHROETHER. Naj, ikke nor jaj s o f e r.
BUSSE (til Bølling, der sidder i sin Stol, som Bordet nu er rykket bort fra). Du skal flytte hen til Bordet, Bølling. Vi skal ha' et Glas Vin.
BØLLING. Naa. (Rejser sig. Stolen rykkes hen til Bordet. Og han sætter sig igen).

HANSEN. Di snakker saa lidt, Hr. Bølling.
BØLLING. Det er jo sagt altsammen før.
BLEICHROETHER. Hr. Bølling er en særdeles klook Menneske!
HANSEN. Hæd, hæd, ja!
BØLLING (pludselig til Krakau). Hva' er det, De skænker!
KRAKAU. Sherry.
BØLLING. Jeg kan ikke lide Portvin.
HANSEN. Jamen dette hersens er Sherry.
BØLLING. Portvin er noget Skidt.
HAMMER. Det er Sherry, Hr. Bølling.
BØLLING. Portvin er det rene Gift.
BUSSE. Jamen det er Sherry, Bølling; det kan Du vel nok taale et lille Glas af?
BØLLING. Ja . . . Men Portvin er noget Tøjeri.
BLEICHROETHER (med sit Glas). Och hvem skal tale Geburtstagstalen?
HAMMER. Vi skaaler allesammen paa én Gang.
HANSEN (deklamerer). „Skaal for den Dag, som i Dag oprandt . . . "
BLEICHROETHER. Stille Drenk!

Gnækkende Latter.

BUSSE. Vi skal klinke med Helms, Bølling.
BØLLING. Det er vel ikke Portvin?
BUSSE. Nej, det er Sherry . . .
BØLLING. For jeg holder ikke af Portvin.
BUSSE. Vi skal klinke med Helms.
BØLLING. Hvorfor?
BUSSE. Han bli'er jo Fiirs i Dag.
BØLLING. Jeg er tooghalvfems. Det er der ikke no'et morsomt ved.
ALLE (undtagen Bølling). Skaal Helms! Skàal! Til Lykke med Geburtsdagen!
HELMS. Tak! Tak, allesammen!
BØLLING (med sit Glas). Skaal, Hr. Helms, og gid Di ikke maa blive saa gammel som jeg!
HAMMER (misfornøjet). Det er nu kedeligt med Bølling . . .

HANSEN (ligeledes). Ja, han forstyrrer vos andres Stemning . . .

HELMS (ligeledes). Det var en mærkelig Gebursdagshilsen . . .

BUSSE (undskyldende). Bølllng er jo ked af at leve.

BLEICHROETHER. Ach, det er bare sodan noket han siker!

BUSSE. Nej, han mener det virkelig.

BLEICHROETHER. Ach, vis, vas! . . . K e e t a f a t l e f e ! . . . Det er der ingen Mennesker, der er!

KRAKAU (med Cigarer i en Papirspose, som han har taget henne paa Helms' Kommode). Er der no'en, der vil ryge?

HANSEN (glad). Skal vi osse ha' Cigarer?

KRAKAU (byder rundt).

Hansen, Hammer og Bleichroether tager Cigarer. Solen lyser nu hen over Bordet og Gæsterne.

BUSSE. Se dog, hvor Solen skinner.

HAMMER (med et Suk). Ja . . . og nu bli'er det snart Efteraar.

BLEICHROETHER. Det er jo immer Efteraar i dette Landt . . . Pardon!

HANSEN. Naa, i Dag er det da Sommer!

KRAKAU. Ja, i Dag er det da S o m m e r!

HELMS. Det er underligt med det triste Vejr, vi altid har nuomstunder.

BUSSE. Ja, det er ikke som i gamle Dage . . .

HAMMER. Nej, da ha'de vi Sommer, naar det s k u l d e være Sommer.

HANSEN (med et polisk Blink i Øjet). Di si'er, det er Nansen.

BUSSE (stikker til ham). Hæ, hæ!

KRAKAU. Nansen?

HANSEN (som før). Ja, di si'er, at det er fordi, han har gaaen og trampet rundt deroppe ved Nordpolen.

BUSSE (truer skælmsk af Hansen). Hæ, hæ! . . . Filur!

BLEICHROETHER (som ikke ser det — fortørnet). Hvat skulde han oksaa, den Mandtsperson, déroppe!

HAMMER. Di si'er, det er for Videnskaben.

HELMS. Hum, vi bi'er saagu'nte k l o g e r e for d e t!

HAMMER. Næi . . .
HANSEN og BUSSE (morer sig).
KRAKAU. Nu skal Madam Nikolajsens Datter ha' Bryllup.
HAMMER. Er det hende, der forløftede sig paa Kommunehospitalet?
KRAKAU. Ja, henner . . . Sygeplejersken; henners Kæreste skal være svagelig.
HANSEN. Saa er det jo godt, at hun er Sygeplejerske.
HELMS (uafviseligt). A l l e Fruentimmer burde være Sygeplejersker odde!
BUSSE. Madam Nikolajsens Datter skal giftes, Bølling.
BØLLING. Det har j e g osse været . . .

Pause.

HANSEN. Hermansen nede paa første Sal er da bedre.
HELMS. Naa han e r bedre.
BUSSE. Di si'er, Doktoren har gi'et ham Lov til at staa lidt op.
HAMMER. Allerede?
HELMS. Ja, naar bare man kan være o p p e . . .
KRAKAU. Hva' var'et, han fejlede?
BLEICHROETHER. Det var nok hanses linke Lunge.
HANSEN. Tal D a n s k, Heinrich, hæd, hæd!
HAMMER (smilende). Ja, vi er i Danmark, Hr. Bleichroether!
KRAKAU. Linke betyder v e n s t r e.
HELMS (irriteret). Det véd vi sgu godt allesammen, odde!
BUSSE (til Bleichroether). Hvorlænge har De været her i Landet?
BLEICHROETHER. I to-ok-halftresindtyve Aar.
BØLLING. Jeg er tooghal'fems . . .
BUSSE (forklarende til de andre). Det si'er han altid . . .
HELMS. Skænk mere i Glassene, Krakau!
KRAKAU (skænker).
BUSSE. Hvordan mon det gaar med Lassens Hjernebetændelse til Gaarden?
HANSEN. Portneren viste da Rasmussen ud før.
HAMMER. Jeg synes nok, jeg hørte Lirekassen . . . Er'et Torsdag?

KRAKAU. Ja, Torsdag den tyvende September.
HELMS (irriteret). La' vær og vær vigtig, Krakau!
BUSSE. Mon det var for Lassens Skyld, at han blev vist ud?
BLEICHROETHER. Det var for denn Lassens Skyld ja.
HANSEN. Har no'en set den nye Kaffehandel her om Hjørnet?
HELMS. Ja, Folk véd ikke, hvordan di skal skabe sig, nuomstunder . . . odde.
BUSSE. Di si'er, at di gi'er et Par fine Kopper i Medgift for hvert Trefjerdingspund.
BLEICHROETHER. Ock Sucker!
HAMMER. Det er forfærdeligt.
HANSEN. Ja, det er ikke, som da vi andre var Urtekræmmere!
BUSSE. Nej, man faar snart det hele gratis.
KRAKAU. Og saa si'er di endda, at det er dyrere at leve end som i vor Tid.
HELMS (irriteret). Sludder! Di si'er saam e j e t Sludder, odde!
BLEICHROETHER (med sit Glas). Skaal, Hr. Helms! . . Smaker fortriinlich den Sherry!
HANSEN. Drik Dig nu ikke fuld, Barber, hæd, hæd!
HAMMER. Holder han af at ta' et Glas?
BLEICHROETHER (farer op). Det ær en grossmæktik Løgn.
KRAKAU. Saa' no'en Frederiksen i Lørdags?
BLEICHROETHER. Ja, h a n var fuld at tale om!
BUSSE. Er det ham i Stuen til højre?
HANSEN. Nej . . til „linke", hæd, hæd!

Latter.

BLEICHROETHER. Och, Du mæt dine Vittikheter, Du Urtekræmmersnute!
HANSEN. Skaal, Heinrich, hæd, hæd!
BLEICHROETHER (vred). Naj . . . jaj skaaler ikke mæt en Peter!
KRAKAU (smilende). Naa-naa, Bleichroether!

BLEICHROETHER. Ja, jaj har en meket stor Temperament!
HANSEN. Ja, Barberen er et rent Spritapparat! . . Skaal alligevel, Heinrich!
BLEICHROETHER. Naj!
HAMMER. Se dog, hvor Solen skinner!
BUSSE. Jamen, v i har Morgensol!
HELMS (irriteret). Ja, d e n har Krakau jo lumsket sig til hér!
KRAKAU. Nej, véd Du nu hvad, Helms . . .!
HELMS. Ja . . og Kakkelovnen!
KRAKAU. Kakkelovnen . . .?
HELMS. Har D u maaske-inte hele Morgensolen ovre i d i n Stue?
KRAKAU. Ja, men det er fordi, jeg bor til Gaarden.
HELMS. Ja, li'e mod Øst, ja . . . Og Morgensolen er den sundeste.
KRAKAU. Vi kan godt bytte.
HELMS. Nej! . . . Se nu vil han lumske sig over til Gaden osse . . . odde!
HAMMER. Jeg synes, I er Uvenner paa Jeres Fødselsdag?
HELMS. Ikke Spor! . . .
BLEICHROETHER. Naj, det er jo bare Spøk, Hr. Hammer!
HANSEN. Naturligvis, saadan to gamle Venner.
BUSSE. De kan saamænd osse være glad ved Aftensolen, Helms . . . Se, hvor smukt den falder i Glassene! . . . Se Solen, Bølling!
BØLLING. Den har jeg set saa tit . . .
BUSSE (forklarende). Bølling har jo været Tømrer og sejlet Verden rundt.
BØLLING. Ja, jeg har set alting . . .
HANSEN (lytter). Der er en Vogn!
BLEICHROETHER (ligeledes). Der er t o.
HAMMER (ligeledes). De standser herudenfor.

BUSSE. Ja, de gør . .! Der er to Vogne udenfor, Bølling!
BØLLING. Naa.
HELMS. Se, hva' det er, Krakau.
KRAKAU. Jeg kan'te se Porten hér fra alligevel, véd Du jo.
HAMMER. Di kommer op a' Trappen!
BLEICHROETHER. Ja, hør doch!
HANSEN. Mange. Der er mange.
BUSSE. Hvem kan det mon være til?
KRAKAU. Det er vel-inte til vores Gang.

Fodtrin og Stemmer ude paa Gangen

BLEICHROTHER. Jo doch, hør!
HANSEN. Ja!
HELMS. Gaa hen og se, Krakau!
KRAKAU (gaar hen og aabner Døren. — Man ser en Flok Studenter komme frem nede ved Trappen. — En foran, de andre to og to i Række bag ham).
BUSSE. Nej, sikken en Masse Mennesker.
BLEICHROETHER. Det ær Studioser!
HANSEN (fornøjet). Men det er jo K n u d!
HAMMER (ligeledes). Ja, det er jo K n u d.
BUSSE (ligeledes). Det er Deres Dattersøn, Helms! . . . Det er Helmses Dattersøn, Bølling.
BØLLING. Naa er'et d e t . . .
HELMS. Hva' skal di Narrestreger til?
BLEICHROETHER (inderlig fornøjet). Saa kom han doch, den smukke, lille, unke Menneske!
KNUD (ind i Spidsen for en Flok ganske unge Studenter). Holdt!
STUDENTERNE (stiller sig op omkring ham).
KNUD. Huerne af!
STUDENTERNE (tager Huerne af)).
KNUD. Buk!
STUDENTERNE (bukker).
KNUD. Syng!
STUDENTERNE og KNUD (synger „Jægerkoret" af „Syvsoverdag).

Snart er Natten svunden,
Dagen bryder frem;
fra vor Jagt i Lunden
fro vi drage hjem.
Borgens Haners Galen
lyder over Vang;
snart vil Gurresvalen
kvidre Morgensang.

End i Vesten glimter
matte Stjærners Hær,
mens i Øst man skimter
svage Morgenskær.
Mod de tavse Strande
vugger Søen sig,
Stjærnen i dens Vande
spejder blidelig.

Nu afsted til Borgen,
til vor Rede hen,
en lyksalig Morgen
snart bestraaler den;
veget er det dunkle,
som den mørknet har;
nu skal Solen funkle
for Kong Valdemar!

DE GAMLE (undtagen Bølling — klapper i Hænderne). Bravo! Bravo! Det var virkeligt nydeligt! — Ja, Di har rigt'nok en Dattersøn, Helms! — Utmærket, utmærket, unke Mennesker!

KNUD (hen til Helms). Gratulerer, Morfar! . . Hva' si'er Du til d e n Overraskelse, hva'?

HELMS (rørt). Ja, det var meget pænt . . Jeg holder ellers ikke af Overraskelser . . . men det var meget pænt, Knud odde . . . Tak.

KRAKAU. Og saa d e n Du sæl har sunget, Helms, da Du var i Koret.

KNUD. Ja, det var derfor, vi valgte netop d e n.

HELMS (rørt). Ja, det var meget pænt . . . det var riglig pænt, Knud . . . odde.

HAMMER. Har Helms været i Koret?
HANSEN. Ja, paa det kongelige Teater!
KNUD og STUDENTERNE (hilser paa de Gamle, der er henrykte over dem).
BUSSE. De unge Mennesker vil hilse paa Dig, Bølling.
BØLLING. Goddag . . .
KNUD. Og hvad si'er Du til, at Far er bleven Etatsraad, Morfar?
BLEICHROETHER. Ach, han ær saa viktik, saa viktik, lille Knut!
HAMMER. Han har trakteret med Sherry!
BØLLING. Portvin er no'et Skidt!
HANSEN. Og med Cigarer!
KNUD. Naada!
HELMS (til Knud). Var det Jer, der kom kørende?
KNUD. Ja . . . i to Drosker! . . . Vi skal straks afsted igen.
HELMS (uvilligt). Er 'et ikke no'et dyrt?
KNUD. Ikke naar vi er syv om at betale, Morfar. — Vi skal i Tivoli allesammen og drikke din Skaal! — Vil Du med?
HELMS (smigret). Aa-r, Du!
DEN YNGSTE og MINDSTE STUDENT. Aa, hva', jo, tag med, Hr. Helms! Vi har akkurat Plads til Dem i vores Vogn! Det var Sjov!
HELMS (ler). Hæ, hæ, nej, di Tider er forbi, da jeg gik i Tivoli!
BUSSE (ser rørt paa den lille Student). Aa Herregud, lille Menneske, hvor gammel er Di?
STUDENTEN. Sytten Aar.
BUSSE. Det er enogtresindstyve Aar siden, jeg var saa ung . . . Han er kun sytten Aar, Bølling.
BØLLING. Det har jeg osse været . . . Nu er jeg tooghal'fems . . .
HAMMER (til en anden Student). Hvor gammel er Di?
STUDENTEN. Nitten.

HAMMER. Og jeg er treoghal'fjers.
KNUD (pludselig). Skal vi ikke tælle sammen hvormange Aar, der er her i Stuen.
HELMS (afgjort). Det er der ingen Mennesker, der kan.
KNUD (leende). Aa jo; vi kan jo da prøve! . . . Hr. Bølling er 92 og Morfar er 80 . . . Hvor meget bliver det, Strøm?
DEN YNGSTE STUDENT (uden Betænkning). 172.
HANSEN, Han k a n, den lille, hæd, hæd!
BUSSE. Ja, h a n kan!
KNUD. Og hvor gammel er D e, Hr. Busse?
BUSSE. 78.
KNUD. Strøm?
STRØM. 250.
HAMMER (slaar Hænderne sammen). 250!!
KNUD. Og Gudfar er?
KRAKAU. 70.
STRØM. 320.
BLEICHROETHER. Mein Gott: trehundert und zwanzig!
KNUD. Og Hr. Hammer?
HAMMER. 73.
STRØM. 393.
KNUD. Og Hr. Hansen?
ALLE DE GAMLE (undtagen Hansen og Bølling, giver sig pludselig til at le gnækkende).
HANSEN (vrider sig forlegen).
KNUD. Naa, Hr. Hansen? Hvor gammel er De? Véd De det maaske ikke?
HANSEN (som før). Jo, jeg véd . . . hæd, hæd!
HELMS. Han tør ikke sige det, hæ, hæ!
BUSSE. Han er bange, hi, hi!
HANSEN. Bange, nej . . . (Forlegen.) Men jeg er bare 60.
DE GAMLE (undtagen Bølling, ler haanligt). Den Dreng! . . Den unke Mandt! . . Han er ikke konfermeret endnu!

Studenterne ler.

KNUD. Hvormeget var d e t, Strøm?

STRØM, 453.
BUSSE. Ih-h, 453!
KNUD. Og saa De, Hr. Bleichroether?
BLEICHROETHER (bryster sig). 75.
STRØM. 528.
HAMMER. Fem hundrede og otteogtyve! Di skal da være Matematikker med det Ho'ede, Di har!
STRØM (smilende). Ja.
BUSSE. Vi er 528 Aar allesammen, Bølling!
BØLLING (urørlig). Naa.
HELMS (i godt Humør). Mon vi'nte er den ældste Gang paa nele Stiftelsen.
BLEICHROETHER. Ach jo! . . . Men det er ketelick, at den Hansen er saa unk!
KRAKAU. Ja, Du maa se at skynde Dig, Hansen!
HAMMER. Det maa han skam!
BUSSE. Han maa ta' ind og vokse paa, hi, hi!
HANSEN (halvvejs fornærmet). Lad nu mig være i Fred!
BLEICHROETHER. Han maa sluke et Par af Studioserne!

Latter.

HANSEN (fornærmet bort). Aa-rr!
KNUD (ser paa sit Ur). Saa, nu maa vi sige Farvel.
(Indvendinger fra de Gamle.) Allerede? . . Det haster jo ikke . . . I er jo lige kommen . . .
KNUD. Nej, vi maa skam afsted . . . Ellers bliver Droskerne saa dyre! . . . Vi skulde jo bare synge! . . . Nu gi'er vi Morfar et Hurra!
KRAKAU. Her ligger en Hjernebetændelse i Stuen, lille Knud.
KNUD. Vi skal nok raabe sagte, Gudfar! . . . Et Hurra for Morfar Helms!
STUDENTERNE (stille). Hurra-a!
KNUD. Gid han maa blive 80 Aar til!
STUDENTERNE. Hurra-a!

KNUD. Og altid beholde sin Kontubernal, Gudfar Krakau!
STUDENTERNE. Hurra-a!
KNUD. Og nu et Hurra for dem begge to tilsammen.
STUDENTERNE. Hurra-a!
KNUD. Og saa ét for hele „Gangen"!
STUDENTERNE. Hurra-a!
DE GAMLE (undtagen Bølling — ler, morer sig og klapper i Hænderne).
KRAKAU. Jamen Du glemte jo, Knud, at regne ud, hvor mange Aar I unge var . . .
KNUD (aabner Døren). Det maa vente til en anden Gang, Gudfar. (Til Studenterne.) Ret! . . Højre om! . . March! . . . Farvel allesammen!
STUDENTERNE (marcherer ud to og to, som de kom).
DE GAMLE (nikker og vinker). Farvel, Farvel! (Døren lukkes.)

Det er begyndt at skumre.

HAMMER (op). Vi maa skam da se dem køre!
HANSEN (ligeledes). Ja, d e t maa vi!
ALLE (undtagen Bølling — stimler hen til Vinduet. Der bliver ligefrem Trængsel for at komme til).
HELMS (ivrig). Lad mig lukke op, odde! (Aabner begge Vinduer.)
BLEICHROETHER. Der er di!
KRAKAU. Ud af Porten!
BUSSE. Et helt Regiment!
HANSEN. Nu ser di vos!
ALLE (vinker).
BLEICHROETHER. Farvel, unke Herrer!
KRAKAU. Og god Fornøjelse i Tivoli!

Vognene kører bort. — Hurraraab.

HELMS. Se, nu raaber de Hurra med Huerne!
KRAKAU (vifter med sit Lommetørklæde). Hurra-a!
DE ANDRE (ligeledes). Hurra-a!
BUSSE (underlig mat). Ja, nu ble' di borte.
HANSEN. Ja, nu ble' di borte.
KRAKAU. Om Hjørnet . . .
HELMS. Men det var da pænt, at di kom herop.

BLEICHROETHER. Ach ja, Di har en mecket utmærket . . æ . . . Hvad ær det, det heter, Hansen?
HANSEN. Dattersøn . . .
BLEICHROETHER. Ja . . . Di har en mecket utmærket Dattersøn, Hr. Helms.
HELMS (kigger urolig hen til Krakau). Ja . . jeg klager ikke.
BUSSE. Helms kan være lykkelig, at hans Familie holder saameget af ham.
BLEICHROETHER. Ja . . ok saa ær det ikke engang alle, dær har Familie . . .
HAMMER. Nej . . .
BUSSE. Nej . . . di dør jo.
HELMS (pludselig). Luk Vinduerne, Krakau, det trækker.
KRAKAU (lukker Vinduerne).
HAMMER. Ja, nu er Solen jo gaaet ned.
BUSSE. Ja.
HANSEN (synger). Snart er det stille, han har os forladt,
Solen den gamle Urostifter . . .
BLEICHROETHER. Ach, den Hansen, den Hansen, han ær en feritabel Kanariefogel!
HAMMER. Han skulde gaa med Knæbukser!
KRAKAU (munter). Gaar Kanariefugle med Knæbukser, ha, ha?

Latter.

BUSSE. Naa, Helms, nu skal De ha' Tak for i Dag.
HELMS (med et uroligt Blik mod Krakau). Gaar I? . . Allerede?
BUSSE. Ja, nu maa vi ind til vos sæl og hvilè vos . . . Nu gaar vi ind til vos sæl, Bølling.
BØLLING. Naa.
HAMMER. Ja, saa gaar vi andre osse. — Det var en rar Eftermiddag, Helms.
HELMS. Aa, jeg be'er.
BLEICHROETHER. Adieu, Hr. Helms . . . Ja, næste Gank blifer det hos mig.
HELMS. Naar er det?
BLEICHROETHER. Treogtyfende Oktober.

HELMS. Vi skal nok møde!
HANSEN. Farvel Helms; og Tak for i Dag.
HELMS. Sæl Tak, sæl Tak.
BUSSE. Nu gaar vi, Bølling.
BØLLING (rejser sig). Naa.
BUSSE. Farvel, Diherrer! . . Sig Farvel, Bølling!
BØLLING. Farvel . . . Og sov vel!
HELMS. Tak i lige Maade, Bølling, Tak i lige Maade!
KRAKAU (staar og holder Døren aaben).
GÆSTERNE (rokker ned ad Gangen under Nikken og gentagende Farvel og forsvinder ind gennem deres respektive Døre).
KRAKAU (lukker).
HELMS (pusler uroligt om).
KRAKAU (i sin egen Afdeling). Det gik jo godt, altsammen.
HELMS. Ja, det gik mejet pænt, odde.
KRAKAU. Skal jeg-nte hjælpe Dig at gøre i Orden, Helms, efter dem.
HELMS. Nej, jeg kan godt sæl.

Pause.

KRAKAU. Ja, Bordet maa jeg da hjælpe Dig at flytte.
HELMS (hen til sit Bord. — Hidsig). Kom saa da! . . Hvor b'i'er Du a'!
KRAKAU. Nu kommer jeg, nu kommer jeg . .! (hjælper ham Bordet paa Plads. Stiller derpaa hans Stole i Orden og gaar saa over i sin Afdeling igen og pusler sine egne Møbler paa Plads).
HELMS (staar og klirrer ubehjælpsomt med Glassene og Flasken).
KRAKAU. Skal ikke hellere jeg, Helms . . .
HELMS. Jo.
KRAKAU (over til ham og samler Glassene paa Bakken. — Gaar med dem).
HELMS. Hvor skal Du hen med mine Glas?
KRAKAU. Jeg ta'er dem over til mig for at vaske dem a'.
HELMS. Hum . . . Men Du husker vel, at det er mine.
KRAKAU. Naturligvis husker jeg 'et . . . Skal jeg tænde?

HELMS. Hva'?
KRAKAU. Skal jeg tænde Lampen?
HELMS. Kan Du kanske se i Mørke?
KRAKAU (henter Hængelampen i „Nevtralen"). Det er svært, saa Bølling falder a'.
HELMS. Hvordan tror Du, Du b'i'er, naar Du b'i'er to-ooghal'fems, odde!
KRAKAU (pusler rundt og rydder op i Helms' Stue). Næi . . . Det var smukt, at Knud kom og sang den Sang med di Studenter.
HELMS. Hva' sku' di køre for?
KRAKAU. Naa-aa, det ku' vel kun bi'e en femogtyve Øre til hver.
HELMS. Hum . . . Og i Tivoli!
KRAKAU. Ungdommen skal jo se sig lidt om, Helms . . . Hvor vil Du ha' Portrættet staaende?
HELMS. Henne paa Kommoden hos . . . hos di andre. — Han kunde gerne ha' sat en Ramme om!
KRAKAU. Ja-e . . . Og Strømperne? . . . og Vanterne?
HELMS. I den nederste Skuffe.
KRAKAU (naar han er færdig). Ja, saa er der vel ikke mere?
HELMS. Næi.
KRAKAU. Saa gaar jeg over til mig sæl . . . (Paa Vej.)
HELMS (arrig). Hvorfor si'er Du'nte no'et om . . .
KRAKAU (standser). Om hva'?
HELMS. Om det.
KRAKAU. Du er jo helst fri.
HELMS. Næi jeg er'inte.
KRAKAU. Ja, hva' skal jeg si'e . . .?
HELMS (famlende). Du snakkede no'et om før, at . . vi skulde være enige om, at . . .
KRAKAU. Ja . . .
HELMS. . . . Og det har jeg tænkt over . . . Vi kan godt være enige om dem . . . om Knud og min Svigersøn . . . vi kan godt . . . odde . . .
KRAKAU. Ja, det var jo det, jeg sa'e; men Du . . .

HELMS. Ja . . jo . . men da synes jeg ikke, jeg kunde . . . Men nu er jeg kommen til at tænke paa, at sæl om Andrea var din Datter saa var 'er dog immerhen min Kone . . . Karoline, der fik hende.

KRAKAU (nikker). Ja . . ja, det var hun, Helms . . og hun var Dig en god Kone.

HELMS. Ja . . . Odde . . . odde derfor mener jeg osse, at det er ikke min Ære for nær at ta' mod dit Tilbud, at være enig med Dig om Knud og Eta's-raaden.

KRAKAU (trykker bevæget hans Haand). Tak, Helms!

HELMS. Ja, sæl Tak, Krakau, fordi Du vil . . . Men odde . . hva' skal vi si'e til dem?

KRAKAU (stolt og snedig). Si'e? Vi ska'nte si'e no'et begriveligvis! Ikk' et Ord!

HELMS. Ja, for det vilde da osse være saa svært for mig, Krakau, nu da di altid har . . .

KRAKAU (afgørende). Ikk' et Ord si'er vi! Hva' sku' di vide no'et for? Det kommer jo'nte dem ved!

HELMS (glad lettet). Odde jeg der . . . Saa ku' jeg ha' sparet alle di Tanker . . . Jeg kan inte taale at tænke . . .

KRAKAU. Nej vist saa. Der er heller-inte no'et at tænke over, Helms. Det er bare vos to, der skal snakke li'e ud om 'et.

HELMS (smilende, oprømt). Det kan li'efrem bi'e morsomt, kan 'et.

KRAKAU (ligeledes). Ja, saadan naar vi sidder her, før Lampen b'i'er tændt!

HELMS. Ja . . og ingen andre véd det!

KRAKAU. Ingen andre end vos to! Og saa har vi da altid no'et at snakke om.

HELMS. Hæ, hæ, ja! . . Hør, Krakau, Du skulde saagu' vist ha' sagt det for længe siden, odde!

KRAKAU (stadig oprømt). Jeg var bange for, at . . .

HELMS (ligeledes). Bange? Hva' skulde Du være bange

for? Nu ser Du jo, at vi først rigtig er be'en go'e Venner! (Hen til Kommoden og tager Portrættet). . . . Han ligner Dig!

KRAKAU. Han ligner osse din Kone.

HELMS. Ja . . han ligner vos alle tre! — Vil Du laane ham med over et Par Dage?

KRAKAU. Næi, Helms, det er jo da Dig, der har faaet ham.

HELMS. Vissevas, ta' Du ham bare! . . Saa kan jeg jo faa ham et Par Dage; og saa kan Du igen.

KRAKAU (tager Portrættet). Ja Tak . . . Jeg kan vel ta' Avisen med nu?

HELMS. Ja, ta' Du bare væk! . . . Men laan mig saa dit Spil.

KRAKAU (let til Bens). Jo, nu skal jeg . . . (Over i sin Stue. Rækker ham Spillet). Værs'god!

HELMS. Tak . . . Hør Krakau, skal vi'nte stille Bordene sammen igen; det er li'som hyggeligere?

KRAKAU (travlt). Jo, la' vos det!

Bordene stilles sammen.

HELMS. Saa, nu sætter Du Dig i min Stol og læser Avisen, og saa spiller jeg paa en anden Stol.

KRAKAU. Nej, Helms, din Stol skal du beholde.

HELMS. Vist ikke saa! Vi skiftes, naar vi læser Avisen! (Sætter sig paa en almindelig Stol.) Jeg sidder udmærket dér og spiller.

KRAKAU (halvt forlegen). Naa, jaja . . (Sætter sig og tager Avisen).

Pause.

HELMS. Skal Du ikke ha' Dig en Pibe?

KRAKAU. Du kan jo'nte taale den for dit Bryst.

HELMS. Jo vist kan jeg saa taale det. Tænd Du bare.

KRAKAU (tænder sig en Pibe, godt tilpas). Nu skal vi se, om Du kan vinde, hi, hi!

HELMS (sveder over Spillet). Jeg tror-inte, Krakau, hæ, hæ!

KRAKAU (i Lænestolen med Avisen). Her staar det om Eta's-raaden!

HELMS. Ja . . det ta'er sig godt ud, hva'!
KRAKAU. Storartet!

Pause.

HELMS. Hør, Krakau, kan Du'nte lære mig din Metode; for j e g kan immerhen aldrig sæl?
KRAKAU (flytter hen til ham). Jo, med Fornøjelse! . . . Nu skal Du se . . (Hjælper.) Se først ta'er Du nu denne hersens Kugle op . . . Og saa hopper Du med d e n n e . . . Og saa derhen med d e n . . .
HELMS (ser op). Nu morer Knud sig i Tivoli . . .
KRAKAU (ligeledes). Ja-a . . .
HELMS. Bare han'te bru'er for mange Penge.
KRAKAU. Han bru'er vel'nte fler end som han har.
HELMS. Næi, det gør han vel'nte . . . Det er rart, at vi saadan li'efrem kan snakke om ham, Krakau . . . saa behøver Du'nte at være misundelig længer, hæ, hæ!
KRAKAU. Hæ, hæ, nej! . . (Ned til Spillet. Stemningen bliver gladere og gladere). Og saa hva' for en Kugle saa?
HELMS. Den hér . . . .
KRAKAU. Og saa hér hen.
HELMS. Hopper jeg d é r hen! . . . Odde jeg, der troede, at jeg sku' hoppe s a a dan!
KRAKAU (ler hjerteligt). Hi, hi, hi . . . næ, saa var'et gaaet pinende galt, Helms!

De spiller.

HELMS (har lidt efter lidt fisket sin Portemonnæ frem. — Tæller Pengene op. Pludselig). Værsgod, her er de syvogtyve Øre.
KRAKAU (afværgende). Det haster jo'nte . . .
HELMS. Vist skal Du ta' dem!
KRAKAU (tager Pengene). Naa, jaja . . . (Rejser sig.)
HELMS. Hvor skal Du n u hen?
KRAKAU (hen til sin Kommode). Vi har jo glemt dine Blomster.
HELMS (glad smilende). Mine Blomster, ja . . .
KRAKAU (nyser).
HELMS. Gud velsigne Dig!
KRAKAU (kommer med Blomsterne). Tak! . . . Her er de.

HELMS (lugter til dem). De lugter dejlig . . . (Tager en Blomst af Buketten og sætter den i Krakaus' Frakkeopslag). Den er til Dig!

KRAKAU. Saa skal Du saagu' da osse pyntes . . . Det er da din Geburtsdag. (Anbringer en Blomst i Helms Knaphul.)

HELMS. Tak, Krakau, Tak!

KRAKAU (sætter sig). Og saa hopper vi igen!

HELMS (gnider sig fornøjet i Hænderne). Ja, saa hopper vi igen odde!

De spiller interesseret videre.

Tæppe.

INDHOLD

	Side
En Bryllupsnat	5
Første Violin	29
Thummelumsen	159
Skærmydsler	253
Den gamle Pavillon	289
Et Opgør	363

GYLDENDALS FORLAGSTRYKKERI
KØBENHAVN

PT
8175
W5
1920
Bd.4

Wied, Gustav Johannes
Mindeudgave [2. opl.]

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

UTL AT DOWNSVIEW
D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 13 06 05 09 017 4